

Öğrenci Klinik Uygulama Rehberi Çankırı 2021

Sağlık Bilimleri Fakültesi

Hemşirelik Bölümü

**HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
KLİNİK UYGULAMA SORUMLUSU
ÖĞRETİM ÜYE VE ELEMANLARI**

Böl. Bşk.: Doç. Dr. Satı DİL

Doç. Dr. İlknur GÖL

Dr. Öğr. Üyesi Özlem BULANTEKİN DÜZALAN

Dr. Öğr. Üyesi Seher GÖNEN ŞENTÜRK

Dr. Öğr. Üyesi Figen EROL URSAVAŞ

Dr. Öğr. Üyesi Müjgan ONARICI

Dr. Öğr. Üyesi Gözde ÖZARAS ÖZ

Dr. Öğr. Üyesi Serap AÇIKGÖZ

Dr. Öğr. Üyesi Ayşe Özge DENİZ

Öğr. Gör. Canan SÜRMEİİ

Arş. Gör. Dr. Emel KAYA

Arş. Gör. Dr. Funda ASLAN

Arş. Gör. Dr. Esra ARSLAN GÜRCÜOĞLU

Arş. Gör. Tuğba YILDIRIM

Arş. Gör. Aylin PEKİÇİT

Arş. Gör. Damla BAYRAK

İÇİNDEKİLER

1. DÖNEM İÇİ UYGULAMA İLKELERİ.....	9
1.1. COVID-19 KAPSAMINDA UYGULAMA ESNASINDA ALINMASI GEREKEN ÖNLEMLER.....	12
2. KLİNİK UYGULAMA DERSLERİ.....	13
2.1. HEM101 HEMŞİRELİKTE TEMEL İLKE VE UYGULAMALAR I	13
2.1.1. HEM 101 HEMŞİRELİKTE TEMEL İLKE VE UYGULAMALAR II DERS SORUMLARI.....	14
2.1.2. HEMŞİRELİKTE TEMEL İLKE VE UYGULAMALAR-I DERSİ HEDEFLERİ.....	14
2.1.3. HEMŞİRELİKTE TEMEL İLKE VE UYGULAMALAR-I DERSİ ÖĞRENME ÇIKTILARI.....	14
2.1.4. HEMŞİRELİKTE TEMEL İLKE VE UYGULAMALAR-I DERSİ ÖĞRENCİ YÖNETİM PLANI	14
2.1.5. HEMŞİRELİKTE TEMEL İLKE VE UYGULAMALAR-I DERS TASARIMI.....	15
2.2. HEM102 HEMŞİRELİKTE TEMEL İLKE VE UYGULAMALAR II	19
2.2.1. HEM 102 HEMŞİRELİKTE TEMEL İLKE VE UYGULAMALAR II DERS SORUMLARI.....	20
2.2.2. HEMŞİRELİKTE TEMEL İLKE VE UYGULAMALAR II HAFTALIK UYGULAMA HEDEFLERİ.....	20
2.2.3. HEMŞİRELİKTE TEMEL İLKE VE UYGULAMALAR-II DERSİ ÖĞRENME ÇIKTILARI.....	20
2.2.4. HEMŞİRELİKTE TEMEL İLKE VE UYGULAMALAR-II DERSİ ÖĞRENCİ YÖNETİM PLANI	21
2.2.5. HEMŞİRELİKTE TEMEL İLKE VE UYGULAMALAR-II DERS TASARIMI.....	22
2.2.6. TANITIM BİLGİLERİ.....	27

2.2.7. HEMŞİRELİKTE TEMEL İLKE VE UYGULAMALAR-II DERS BAKIM SÜRECİ DEĞERLENDİRİLMESİ.....	28
2.3.HEM 201 İÇ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ	44
2.3.1. HEM 201 İÇ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERS SORUMLULARI	44
2.3.2. İÇ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ HEDEFLERİ	44
2.3.3. İÇ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ ÖĞRENME ÇIKTILARI.....	45
2.3.4. İÇ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ ÖĞRENCİ YÖNETİM PLANI	45
2.3.5. İÇ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERS TASARIMI	46
2.3.5. Klinik Uygulama Öğrenci Değerlendirme Formu	51
2.3.6.TANITIM BİLGİLERİ	54
2.3.7.İÇ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ BAKIM SÜRECİ DEĞERLENDİRİLMESİ	55
2.4.HEM203 CERRAHİ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ.....	66
2.4.1. HEM203 CERRAHİ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERS SORUMLARI.....	66
2.4.2. CERRAHİ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ HAFTALIKUYGULAMA HEDEFLERİ	66
2.4.3.CERRAHİ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ ÖĞRENİM ÇIKTILARI	67
2.4.4.CERRAHİ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ ÖĞRENCİ YÖNETİM PLANI	67
2.4.5. CERRAHİ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERS TASARIMI.....	68
2.4.6. KLİNİK UYGULAMA ÖĞRENCİ DEĞERLENDİRME FORMU.....	74
2.c.6. TANITIM BİLGİLERİ.....	76

2.4.7. CERRAHİ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ BAKIM SÜRECİ DEĞERLENDİRİLMESİ	76
2.5. HEM 202 KADIN SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ.....	83
2.5.1. HEM 202 KADIN SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERS SORUMLULARI	84
2.5.2. KADIN SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ HEDEFLERİ	84
2.5.3. KADIN SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ ÖĞRENME ÇIKTILARI	84
2.5.4. KADIN SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ ÖĞRENCİ YÖNETİM PLANI	85
2.5.5. KADIN SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ TASARIMI	86
2.5.6. KLİNİK UYGULAMA ÖĞRENCİ DEĞERLENDİRME FORMU	100
2.5.6. TANITIM BİLGİLERİ	102
2.5.7. KADIN SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ BAKIM PLANI VERİ TOPLAMA VE DEĞERLENDİRME FORMLARI	103
2.6. HEM 206 ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ	110
2.6.1. HEM 206 ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ DERS SORUMLULARI	111
2.6.2. ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ HAFTALIK UYGULAMA HEDEFLERİ	111
2.6.3. ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ ÖĞRENİM ÇIKTILARI	112
2.6.4. ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ ÖĞRENCİ YÖNETİM PLANI	112
2.6.5. ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERS TASARIMI	113
2.6.6. KLİNİK UYGULAMA ÖĞRENCİ DEĞERLENDİRME FORMU	117

2.6.7. TANITIM BİLGİLERİ	119
2.e.7. ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERS BAKIM SÜRECİ DEĞERLENDİRİLMESİ	119
2.7. HEM 301 RUH SAĞLIĞI VE PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ DERSİ.....	133
2.7.1. HEM 301 RUH SAĞLIĞI VE PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ DERSİ SORUMLU ÖĞRETİM ELEMANLARI.....	134
2.7.2.RUH SAĞLIĞI VE PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ DERSİ HAFTALIK UYGULAMA HEDEFLERİ	134
2.7.3.RUH SAĞLIĞI VE PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ DERSİ ÖĞRENİM ÇIKTILARI	135
2.7.4.RUH SAĞLIĞI VE PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ DERSİ ÖĞRENCİ YÖNETİM PLANI.....	135
2.7.5.RUH SAĞLIĞI VE PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ DERS TASARIMI.....	136
2.7.6. KLİNİK UYGULAMA ÖĞRENCİ DEĞERLENDİRME FORMU.....	143
2.7.7. TANITIM BİLGİLERİ.....	145
2.7.8.RUH SAĞLIĞI VE PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ DERSİ BAKIM PLANI DEĞERLENDİRMELERİ.....	145
2.8. HEM302 HALK SAĞLIĞI HEMŞİRELİĞİ DERSİ	165
2.8.1. HEM 302 HALK SAĞLIĞI HEMŞİRELİĞİ DERS SORUMLARI	166
2.8.2. HALK SAĞLIĞI HEMŞİRELİĞİ UYGULAMA HEDEFLERİ	166
2.8.3.HALK SAĞLIĞI HEMŞİRELİĞİ DERSİ ÖĞRENME ÇIKTILARI	167
2.8.4.HALK SAĞLIĞI HEMŞİRELİĞİ DERSİ ÖĞRENCİ YÖNETİM PLANI.....	167
2.8.5. HALK SAĞLIĞI HEMŞİRELİĞİ DERS TASARIMI	168

2.8.6. KLİNİK UYGULAMA ÖĞRENCİ DEĞERLENDİRME FORMU.....	177
2.8.7. TANITIM BİLGİLERİ.....	179
2.8.8. BEBEK/ÇOCUK İZLEM REHBERİ.....	188
2.8.9. OKUL ÇOCUĞU VE GENÇ İZLEM FORMU	194
2.8.10. KADINLARDA İZLEM.....	195
2.8.11. AİLE PLANLAMASI DANIŞMANLIĞI REHBERİ	196
2.8.12. LEOPOLD MANEVRALARI UYGULAMA REHBERİ.....	201
2.8.13. FETAL KALP SESİ DİNLEME UYGULAMA REHBERİ.....	203
2.8.14. PRENATAL DÖNEMDE GEBENİN GEREKSİNİM DUYDUĞU SÜREKLİ SAĞLIK EĞTİM KONULARI.....	205
2.8.15. ERİŞKİN İZLEM FORMU.....	207
2.8.17. HALK SAĞLIĞI HEMŞİRELİĞİ VAKA SUNUM PLANI.....	210
2.8.18. TOPLUM SAĞLIĞI MERKEZİ	211
2.9. HEM 304 HEMŞİRELİKTE YÖNETİM DERSİ.....	213
2.9.1. HEM 304 HEMŞİRELİKTE YÖNETİM DERS SORUMLARI.....	214
2.9.2. HEMŞİRELİKTE YÖNETİM HAFTALIK UYGULAMA HEDEFLERİ.....	214
2.9.3. HEMŞİRELİKTE YÖNETİM DERSİ ÖĞRENİM KAZANIMLARI	215
2.9.4. HEMŞİRELİKTE YÖNETİM DERSİ ÖĞRENCİ YÖNETİM PLANI	215
2.9.5. HEMŞİRELİKTE YÖNETİM DERS TASARIMI.....	216

2.9.6. TANITIM BİLGİLERİ.....	220
2.9.7. HEMŞİRELİKTE YÖNETİM DERSİ KURUM DEĞERLENDİRMESİ	222
2.9.8. UYGULAMA REHBERİ DEĞERLENDİRME FORMU	230
2.9.9. SUNUM DEĞERLENDİRME FORMU.....	232
2.9.10. YAZIM DEĞERLENDİRME FORMU.....	233
3. EKLER.....	234
Ek-1 Hemşire Bakım Planı Formu	235
Ek-2.a.Yetişkin Hastalar İçin Ağrı Değerlendirme Formu.....	236
Ek-2.b.Çocuk Hastalar için Ağrı Değerlendirme Formu.....	237
EK 3.a. İtaki Düşme Riski Ölçeği.....	239
Ek-3.b. Harizmi Düşme Riski Değerlendirme Ölçeği Formu	241
Ek-4.a. Yetişkin Hastalar İçin Basınç Yarası Risk Değerlendirme Ölçeği.....	243
Ek-4.b. Çocuklar İçin Basınç Yarası Risk Değerlendirme Ölçeği	244
Ek-5.a. Glaskow Koma Skalası.....	246
Ek-6 Sıvı İzlem ve Sıvı Dengesi İzlem Formu.....	247
Ek-7 Percentil Eğrileri	248
EK-8 Laboratuvar Bulguları ve Tetkik Sonuçları	251
Ek-9 Taburculuk Eğitim Formu.....	253
Ek-10 Sağlık Eğitim Formu	254
4-KAYNAKLAR.....	256

1. DÖNEM İÇİ UYGULAMA İLKELERİ

- a) Öğrenci, Bölüm Başkanlığının bildirdiği uygulama programına tamamen uymak, istenilen görevleri zamanında ve eksiksiz olarak gerçekleştirmek, uygulama yaptığı kurumlarda çalışan diğer ekip üyeleri ile profesyonel iletişim kurmak ve kurumlardaki bakım prosedürlerine hâkim olmak durumundadır.
- b) Öğrenci uygulama sürecinde bulunduğu kurumun çalışma ve güvenlik kurallarına uyma ve kullandığı araç-gereç-malzemeyi birim yetkilisinin (servis hemşiresi, klinik sorumlusu, eğitmen vb.) bilgisi dâhilinde ve özenle kullanmak zorundadır. Bu durumun yerine getirilmemesinden doğan her türlü sorumluluk öğrenciye ait olup, gerekli hallerde öğrenci hakkında “Yüksek Öğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği” hükümleri uygulanır.
- c) Öğrenci, uygulamaları uluslararası ve ulusal bildirgeler ve mevzuatta öngörülen mesleki, etik ve yasal yükümlülükler doğrultusunda gerçekleştirir.
- d) Öğrenci kendisi ve uygulama alanında bakım verdiği birey ve/veya aile için enfeksiyon riski oluşturmayacak hijyenik kurallara uymak zorundadır.
- e) Dönem içinde her öğrenci bir mesleki uygulama dersi için haftada 8 saat olmak üzere klinik uygulama rotasyonunda belirtilen özel ve kamu kurumlarında klinik uygulamaya devam etmek durumundadır.
- f) Öğrenci, uygulamalarını, dersin gerektirdiği bilgi ve beceriler doğrultusunda sorumlu öğretim elemanı veya öğretim elemanının olmadığı durumlarda ise ilgili birimin hemşiresi/sorumlusu denetiminde gerçekleştirir ve kayıt eder. Öğretim elemanı ya da klinik hemşiresi olmadan, bağımsız olarak ilaç tedavisi yapamaz, hastanın beden bütünlüğüne yönelik herhangi bir girişimsel işlem (intravenöz kateter yerleştirme vb.) uygulayamaz. Öğrenci, klinik sorumlu hemşiresi nezaret ve denetimi olmaksızın yazılı ya da sözel hekim istemi alamaz.
- g) Öğrenci uygulamalar sırasında hastanın mahremiyeti ya da gizliliğini ihlal eden herhangi bir eylemde bulunamaz, kişiye özel bilgileri ifşa edemez.
- h) Uygulama süresinin sonunda öğrenciler hazırladıkları **klinik uygulama değerlendirme dosyasını** belirlenen **formata uygun** olarak bir adet vesikalık fotoğrafları ile dersin sorumlu öğretim elemanına teslim etmek zorundadır.
- i) Öğrenciler, her bir dönem için belirlenen programda belirtilen günlerde ve kurumun mesai_ saatlerinde uygulama yerinde bulunacaklardır. Dersin sorumlu öğretim elemanı/servis sorumlusu/klinik rehber hemşirenin bilgisi olmadan **kesinlikle** görev

yerinden ayrılmayacaklardır.

- j) Uygulama alanına geç gelen öğrencilerin imzası alınmayacaktır. **Tam gün devamsız kabul edilecektir.**
- k) Öğrenci gün içinde uygulaması tamamlanmadan uygulama alanından ayrılamaz. Uygulama bitiş saati öncesinde uygulama alanını terk ettiği tespit edilen öğrenciler, o gün için **uygulama yapmamış** sayılıp devamsız kabul edilecektir.
- l) Uygulama alanlarında cep telefonu sessiz konumda olmalıdır. Acil durumlarda öğretim elemanının bilgisi dâhilinde telefon görüşmesi yapılabilecektir.
- m) Öğrencilerin uygulamaya **%80 oranında devamları** zorunludur. Devamsızlık haklarının aşılması durumunda telafi durumu olmaksızın doğrudan uygulamadan başarısız sayılacaktır ve finale girme durumu olmadığından tekrar durumuna düşecektir.
- n) Öğrenci, ders uygulama alanında öğrenci kimlik belgesini görünebilecek şekilde takmak zorundadır.
- o) Öğrenciler ders uygulamalarında ders uygulama alanının özelliğine göre “Çankırı Karatekin Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Ders Uygulamalarına Yönelik Talimatname” de belirlenen üniforma/beyaz önlük giymek zorundadırlar. Öğrencinin giydiği kıyafet üniversite öğrencisine yakışacak temizlikte ve özende olmalıdır. Bunlar;
- *Üniforma Üstü :** Beyaz ve okul arması olan önden V yakalı ya da düğmeli olacaktır.
- *Üniforma altı:** Lacivert pantolon, bel yarım lastikli, düz paça ve cepsiz olacaktır. Pantolonun arka ve ön kısımlarında ütü izi dikiş ile belli olacaktır.
- *Ayakkabı:** Siyah, lacivert, gri ya da beyaz renkte spor, topuksuz ve ortopedik özelliğe sahip olmalıdır. Terlik, bot, karışık renkli ayakkabı giyilmeyecektir.
- *Hırka:** Gerekli duyulan hallerde öğrenciler formasının üzerine sade, desensiz, kapüşonsuz, sıfır yaka, penye/örgü lacivert, siyah ya da beyaz renkte hırka giyebileceklerdir.
- *Beyaz Önlük:** Öğrenci dersin gereğine göre bazı eğitim alanlarında (psikiyatri kliniği, TRSM, okul, huzurevi) beyaz önlük giymelidir.
- *Baş Örtüsü:** Öğrenciler sade lacivert, sade beyaz ya da sade siyah renkte baş örtüsü ve aynı renkte bone kullanabileceklerdir.
- *Öğrenciler uygulamaları süresince; top küpe, alyans ve saat dışında herhangi bir takı takamaz.
- *Saçlar dağınık olmayacak şekilde ense hizasında topuz yapılacak olup, erkek öğrenciler temiz bıyık ve top sakal dışında sakal bırakamayacaklardır.

*Tırnaklar kesinlikle kısa ve ojesiz olmalıdır.

ö) Öğrenci uygulama esnasında stres, kaygı ya da korkuya yol açan herhangi bir durumla karşılaştığında ya da fiziksel zarar gördüğünde, bu durumu öncelikle ilgili öğretim elemanına ve uygulama alanı sorumlu hemşiresine bildirerek olayı rapor eder.

1.1. COVID-19 KAPSAMINDA UYGULAMA ESNASINDA ALINMASI GEREKEN ÖNLEMLER

I. Uygulama Gününden Önce Alınması Gereken Önlemler:

- Öğrenciler, COVID-19 salgını ile ilgili için alınan önlemler hakkında bilgilendirilecektir.
- Uygulama gününden bir gün önce uygulama yerinin genel temizliği yapılacaktır.
- "Ateş, öksürük, burun akıntısı ve solunum sıkıntısı olan, COVID-19 + olan, kesin COVID-19 tanısı ile tedavisi tamamlanıp sonrasındaki izolasyon sürecinde olan veya son 14 gün içerisinde COVID-19 vakası ile teması olan kişiler uygulamada görev almayacaktır.
- Beceri uygulaması, istasyon alanları kalabalık oluşturmayacak şekilde planlanacaktır.
- Uygulama günlerinde öğrenci yoklama çizelgesi imzalanırken kişisel kalem kullanılacağı konusunda bilgilendirileceklerdir.

II. Uygulama Gününde Alınması Gereken Önlemler:

- Öğrenciler, okula kabul edilirken, ateşleri ölçülecek, ateşi 38°C ve üzerinde olan öğrenciler diğer öğrencilerden ayrılarak öğretim elemanlarının alacağı karar doğrultusunda başka bir zamanda uygulamaya alınacaktır.
- Ateş, öksürük, burun akıntısı ve solunum sıkıntısı olan, COVID-19 olan, kesin COVID-19 tanısı ile tedavisi tamamlanıp sonrasındaki izolasyon sürecinde olan veya son 14 gün içerisinde COVID-19 vakası ile teması olan öğrenciler, diğer öğrencilerden ayrılarak öğretim elemanlarının alacağı karar doğrultusunda başka bir zamanda uygulamaya alınacaktır.
- Öğrenciler Fakülteye girişleri önce kimlik ve HES kodu kontrolleri yapılarak giriş yapacaklar, kontrol yapılırken kimliklere dokunulmayacak, kontrol yapan görevliler tıbbi maskeye ek olarak yüz koruyucu da kullanacaklardır.
- Öğrencilerin uygulama alanına girmeden önce el antiseptiği kullanması sağlanacaktır. Her bir öğrenciden kişisel cep boy antiseptiği bulundurması istenecektir.
- Öğrenciler, uygulama alanına kendine ait maske, siperlik ve eldiven gibi kişisel koruyucu donanımları (KKD) uygulama süresince kullanacaktır.
- Maskeler nemlendikçe ve kirlendikçe yenisiyle değiştirilecektir. Maske değiştirme söz konusu ise öğrenci el antiseptiği kullanacaktır.
- Kullanılmış maskeler ağız kapaklı çöp kutusuna atılacaktır.
- Uygulama esnasında pencereler açık kalarak sürekli havalandırılacaktır.
- Uygulama esnasında sorumlu öğretim elemanları ile öğrenciler sosyal mesafe kurallarına uyarak (en az 1-1,5 m mesafe olacak şekilde) uygulama yapacaklardır.
- Uygulama esnasında su haricinde içecek ve yiyecek tüketilmeyecektir.
- Uygulama alanından çıkan öğrencilerin sosyal mesafe kuralına uygun şekilde okuldan ayrılımları sağlanacaktır.
- Uygulama bittiği gün, uygulama alanı havalandırma işlemleri ile birlikte gün sonu dezenfeksiyon işlemi yapılacaktır.
- Tuvalet ve lavabolarda sıvı el sabunu, kağıt havlu bulundurulacak ve bu bölümlerin gün içinde ve sonunda temizliği ve dezenfeksiyon işlemi yapılacaktır.

**2.1. HEM101
HEMŞİRELİKTE TEMEL İLKE
VE UYGULAMALAR I**

2.1.1. HEM 101 HEMŞİRELİKTE TEMEL İLKE VE UYGULAMALAR II DERS SORUMLARI

Öğretim Elemanları

Dr. Öğretim Üyesi Gözde ÖZARAS ÖZ

Klinik Rehber Hemşireler

2.1.2. HEMŞİRELİKTE TEMEL İLKE VE UYGULAMALAR-I DERSİ HEDEFLERİ

UYGULAMA DÖNEMİ	HAFTA	HEDEFLER
TARİH	2-14. HAFTA	1. Sağlık alanındaki temel kavramları tanımlama
		2. Maslow'un insan gereksinimleri ilgili temel parametreleri açıklama
		3. İnsan ve homeostazis arasında ilişki kurma
		4. Meslek ve iş kavramları arasındaki 5 temel farkı sayma
		5. Hemşire kuramcılardan 4 tanesini sayma
		6. Hemşirenin rollerinden 6 tanesini yazma
		7. Hemşirenin bağımsız olarak yerine getirdiği işlevleri sayma
		8. Araştırma etiğinin 5 temel ilkesini sayma
		9. Aydınlatılmış onam ile özerklik ilkesi arasında ilişki kurma
		10. Etkili iletişim kurabilmenin 2 temel ögesini sayma
		11. Hasta ve çalışan güvenliğini etkileyen 3 faktörü sayma
		12. Eleştirel düşünmenin 4 özelliğini sayma
		13. Uykunun fizyolojisini kavrama
		14. Enfeksiyon gelişim basamaklarını sıralama

2.1.3. HEMŞİRELİKTE TEMEL İLKE VE UYGULAMALAR-I DERSİ ÖĞRENME ÇIKTILARI

- Hemşirelik mesleğinin görev, yetki ve sorumluluklarını alır
- Hasta bireyin bakımı için gerekli bilgileri sıralar
- Hemşireliğin temel ilke ve uygulamalarını kavrar.
- Hemşirelik bakım sürecine ilişkin temel bilgileri özetler
- Edindiği bilgileri beceri ve tutuma dönüştürür.

2.1.4. HEMŞİRELİKTE TEMEL İLKE VE UYGULAMALAR-I DERSİ ÖĞRENCİ YÖNETİM PLANI

Hemşirelikte Temel İlke ve Uygulamalar-I dersi 14 haftalık sürede sınıf içi ortamda işlenecektir.

2.1.5. HEMŞİRELİKTE TEMEL İLKE VE UYGULAMALAR-I DERS TASARIMI

DERS KODU: HEM 101 HEMŞİRELİKTE TEMEL İLKE VE UYGULAMALAR-I

HAFTALAR	KONULAR	ÖĞRENME ÇIKTILARI	ÖĞRENME ÇIKTILARINI KAZANDIRMA YÖNTEM ve MATERYALLERİ	ÖĞRENME ÇIKTILARINI ÖLÇME YÖNTEMİ
1.	SAĞLIK ALANINDA TEMEL KAVRAMLAR I a) İnsan b) Günlük Yaşam aktiviteleri c) Maslow'un İnsan Gereksinimleri Piramidi d) İnsan ve Homeostazis e) İnsan ve stres f) Çevre, Sağlık, Hastalık	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Sağlık alanındaki temel kavramları tanımlar ✓ Maslow'un insan gereksinimleri ilgili temel parametreleri açıklar ✓ İnsan ve homeostazis arasında ilişki kurar. ✓ Çevre, sağlık ve hastalık kavramlarını tanımlar.	Anlatım ¹ Soru-cevap Gösterip Yapma (Video gösterimi) Kahoot ²	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınav
2.	SAĞLIK ALANINDA TEMEL KAVRAMLAR II a) Güç b) Güçsüzlük c) Güç tipleri d) Güç ve cinsiyet e) Güç ile ilgili risk faktörleri f) Güçsüzlük davranışları g) Güçsüz hemşireler	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Güç kavramını tanımlar. ✓ Güçsüzlük kavramını tanımlar. ✓ Kişisel güç tiplerinden 2 tanesini sayar. ✓ Pozisyon güç tiplerinden 2 tanesini sayar. ✓ Güç ile ilgili risk faktörlerinden 5 tanesini yazar. ✓ Güçsüzlük davranışlarını sıralar. ✓ Hemşirelik ve güç arasında ilişki kurar.	Anlatım ¹ Soru-cevap Gösterip Yapma (Video gösterimi) Kahoot ²	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınav

3.	SAĞLIK ALANINDA TEMEL KAVRAMLAR III a) Benlik kavramı b) Benlik saygısı c) Benlik saygısının özellikleri d) Beden imajı e) Hemşirelik ve benlik saygısı	✓ Benlik kavramını tanımlar. ✓ Benlik saygısı kavramını tanımlar. ✓ Benlik saygısının 5 temel özelliğini sayar. ✓ Benlik gelişiminde hemşirenin sorumluluklarını tanımlar ✓ Hemşirelik ve güç arasında ilişki kurar.	Anlatım ¹ Soru-cevap Gösterip Yapma (Video gösterimi) Kahoot ²	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınav
4.	MESLEK VE İŞ KAVRAMLARI a) Meslek kavramı b) İş kavramı c) Meslekleşme süreci d) Meslek ölçütleri	✓ Meslek ve iş kavramlarını tanımlar. ✓ Meslek ve iş kavramları arasındaki 5 temel farkı sayar. ✓ Meslekleşme sürecini tanımlar. ✓ Meslek ölçütlerinden 4 temel faktörü sayar.	Anlatım ¹ Soru-cevap Gösterip Yapma (Video gösterimi) Kahoot ²	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınav
5.	HEMŞİRELİK MESLEĞİ VE TARİHSEL GELİŞİMİ a) Hemşirelik tanımı b) Müslümanlıkta hasta bakımı c) Cumhuriyet döneminde hemşirelik d) Florence Nightingale'in hayatı e) Ülkemizde açılan hemşirelik okulları	✓ Virginia Henderson'a göre hemşirelik tanımını yapar. ✓ THD'ye göre hemşirelik tanımını yapar. ✓ Modern hemşireliğin kurulma sürecini açıklar. ✓ Hemşirelik mesleğinin tarihsel sürecini analiz eder. ✓ Ülkemizde açılan hemşirelik okullarından 5 tanesini sayar.	Anlatım ¹ Soru-cevap Gösterip Yapma (Video gösterimi) Kahoot ²	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınav
6.	SAĞLIK MESLEKLERİNİN TARİHSEL GELİŞİMİ a) Tarih öncesi dönemin efsane hekimleri b) Tarih döneminin evrensel liderleri c) Türkiye Cumhuriyeti'nde lider hekimler d) Sağlık sistemlerinde tarihsel değişimler e) Sağlık mesleklerinin tarihsel gelişimi	✓ Tarih öncesi dönemin efsane hekimlerinden 2 tanesini sayar. ✓ İbni Sinan'ın hekimlik alanına kattığı yenilikleri açıklar. ✓ Türkiye Cumhuriyeti'nde beş lider hekimini sayar. ✓ Sağlık mesleklerinin tarihsel gelişimini analiz eder.	Anlatım ¹ Soru-cevap Gösterip Yapma (Video gösterimi) Kahoot ²	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınav

7.	<p>MESLEKİ KURAMLAR VE TEORİSYENLER</p> <p>a) Kuram nedir? b) Kuramların özellikleri c) Hemşirelik alanında kuram geliştirmenin önemi nedir? d) Hemşirelik teorilerinin tarihsel gelişimi e) Hemşire kuramcılar</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kuram kavramını tanımlar. ✓ Kuramların özelliklerinden 4 tanesini listeler. ✓ Hemşire kuramcılardan 4 tanesini sayar. ✓ Hemşirelik ve kuram arasındaki ilişkiyi analiz eder. ✓ Hemşirelik alanında kuram geliştirmenin önemini açıklar. ✓ Florence Nightingale'nin hemşirelik ile ilgili kuramlarını sayar. 	<p>Anlatım¹ Soru-cevap Gösterip Yapma (Video gösterimi) Kahoot²</p>	<p>Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınav</p>
8. HAFTA ARA SINAV				
9.	<p>HEMŞİRELİK ROLLERİ</p> <p>a) Modern hemşirelik rolleri</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Hemşireliğin bakım verici rolü ile özerklik arasında bağlantı kurar. ✓ Hemşirenin rollerinden 6 tanesini yazar. ✓ Hemşirenin bağımsız olarak yerine getirdiği işlevleri sayar. 	<p>Anlatım¹ Soru-cevap Gösterip Yapma (Video gösterimi) Kahoot²</p>	<p>Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınav</p>
10.	<p>HASTA HAKLARI VE ETİK</p> <p>b) Etik kavramı c) Tıbbi etik d) Bilimsel araştırmalarda etik e) Hasta haklarının tarihsel süreci f) Nurenberg kodları g) Tusgee sifiliz çalışması h) Etik ilkeler i) Hemşirelikte temel etik ilkeler j) Tıbbi araştırma ve yayın etiği</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Etik ve tıbbi etik kavramını tanımlar. ✓ Araştırmacıların uyması gereken etik kuralları sayar ✓ Hasta haklarının tarihsel sürecini analiz eder. ✓ Hemşirelikte temel etik ilkelerden beş tanesini listeler. ✓ Araştırma etiğinin 4 temel ilkesini sayar. ✓ Aydınlatılmış onam ile özerklik ilkesi arasında ilişki kurar. 	<p>Anlatım¹ Soru-cevap Gösterip Yapma (Video gösterimi) Kahoot²</p>	<p>Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınav</p>

11.	HEMŞİRELİK KANUNU a) Hemşirelik yönetmeliği b) Hemşirelik kanunu c) Hemşire yardımcısının görevleri	✓ 6283 sayılı hemşirelik kanununun maddelerini, eski kanun maddelerinden ayırt eder. ✓ Hemşire ve hemşire yardımcısı arasındaki 6 temel farkı ayırt eder.	Anlatım ¹ Soru-cevap Gösterip Yapma (Video gösterimi) Kahoot ²	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınav
12.	SAĞLIK HİZMETLERİNDE İLETİŞİM a) İletişim nedir? b) Sağlıklı iletişim ilkeleri nelerdir? c) İletişim süreci d) İletişimin temel unsurları e) İletişimin öğeleri f) İletişim düzeyleri	✓ İletişim kavramını tanımlar. ✓ İletişimin temel unsurlarını sıralar. ✓ İletişimin 4 temel ögesini yazar. ✓ İletişimin 3 temel düzeyini ayırt eder. ✓ Etkili iletişim kurabilmenin 2 temel ögesini sayar.	Anlatım ¹ Soru-cevap Video gösterimi Kahoot ²	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınav
13.	HASTA KABULÜ VE TABURCULUK a) Hastanelerin işlevleri b) Hastane ortamının birey üzerine etkisi c) Hastanın kabulü ve taburculuk d) Hemşirenin hasta kabulü e) Hastanın fiziki muayenesi f) Hastanın taburculuğu	✓ Hastanelerin işlevlerini tanımlar. ✓ Hastane ortamının birey üzerine etkilerini listeler. ✓ Hasta kabul çeşitlerinden 2 temel unsuru açıklar. ✓ Hemşirenin hasta kabul sürecini kavrar. ✓ Hastanın fiziki muayenesi için yapılması gereken unsurları listeler. ✓ Hastanın taburculuk planlamasını uygular.	Anlatım ¹ Soru-cevap Gösterip Yapma (Video gösterimi) Kahoot ²	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınav
14.	HASTA ve ÇALIŞAN GÜVENLİĞİ a) Hasta güvenliği b) Güvenliği etkileyen faktörler c) Hasta güvenliğini sağlamaya yönelik tedbirler d) Güvenliği etkileyen faktörler e) Çalışan güvenliği	✓ Hasta güvenliği kavramını tanımlar. ✓ Hasta güvenliğini etkileyen faktörlerden beş tanesini sayar. ✓ Hasta güvenliğini sağlamaya yönelik tedbirlerden üç tanesini listeler. ✓ Çalışan güvenliğini etkileyen faktörlerden iki tanesini listeler.	Anlatım ¹ Soru-cevap Gösterip Yapma (Video gösterimi) Kahoot ²	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınav

ENFEKSİYON KONTROLÜ			
15.	a) Enfeksiyon b) Enfeksiyon zinciri c) Enfeksiyon ile ilgili kavramlar d) Dezenfeksiyon- Sterilizasyon Yöntemleri e) Tıbbi asepsi ilkeleri f) Cerrahi asepsi ilkeleri	✓ Enfeksiyon kavramını tanımlar. ✓ Enfeksiyon gelişim basamaklarını sıralar. ✓ Dezenfeksiyon yöntemlerini sayar. ✓ Sterilizasyon yöntemlerini sayar. ✓ Tıbbi asepsi ilkelerinden 3 tanesini listeler. ✓ Cerrahi asepsi ilkelerinden 4 tanesini listeler.	Anlatım ¹ Soru-cevap Gösterip Yapma (Video gösterimi) Kahoot ²
16 HAFTA FİNAL SINAVI			

¹: **ANLATIM:** Konu anlatımları PPT sunumu şeklinde yapılacaktır. PPT sunumları konu anlatımından bir hafta önce ALMS sistemine yüklenecek öğrencinin derse hazır olması istenecektir. ²: **KAHOOT:** Anlık soru ve cevap ile ölçme ve değerlendirme (Quiz).

**2.2. HEM102
HEMŞİRELİKTE TEMEL İLKE
VE UYGULAMALAR II**

2.2.1. HEM 102 HEMŞİRELİKTE TEMEL İLKE VE UYGULAMALAR II DERS SORUMLARI

Öğretim Elemanları

Dr. Öğretim Üyesi Gözde ÖZARAS ÖZ

Klinik Rehber Hemşireler

2.2.2. HEMŞİRELİKTE TEMEL İLKE VE UYGULAMALAR II HAFTALIK UYGULAMA HEDEFLERİ

1. hafta öğrenci uygulama alanına ilk defa geldiğinde oryante olması, ortam tanıyabilmesi, kendisine verilen birey/aile/çocuk ile ilgili veri toplama, planlama, uygulama ile ilgili bakım sürecini başlatabilmesi hedeflenir. Aşağıda verilen hedeflere uygulama süreci boyunca ulaşması beklenir.

UYGULAMA DÖNEMİ	HAFTA	HEDEFLER
TARİH	2.-14. HAFTA	1. Yaşamsal bulgular ile ilgili temel parametreleri açıklama
		2. İlaç uygulama ile ilgili anatomik bölgeleri sayma
		3. İlaç uygulama adımlarını doğru bir gerçekleştirme
		4. Uygulama maketi/birey üzerinde yara bakımını yapma
		5. İntravenöz infüzyon hızını hesaplama
		6. Hastaya/mankene yatak içinde koruyucu pozisyon verme
		7. Hastanın/mankenin bireysel hijyen bakım uygulamalarını yapma
		8. Solunum sistemi ile ilgili temel kavramları, yöntemleri ve ilkeleri tanımlama
		9. Hastanın özafagusu ile trake arasındaki anatomik farkı ayırt etme
		10. Hastaya/mankene nazogastrik kateter uygulamasını yapma
		11. Hasta/manken üzerinde kolostomi bakımına ilişkin edindiği bilgileri beceri ve tutuma dönüştürme
		12. Hastaya üriner kateter bakım uygulamasını doğru bir şekilde gerçekleştirme
		13. Hemşirelik bakım sürecini (NANDA) kavrama
		14. Hastanın verileri doğrultusunda hasta bakımını yönetme

2.2.3. HEMŞİRELİKTE TEMEL İLKE VE UYGULAMALAR-II DERSİ ÖĞRENME ÇIKTILARI

- Hemşirelik mesleğinin görev, yetki ve sorumluluklarını açıklar
- Hasta bireyin bakımı için gerekli bilgileri söyler.
- Hemşireliğin temel ilke ve uygulamalarını kavrar.
- Hemşirelik bakım sürecine ilişkin temel bilgileri kavrar.
- Edindiği bilgileri beceri ve tutuma dönüştürür.

2.2.4. HEMŞİRELİKTE TEMEL İLKE VE UYGULAMALAR-II DERSİ ÖĞRENCİ YÖNETİM PLANI

Hemşirelikte Temel İlke ve Uygulamalar dersi için uygulamaya çıkılacak kurum, ankırı Devlet Hastanesi olup, çıkılacak servisler, “göğüs Servisi, nöroloji servisi, dahiliye servisi, ortopedi servisi ve genel cerrahi servisidir.

2.2.5. HEMŞİRELİKTE TEMEL İLKE VE UYGULAMALAR-II DERS TASARIMI

DERS KODU: HEM102 HEMŞİRELİKTE TEMEL İLKE VE UYGULAMALAR-II				
HAFTALAR	KONULAR	ÖĞRENME ÇIKTILARI	ÖĞRENME ÇIKTILARINI KAZANDIRMA YÖNTEM ve MATERYALLERİ	ÖĞRENME ÇIKTILARINI ÖLÇME YÖNTEMİ
1.	YAŞAM BULGULARININ ÖLÇÜLMESİ a) Vücut Sıcaklığının Oral, Aksillar, b) Timpanik Mebran, Yoldan Ölçülmesi c) Kan Basıncının Ölçülmesi d) Solunumun Değerlendirilmesi e) Nabzın Değerlendirilmesi f) Ağrının ölçülmesi ve Değerlendirilmesi	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Yaşam bulguları ile ilgili kavramları sayar ➤ Yaşam bulgularını ölçer ➤ Yaşam bulgularının normal anormal değerleri bilerek analiz eder. ➤ Yaşam bulgularına uygun müdahaleleri sayar	Anlatım ¹ Gösterip Yapma (Video Gösterimi) Laboratuvar -Model uygulaması Ağıştırma ve Uygulama Soru-Cevap Vaka Çalışması ⁴ Kahoot ⁵ Portfolyo ⁶	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınav Uygulama Sınavı ³ Checklist 1 ² Bakım planı ⁷
2.	İLAÇ UYGULAMALARI a) Oral ilaç uygulamaları b) Lokal ilaç uygulamaları c) Parenteral ilaç Uygulamaları	<ul style="list-style-type: none"> ➤ İlaç uygulaması ile ilgili kavramları sayar. ➤ İlaç uygulama ile ilgili anatomik bölgeleri sayar. ➤ Oral ilaç uygulamasını yapar. ➤ Lokal ilaç uygulamasını yapar. ➤ Parenteral ilaç uygulamasını yapar.	Anlatım ¹ Gösterip Yapma (Video Gösterimi) Laboratuvar -Model uygulaması Ağıştırma ve Uygulama Soru-Cevap Vaka Çalışması ⁴ Kahoot ⁵ Portfolyo ⁶	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınav Uygulama Sınavı ³ Checklist 2 ² Bakım planı ⁷

3.	<p>SIVI-ELEKTROLİT DENGESİ İNTRAVENÖZ (IV) İLAÇ UYGULAMALARI</p> <p>a) IV kateter uygulaması b) IV sıvı tedavisini başlatma c) IV solüsyon şişesini değiştirme d) Bolus/puşe ilaç uygulama e) IV kateter çıkarma f) Venöz kan örneği alma</p>	<p>➤ İntravenöz kateter uygulamasını yapar. ➤ İntravenöz infüzyon hızını hesaplar. ➤ İntravenöz sıvı tedavisini başlatır. ➤ Venöz kan örneği alır.</p>	<p>Anlatım¹ Gösterip Yapma (Video Gösterimi) Laboratuvar -Model uygulaması Alıştırma ve Uygulama Vaka Çalışması⁴ Kahoot⁵ Portfolyo⁶</p>	<p>Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınav Uygulama Sınavı³ Checklist 3² Bakım planı⁷</p>
4.	<p>HAREKET GEREKSİNİMİ (Hastanın)</p> <p>a) İki Kişi ile Yatağın Başucuna Çekilmesi b) Yatak Kenarına Çekilmesi c) Supine Pozisyonundan Lateral Pozisyona Getirilmesi d) Lateral Pozisyonundan Supine Pozisyonuna Getirilmesi e) Supine Pozisyonundan Prone Pozisyonuna Getirilmesi f) Prone Pozisyonundan Supine Pozisyonuna Getirilmesi g) Supine Pozisyonundan Sims Pozisyonuna Getirilmesi h) Sims Pozisyonundan Supine Pozisyonuna Getirilmesi i) Fowler Pozisyonu Verilmesi j) Yataktan Sandalyeye Oturtulması k) Yataktan Sedyeye Alınması</p>	<p>➤ Hastaya/mankene yatak içinde koruyucu pozisyon verir. ➤ Hastayı bir pozisyonundan diğerine geçirir. ➤ Ergonomiye uygun hareket eder.</p>	<p>Anlatım¹ Gösterip Yapma (Video Gösterimi) Laboratuvar -Model uygulaması Alıştırma ve Uygulama Soru-Cevap Vaka Çalışması⁴ Kahoot⁵ Portfolyo⁶</p>	<p>Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınav Uygulama Sınavı³ Checklist 4² Bakım planı⁷</p>

5.	BİREYSEL HİJYEN UYGULAMALARI a) Yatak İçinde Tam Vücut Banyosu b) Yetişkin Kadında Perine Bakımı c) Yetişkin Erkekde Perine Bakımı d) Sırt Masajı e) Yatak İçinde Saç Banyosu f) Bilinçli Hastada Ağız Bakımı g) Protez Dişi Olan Hastanın Ağız Bakımı h) Bilinçsiz Hastada Özel Ağız Bakımı	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Hastanın/mankenin bireysel hijyen bakım uygulamalarını yapar. ➤ Mahremiyete duyarlı davranır. 	Anlatım ¹ Gösterip Yapma (Video Gösterimi) Laboratuvar -Model uygulaması Ağıştırma ve Uygulama Soru-Cevap Vaka Çalışması ⁴ Kahoot ⁵ Portfolyo ⁶	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınav Uygulama Sınavı ³ Checklist 5 ² Bakım planı ⁷
6.	SOLUNUM SİSTEMİ UYGULAMALARI a) Derin Solunum ve Öksürük Egzersizi b) Nazal Kanül ile Oksijen Uygulaması c) Maske ile Oksijen Uygulaması d) Nazofarengeal Aspirasyon e) Orofarengeal Aspirasyon Becerisi f) Trakeostomi Aspirasyonu g) Trakeostomi İç Kanülü Temizliği h) Peristomal Cilt Bakımı ve Kanül Bağı Değişimi	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Solunum sistemi ile ilgili temel kavramları, yöntemleri ve ilkeleri tanımlar. ➤ Hastaya derin solunum ve öksürük egzersizlerini gösterir. ➤ Trakeostomi bakımını yapar. ➤ Oksijen uygulamasını yapar. 	Anlatım ¹ Gösterip Yapma (Video Gösterimi) Laboratuvar -Model uygulaması Ağıştırma ve Uygulama Soru-Cevap Vaka Çalışması ⁴ Kahoot ⁵ Portfolyo ⁶	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınav Uygulama Sınavı ³ Checklist 6 ² Bakım planı ⁷
7.	BESLENME GEREKSİNİMİ VE UYGULAMALARI a) Mide Entübasyonu b) Nazogastrik Sonda ile Beslenme c) Beslenme Torbası ile Aralıklı Beslenme d) İnfüzyon Pompası ile Devamlı/Sürekli Beslenme e) Nazogastrik Sondadan İlaç Verme f) Nazogastrik Sondanın Çıkarılması	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Hastanın özafagusu ile trake arasındaki anatomik farkı ayırt eder. ➤ Mide entübasyonu yapar. ➤ Hastanın beslenmesini organize eder. ➤ Mide entübasyonunu sonlandırır. 	Anlatım ¹ Gösterip Yapma (Video Gösterimi) Laboratuvar -Model uygulaması Ağıştırma ve Uygulama Soru-Cevap Vaka Çalışması ⁴ Kahoot ⁵ Portfolyo ⁶	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınav Uygulama Sınavı ³ Checklist 7 ² Bakım planı ⁷
8.HAFTA ARA SINAV				

9.	SİNDİRİM SİSTEMİ VE UYGULAMALARI a) Yatakta Hareket Edebilen Hastada Sürgü Kullanımı b) Yatakta Hareket Edemeyen Hastada Sürgü Kullanımı c) Yüksek Volümlü Lavman Uygulaması d) Düşük Volümlü Lavman Uygulaması e) Stoma torba değişimi f) Stoma torbası boşaltımı	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Hasta/manken üzerinde kolostomi bakımına ilişkin edindiği bilgileri beceri ve tutuma dönüştürür. ➤ Hastanın boşaltım ihtiyacını karşılamasına katılır 	Anlatım ¹ Gösterip Yapma (Video Gösterimi) Laboratuvar -Model uygulaması Alıştırma ve Uygulama Soru-Cevap Vaka Çalışması ⁴ Kahoot ⁵ Portfolyo ⁶	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınav Uygulama Sınavı ³ Checklist 8 ² Bakım planı ⁷
10.	ÜRİNER SİSTEM VE UYGULAMALARI a) Üriner Kateter Uygulaması b) Kalıcı Üriner Kateterden Steril İdrar Örneği Alma c) Üriner Kateterin Çıkarılması	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Hastaya üriner kateter uygulamasını doğru bir şekilde gerçekleştirir. ➤ Kalıcı Üriner Kateterden Steril İdrar Örneği Alır. ➤ Üriner Kateteri çıkarır. 	Anlatım ¹ Gösterip Yapma (Video Gösterimi) Laboratuvar -Model uygulaması Alıştırma ve Uygulama Soru-Cevap Vaka Çalışması ⁴ Kahoot ⁵ Portfolyo ⁶	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınav Uygulama Sınavı ³ Checklist 9 ² Bakım planı ⁷
11.	HEMŞİRELİK BAKIM SÜRECİ a) Veri toplama b) Nanda'ya göre tanılama c) Planlama d) Uygulama e) Değerlendirme	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Hemşirelik bakım sürecini kavrar. ➤ Hastanın biyo-psiko-sosyal yönden verilerini toplar. ➤ Hastanın verileri doğrultusunda holistik bir bakım düzenler 	Anlatım ¹ Gösterip Yapma (Video Gösterimi) Laboratuvar -Model uygulaması Alıştırma ve Uygulama Soru-Cevap Vaka Çalışması ⁴ Kahoot ⁵ Portfolyo ⁶	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınav Uygulama Sınavı ³ Checklist 10 ² Bakım planı ⁷

12.	<p>SICAK-SOĞUK UYGULAMALAR</p> <p>a) Termofor Uygulaması b) Buz Kesesi Uygulaması c) Sıcak/Soğuk Paket Uygulaması d) Sıcak/Soğuk Kompres Uygulaması e) Oturma Banyosuna Yardım Etme f) Soğuk Sünger Banyosu</p>	<p>➤ Sıcak uygulama yöntemlerini doğru bir şekilde yapar. ➤ Soğuk uygulama yöntemlerini doğru bir şekilde yapar. ➤ Hastanın oturma banyosunu destekler.</p>	<p>Anlatım¹ Gösterip Yapma (Video Gösterimi) Laboratuvar -Model uygulaması Ağıştırma ve Uygulama Soru-Cevap Vaka Çalışması⁴ Kahoot⁵ Portfolyo⁶</p>	<p>Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınav Uygulama Sınavı³ Checklist 11² Bakım planı⁷</p>
13.	<p>YARA BAKIMI</p> <p>a) Yaraların sınıflandırılması b) Basınç ülserleri c) Yara bakımında temel ilkeler d) Pansuman</p>	<p>➤ Hastanın yara bakımını yapar ➤ Basınç ülserlerinin dört maddesini sınıflandırır. ➤ Yara bakımında temel ilkelerden beş tanesini sayar.</p>	<p>Anlatım¹ Gösterip Yapma (Video Gösterimi) Laboratuvar -Model uygulaması Ağıştırma ve Uygulama Soru-Cevap Vaka Çalışması⁴ Kahoot⁵ Portfolyo⁶</p>	<p>Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınav Uygulama Sınavı³ Checklist 11² Bakım planı⁷</p>
14.	<p>AMELİYAT ÖNCESİ VE SONRASI BAKIM</p> <p>a) Ameliyat öncesi bakım b) Ameliyat sırası bakım c) Ameliyat sonrası bakım d) Cerrahi riskler</p>	<p>➤ Ameliyat sonrası erken ve geç dönem komplikasyon gelişmesini önlemeye yönelik hemşirelik bakımını uygular.</p>	<p>Anlatım¹ Gösterip Yapma (Video Gösterimi) Laboratuvar -Model uygulaması Ağıştırma ve Uygulama Soru-Cevap Vaka Çalışması⁴ Kahoot⁵ Portfolyo⁶</p>	<p>Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınav Uygulama Sınavı³ Bakım planı⁷</p>
15. HAFTA UYGULAMA SINAVI³				
16. HAFTA FİNAL SINAVI				

¹: **ANLATIM:** Konu anlatımları PPT sunumu şeklinde yapılacaktır. PPT sunumları konu anlatımından bir hafta önce ALMS sistemine yüklenecek öğrencinin derse hazır olması istenecektir.

²: **CHECKLIST:** Checklistlerde ilgili haftaya ait uygulamaların işlem basamakları yer almaktadır. Konu ile ilgili checklistler konu anlatımından önce ALMS sistemine eklenecektir.

³: **UYGULAMA SINAVI:** Uygulama sınavında, öğrenciden rasgele üç adet uygulama yapması istenecektir. Öğrenci, üç adet istasyonda üç adet farklı uygulamayı, uygulama için belirlenen sürede tamamlayıp diğer istasyona geçecektir. 3 farklı hoca ilgili checkliste göre uygulamayı değerlendirecek ve bir puan çıkaracaktır. Üç puanın aritmetik ortalaması öğrencinin birinci uygulama sınavı notu oluşturacaktır. **Birinci uygulama sınavının yılsonu başarı puanına etkisi %20** olacaktır.

⁴: **VAKA ÇALIŞMASI:** Konuya uygun vaka örneğinin tartışılması.

⁵: **KAHOOT:** Anlık soru ve cevap ile ölçme ve değerlendirme (Quiz).

⁶: **PORTFOLYO:** Checklistler, bakım planları ve vaka çalışması materyallerinden oluşan dosya

⁷: **BAKIM PLANI:** Öğrenciden dönem sonunda bir adet bakım planı istenecektir. Bakım planı rehberinde yer alan veri toplama ve bakım planı hazırlama taslağına uygun olması istenecektir. Bakım planında veri toplama, tanılama, uygulama ve değerlendirme basamaklarının her biri 25 puan üzerinden değerlendirilerek ikinci uygulama sınavı puanı oluşacaktır. **İkinci uygulama sınavının yılsonu başarı puanına etkisi %20 olacaktır.** Öğrencinin uygulamadan başarılı sayılabilmesi için 60 puan alması gerekmektedir.

2.2.6. TANITIM BİLGİLERİ

Öğrenci Tanıtımı

ÖĞRENCİ BİLGİSİ	
Adı ve Soyadı - Numarası	
İmzası	Fotoğraf
Servis/Bölüm	
Sorumlu Öğretim Elemanı	
Rehber Klinik Hemşire	

2.2.7. HEMŞİRELİKTE TEMEL İLKE VE UYGULAMALAR-II DERS BAKIM SÜRECİ DEĞERLENDİRİLMESİ

ANEMNEZ VE BAKIM SÜRECİ DEĞERLENDİRME FORMU TANITICI BİLGİLER	
Öğrenci Hemşirenin Adı Soyadı	Tarih
PRİMER OLARAK BAKIM VERİLEN KİŞİNİN SOSYODEMOGRAFİK BİLGİLERİ	
Adı Soyadı	Kan grubu
Yaş	Yattığı klinik/bölüm
Cinsiyeti	Yatış tarihi
Medeni durumu	Tıbbi tanısı
Eşi ( ) Yaşıyor ( ) Yaşamıyor	Geldiği yer_( ) Poliklinik ( ) Y. Bakım ( ) Servis ( ) Acil
Çocuk sayısı /yaşları	Boy/Kilo
Eğitim durumu	Beden Kitle İndeksi
İşi/mesleği ( ) İşini bırakmış ( ) Raporlu ( ) Emekli	Sosyal güvencesi ( ) Var ( ) Yok ( ) Diğer
YAŞAM BULGULARI	DEĞERLENDİRMENİZ
Kan Basıncı: .....mmHg ( ) Brakial arter ( ) Popliteal arter	
Apeks Nabız:...../dk ( ) Dolgun ( ) Zayıf ( ) Düzenli ( ) Düzensiz	
Periferik Nabız:...../dk ( ) Dolgun ( ) Zayıf ( ) Düzenli ( ) Düzensiz	
Solunum Hızı :...../dk ( ) Normal ( ) Yüzeysel ( ) Derin ( ) Hızlı	
Vücut ısısı:...../°C ( ) Timpanik ( ) Aksillar ( ) Oral ( ) Rektal ( ) Temporal arter	
Glaskow Koma Skalası Puanı: (Ek-5. Glaskow Koma skalası'nı kullanınız)	
Düşme Riski Puanı: (Ek-3.a.İtaki Düşme Riski Ölçeği'ni kullanınız)	

Not: Yapılan laboratuvar ve varsa tetkik sonuçlarını kayıt için Ek-8 Laboratuvar Bulguları ve Tetkik Sonuçları Formu'nu kullanınız

HASTALIK ÖYKÜSÜ

Kişinin Hastaneye Başvurmasına Neden Olan Yakınması/Şikayeti

Hastaneye Yatış Süreci

Tıbbi tanı:

SAĞLIK ÖYKÜSÜ

Kronik Hastalık/lar:	Var ( ) Tabloda belirtiniz	Yok ( )
( ) Tip 1 Diabetes Mellitus	( ) Anemi	( ) Hipertiroidi
( ) Tip 2 Diabetes Mellitus	( ) Hipertansiyon	( ) İnme/Paralizi
( ) Böbrek Problemleri	( ) Ülser	( ) Artrit
( ) Kronik Kalp Yetmezliği	( ) Siroz	( ) Sinir Sistemi Hastalıkları
( ) Koroner Arter Hastalığı	( ) Psikiyatrik Hastalıklar	( ) Diğer(.....)
( ) Kanser	( ) Hipotiroidi	
Sigara : ( ) Hayır ( ) Bırakmış (Bırakma tarihi).....	( ) Evet (.....miktar/süre)	
Alkol : ( ) Hayır ( ) Bırakmış (Bırakma tarihi).....	( ) Evet (.....miktar/gün)	
Daha Önce Hastaneye Yatma: ( ) Var ( ) Yok		
Yatış nedeni/leri :		
Cerrahi Girişim: ( ) Var (Yara izi varsa belirtiniz:.....)	( ) Yok	
Cerrahi Girişimin Adı:		
Alerji: ( ) Var (Alerjen:.....)	( ) Yok	
Bulaşıcı Hastalığı: ( ) Var- varsa belirtiniz [( )HBS ( )HCV ( )HIV ( )Diğer.....]	( ) Yok	
İzolasyon Gerektiren Hastane Enfeksiyonu: ( )Var: varsa alt satırda belirtiniz	( )Yok	
Varsa İzolasyon Türü: ( ) Temas İzolasyonu ( ) Solunum İzolasyonu ( ) Damlacık İzolasyonu		
( ) Diğer (Belirtiniz).....		
Daha önce kullandığı ilaçlar: ( ) Yok ( )Var (Açıklayınız)		
Son 6 ayda bitkisel tedavi/alternatif yöntem kullanımı: ( ) Yok ( )Var (Açıklayınız)		
Aile yapısı: ( )Yalnız yaşıyor ( ) Çekirdek Aile ( ) Geniş Aile ( )Diğer		
Aile bireylerinde hastalık: ( ) Yok ( ) Var (Açıklayınız)		
Kullandığı araçlar/protezler ( ) Yok ( ) Var (Var ise aşağıda açıklayınız)		
( ) Gözlük ( ) Diş protez ( ) Yürüteç ( ) Lens ( ) Tekerlekli sandalye ( ) Koltuk değneği ( ) İşitme cihazı ( ) Baston ( ) Diğer		

Daha önce kan transfüzyonu yapılma durumu ( ) Yok ( ) Var
Transfüzyon sonrası reaksiyon gelişme durumu ( ) Yok ( ) Var

SİSTEMİK FİZİKSEL DEĞERLENDİRME: SOLUNUM SİSTEMİ

Solunum Sayısı: ..... /dk Solunumun Niteliği: ( ) Normal ( ) Derin ( ) Yüzeysel

Solunum sırasında:

( ) Bağımsız ( ) Yarı bağımlı ( ) Bağımlı ( ) Trakeostomi ( ) Endotrakeal tüp

Saturasyon Değeri: %..... Entübasyon ( ) Var ( ) Yok

Dispne ( ) Var ( ) Yok

Wheezing ( ) Var ( ) Yok

Ral-ronküs ( ) Var ( ) Yok

Akciğer Sesleri ( ) Dinlenebiliyor ( ) Dinlenemiyor Neden:

Öksürük ( ) Var Tanımlayınız: ( ) Yok

Sekresyon ( ) Var Tanımlayınız: ( ) Yok

Aspirasyon ( ) Oro-nazofarengeal ( ) Trakeal

Arteriyel Kan Gazı PO₂: PCO₂: Bakılmadı

Venöz Kan Gazı PO₂: PCO₂: Bakılmadı

Oksijen Tedavisi ( ) Var Tanımlayınız: ( ) Yok

Nazal kanül .....l/dk

O₂ maskesi.....l/dk

Akciğer Ödemi Oluşma Olasılığı ( ) Var Neden: ( ) Yok

Solunum sistemine ilişkin sorunları kategorize ederek olası hemşirelik tanımlarını belirtiniz.

SİSTEMİK FİZİKSEL DEĞERLENDİRME: DOLAŞIM SİSTEMİ

Nabız Sayısı:...../dk	Nabız Niteliği:		
Apeks Nabız:...../dk	( ) Dolgun	( ) Zayıf	( ) Düzenli
Radiyal Nabız:...../dk	( ) Dolgun	( ) Zayıf	( ) Düzenli
Dorsalis Pedis Nabız:...../dk	( ) Dolgun	( ) Zayıf	( ) Düzenli
Üst Ekstremitte Kan Basıncı: .....mmHg	( ) Sağ Kol:	( ) Sol Kol:	( ) Otururken: ( ) Yatarken:
Alt Ekstremitte Kan Basıncı: .....mmHg	( ) Sağ Bilek	( ) Sol Bilek	( ) Otururken ( ) Yatarken
Juguler Dolgunluk	( ) Var	( ) Yok	
Ödem	( ) Var	( ) Yok	Açıklama:
Ölçüm Yaptığınız Manşon Uygun mu?	( ) Evet	( ) Hayır	Neden:
Ritim Bozukluğu Tanısı Düşünür müsünüz?	( ) Evet	( ) Hayır	Neden:
Hipertansiyon Tanısı Düşünür müsünüz?	( ) Evet	( ) Hayır	Neden:
Dolaşım sistemine ilişkin sorunları kategorize ederek olası hemşirelik tanılarını belirtiniz.			

SİSTEMİK FİZİKSEL DEĞERLENDİRME: HEMATOLOJİK SİSTEM				
Dış Görünüş	( ) Normal	( ) Soluk	( ) Siyanotik	( ) İkterik
Yorgunluk/Halsizlik	( ) Var	( ) Yok	Açıklama:	
Anemi	( ) Var	( ) Yok	Açıklama:	
Kaşık Tırnak	( ) Var	( ) Yok	Açıklama:	
Pika	( ) Var	( ) Yok	Açıklama:	
Kalıtsal Hastalık	( ) Var	( ) Yok	Açıklama:	
Pansitopeni	( ) Var	( ) Yok	Açıklama:	
Nötropeni	( ) Var	( ) Yok	Açıklama:	
Kanama riski değerlendirmesi yapınız.				
Hematolojik sisteme ilişkin sorunları kategorize ederek olası hemşirelik tanımlarını belirtiniz				

SİSTEMİK FİZİKSEL DEĞERLENDİRME: SİNDİRİM SİSTEMİ

Beslenme Şekli:	( ) Oral	( ) Enteral (nazogastrik, gastrostomi, jejunostomi)	( ) Parenteral
Nazogastrik dekompresyon	( ) Var	( ) Yok	
Beslenme sırasında	( ) Bağımsız	( ) Yarı bağımlı	
Diyet	( ) Normal diyet	( ) Özel diyet	
Sıvı tüketimi miktarı:	.....lt		
İştah	( ) Normal	( ) Artmış	( ) Azalmış
Dişler	Alt ( ) Eksik	Alt ( ) Tam	Üst ( ) Eksik Üst ( ) Tam
Dil ve Diş Etləri	( ) Normal	( ) Lezyon	Açıklama:
Ağız İçi	( ) Normal	( ) Plaklı	( ) Kanamalı
Son 6 Ayda Kilo Değişimi	( ) Var	( ) Yok	Açıklama:
Yutma Güçlüğü (Disfaji)	( ) Var	( ) Yok	Açıklama:
Tad Duyusunda Azalma	( ) Var	( ) Yok	Açıklama:
Bulantı	( ) Var	( ) Yok	Açıklama:
Kusma	( ) Var	( ) Yok	Açıklama:
Mide Hastalığı	( ) Var	( ) Yok	Açıklama:
Karaciğer Hastalığı	( ) Var	( ) Yok	Açıklama:
Bağırsak Hastalığı	( ) Var	( ) Yok	Açıklama:
Malnütrisyon	( ) Var	( ) Yok	Açıklama:
Kanama	( ) Var	( ) Yok	Açıklama:
Beslenmesine ilişkin özel eğitime ihtiyaç var mı? (DM, HT vb.)			
Bireye özgü spesifik bir durum mevcut mudur?			
Sindirim sistemine ilişkin sorunları kategorize ederek olası hemşirelik tanımlarını belirtiniz.			

SİSTEMİK FİZİKSEL DEĞERLENDİRME: BOŞALTIM SİSTEMİ			
Bağırsak boşaltımını karşılamada	( )Bağımsız	( )Yarı bağımlı	( ) Bağımlı
Hastaneye yatmadan önce bağırsak boşaltım sıklığı	günde.....kez	zamanı:.....	
Kusma	( )Var	( )Yok	Açıklama:
Diyare	( )Var	( )Yok	Açıklama:
Konstipasyon	( )Var	( )Yok	Açıklama:
Barsak Sesleri	( )Var	( )Yok	Açıklama:...../dk
Mide Hastalığı	( )Var	( )Yok	Açıklama:
Karaciğer Hastalığı	( )Var	( )Yok	Açıklama:
Bağırsak Hastalığı	( )Var	( )Yok	Açıklama:
Malnütrisyon	( )Var	( )Yok	Açıklama:
Hemoroid	( )Var	( )Yok	Açıklama:
Dışkı tıkaçı	( )Var	( )Yok	Açıklama:
Gaita İnkontinansı	( )Var	( )Yok	Açıklama:
Kanama	( )Var	( )Yok	Açıklama:
Kolostomi	( )Var	( )Yok	Açıklama:
İleostomi	( )Var	( )Yok	Açıklama:
Stomanın rengi:			
Son Defekasyon Tarihi:			
Boşaltım sistemine ilişkin sorunları kategorize ederek olası hemşirelik tanımlarını belirtiniz.			

SİSTEMİK FİZİKSEL DEĞERLENDİRME: METABOLİK VE ENDOKRİN SİSTEM

Hipofiz Bezi Hastalığı	( )Var	( )Yok	Açıklama:
Tiroid Bezi Hastalığı	( )Var	( )Yok	Açıklama:
Adrenal Bez Hastalığı	( )Var	( )Yok	Açıklama:
Pankreas Hastalığı	( )Var	( )Yok	Açıklama:
Safra Kesesi Hastalığı	( )Var	( )Yok	Açıklama:
Hepatit Durumu	( )Var	( )Yok	Açıklama:
Lipid Profili Bozukluğu	( )Var	( )Yok	Açıklama:
Diabetes Mellitus	( )Var	( )Yok	Açıklama:
Obezite	( )Var	( )Yok	Açıklama:
Steroid Tedavisi Alma	( )Var	( )Yok	Açıklama:
Metabolik ve endokrin sisteme ilişkin sorunları kategorize ederek olası hemşirelik tanımlarını belirtiniz.			

SİSTEMİK FİZİKSEL DEĞERLENDİRME: ÜRİNER ve GENİTAL SİSTEM				
Üriner boşaltımı karşılıamada	( ) Bağımsız	( ) Yarı bağımlı	( ) Bağımlı	
Mesane kateterizasyonu	( ) Var	( ) Yok	Açıklama:	
Üreterostomi	( ) Var	( ) Yok	Açıklama:	
Nefrostomi	( ) Var	( ) Yok	Açıklama:	
Sistostomi	( ) Var	( ) Yok	Açıklama:	
İdrarın rengi	( ) Açık sarı	( ) Koyu sarı	( ) Açık kırmızı	( ) Koyu Kırmızı
İdrarın berraklığı	( ) Berrak	( ) Bulanık		
Mesane Alışkanlıkları	( ) Normal	( ) Dizüri	( ) Hematüri	( ) Noktüri ( ) Retansiyon
İdrar İnkontinansı	( ) Var	( ) Yok	Açıklama:	
Böbrek Hastalığı	( ) Var	( ) Yok	Açıklama:	
Mesane Hastalığı	( ) Var	( ) Yok	Açıklama:	
Üreter/ÜretraHastalığı	( ) Var	( ) Yok	Açıklama:	
Prostat Hastalığı	( ) Var	( ) Yok	Açıklama:	
Nefrolitiazis	( ) Var	( ) Yok	Açıklama:	
Erektile Disfonksiyon	( ) Var	( ) Yok	Açıklama:	
Menstüral Durumu	Açıklama:			
Menstüral Problemler	( ) Var	( ) Yok	Açıklama:	
Aylık Kendi Kendine Meme/Testis Muayene	( ) Var	( ) Yok	Açıklama:	
Cinsel Aktivite	( ) Var	( ) Yok	Açıklama:	
Üriner ve genital sisteme ilişkin sorunları kategorize ederek olası hemşirelik tanımlarını				

belirtiniz.

SİSTEMİK FİZİKSEL DEĞERLENDİRME: İMMÜN SİSTEM

Sık Tekrarlayan Enfeksiyon	( ) Var	( ) Yok	Açıklama:
Alerjik Hastalık	( ) Var	( ) Yok	Açıklama:
Alerjiye Neden Olan Alerjenler			
İmmün Sistemi Baskılayacak Durum	( ) Var	( ) Yok	Açıklama:
HIV	( ) Var	( ) Yok	Açıklama:
AİDS	( ) Var	( ) Yok	Açıklama:
Lökopeni	( ) Var	( ) Yok	Açıklama:
Hipersensitivite (Aşırı Duyarlılık)	( ) Var	( ) Yok	Açıklama: (ilaç, opak madde vb.)
İmmün sisteme ilişkin sorunları kategorize ederek olası hemşirelik tanımlarını belirtiniz.			

SİSTEMİK FİZİKSEL DEĞERLENDİRME: DERİ

Renk	( ) Normal	( ) Soluk	( ) Siyanotik	( ) İkterik
Sıcaklık	( ) Normal	( ) Sıcak	( ) Soğuk	
Turgor	( ) Normal	( ) Zayıf		
Ödem	( ) Var	Yeri:	Derecesi:	( ) Yok
Basınç ülseri	( ) Var	Yeri:		( ) Yok
Peteşi veya Purpura	( ) Var	Yeri:		( ) Yok
Ekimoz	( ) Var	Yeri:		( ) Yok
Kaşıntı	( ) Var	Yeri:		( ) Yok
Skar Doku	( ) Var	Yeri:		( ) Yok
Damar Yolu	( ) Var	Yeri:	Türü:	( ) Yok
Saçlı Deri	( ) Normal	Bit:	Dökülme:	Yara:
Braden Skalası Puanı (Ek-4.a Yetişkin Hastalar İçin Basınç Yarası Risk Değerlendirme ölçeğini kullanınız)				
Deri değerlendirmesine ilişkin sorunları kategorize ederek olası hemşirelik tanımlarını belirtiniz				

SİSTEMİK FİZİKSEL DEĞERLENDİRME: DUYU SİSTEM

Görme Kusuru	( ) Var	( ) Yok	Açıklama:
Konjuktivit	( ) Var	( ) Yok	Açıklama:
Akıntı /Kanama	( ) Var	( ) Yok	Açıklama:
Glakom	( ) Var	( ) Yok	Açıklama:
Retina Dekolmanı	( ) Var	( ) Yok	Açıklama:
Diyabetik Retinopati	( ) Var	( ) Yok	Açıklama:
İşitme Sorunu	( ) Var	( ) Yok	Açıklama:
Kulak Enfeksiyonu	( ) Var	( ) Yok	Açıklama: (Otitis Media vb.)
Buşon	( ) Var	( ) Yok	Açıklama:
Şekil Bozukluğu	( ) Var	( ) Yok	Açıklama:
Vertigo			
Duyu sistemine ilişkin sorunları kategorize ederek olası hemşirelik tanımlarını belirtiniz.			

SİSTEMİK FİZİKSEL DEĞERLENDİRME: SİNİR SİSTEMİ				
Mental Durum	( ) Oryante	( ) Konfüze	( ) Ajite	( ) Duygusal küntlük
Konuşma	( ) Normal	( ) Peltek	( ) Bozuk	( ) Motor afazi
Pupiller:	( ) İzokorik	( ) Anizokorik	( ) Miyotik	( ) Midriyatik
Işık Refleksi	Sağ Göz ...../.....		Sol Göz ...../.....	
Kornea Refleksi	Sağ Göz ...../.....		Sol Göz ...../.....	
Yüzde Asimetri	( ) Var	..... taraf.	( ) Yok	
El Sıkma Becerisi	Sağ ( ) Yeterli	Sağ ( ) Yetersiz	Sol ( ) Yeterli	Sol ( ) Yetersiz
Ayak İtme Becerisi	Sağ ( ) Yeterli	Sağ ( ) Yetersiz	Sol ( ) Yeterli	Sol ( ) Yetersiz
Yürüme Becerisi	( ) Dengeli	( ) Dengesiz		
Hemipleji	( ) Var	..... taraf.	( ) Yok	
Hemiparezi	( ) Var	..... taraf.	( ) Yok	
Parapleji	( ) Var	..... taraf.	( ) Yok	
Parestezi	( ) Var	..... taraf.	( ) Yok	
Diplopi	( ) Var	..... taraf.	( ) Yok	
İnkontinans	( ) Var	( ) Yok	Açıklama:	
Kafa İçi Basınç Artış Sendromu (KİBAS) riski var mı?				
Sinir sistemine ilişkin sorunları kategorize ederek olası hemşirelik tanımlarını belirtiniz.				
SİSTEMİK FİZİKSEL DEĞERLENDİRME: KAS ve İSKELET SİSTEMİ				
Kas Atrofisi	( ) Var	( ) Yok	Açıklama:	
Kontraktür	( ) Var	( ) Yok	Açıklama:	
Osteoporoz	( ) Var	( ) Yok	Açıklama:	
Kemik Dansitometri Ölçümü	( ) Var	( ) Yok	Açıklama:	
Romatizmal Hastalık	( ) Var	( ) Yok	Açıklama:	
Kas ve iskelet sistemine ilişkin sorunları kategorize ederek olası hemşirelik tanımlarını belirtiniz.				

SİSTEMİK FİZİKSEL DEĞERLENDİRME: UYKU				
Uykuya Geçme Problemi	( ) Var	( ) Yok	Açıklama:	
İnsomnia	( ) Var	( ) Yok	Açıklama:	
Gündüz Uyuklama	( ) Var	( ) Yok	Açıklama:	
Uykudan Sonra Dinlenmiş Hissi	( ) Var	( ) Yok	Açıklama:	
Uyku Süresi	Açıklama:			
Hastane ortamında uykusunu etkileyen faktörler	Açıklama:			
Uykuya dalmada yardımcı olan alışkanlıklar (kitap okuma, süt içme...)	( ) Var	( ) Yok	Açıklama:	
Uykuya ilişkin sorunları kategorize ederek olası hemşirelik tanılarını belirtiniz.				
SİSTEMİK FİZİKSEL DEĞERLENDİRME: AĞRI				
Ağrı puanı: (Ek-2.a. Yetişkin Hastalar için Ağrı Değerlendirme Formu' nu Kullanınız)				
ÖZ BAKIM KAPASİTESİ				
Öz Bakım	Bağımsız	Yardımcı araçla	Başkalarının yardımı ile	Tamamen bağımlı
Yeme/içme	( )	( )	( )	( )
Banyo yapma	( )	( )	( )	( )
Giyinme/çeki düzen	( )	( )	( )	( )
Tuvalete gitme	( )	( )	( )	( )
Yatak içi mobilite	( )	( )	( )	( )
Yürüme/gezinme	( )	( )	( )	( )
Öz bakım kapasitesine ilişkin sorunları kategorize ederek olası hemşirelik tanılarını belirtiniz.				

VÜCUDU TEMİZ VE BAKIMLI TUTMA

En son banyo yaptığı tarih:			
Vücut temizliğini yapma	( ) Bağımsız	( ) Yarı bağımlı	( ) Bağımlı
Banyo sıklığı:			
Banyo yapma şekli	( ) Duş/ayakta	( ) Üvet/oturarak	
Suyun sıcaklığı	( ) Soğuk	( ) Ilık	( ) Çok sıcak
Temizlik ürünü	( ) Sabun	( ) Duş jeli	( ) Diğer
Saç temizlik ürünü	( ) Sabun	( ) Şampuan	( ) Diğer
Ağız bakımı	Sıklığı/zamanı:		
Tırnak bakımı	Sıklığı/zamanı:		
El yıkama alışkanlığı	Sıklığı/zamanı:		
Perine bakımı	Sıklığı/zamanı:		
Menstrual hijyen	Son adet tarihi:		
Menstruasyonda kullandığı ürün	( ) Hazır ped	( ) Bez	( ) Diğer
Deride sorun	( ) Yok	( ) Var	
Tırnakta sorun	( ) Yok	( ) Var	
Saçta sorun	( ) Yok	( ) Var	
Ağızda sorun	( ) Yok	( ) Var	
Vücudu temiz ve bakımlı tutmaya ilişkin sorunları kategorize ederek olası hemşirelik tanılarını belirtiniz.			

İLETİŞİM KURMA GEREKSİNİMİ				
İletişim kurmasına engel olan herhangi bir durum	( ) Yok	( ) Var	( ) Açıklama	
Refakatçisi:	( ) Yok	( ) Var		
Yakınlarına ulaşmada sıkıntısı	( ) Yok	( ) Var		
Sağlık personeli ile iletişime geçmede sorun	( ) Yok	( ) Var	( ) Açıklama	
Bakıma katılma	( ) Katılıyor	( ) İstekli	( ) İsteksiz	( ) Katılmıyor
Tedaviyi kabullenme	( ) Kabul ediyor	( ) Kabul etmiyor		
İletişim kurma gereksinimine ilişkin sorunları kategorize ederek olası hemşirelik tanılarını belirtiniz.				

BU YATIŞINDA PLANLANAN TEDAVİ			
İSTEMLENEN İLAÇLARIN ADI	DOZU	ENDİKASYONLARI	KONTRENDİKASYONLARI

NOT:

- Ek- 1'de bulunan Hemşirelik Bakım Planı Formu
- Ek-6 'da bulunan Sıvı İzlem ve Sıvı Dengesi İzlem Formu
- Ek-9'da bulunan Taburculuk Eğitim Formlarını rehberin sonuna ekleyiniz.

**2.3. HEM 201
İÇ HASTALIKLARI
HEMŞİRELİĞİ DERSİ**

2.3.1. HEM 201 İÇ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERS SORUMLULARI

Öğretim Elemanları

Dr. Öğr. Üyesi Seher GÖNEN ŞENTÜRK

Dr. Öğr. Üyesi Özlem BULANTEKİN DÜZALAN

Araş. Gör. Damla BAYRAK

Klinik Rehber Hemşireler

2.3.2. İÇ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ HEDEFLERİ

1. hafta öğrenci uygulama alanına ilk defa geldiğinde oryante olması, ortamı tanıyabilmesi, kendisine verilen birey/aile/çocuk ile ilgili veri toplama, planlama, uygulama ile ilgili bakım sürecini başlatabilmesi hedeflenir. Aşağıda verilen hedeflere uygulama süreci boyunca ulaşması beklenir.

UYGULAMA DÖNEMİ	HAFTA	HEDEFLER
TARİH	2.-14. HAFTA	1. Hasta ve ailesinin sağlık düzeyini değerlendirmede teorik bilgisini kullanma
		2. Akut ve kronik hastalığı olan bireyin mevcut ve olası gereksinimlerini belirlemek için uygun veri toplama yöntemlerini kullanma
		3. Hemşirelik süreci kapsamında hastanın bakımını planlama, uygulama ve değerlendirme
		4. Sağlıklı/hasta birey, aile, toplum ve sağlık ekibinin tüm üyeleriyle etkili iletişim kurma
		5. Hasta /sağlıklı birey ve ailenin biyo-psikososyal ve kültürel düzeylerine uygun olarak eğitim planlama, uygulama ve değerlendirme
		6. Hastaya özgü spesifik takipleri (sıvı izlemi, ödem takibi, kan şekeri takibi, nörolojik izlem vb) yapma
		7. Hastanın ilaç tedavisini yönetme
		8.Hastanın özbakım becerilerini geliştirme
		9. Uygulama alanlarındaki araç ve gereci amacına yönelik kullanma
		10.Klinik uygulama sürecinde uygun kayıt tutma
		11.Zaman yönetimi becerisini kazanma
		12.Mesleğe yönelik yenilikleri ve gelişmeleri takip etme
		13. Klinik uygulama sürecinde öğreticinin geri bildirimlerini dikkate alarak bireysel ve bakıma yönelik gerekli değişim ve düzenlemeleri yapma
		14. Hastanın taburculuk eğitiminin planlayıp uygulama

2.3.3. İÇ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ ÖĞRENME ÇIKTILARI

- a) Sağlık-hastalık durumunda bireyi biyo-psiko-sosyo-kültürel yönleriyle yönetir.
- b) Hasta ve hasta bakımını etkileyen faktörleri tanımlar.
- c) Akut ve kronik dahili hastalığı olan bireyin bakımında hemşirelik sürecini yönetir.
- d) Hastalıklara ilişkin hastanın/ailenin gereksinimlerine göre sağlık eğitimi yapar.

2.3.4. İÇ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ ÖĞRENCİ YÖNETİM PLANI

Uygulamaya Çıkılacak Kurumlar

- 1- Çankırı Devlet Hastanesi
- 2- Aile Sağlığı Merkezleri
- 3- Toplum Sağlığı Merkezleri

2.3.5. İÇ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERS TASARIMI

DERS KODU: HEM 201 İÇ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ				
HAFTALAR	KONULAR	ÖĞRENME ÇIKTILARI	ÖĞRENME ÇIKTILARINI KAZANDIRMA YÖNTEM ve MATERYALLERİ	ÖĞRENME ÇIKTILARINI ÖLÇME YÖNTEMİ
1. HAFTA	a) Akut/kronik hastalık kavramı b) Sıvı-elektrolit dengesizlikleri c) Asit-baz dengesi ve dengesizlikleri	✓ Akut/kronik hastalık, asit-baz kavramlarını tanımlar. ✓ Elektrolit, asit-baz düzeylerinin normal/anormal değerlerini analiz eder.	Anlatım ¹ Soru-cevap Gösterip Yapma (Video Gösterimi) Vaka Çalışması ²	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınavı Klinik Uygulama Değerlendirmesi ³
2. HAFTA	HEMOSTAZİS, ÖDEMDE HEMŞİRELİK BAKIMI	✓ Hemostazisi açıklar. ✓ Ödemde hemşirelik bakımını düzenler.	Anlatım ¹ Soru-cevap Gösterip Yapma (Video Gösterimi) Vaka Çalışması ²	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınavı Klinik Uygulama Değerlendirmesi ³
3. HAFTA	ŞOK VE HEMŞİRELİK BAKIMI	✓ Şok çeşitlerini ve hemşirelik yönetimi basamaklarını analiz eder.	Anlatım ¹ Soru-cevap Gösterip Yapma (Video Gösterimi) Vaka Çalışması ²	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınavı Klinik Uygulama Değerlendirmesi ³
4. HAFTA	KARDİYOVASKÜLER SİSTEM HASTALIKLARI VE HEMŞİRELİK BAKIMI a) Anjina b) Akut Miyokard Enfarktüsü c) Kalp Yetersizliği d) Hipertansiyon	✓ Kardiyovasküler sistem fizik muayenesini yapar. ✓ Kardiyovasküler sistem hastalıklarında görülen belirti ve bulguları sayar. ✓ Kardiyovasküler sistem hastalıklarına yönelik hemşirelik bakımını düzenler.	Anlatım ¹ Soru-cevap Gösterip Yapma (Video Gösterimi) Vaka Çalışması ²	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınavı Klinik Uygulama Değerlendirmesi ³

5. HAFTA	SOLUNUM SİSTEMİ HASTALIKLARI VE HEMŞİRELİK BAKIMI a) Astım b) KOAH c) Tüberküloz	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Solunum sistemi fizik muayenesini yapar. ✓ Solunum sistemi hastalıklarında görülen belirti ve bulguları sayar. ✓ Solunum sistemi hastalıklarına yönelik hemşirelik bakımını düzenler.	Anlatım ¹ Soru-cevap Gösterip Yapma (Video Gösterimi) Vaka Çalışması ²	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınavı Klinik Uygulama Değerlendirmesi ³
6. HAFTA	SİNİR SİSTEM HASTALIKLARI VE HEMŞİRELİK BAKIMI a) Sinir Sisteminin Tanı ve Değerlendirmesi b) Epilepsi c) Demans d) Serebro Vasküler Olay e) Cullian Barre f) Multiple Sklerozis g) Myastenia Gravis h) Parkinson	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Nörolojik sistem fizik muayenesini yapar. ✓ Sinir sistemi hastalıklarında görülen belirti/ bulguları sayar. ✓ Sinir sistemi hastalıklarına yönelik hemşirelik bakımını düzenler.	Anlatım ¹ Soru-cevap Gösterip Yapma (Video Gösterimi) Vaka Çalışması ²	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınavı Klinik Uygulama Değerlendirmesi ³
7. HAFTA	ÜRİNER SİSTEM HASTALIKLARI VE HEMŞİRELİK BAKIMI a) Sistit/idrar yolu enfeksiyonları b) Nefrotik Sendrom c) Akut/kronik Böbrek Yetmezliği	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Üriner sistem muayenesi uygular. ✓ Üriner sistem hastalıklarında görülen belirti ve bulguları sayar. ✓ Üriner sistem hastalıklarına yönelik hemşirelik bakımını düzenler.	Anlatım ¹ Soru-cevap Gösterip Yapma (Video Gösterimi) Vaka Çalışması ²	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınavı Klinik Uygulama Değerlendirmesi ³
8. HAFTA ARA SINAV				

9. HAFTA	ENDOKRİN SİSTEM HASTALIKLARI VE HEMŞİRELİK BAKIMI a) Endokrin Sistem Tanı ve Değerlendirmesi b) Hipofizer sistem hastalıkları c) Tiroid bezi hastalıkları d) Böbrek üstü bezi hastalıkları e) Diyabetes Mellitus	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Endokrin sistem fizik muayenesini uygular. ✓ Endokrin sistem hastalıklarında görülen belirti ve bulguları sayar. ✓ Endokrin sistem hastalıklarına yönelik hemşirelik bakımını düzenler.	Anlatım ¹ Soru-cevap Gösterip Yapma (Video Gösterimi) Vaka Çalışması ²	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınavı Klinik Uygulama Değerlendirmesi ³
10. HAFTA	GASTROİNTESTİNAL SİSTEM HASTALIKLARI VE HEMŞİRELİK BAKIMI a) Mide ve duodenum Hastalıkları b) Pankreas ve Hastalıkları c) İnce/Kalın Bağırsak ve Hastalıkları d) Karaciğer Hastalıkları	<ul style="list-style-type: none"> ✓ GİS fizik muayenesini uygular. ✓ GİS sistem hastalıklarında görülen belirti ve bulguları sayar. ✓ GİS sistem hastalıklarına yönelik hemşirelik bakımını düzenler.	Anlatım ¹ Soru-cevap Gösterip Yapma (Video Gösterimi) Vaka Çalışması ²	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınavı Klinik Uygulama Değerlendirmesi ³
11. HAFTA	KANSER VE HEMŞİRELİK BAKIMI a) Kanser hücresi oluşumu b) Kanser tedavileri (kemoterapi, radyoterapi ve kemilk iliği transplantasyonu) ve hemşirelik Bakımı	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kanser hücresi ve oluşumundaki nedenleri sayar. ✓ Kanser tedavilerine yönelik hemşirelik bakımını düzenler.	Anlatım ¹ Soru-cevap Gösterip Yapma (Video Gösterimi) Vaka Çalışması ²	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınavı Klinik Uygulama Değerlendirmesi ³

12. HAFTA	HEMATOLOJİK SİSTEM HASTALIKLARI VE HEMŞİRELİK BAKIMI a) Anemiler ve Hemşirelik Bakımı b) Lösemiler ve Hemşirelik Bakımı c) Lenfomalar ve Hemşirelik Bakımı d) Trombosit Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Hematolojik sistem fizik muayenesini yapar. ✓ Hematolojik sistem hastalıklarında görülen belirti ve bulguları sayar. ✓ Hematolojik sistem hastalıklarına yönelik hemşirelik bakımını düzenler.	Anlatım ¹ Soru-cevap Gösterip Yapma (Video Gösterimi) Vaka Çalışması ²	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınavı Klinik Uygulama Değerlendirmesi ³
13. HAFTA	EKLEM VE BAĞ DOKU SİSTEMİ HASTALIKLARI VE HEMŞİRELİK BAKIMI a) Osteoartrit b) Romatoid Artrit c) SLE d) Ankilozan Spondilit	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kas-iskelet sistemi fizik muayenesini yapar. ✓ Eklem-bağ doku sistemi hastalıklarında görülen belirti ve bulguları sayar. ✓ Eklem-bağ doku sistem hastalıklarına yönelik hemşirelik bakımını düzenler.	Anlatım ¹ Soru-cevap Gösterip Yapma (Video Gösterimi) Vaka Çalışması ²	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınavı Klinik Uygulama Değerlendirmesi ³
14. HAFTA	BAĞIŞIKLIK SİSTEMİ HASTALIKLARI VE HEMŞİRELİK BAKIMI a) Alerjik Rinit ve Hemşirelik Bakımı b) Ürtiker ve Hemşirelik Bakımı c) Lateks Alerjisi ve Hemşirelik Bakımı d) İlaç Alerjisi ve Hemşirelik Bakımı e) HIV-AIDS	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Bağışıklık sistemi hastalıklarında görülen belirti ve bulguları sayar. ✓ Bağışıklık sistem hastalıklarına yönelik hemşirelik bakımını düzenler.	Anlatım ¹ Soru-cevap Gösterip Yapma (Video Gösterimi) Vaka Çalışması ²	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınavı Klinik Uygulama Değerlendirmesi ³

15. HAFTA	YAŞLILIK (GERIATRI)	✓ Yaşlılık dönem özelliklerini sayar.	Anlatım ¹ Soru-cevap Gösterip Yapma (Video Gösterimi) Vaka Çalışması ²	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınavı Klinik Uygulama Değerlendirmesi ³
	a) Yaşlılık Tanımı, İnsidans ve Prevelansı b) Yaşlılık Dönem Özellikleri c) Yaşlılık Dönemi Sorunları ve Hemşirelik Bakımı d) Geriatri Hemşireliği Görev ve Sorumlulukları	✓ Yaşlılık döneminde görülen sağlık sorunlarına yönelik hemşirelik bakımını düzenler. ✓ Geriatri Hemşiresinin görev ve sorumluluklarını bilir.		
16. HAFTA FİNAL SINAVI				

¹: **ANLATIM:** Konu anlatımları PPT sunumu şeklinde yapılacaktır. PPT sunumları konu anlatımından bir hafta önce ALMS sistemine yüklenecek öğrencinin derse hazır olması istenecektir.

²: **VAKA ÇALIŞMASI:** Konuya uygun vaka örneğinin tartışılmasıdır.

³: **KLİNİK UYGULAMA DEĞERLENDİRMESİ:** Öğrenciden her klinik rotasyon sonunda 1 adet bakım planı istenecektir. Bakım planının klinik uygulama rehberinde yer alan veri toplama ve bakım planı hazırlama taslağına uygun olması istenecektir. ÇAKÜ Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü İç Hastalıkları Hemşireliği Dersi Klinik Uygulama Öğrenci Değerlendirme Formu'nda yer alan basamaklara yönelik değerlendirilme yapılacak ve uygulama puanı oluşturulacaktır. Değerlendirme formundan 60 puan alınamaması durumunda öğrenci uygulamadan başarısız sayılacaktır. Klinik uygulama puanının yılsonu başarı puanına etkisi %40'tır.

2.3.5. Klinik Uygulama Öğrenci Değerlendirme Formu

	ÇAKİR SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ İÇ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ KLİNİK UYGULAMA ÖĞRENCİ DEĞERLENDİRME FORMU	ÖĞRENCİNİN ADI SOYADI:	
		NUMARASI:	
DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ		Öğretim Elemanı Puanı	Rehber Hemşire Puan
A. GENEL BECERİLER			
İletişim becerisi (10 puan)			
▪ Hasta/sağlıklı birey ve aileler ile terapötik iletişim kurar.			
▪ Öğretim üye/elemanı, grup arkadaşları ve sağlık ekibi üyeleri ile profesyonel iletişim kurar.			
Eğitim ve danışmanlık becerisi (10 puan)			
▪ Hasta /sağlıklı birey ve ailenin öğrenme gereksinimlerini belirler.			
▪ Hasta /sağlıklı birey ve ailenin biyo-psikososyal ve kültürel düzeylerine uygun olarak eğitim düzenler			
▪ Hasta/sağlıklı birey, aile ve topluma verilen eğitimde etkili öğretim teknik ve yöntemlerini kullanır.			
▪ Hasta ve ailenin biyo-psikososyal gereksinimlerine yönelik danışmanlık yapar ve onların çabalarını destekler.			
▪ Hasta kabul ve taburculuk eğitimini verir.			
Öğrenme becerisi (10 puan)			
▪ Hasta ve ailenin sağlık düzeyini değerlendirmede semptom, neden, fizyoloji/patofizyoloji bilgisini kullanır.			
▪ Bireyin sağlık durumundaki değişiklikleri izlemede objektif ve			

subjektif yöntemler (öykü alma, fiziksel muayene, gözlem, lab. sonuçları) ve tedavi yöntemleri konusundaki bilgi ve becerilerini kullanır.		
▪ Bilimsel bilgilere ulaşır ve araştırma sonuçlarını hasta bakımına yansıtır.		
▪ Mesleğe yönelik yenilikleri ve gelişmeleri takip eder.		
▪ Klinik uygulama sürecinde öğreticinin geri bildirimlerini dikkate alarak bireysel ve bakıma yönelik gerekli değişim ve düzenlemeleri yapar.		
Uygulama sürecinde profesyonel ve etik davranışlar (20 puan)		
▪ Mesleki uygulamalarında “hemşirelikte etik kodları”nı göz önünde bulundurur.		
▪ Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümünün “Klinik/Saha/Lab. Uygulama Talimatname”sine uygun davranır.		
▪ Uygulama alanına özgü formların kayıtlarını tutar.		
▪ Zaman yönetimi becerisine sahiptir (uygulamaya zamanında gelir ve devam eder, bakım planı, rapor, ödev vb.) zamanında teslim eder)		
▪ Uygulama alanlarındaki araç ve gereci amacına göre kullanır, korur ve tıbbi atıkları uygun şekilde imha eder.		
B. ALANA ÖZGÜ BECERİLER (50 puan)		
Hemşirelik sürecini uygulama becerisi (20 puan)		
▪ Veri toplar.		
▪ Uygun verileri bir araya getirerek hemşirelik tanılarını belirler.		
▪ Hemşirelik tanılarını öncelik sırasına göre belirler.		

<ul style="list-style-type: none"> Her bir hemşirelik tanısına yönelik özgün amaç belirler.		
<ul style="list-style-type: none"> Her bir hemşirelik tanısına yönelik sonuç kriterlerini belirler.		
<ul style="list-style-type: none"> Hemşirelik tanılarına özgü girişimlerini planlar.		
<ul style="list-style-type: none"> Hemşirelik tanılarına özgü girişimlerini önem sırasına göre uygular.		
<ul style="list-style-type: none"> Hasta/ailenin akut/kronik hastalığına yönelik uygulanan hemşirelik girişimlerinin yanıtlarını belirler ve sonuç kriterlerine göre değerlendirir.		
<ul style="list-style-type: none"> Birey/aile/toplumun sağlığı geliştirmeye yönelik hemşirelik girişimlerinin yanıtlarını belirler ve sonuç kriterlerine göre değerlendirir.		
<ul style="list-style-type: none"> Hemşirelik bakımının sürekliliğini sağlar.		
Terapötik girişimleri yönetme ve izleme becerisi (30 puan)		
<ul style="list-style-type: none"> Akut / kronik hastalığa sahip bireyin öz bakım becerilerini arttıracak yönde eğitim planı hazırlar. Hastaya bakım becerisi kazandırır.		
<ul style="list-style-type: none"> Akut/ kronik hastalığı olan bireyin bakımında yer alan tedavileri doğru uygular. Tedaviyi kayıt eder.		
<ul style="list-style-type: none"> Kronik hastalığı olan bireyin durumundaki ani değişiklikleri belirler. Değişimleri rapor eder.		
<ul style="list-style-type: none"> Kronik hastalığı önleyecek koruyucu sağlık bilgi ve becerileri hakkında toplumu bilgilendirir.		
<ul style="list-style-type: none"> Akut/ kronik dâhili hastalık tanısına yönelik hasta bireyin özel eğitim gereksinimini karşılar.		
TOPLAM PUAN		

2.3.6.TANITIM BİLGİLERİ

Öğrenci Tanıtımı

ÖĞRENCİ BİLGİSİ	
Adı ve Soyadı - Numarası	
İmzası	
Servis/Bölüm	Fotoğraf
Sorumlu Öğretim Elemanı	
Rehber Klinik Hemşire	

Servis Tanıtımı ve Özellikleri

SERVİSİN TANITIMI VE ÖZELLİKLERİ	
SERVİSİN ADI	
a) Servisin fiziksel ortamı (bulunduğu yerin konumu, genel görünümü, ısı, ışık, nem, oda sayısı vb.)	
b) Çalışan insan gücü-hemşire-sağlık memuru (sayısı, nitelikleri ve özellikleri)	

2.3.7.İÇ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ BAKIM SÜRECİ DEĞERLENDİRİLMESİ

ANEMNEZ VE BAKIM SÜRECİ DEĞERLENDİRME FORMU TANITICI BİLGİLER	
Hastanın; Adı-Soyadı:	Cinsiyeti:
Doğum tarihi – Yaşı:	Medeni Durumu:
Mesleği:	Sosyal Güvencesi:
Yatış Tarihi:	Taburcu olduğu tarih:
Kan grubu:	Protezi var mı?:
Hastanın Tanısı:	
Not: Yapılan laboratuvar ve varsa tetkik sonuçlarını kayıt için Ek-8. Laboratuvar Bulguları ve Tetkik Sonuçları Formu'nu kullanınız	

SAĞLIĞIN ALGILANMASI: SAĞLIĞIN YÖNETİM BİÇİMİ:

Tıbbi Hikâyesi:

Hastanın Yakınması:

Hastaneye Yatmadan Önce Kullandığı İlaçlar:

İlaçlarını düzenli kullanıyor mu?

Geçmişte ve Halen Sağlık Arayış Davranışı:

Alerji Öyküsü:

İlaç Tedavisi:

Not: Klinikte kullanılan ilaçları gün gün yazılmalıdır. İlaçlar hakkında bilgi veri toplama aracı sonuna eklenecektir.

BESLENME – METABOLİK DURUM:

Boy: **Kilo:**   **BKİ:**

Beslenme Durumu:

Günlük sıvı alım miktarı:

İlaç, sigara, alkol ve madde tüketim durumu:

Yutma güçlüğü var mı? :

Dişlerin ve Oral Mukoz Membran Değerlendirmesi:

Derinin Değerlendirilmesi (genel ve lokal, saç, tırnak, kaşıntı):

Başınç Yarası Değerlendirmesi:

(Lütfen EK 4.a.'daki Yetişkin Hastalar için Basınç Yarası Riski Değerlendirme Ölçeği'ni kullanınız.)

SİSTEMİK FİZİKSEL DEĞERLENDİRME: BOŞALTIM ŞEKLİ:**Bağırsak sesleri: (dört kadranda dinlenilecek)****Bağırsak Boşaltım Şekli- Sıklığı- Özelliği:****İdrara Çıkma Şekli, Sayısı, İdrar Özellikleri:****Terleme - Koku Sorunu:**

AKTİVİTE EGZERSİZ BİÇİMİ:

Yaşam Bulguları: (Patolojik bulgular tarih ve saat ile yazılmalıdır. Normal sınırlarda ise gün içindeki ortalama bir değer yazılabilir.)

Tarih	Saat	Ateş (...°C)	Nabız (..../dk)	Kan Basıncı (.../... mmHg)	Solunum Sayısı (..../dk)	Oksijen Satürasyonu (% ....)

Ortostatik hipotansiyon:

Düşme riski (İtaki düşme riski puanı):

(Lütfen EK 3.a.'daki İtaki Düşme Riski Ölçeği' ni kullanınız.)

Kan transfüzyonu öyküsü (varsa transfüzyon öyküsü):

Kalp Sesleri- Nabız Ritmi:

Akciğer Sesleri:

Solunum Şekli- Hızı- Derinliği:

Woldayn (Spirometre kullanılıyorsa hastanın Woldayn Değerleri):

Ödem Değerlendirmesi:

Egzersiz Durumu:

Hastanın Aktivite ve Mobilizasyon Durumu:

Günlük Yaşam Aktiviteleri Sürdürme Durumu:

SİSTEMİK FİZİKSEL DEĞERLENDİRME: UYKU:

Hastanın Uyku Şekli- Süresi- Kalitesi:

BİLİŞSEL ALGILAMA ŞEKLİ:

Yer, zaman ve kişiye oryantasyonu:

Fiziksel bağımlılık durumu:

Hastanın görme, işitme, hissetme, tad alma, dokunma ve koku alma durumu:

Halüsinasyon var mı yok mu? :

KENDİNİ ALGILAMA, KENDİNİ KAVRAMA BİÇİMİ:

Hastanın algıladığı herhangi bir korku ve tehlike var mı? :

Endişe- Korku- Gerginlik- Huzursuzluk Durumu:

Kendi ve Kendi Değeri Hakkındaki Düşünceleri ve Algılama Şekli:

Beden Bilinci:

CİNSELLİK VE ÜREME:**Cinsel Yaşam Durumu ve Sorunları:****Menstruasyon Öyküsü:****STRES İLE BAŞ ETME:****Stres İle Baş etme Biçimi:****İNANÇ VE DEĞERLER BİÇİMİ:****Yaşam Hakkındaki İnanç Ve Değerleri:****NOT:**

- Ek- 1'de bulunan Hemşirelik Bakım Planı Formu
- Ek-6'da bulunan Sıvı İzlem ve Sıvı Dengesi İzlem Formu
- Ek-9'da bulunan Taburculuk Eğitim Formlarını rehberin sonuna ekleyiniz.

**2.4. HEM203
CERRAHİ HASTALIKLARI
HEMŞİRELİĞİ DERSİ**

2.4.1. HEM203 CERRAHİ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERS SORUMLARI

Öğretim Elemanları

Dr. Öğr. Üyesi Figen EROL URSAVAŞ

Dr. Öğr. Üyesi Müjgan ONARICI

Klinik Rehber Hemşireler

2.4.2. CERRAHİ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ HAFTALIKUYGULAMA HEDEFLERİ

1. hafta öğrenci uygulama alanına ilk defa geldiğinde oryante olması, ortam tanıyabilmesi, kendisine verilen birey/aile/çocuk ile ilgili veri toplama, planlama, uygulama ile ilgili bakım sürecini başlatabilmesi hedeflenir. Aşağıda verilen hedeflere uygulama süreci boyunca ulaşması beklenir.

UYGULAMA DÖNEMİ	HAFTA	HEDEFLER
TARİH	2.-14. HAFTA	Ameliyat öncesi hastanın fizyolojik, psikolojik ve yasal hazırlığını yapma
		Ameliyattan önceki gece ve ameliyat sabahı hasta hazırlığını yapma
		Perioperatif süreçte hasta eğitimini gerçekleştirme
		Ameliyat sırasında hasta bakım ilkelerini bilme
		Ameliyat sonrası erken dönem ve geç dönem hasta bakım ilkelerini yürütme
		Ameliyat sonrası erken dönem ve geç dönem komplikasyonları tanıma ve geliştiğinde bakımını yürütme
		Ameliyat sonrası erken dönem ve geç dönem komplikasyonlarının gelişmesini önlemeye yönelik bakımı uygulama
		Ağrıyı değerlendirme, farmakolojik ve nonfarmakolojik girişimleri yürütme
		Hastanın dinlenme, mobilizasyon ve egzersiz programlarını takip etme ve yürütme
		Yara ve drenaj takibini yaparak enfeksiyon gelişmesini önleme
		Perioperatif süreçte asepsi ilkelerini bilme ve bakıma yansıtma
		Hastaya özgü spesifik takipleri (nörovasküler takip, nörolojik takip vb) yapma
		Hastanın ilaç tedavisini yönetme
		Hastanın taburculuk eğitiminin planlayıp uygulama

2.4.3.CERRAHİ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ ÖĞRENİM ÇIKTILARI

- a) Cerrahi hemşireliği ile ilgili temel kavram ve kuramları yorumlar.
- b) Cerrahi bakımla ilgili teorik bilgiyi zamanında ve hızlı bir şekilde uygular.
- c) Hemşirelik bakımına yönelik hızlı ve etkili problem çözme becerilerini kullanır.
- d) Her cerrahi alana özgü hemşirelik tanımlarını planlar.
- e) Hastalık süresince gelişebilecek komplikasyonları tanımlar.
- f) Etkin hemşirelik girişimlerini organize eder.

2.4.4.CERRAHİ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ ÖĞRENCİ YÖNETİM PLANI

Çankırı Devlet Hastanesi Cerrahi Klinik ve Polikliniklerinde uygulamalar yürütülmektedir.

2.4.5. CERRAHİ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERS TASARIMI

DERS KODU: HEM203 CERRAHİ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ				
HAFTALAR	KONULAR	ÖĞRENME ÇIKTILARI	ÖĞRENME ÇIKTILARINI KAZANDIRMA YÖNTEM ve MATERYALLERİ	ÖĞRENME ÇIKTILARINI ÖLÇME YÖNTEMİ
1. HAFTA	HOMEOSTAZİS a) Homeostazis b) Hemostaz Bozuklukları c) Stres	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Cerrahi hastasında hemostazisin önemini kavrar. ✓ Hemostaz bozukluklarını sayar. ✓ Hastada strese bağlı olarak gelişen değişimleri fark eder.	Anlatım ¹ Soru-cevap	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınavı Klinik Uygulama Değerlendirmesi ³
2. HAFTA	SIVI ELEKTROLİT DENGESİ VE DENGESİZLİKLERİ a) Sıvı volümünün değerlendirilmesi b) Sıvı volüm dengesizlikleri c) Hiponatremi/Hipernatremi d) Hipokalemi/Hiperkalemi e) Hipakalsemi/Hiperkalsemi	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Sıvı volümünü fizik muayene, labaratuvar bulguları ve hemodinamik izlemler ile değerlendirir. ✓ Hipovolemi/Hipervolemi nedenlerini, klinik bulgularını, tıbbi ve hemşirelik yönetimini tanımlar. ✓ Hiponatremi/Hipernatremi nedenlerini, klinik bulgularını, tıbbi ve hemşirelik yönetimi tanımlar. ✓ Hipokalemi/Hiperkalemi nedenlerini, klinik bulgularını, tıbbi ve hemşirelik yönetimi tanımlar. ✓ Hipakalsemi/Hiperkalsemi nedenlerini, klinik bulgularını, tıbbi ve hemşirelik yönetimi tanımlar.	Anlatım ¹ Soru-cevap Vaka Çalışması ²	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınavı Klinik Uygulama Değerlendirmesi ³

3. HAFTA	CERRAHİ ALAN ENFEKSİYONLARI (CAE) a) CAE risk faktörleri, sınıflaması ve önlenmesi b) Yara iyileşmesi c) Yara çeşitleri, yaralanmaya neden olan faktörler, yara iyileşmesi evreleri d) Yara iyileşmesi evrelerinde hemşirelik bakımı e) Yara bakım ürünleri f) Yara iyileşme tipleri g) Yara komplikasyonları	<ul style="list-style-type: none"> ✓ CAE risk faktörlerini, sınıflamasını ve önlemesini tanımlar. ✓ Yara iyileşmesi evrelerini ve bu evrelerdeki hemşirelik bakımını tanımlar. ✓ Yara bakım ürünlerini ve yara bakımını nasıl yapacağını tanımlar. ✓ Yara iyileşme tiplerini ve komplikasyonları tanımlar. 	Anlatım ¹ Soru-cevap Gösterip Yapma (Video Gösterimi) Vaka Çalışması ²	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınavı Klinik Uygulama Değerlendirmesi ³
4. HAFTA	PERİOPERATİF HEMŞİRELİK a) Preoperatif (ameliyat öncesi) süreç ve hemşirelik bakımı b) İntraoperatif (ameliyat sırası) süreç ve hemşirelik bakımı c) Postoperatif (ameliyat sonrası) süreç ve hemşirelik bakımı	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Hastanın ameliyat öncesi hazırlığını yapar. ✓ Ameliyat sırasında cerrahi asepsiyi uygular. ✓ Ameliyat sonrası hastanın bakımını yürütür. 	Anlatım ¹ Soru-cevap Gösterip Yapma (Video Gösterimi) Vaka Çalışması ²	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınavı Klinik Uygulama Değerlendirmesi ³
5. HAFTA	AĞRI a) Ağrı tipleri ve özellikleri, b) Ağrı algılama süreci c) Ağrının değerlendirilmesi d) Farmakolojik ve nonfarmakolojik yöntemler e) Hasta kontrollü analjezi f) Ağrılı bireyde hemşirelik bakımı	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ağrı tiplerini ve özelliklerini bilir. ✓ Ağrının fizyolojik algılanma sürecini tanımlar. ✓ Ağrı yönetiminde farmakolojik ve nonfarmakolojik yöntemleri tanımlar. ✓ Hasta kontrollü analjezinin avantajlarını ve hasta yönetimini tanımlar. ✓ Ağrılı bireyde hemşirelik bakımını yapar. 	Anlatım ¹ Soru-cevap Gösterip Yapma (Video Gösterimi) Vaka Çalışması ²	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınavı Klinik Uygulama Değerlendirmesi ³

6. HAFTA	SİNİR SİSTEMİ CERRAHİSİ VE HEMŞİRELİK BAKIMI a) Merkezi sinir sistemi yapı ve fonksiyonları b) Beyin tümörleri cerrahi öncesi ve sonrası hemşirelik bakımı ve komplikasyonların önlenmesi c) Anevrizmalar sonrası hemşirelik bakımı ve komplikasyonların önlenmesi d) Kafa travmaları sonrası hemşirelik bakımı ve komplikasyonların önlenmesi e) Spinal yaralanmalar sonrası hemşirelik bakımı ve komplikasyonların önlenmesi f) İntervertebral disk hernisi çeşitleri, önlenmesi ve cerrahi sonrası hemşirelik bakımı	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Beyin tümörü ameliyatı olacak hastanın ameliyat öncesi ve sonrası hemşirelik bakımını organize eder. ✓ Beyin anevrizmaları sonrası hemşirelik bakımını planlar, uygular ve değerlendirir. ✓ Kafa travması geçirmiş hastanın hemşirelik bakımını yürütür. ✓ Spinal yaralanma geçirmiş hastanın hemşirelik bakımını yürütür. ✓ İntervertebral disk hernisi çeşitlerini bilir. ✓ Cerrahi öncesi ve sonrası hemşirelik bakımını yürütür.	Anlatım ¹ Soru-cevap Gösterip Yapma (Video Gösterimi) Vaka Çalışması ²	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınavı Klinik Uygulama Değerlendirmesi ³
-----------------	--	--	---	---

7. HAFTA	<p>MİDE CERRAHİSİ</p> <p>a) Mide kanseri ve cerrahisi b) Bariatrik cerrahi c) Parantral ve enteral beslenme</p> <p>BARSAK CERRAHİSİ</p> <p>a) Abdominal herniler b) İleus c) Barsak kanseri d) Apandisit e) Anorektal hastalıklar f) Kolonoskopi g) Stoma tipleri cerrahisi ve bakımı</p> <p>KARACİĞER-SAFRA KESESİ-PANKREAS</p> <p>a) Karaciğer biyopsisi, b) Kist hidatik, c) Karaciğer tümörleri d) Kolesistit e) Pankreas kanseri</p>	<p>✓ Mide cerrahisi öncesi ve sonrası hemşirelik bakımını yürütür.</p> <p>✓ Enteral ve parantral beslenme desteği alan hastaların hemşirelik bakımını yürütür.</p> <p>✓ Barsak cerrahisi uygulanacak hastaların ameliyat öncesi ve ameliyat sonrası hemşirelik bakımını yürütür.</p> <p>✓ Karaciğer-Safra kesesi ve pankreas cerrahisi uygulanacak hastaların ameliyat öncesi ve sonrası hemşirelik bakımını yürütür.</p>	<p>Anlatım¹ Soru-cevap Gösterip Yapma (Video Gösterimi) Vaka Çalışması²</p>	<p>Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınavı Klinik Uygulama Değerlendirmesi³</p>
8. HAFTA ARA SINAV				
9. HAFTA	<p>KAS-İSKELET SİSTEMİ CERRAHİSİ VE HEMŞİRELİK BAKIMI</p> <p>a) Kırıklar b) Total kalça protezi c) Total diz protezi d) Alçı bakımı e) Nörovasküler takip</p>	<p>✓ Hareketsizliğe bağlı ve kas-iskelet sistemine özgü gelişebilecek komplikasyonların belirtilerini tanımlar.</p> <p>✓ Nörovasküler takip yapar.</p> <p>✓ Kas-iskelet sistemi cerrahisi uygulanacak hastaların ameliyat öncesi ve sonrası hemşirelik bakımını yapar.</p>	<p>Anlatım¹ Soru-cevap Gösterip Yapma (Video Gösterimi) Vaka Çalışması²</p>	<p>Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınavı Klinik Uygulama Değerlendirmesi³</p>

10. HAFTA	ENDOKRİN SİSTEM CERRAHİSİ VE HEMŞİRELİK BAKIMI a) Tiroid bezi hastalıkları ve cerrahisi b) Paratiroid bezi hastalıkları ve cerrahisi MEME a) Bening meme hastalıkları (fibrokistik meme, lipom, fibroadenom, meme başı akıntısı, meme absesi) b) Meme kanseri c) Erken tanı yöntemleri	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Tiroidektomi sonrası gelişebilecek komplikasyonları sayar. ✓ Endokrin sistem cerrahisi uygulanacak hastaların ameliyat öncesi ve sonrası hemşirelik bakımını planlar, uygular ve değerlendirir. ✓ Bening meme hastalıklarını ve yönetimini tanımlar. ✓ Meme kanseri öncesi ve sonrası hemşirelik bakımını organize eder ✓ Meme kanserinde erken tanı yöntemlerini tanımlar.	Anlatım ¹ Soru-cevap Gösterip Yapma (Video Gösterimi) Vaka Çalışması ²	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınavı Klinik Uygulama Değerlendirmesi ³
11. HAFTA	ÜROGENİTAL SİSTEM CERRAHİSİ VE HEMŞİRELİK BAKIMI a) Erkek üreme sistemi kanserleri b) Üriner sistem taşları	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ürogenital sistem hastalıklarında görülen belirti ve bulguları sayar. ✓ Ürogenital sistem cerrahisi uygulanacak hastaların ameliyat öncesi ve sonrası hemşirelik bakımını organize eder.	Anlatım ¹ Soru-cevap Vaka Çalışması ²	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınavı Klinik Uygulama Değerlendirmesi ³
12. HAFTA	SOLUNUM SİSTEMİ (GÖĞÜS) CERRAHİSİ VE HEMŞİRELİK BAKIMI a) Akciğer tümörleri b) Toraks travmaları c) Sualtı kapalı göğüs drenajı	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Solunum sistemi hastalıklarında görülen belirtileri sayar. ✓ Toraks travmalarının komplikasyonlarını kavrar. ✓ Sualtı göğüs drenajı olan hastanın takibini yürütür. ✓ Solunum sistemi cerrahisi uygulanacak hastaların ameliyat öncesi ve sonrası hemşirelik bakımını organize eder.	Anlatım ¹ Soru-cevap Vaka Çalışması ²	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınavı Klinik Uygulama Değerlendirmesi ³

13. HAFTA	KALP CERRAHİSİ VE HEMŞİRELİK BAKIMI a) Koroner arter bypass greft b) Kalp kapak hastalıkları DAMAR CERRAHİSİ VE HEMŞİRELİK BAKIMI a) Aort anevrizmaları b) Periferik arter hastalıkları c) Ven hastalıkları	✓ Kalp cerrahisi öncesi ve sonrası hemşirelik bakımını organize eder. ✓ Damar cerrahisi öncesi ve sonrası hemşirelik bakımını organize eder.	Anlatım ¹ Soru-cevap Gösterip Yapma (Video Gösterimi) Vaka Çalışması ²	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınavı Klinik Uygulama Değerlendirmesi ³
14. HAFTA	KBB CERRAHİSİ VE HEMŞİRELİK BAKIMI a) Kulak hastalıkları b) Burun hastalıkları c) Boğaz hastalıkları	✓ Ameliyat sonrası gelişebilecek komplikasyonları takip eder. ✓ KBB cerrahisi uygulanacak hastaların ameliyat öncesi ve sonrası hemşirelik bakımını organize eder.	Anlatım ¹ Soru-cevap	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınavı Klinik Uygulama Değerlendirmesi ³
15. HAFTA	GÖZ CERRAHİSİ VE HEMŞİRELİK BAKIMI a) Gözün cerrahi hastalıkları, tedavisi ve hemşirelik bakımı YANIK VE HEMŞİRELİK BAKIMI a) Acil dönem bakımı b) Akut dönem bakımı c) Rehabilitasyon dönemi bakımı	✓ Göz cerrahisi uygulanacak hastaların ameliyat öncesi ve sonrası hemşirelik bakımını organize eder. ✓ Yanıklı hastanın hemşirelik bakımını organize eder.	Anlatım ¹ Soru-cevap Gösterip Yapma (Video Gösterimi) Vaka Çalışması ²	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınavı Klinik Uygulama Değerlendirmesi ³
16. HAFTA FİNAL SINAVI				

¹: **ANLATIM:** Konu anlatımları PPT sunumu şeklinde yapılacaktır. PPT sunumları konu anlatımından bir hafta önce ALMS sistemine yüklenecek öğrencinin derse hazır olması istenecektir.

²: **VAKA ÇALIŞMASI:** Konuya uygun vaka örneğinin tartışılması.

³: **KLİNİK UYGULAMA DEĞERLENDİRMESİ:** Öğrenciden her klinik rotasyon sonunda 1 adet bakım planı istenecektir. Bakım planının klinik uygulama rehberinde yer alan veri toplama ve bakım planı hazırlama taslağına uygun olması istenecektir. ÇAKÜ Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Dersi Klinik Uygulama Öğrenci Değerlendirme Formunda yer alan basamaklara yönelik değerlendirilme yapılacak ve uygulama puanı oluşturulacaktır. Değerlendirme Formundan 60 puan alınmaması durumunda öğrenci klinik uygulamadan başarısız sayılacaktır. Klinik uygulama puanının yılsonu başarı puanına etkisi %40'dir.

2.4.6. KLİNİK UYGULAMA ÖĞRENCİ DEĞERLENDİRME FORMU

	ÇAKÜ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ CERRAHİ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ KLİNİK UYGULAMA ÖĞRENCİ DEĞERLENDİRME FORMU	ÖĞRENCİNİN ADI SOYADI:	
		NUMARASI:	
DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ		A Puanı	B Puanı
A. GENEL BECERİLER			
İletişim Becerisi (10 puan)			
▪ Hasta/sağlıklı birey ve aileler ile terapötik iletişim kurar.			
▪ Öğretim üye/elemanı, grup arkadaşları ve sağlık ekibi üyeleri ile profesyonel iletişim kurar.			
Eğitim ve Danışmanlık Becerisi (10 puan)			
▪ Hasta /sağlıklı birey ve ailenin öğrenme gereksinimlerini belirler.			
▪ Hasta /sağlıklı birey ve ailenin biyo-psikososyal ve kültürel düzeylerine uygun olarak eğitim planlar, uygular ve değerlendirir.			
▪ Hasta/sağlıklı birey, aile ve topluma verilen eğitimde etkili öğretim teknik ve yöntemlerini kullanır.			
▪ Hasta ve ailenin biyo-psikososyal gereksinimlerine yönelik danışmanlık yapar ve onların çabalarını destekler.			
▪ Hasta kabul ve taburculuk eğitimini verir.			
Öğrenme Becerisi (10 puan)			
▪ Hasta ve ailenin sağlık düzeyini değerlendirmede semptom, neden, fizyoloji/patofizyoloji bilgisini kullanır.			
▪ Bireyin sağlık durumundaki değişiklikleri izlemede objektif ve subjektif yöntemler (öykü alma, fiziksel muayene, gözlem, lab. sonuçları) ve tedavi yöntemleri konusundaki bilgi ve becerilerini kullanır.			
▪ Bilimsel bilgilere ulaşır ve araştırma sonuçlarını hasta bakımına yansıtır.			
▪ Mesleğe yönelik yenilikleri ve gelişmeleri takip eder.			
▪ Klinik uygulama sürecinde öğreticinin geri bildirimlerini dikkate alarak bireysel ve bakıma yönelik gerekli değişim ve düzenlemeleri yapar.			
Uygulama Sürecinde Profesyonel ve Etik Davranışlar (20 puan)			
▪ Mesleki uygulamalarda " <i>Hemşirelik Etik Kodları</i> "nı göz önünde bulundurur.			
▪ Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümünün " <i>Klinik/Saha/Lab. Uygulama Talimatname</i> "sine uygun davranır.			
▪ Uygulama alanına özgü formların kayıtlarını tutar.			
▪ Zaman yönetimi becerisine sahiptir (uygulamaya zamanında gelir ve devam			

eder, bakım planı, rapor, ödev vb. zamanında teslim eder).		
<ul style="list-style-type: none"> Uygulama alanlarındaki araç ve gereci amacına göre kullanır, korur ve tıbbi atıkları uygun şekilde imha eder. 		
B. ALANA ÖZGÜ BECERİLER (50 puan)		
Hemşirelik Sürecini Uygulama Becerisi (20 puan)		
<ul style="list-style-type: none"> Veri toplama 		
<ul style="list-style-type: none"> Uygun verileri bir araya getirerek hemşirelik tanımlarını belirler. 		
<ul style="list-style-type: none"> Hemşirelik tanımlarını öncelik sırasına göre belirler. 		
<ul style="list-style-type: none"> Her bir hemşirelik tanısına yönelik özgün amaç belirler. 		
<ul style="list-style-type: none"> Her bir hemşirelik tanısına yönelik sonuç kriterlerini belirler. 		
<ul style="list-style-type: none"> Hemşirelik tanımlarına özgü girişimlerini planlar. 		
<ul style="list-style-type: none"> Hemşirelik tanımlarına özgü girişimlerini önem sırasına göre uygular. 		
<ul style="list-style-type: none"> Hasta/ailenin akut/kronik hastalığına yönelik uygulanan hemşirelik girişimlerinin yanıtlarını belirler 		
<ul style="list-style-type: none"> Sonuç kriterlerine göre değerlendirir. 		
<ul style="list-style-type: none"> Birey/aile/toplumun sağlığı geliştirmeye yönelik hemşirelik girişimlerinin yanıtlarını belirler ve sonuç kriterlerine göre değerlendirir. 		
<ul style="list-style-type: none"> Hemşirelik bakımının sürekliliğini sağlar. 		
Terapötik Girişimleri Yönetme ve İzleme Becerisi (30 puan)		
<ul style="list-style-type: none"> Hastanın cerrahi klinik süreci hakkında yeterli bilgiye sahip olur. 		
<ul style="list-style-type: none"> Hastanın durumundaki ani değişiklikleri belirler, kayıt ve rapor eder. 		
<ul style="list-style-type: none"> Hastanın bakımında perioperatif süreci uygular. 		
<ul style="list-style-type: none"> Perioperatif süreçte gelişebilecek komplikasyonları önlemeye, komplikasyon gelişmesi durumunda da takip ve tedavisine yönelik gerekli girişimlerde bulunur. 		
<ul style="list-style-type: none"> Perioperatif dönemde mobilizasyon, ağrı izlemi, AÇT (dren-sıvı yönetimi), kanama takibi ve yönetimini yapar. 		
<ul style="list-style-type: none"> Cerrahi hastasının sağlığın idamesi konusundaki eğitim gereksinimlerini giderir. 		
TOPLAM		

Öğrenciye Yönelik Genel Görüş:

2.c.6. TANITIM BİLGİLERİ

ÖĞRENCİ BİLGİSİ	
Adı ve Soyadı - Numarası	
İmzası	
Servis/Bölüm	Fotoğraf
Sorumlu Öğretim Elemanı	
Rehber Klinik Hemşire	

2.4.7. CERRAHİ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ BAKIM SÜRECİ DEĞERLENDİRİLMESİ

Postop. gün: .....

GENEL BİLGİLER		
Adı Soyadı:	Cinsiyet: ( ) Kadın ( ) Erkek	Yaş:
Mesleği:	Medeni Durumu: ( ) Evli ( ) Bekar ( ) Boşanmış	
Eğitim Durumu:	Sosyal Güvencesi:	
Geliş Şekli: ( ) Yürüyerek ( ) Tekerlekli Sandalye ( ) Sedyeye ( ) Diğer.....		
Geldiği Yer: ( ) Evinden ( ) Başka Sağlık Kuruluşu ( ) Acil Servis ( ) Diğer Klinik.....		
Bilginin Kaynağı: ( ) Kendi ( ) Yakını..... ( ) Diğer.....		
Vücut Sıcaklığı: .....°C		
Nabız: ...../dk	Niteliği:	Bölgesi:.....
Kan Basıncı:..... mmHg	( ) Sağ Kol	( ) Sol Kol
Solunum Sayısı:.....	Niteliği: ( ) Normal ( ) Yüzeysel ( ) Hızlı	( ) Yardımcı cihaz kullanımı: .....
HASTANIN GELİŞ ÖYKÜSÜ		
Şikâyeti:		

Hikâyesi:			
Tanısı:		Planlanan Operasyon:	
Hastanın Genel Durumu: ( ) Mobil ( ) Yatak içi mobil ( ) Yardımla Mobil ( ) İmmobil			
ÖZGEÇMİŞİ			
Bulaşıcı Hastalığı ( ) Yok ( ) Var.....			
Allerji ( ) Var (Etken:.....Reaksiyon.....) ( ) Yok			
Sistemik Hastalık: ( ) Yok ( ) Var ( ) DM ( ) KOAH ( ) Kalp Yetmezliği ( ) HT ( ) KBY ( ) KAH ( ) Diğer:.....			
Diyaliz: ( ) Yok ( ) Var ( ) Subklavien ( ) Fistül ( ) CAPD (Sürekli Ayakta Periton Diyalizi) (.....değişim/günde) Diyaliz Günleri:			
Geçirdiği Hastalıklar:..... Travma/Kaza, Düşme Öyküsü: ..... Ameliyatlar: ..... Diğer:			
Soygeçmişi:			
ALIŞKANLIKLARI			
Sigara: ( ) Evet(.....adet/gün) ( ) Hayır ( ) Bırakmış			
Alkol: ( ) Evet(.....miktar/gün) ( ) Hayır ( ) Bırakmış			
Madde Kullanımı: ( ) Evet(.....miktar/gün) ( ) Hayır ( ) Bırakmış			
Sürekli Kullandığı İlaçlar			
İlacın Adı	Dozu/sıklığı	Saatleri	Uygulama yöntemi

FONKSİYONEL SAĞLIK ÖRÜNTÜLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ			
SAĞLIĞIN ALGILANMASI			
Enfeksiyon riski: ( ) Yok ( ) Var			
Travma riski: ( ) Yok ( ) Var ..... İtaki Düşme Riski Puanı:.....(Ek-3.a'yı kullanınız)			
Ameliyatta verilen pozisyonla ilgili yaralanma riski: ( ) Yok ( ) Var			
Enfeksiyon bulaştırma riski: Yok Var			
BESLENME-METABOLİK DURUM			
İştah: ( ) Normal ( ) Azalmış ( ) Tad duyusunda azalma ( ) Bulantı ( ) Kusma Diğer:.....			
Kilo/Boy:.....kg/.....cm BKİ:			
Tercih Ettiği Besinler/Besin Grupları:			
Özel Diyet: ( ) Yok ( ) Var Diyeti ( ) Uyguluyor ( ) Uygulamıyor			
Almamış Diyet Eğitimi ( ) Almış ( )			
Yutma Güçlüğü: ( ) Yok ( ) Katı Besinler ( ) Sıvı Besinler ( ) Diğer:.....			
Diş Protezi: ( ) Yok ( ) Var ( ) Üst ( ) Kısmi ( ) Tam ( ) Alt ( ) Kısmi ( ) Tam Hastanın Yanında ( ) Evet ( ) Hayır			
Son altı ayda kilo değişimi ( ) Yok ( ) Var.....gr artma/azalma			
Deri bütünlüğünde bozulma: ( ) Yok ( ) Döküntü ( ) Kuruluk ( ) Aşırı terleme ( ) İyileşmeyen yara ( ) Diğer:.....			
Braden basınç Ülseri Risk Değerlendirme Ölçeği Puanı: .....(EK-4.a.kullanınız)			

Ödem: ( ) Yok ( ) Var Derecesi.....Yeri.....	
Deri turgoru: ( ) Normal ( ) Yumuşak/esnek ( ) Gecikmiş Diğer: ..... Yer.....	
Cilt: ( ) Ilık ( ) Soğuk ( ) Sıcak ( ) Kuru ( ) Terli ( ) Nemli ( ) Diğer:	
BOŞALTIM BİÇİMİ	
Barsak Alışkanlıkları .....günde.....kez Son Defekasyon Tarihi:	
Barsak sesleri: ( ) Yok ( ) Var	
Konstipasyon/Diyare/İnkontinans/Ostomi ( ) Yok ( ) Var (Tipi.....)	
Laksatif Kullanımı ( ) Yok ( ) Var.....	
Mesane Alışkanlıkları: Günde.....kez Miktarı: ..... ( ) Dizüri ( ) Noktüri ( ) İnkontinans ( ) Hematüri ( ) Retansiyon ( ) Anüri Diğer:.....	
Aldığı-Çıkardığı Takibi:	
AKTİVİTE EGZERSİZ BİÇİMİ	
Öz Bakım Yeterliliği	( ) Yeme/İçme
(0) Bağımsız	( ) Banyo
(1) Yardımcı Araçlarla	( ) Giyinme/Çeki Düzen
( ) Tekerleli Sandalye ( ) Baston	( ) Tuvalete Gitme
( ) Koltuk değneği ( ) Lazımlık	( ) Yatak içi Mobilite
( ) Diğer.....	( ) Yürüme- Gezinme
(2) Başkalarının Yardımı İle	
(3) Tamamen Bağımlı	
Egzersiz Alışkanlıkları: ( ) Yok ( ) Var: ..... Sıklık/Süre:	
Range of motion: ( ) Tam ( ) Tam değil ( ) Diğer.....	

Yürüyüş ve denge: ( ) Dengeli ( ) Dengesiz ( ) İmmobil ( ) Eşit değil ( ) Diğer:.....
El kavrayış: ( ) Eşit ( ) Güçlü ( ) Zayıflık/paralizi ( ) Sağ ( ) Sol ( ) Diğer:.....
Bacak kasları: ( ) Eşit ( ) Güçlü ( ) Zayıflık/paralizi ( ) Sağ ( ) Sol ( ) Diğer:.....
Kalp sesleri: ( ) S1 ( ) S2 ( ) S3 ( ) S4 ( ) Üfürüm Aritmi: ( ) Yok ( ) Var: .....
Akciğer sesleri: ( ) Normal ( ) Raller ( ) Ronküs ( ) Wheezing ( ) Diğer:.....
Sekresyon: ( ) Yok ( ) Var:..... Miktarı: .....
Göğüs ağrısı: ( ) Yok ( ) Var:..... Özelliği: .....
VAS (Visuel Analog Skala Değeri 0-10): .....
Dispne: ( ) Yok ( ) Var: .....
Çarpıntı: ( ) Yok ( ) Var:.....
Hipoksi: ( ) Yok ( ) Var: .....
Siyanoz: ( ) Yok ( ) Var:.....
UYKU/DİNLENME
Alışkanlıkları.....saat/gece .....saat/gündüz Uyku Öncesi Uyguladığı Alışkanlıkları: .....
Uyku Problemi ( ) Yok ( ) Var:.....
Hastanede Uyku düzeninde değişiklik ☐ Evet ☐ Hayır Evet Nasıl Değişti: .....
BİLİŞSEL ALGILAMA BİÇİMİ
Bilinç Düzeyi/Mental durum: ( ) Oryante ( ) Disoryante ( ) Uyku Hali/Letarji ( ) Konfüze ( ) Koma ( ) Tepkisiz ( ) Ajite ( ) Alert Diğer..... ( ) GKS Puanı:.....(EK-5 Glaskow Koma Skalasını kullanınız)
Konuşma: ( ) Normal ( ) Bozuk ( ) Peltek ( ) Motor afazi ( ) Diğer:.....
Pupiller: ( ) İzokorik ( ) Anizokorik ( ) Diğer:.....

Işık Reaksiyonu: Sol göz ( ) Var ( ) Yok ( ) Belirtisiz Sağ göz ( ) Var ( ) Yok ( ) Belirtisiz
İşitme: ( ) Normal ( ) Yetersiz [( ) Sağ ( ) Sol] ( ) Sağırlık [( ) Sağ ( ) Sol] ( ) İşitme Cihazı
Görme: ( ) Normal ( ) Yetersiz [( ) Sağ ( ) Sol] Körlük [( ) Sağ ( ) Sol] ( ) Katarakt ( ) Gözlük/Lens
Vertigo: ( ) Evet ( ) Hayır
AĞRI DEĞERLENDİRMESİ
Ağrı Puanı (0-10): .....(EK 2.a. Yetişkin Hastalar İçin Ağrı Değerlendirme Formunu Kullanınız)
KENDİNİ ALGILAMA-KAVRAMA BİÇİMİ
Korku: ( ) Yok ( ) Var:.....
Anksiyete: ( ) Yok ( ) Var:.....
Güçsüzlük: ( ) Yok ( ) Var:.....
Benlik saygısında bozulma: ( ) Yok ( ) Var:.....
Beden bilincinde bozulma: ( ) Yok ( ) Var:.....
Cerrahi Girişim Sizi Nasıl Etkiledi? .....
ROL-İLİŞKİ BİÇİMİ
Çalışma Durumu: .....
Çalışma Ortamında Yaşadığı Güçlükler/Sorunlar: .....
Sosyal izolasyon: ( ) Yok ( ) Var:.....
Sosyal ilişkilerde bozulma: ( ) Yok ( ) Var:.....
Aile süreçlerinde değişim: ( ) Yok ( ) Var:.....
Sözel iletişimde bozulma: ( ) Yok ( ) Var:.....
CİNSELLİK-ÜREME BİÇİMİ
Gebelik Sayısı: ..... Canlı Doğum Sayısı:..... Doğum Şekli:..... Düşük Sayısı: .....
Menapoz Durumu:( ) Yok ( ) Var:..... ( ) Yok ( ) Var:.....Yok Var: .....yıl
Aylık Kendi kendine meme/testis muayenesi: ( ) Evet ( ) Hayır
BAŞETME-STRES İLE BAŞETME BİÇİMİ
Sosyal değişiklik..... ( ) Ölüm /Boşanma ( ) Ekonomik kayıp ( ) Organ kaybı Diğer:.....
Şu An Yaşamında Olan Değişiklikler Nelerdir? .....

Mevcut stresör tanımı:.....
Stresle başetmek için kullanılan özel yöntemler:.....
Başetme yöntemlerini hastanede kullanma durumu:.....
Stresle başetme yöntemleri hakkında bilgi verildi: ( ) Düşleme/hayalleme ( ) Dikkati başka yöne çekme ( ) Masaj ( ) Meditasyon ( ) Diğer:.....
Sosyal destek sistemleri:.....
İNANÇ VE DEĞERLER
Dini inanç: ( ) Yok ( ) Var:.....
Ruhsal-tinsel sıkıntı-çöküntü riski: ( ) Yok ( ) Var

BU YATIŞINDA PLANLANAN TEDAVİ			
İLAÇLARIN ADI	DOZU	ENDİKASYONLARI	KONTRENDİKASYONLARI

NOT:

- Ek-1'de bulunan Hemşirelik Bakım Planı Formu
- Ek-6'da bulunan Sıvı İzlem ve Sıvı Dengesi İzlem Formu
- Ek-9'da bulunan Taburculuk Eğitim Formlarını rehberin sonuna ekleyiniz

**2.5. HEM 202
KADIN SAĞLIğI VE
HASTALIKLARI HEMŐİRELIđI
DERSİ**

2.5.1. HEM 202 KADIN SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERS SORUMLULARI

Öğretim Elemanları

Prof. Dr. Gülcihan AKKUZU

Arş. Gör. Damla BAYRAK

Klinik Rehber Hemşireler

2.5.2.KADIN SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ HEDEFLERİ

1. hafta öğrenci uygulama alanına ilk defa geldiğinde oryante olması, ortamı tanıyabilmesi, kendisine verilen birey/aile/çocuk ile ilgili veri toplama, planlama, uygulama ile ilgili bakım sürecini başlatabilmesi hedeflenir. Aşağıda verilen hedeflere uygulama süreci boyunca ulaşması beklenir.

UYGULAMA DÖNEMİ	HAFTA	HEDEFLER
	2-14. HAFTA	Gebelik, doğum ve doğum sonu dönemlerdeki risk faktörlerini tanımlama
		Jinekolojik hastalıkların etiyolojisini, belirti-bulgularını ve tedavi yöntemlerini inceleme
		Bakım aktivitelerini hemşirelik süreci adımları doğrultusunda yerine getirme
		Hasta ve ailesine gereksinimleri doğrultusunda eğitim ve danışmanlık yapma
		Komplikasyon ortaya çıktığında ekip ile birlikte sorunu yönetme
		Ekip çalışmasına uyum gösterme
		Hemşirelik uygulamalarında etik ilkelere uygun davranış gösterme

2.5.3.KADIN SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ ÖĞRENME ÇIKTILARI

- Kadın sağlığının toplum sağlığı açısından önemini kavrar.
- Kadın sağlığını etkileyen sosyal, kültürel, ekonomik, yasal faktörleri tanımlar.
- Dünyadaki ve Türkiye'deki üreme sağlığı sorunlarının farkına varır ve tanımlar.
- Gebelik, doğum ve doğum sonu dönemle ilgili gereksinimleri belirleyip hemşirelik bakımını yapar.
- Kadının yaşam evrelerini dikkate alarak optimal sağlık düzeyini devam ettirecek önlemleri alır, gerekli hemşirelik bakımını organize eder.

2.5.4.KADIN SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ ÖĞRENCİ YÖNETİM PLANI

Uygulamaya Çıkılacak Kurumlar

- 1- Çankırı Devlet Hastanesi
- 2- Aile Sağlığı Merkezleri
- 3-Toplum Sağlığı Merkezleri

2.5.5. KADIN SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ TASARIMI

HAFTALAR	KONULAR	ÖĞRENME ÇIKTILARI	ÖĞRENME ÇIKTILARINI KAZANDIRMA YÖNTEM ve MATERYALLERİ	ÖĞRENME ÇIKTILARINI ÖLÇME YÖNTEMİ
1.	ÖNCEKİ ÖĞRENMENİN PEKİŞTİRİLMESİ VE ORYANTASYON a) Yaşam bulgularının ölçülmesi b) Ağrının ölçülmesi ve değerlendirilmesi c) Preop ve postop rutin takip ve bakım d) Veri toplama e) İlaç uygulamaları f) Hasta güvenliğine uygun bakım ve	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Yaşam bulgularını doğru bir şekilde ölçer. ✓ Yaşam bulgularının normal anormal değerleri bilerek analiz eder. ✓ Yaşam bulgularını klinik prosedüre uygun biçimde (gözlem formuna/klinik uygulama rehberine) kaydeder. ✓ İlaçları 8 doğru ilkesine uygun hemşire/ ebe/ öğretim elemanı gözetiminde hazırlar. ✓ Hasta güvenliği ilkeleri kapsamında, alana özgü yüksek riskli ilaç uygulama basamaklarını sıralar. ✓ Kliniğe/ uygulama alanına bulunduğu ASM/ TSM'ne uygun veri toplama formu ile veri toplar.	Anlatım ¹ Soru-cevap Gösterip Yapma (Video Gösterimi) Vaka Çalışması ² Laboratuvar çalışması - istasyon yöntemi Veri toplama formları Beceri rehberi/rehberleri ³	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınavı Klinik Uygulama Değerlendirmesi ⁴
2.	a) Veri toplama b) Risk faktörlerini değerlendirme c) Risk faktörlerini sıralayabilme d) Bakım planı hazırlayabilme	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kliniğe/ uygulama alanına bulunduğu ASM/ TSM ne uygun veri toplama formu ile veri toplar. ✓ Risk faktörlerini değerlendirir. ✓ Risk faktörlerini sıralar. ✓ Hemşirelik tanısı belirler. ✓ Bakım planı hazırlar. ✓ Gebe (klinik, ASM-TSM), doğum, doğum sonu, jinekoloji, jinekolojik onkoloji (klinik) klinik rehberdeki en az bir uygulamayı yapar.	Anlatım ¹ Soru-cevap Gösterip Yapma (Video Gösterimi) Vaka Çalışması ² Laboratuvar çalışması - istasyon yöntemi Veri toplama formları Beceri rehberi/rehberleri ³	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınavı Klinik Uygulama Değerlendirmesi ⁴

- a) Veri toplama
- b) Risk faktörlerini değerlendirme
- c) Risk faktörlerini sıralayabilme
- d) Bakım planı hazırlayabilme
- e) Gebe (klinik, ASM-TSM), doğum, doğum sonu, jinekoloji, jinekolojik onkolojide bakımın, kadın üreme sistemi anatomisi-fizyolojisine ilişkin farklarını sıralayabilme
- f) Etkili iletişim becerilerini uygulayabilme
- g) Eğitim gereksinimini belirleyebilme

- ✓ Kliniğe/ uygulama alanına bulunduğu ASM/ TSM ne uygun veri toplama formu ile veri toplar.
- ✓ Risk faktörlerini değerlendirir.
- ✓ Risk faktörlerini sıralar.
- ✓ Hemşirelik tanısı belirler.
- ✓ Bakım planı hazırlar.
- ✓ Gebe (klinik, ASM-TSM), doğum, doğum sonu, jinekoloji, jinekolojik onkoloji (klinik) klinik rehberdeki en az bir uygular.
- ✓ Gebe (klinik, ASM-TSM), doğum, doğum sonu, jinekoloji, jinekolojik onkolojide bakımın, kadın üreme sistemi anatomisi-fizyolojisine ilişkin farklarını sıralar.
- ✓ Etkili iletişim becerilerini uygular.
- ✓ Eğitim gereksinimini belirler.

Anlatım¹
Soru-cevap
Gösterip Yapma
(Video Gösterimi)
Vaka Çalışması²
Laboratuvar çalışması -
istasyon yöntemi
Veri toplama formları
Beceri
rehberi/rehberleri³

Yazılı Ara Sınavlar
Yazılı Final Sınavı
Klinik Uygulama
Değerlendirmesi⁴

4.

- a) Veri toplama
- b) Risk faktörlerini değerlendirme
- c) Risk faktörlerini sıralayabilme
- d) Bakım planı hazırlayabilme
- e) Gebe (klinik, ASM-TSM), doğum, doğum sonu, jinekoloji, jinekolojik onkolojide bakımın, kadın üreme sistemi anatomisi-fizyolojisine ilişkin farklarını sıralayabilme
- f) Gebenin gebelik haftasına göre bakım gereksinimlerini sıralayabilme
- g) Riskli gebenin risk durumunu tanımlayabilme
- h) Risk durumuna göre hemşirelik bakımındaki farkları sıralayabilme
- i) Doğumhane uygulamasında tanımlanan uygulamaları yapabilme
- j) Jinekolojik hastalık tanısıyla izlenen kadının tanısına ilişkin bilgiyi söyleyebilme
- k) Jinekolojik onkolojik hastalık tanısıyla izlenen kadının tanısına ilişkin bilgiyi söyleyebilme
- l) Etkili iletişim becerilerini uygulayabilme
- m) Eğitim gereksinimini belirleyebilme
- n) Eğitim planlama
- o) Planladığı eğitimi uygulayabilme

- ✓ Kliniğe/ uygulama alanına bulunduğu ASM/ TSM ne uygun veri toplama formu ile veri toplar.
- ✓ Risk faktörlerini değerlendirir.
- ✓ Risk faktörlerini sıralar.
- ✓ Hemşirelik tanısı belirler.
- ✓ Bakım planı hazırlar.
- ✓ Gebe (klinik, ASM-TSM), doğum, doğum sonu, jinekoloji, jinekolojik onkoloji (klinik) klinik rehberdeki en az bir uygulamayı yapar.
- ✓ Gebe (klinik, ASM-TSM), doğum, doğum sonu, jinekoloji, jinekolojik onkolojide bakımın, kadın üreme sistemi anatomisi-fizyolojisine ilişkin farklarını sıralar.
- ✓ Gebenin gebelik haftasına göre bakım gereksinimlerini sıralar.
- ✓ Riskli gebenin risk durumunu tanımlar.
- ✓ Risk durumuna göre hemşirelik bakımındaki farkları sıralar.
- ✓ Doğumhane uygulamasında tanımlanan uygulamaları yapar.
- ✓ Jinekolojik hastalık tanısıyla izlenen kadının tanısına ilişkin bilgiyi söyler.
- ✓ Jinekolojik onkolojik hastalık tanısıyla izlenen kadının tanısına ilişkin bilgiyi söyler.
- ✓ Etkili iletişim becerilerini uygular.
- ✓ Eğitim gereksinimini belirler.
- ✓ Planladığı eğitimi uygular.

Anlatım¹
Soru-cevap
Gösterip Yapma
(Video Gösterimi)
Vaka Çalışması²
Laboratuvar çalışması -
istasyon yöntemi
Veri toplama formları
Beceri
rehberi/rehberleri³

Yazılı Ara Sınavlar
Yazılı Final Sınavı
Klinik Uygulama
Değerlendirmesi⁴

<p>a) Veri toplama b) Risk faktörlerini değerlendirme c) Risk faktörlerini sıralayabilme d) Bakım planı hazırlayabilme e) Gebe (klinik, ASM-TSM), doğum, doğum sonu, jinekoloji, jinekolojik onkolojide bakımın, kadın üreme sistemi anatomisi-fizyolojisine ilişkin farklarını sıralayabilme f) Gebenin gebelik haftasına göre bakım gereksinimlerini sıralayabilme g) Riskli gebenin risk durumunu tanımlayabilme h) Risk durumuna göre hemşirelik bakımındaki farkları sıralayabilme i) Doğumhane uygulamasında tanımlanan uygulamaları yapabilme j) Jinekolojik hastalık tanısıyla izlenen kadının tanısına ilişkin bilgiyi söyleyebilme k) Jinekolojik onkolojik hastalık tanısıyla izlenen kadının tanısına ilişkin bilgiyi söyleyebilme l) Etkili iletişim becerilerini uygulayabilme m) Eğitim gereksinimini belirleyebilme n) Eğitim planlama o) Planladığı eğitimi uygulayabilme</p>	<p>✓ Kliniğe/ uygulama alanına bulunduğu ASM/ TSM ne uygun veri toplama formu ile veri toplar. ✓ Risk faktörlerini değerlendirir. ✓ Risk faktörlerini sıralar. ✓ Hemşirelik tanısı koyar. ✓ Bakım planı hazırlar. ✓ Gebe (klinik, ASM-TSM), doğum, doğum sonu, jinekoloji, jinekolojik onkoloji (klinik) klinik rehberdeki en az bir uygulamayı yapar. ✓ Gebe (klinik, ASM-TSM), doğum, doğum sonu, jinekoloji, jinekolojik onkolojide bakımın, kadın üreme sistemi anatomisi-fizyolojisine ilişkin farklarını sıralar. ✓ Gebenin gebelik haftasına göre bakım gereksinimlerini sıralar. ✓ Riskli gebenin risk durumunu tanımlar. ✓ Risk durumuna göre hemşirelik bakımındaki farkları sıralar. ✓ Doğumhane uygulamasında tanımlanan uygulamaları yapar. ✓ Jinekolojik hastalık tanısıyla izlenen kadının tanısına ilişkin bilgiyi söyler. ✓ Jinekolojik onkolojik hastalık tanısıyla izlenen kadının tanısına ilişkin bilgiyi söyler. ✓ Etkili iletişim becerilerini uygular. ✓ Eğitim gereksinimini belirler. ✓ Planladığı eğitimi uygular.</p>	<p>Anlatım¹ Soru-cevap Gösterip Yapma (Video Gösterimi) Vaka Çalışması² Laboratuvar çalışması - istasyon yöntemi Veri toplama formları Beceri rehberi/rehberleri³</p>	<p>Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınavı Klinik Uygulama Değerlendirmesi⁴</p>
--	--	--	--

<p>a) Veri toplama b) Risk faktörlerini değerlendirme c) Risk faktörlerini sıralayabilme d) Bakım planı hazırlayabilme e) Gebe (klinik, ASM-TSM), doğum, doğum sonu, jinekoloji, jinekolojik onkolojide bakımın, kadın üreme sistemi anatomisi-fizyolojisine ilişkin farklarını sıralayabilme f) Gebenin gebelik haftasına göre bakım gereksinimlerini sıralayabilme g) Riskli gebenin risk durumunu tanımlayabilme h) Risk durumuna göre hemşirelik bakımındaki farkları sıralayabilme i) Doğumhane uygulamasında tanımlanan uygulamaları yapabilme j) Jinekolojik hastalık tanısıyla izlenen kadının tanısına ilişkin bilgiyi söyleyebilme k) Jinekolojik onkolojik hastalık tanısıyla izlenen kadının tanısına ilişkin bilgiyi söyleyebilme l) Etkili iletişim becerilerini uygulayabilme m) Eğitim gereksinimini belirleyebilme n) Eğitim planlama o) Planladığı eğitimi uygulayabilme</p>	<p>✓ Kliniğe/ uygulama alanına bulunduğu ASM/ TSM ne uygun veri toplama formu ile veri toplar. ✓ Risk faktörlerini değerlendirir. ✓ Risk faktörlerini sıralar. ✓ Hemşirelik tanısı koyar. ✓ Bakım planı hazırlar. ✓ Gebe (klinik, ASM-TSM), doğum, doğum sonu, jinekoloji, jinekolojik onkoloji (klinik) klinik rehberdeki en az bir uygulamayı yapar. ✓ Gebe (klinik, ASM-TSM), doğum, doğum sonu, jinekoloji, jinekolojik onkolojide bakımın, kadın üreme sistemi anatomisi-fizyolojisine ilişkin farklarını sıralar. ✓ Gebenin gebelik haftasına göre bakım gereksinimlerini sıralar. ✓ Riskli gebenin risk durumunu tanımlar. ✓ Risk durumuna göre hemşirelik bakımındaki farkları sıralar. ✓ Doğumhane uygulamasında tanımlanan uygulamaları yapar. ✓ Jinekolojik hastalık tanısıyla izlenen kadının tanısına ilişkin bilgiyi söyler. ✓ Jinekolojik onkolojik hastalık tanısıyla izlenen kadının tanısına ilişkin bilgiyi söyler. ✓ Etkili iletişim becerilerini uygular. ✓ Eğitim gereksinimini belirler. ✓ Planladığı eğitimi uygular.</p>	<p>Anlatım¹ Soru-cevap Gösterip Yapma (Video Gösterimi) Vaka Çalışması² Laboratuvar çalışması - istasyon yöntemi Veri toplama formları Beceri rehberi/rehberleri³</p>	<p>Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınavı Klinik Uygulama Değerlendirmesi⁴</p>
--	--	--	--

7.

a) Veri toplama	✓ Kliniğe/ uygulama alanına bulunduğu ASM/ TSM ne uygun veri toplama formu ile veri toplar.
b) Risk faktörlerini değerlendirme	✓ Risk faktörlerini değerlendirir.
c) Risk faktörlerini sıralayabilme	✓ Risk faktörlerini sıralar.
d) Bakım planı hazırlayabilme	✓ Hemşirelik tanısı koyar.
e) Gebe (klinik, ASM-TSM), doğum, doğum sonu, jinekoloji, jinekolojik onkolojide bakımın, kadın üreme sistemi anatomisi-fizyolojisine ilişkin farklarını sıralayabilme	✓ Bakım planı hazırlar.
f) Gebenin gebelik haftasına göre bakım gereksinimlerini sıralayabilme	✓ Gebe (klinik, ASM-TSM), doğum, doğum sonu, jinekoloji, jinekolojik onkoloji (klinik) klinik rehberdeki en az bir uygulamayı yapar.
g) Riskli gebenin risk durumunu tanımlayabilme	✓ Gebe (klinik, ASM-TSM), doğum, doğum sonu, jinekoloji, jinekolojik onkolojide bakımın, kadın üreme sistemi anatomisi-fizyolojisine ilişkin farklarını sıralar.
h) Risk durumuna göre hemşirelik bakımındaki farkları sıralayabilme	✓ Gebenin gebelik haftasına göre bakım gereksinimlerini sıralar.
i) Doğumhane uygulamasında tanımlanan uygulamaları yapabilme	✓ Riskli gebenin risk durumunu tanımlar.
j) Jinekolojik hastalık tanısıyla izlenen kadının tanısına ilişkin bilgiyi söyleyebilme	✓ Risk durumuna göre hemşirelik bakımındaki farkları sıralar.
k) Jinekolojik onkolojik hastalık tanısıyla izlenen kadının tanısına ilişkin bilgiyi söyleyebilme	✓ Doğumhane uygulamasında tanımlanan uygulamaları yapar.
l) Etkili iletişim becerilerini uygulayabilme	✓ Jinekolojik hastalık tanısıyla izlenen kadının tanısına ilişkin bilgiyi söyler.
m) Eğitim gereksinimini belirleyebilme	✓ Jinekolojik onkolojik hastalık tanısıyla izlenen kadının tanısına ilişkin bilgiyi söyler.
n) Eğitim planlama	✓ Etkili iletişim becerilerini uygular.
o) Planladığı eğitimi uygulayabilme	✓ Eğitim gereksinimini belirler.
	✓ Planladığı eğitimi uygular.

Anlatım¹
Soru-cevap
Gösterip Yapma
(Video Gösterimi)
Vaka Çalışması²
Laboratuvar çalışması -
istasyon yöntemi
Veri toplama formları
Beceri
rehberi/rehberleri³

Yazılı Ara Sınavlar
Yazılı Final Sınavı
Klinik Uygulama
Değerlendirmesi⁴

8. HAFTA ARA SINAV

9.

- a) Kliniğe/ uygulama alanına bulunduğu ASM/ TSM ne uygun veri toplama formu ile veri toplayabilme
- b) Risk faktörlerini değerlendirme
- c) Risk faktörlerini sıralayabilme
- d) Hemşirelik tanısı koyabilme
- e) Bakım planı hazırlayabilme
- f) Gebe (klinik, ASM-TSM), doğum, doğum sonu, jinekoloji, jinekolojik onkoloji (klinik) klinik rehberdeki en az bir uygulamayı yapma
- g) Gebe (klinik, ASM-TSM), doğum, doğum sonu, jinekoloji, jinekolojik onkolojide bakımın, kadın üreme sistemi anatomisi-fizyolojisine ilişkin farklarını sıralayabilme
- h) Gebenin gebelik haftasına göre bakım gereksinimlerini sıralayabilme
- i) Riskli gebenin risk durumunu tanımlayabilme
- j) Risk durumuna göre hemşirelik bakımındaki farkları sıralayabilme
- k) Doğumhane uygulamasında tanımlanan uygulamaları yapabilme
- l) Jinekolojik hastalık tanısıyla izlenen kadının tanısına ilişkin bilgiyi söyleyebilme
- m) Jinekolojik onkolojik hastalık tanısıyla izlenen kadının tanısına ilişkin bilgiyi söyleyebilme
- n) Etkili iletişim becerilerini uygulayabilme
- o) Eğitim gereksinimini belirleyebilme
- p) Planladığı eğitimi uygulayabilme

- ✓ Kliniğe/ uygulama alanına bulunduğu ASM/ TSM ne uygun veri toplama formu ile veri toplar.
- ✓ Risk faktörlerini değerlendirir.
- ✓ Risk faktörlerini sıralar.
- ✓ Hemşirelik tanısı koyar.
- ✓ Bakım planı hazırlar.
- ✓ Gebe (klinik, ASM-TSM), doğum, doğum sonu, jinekoloji, jinekolojik onkoloji (klinik) klinik rehberdeki en az bir uygulamayı yapar.
- ✓ Gebe (klinik, ASM-TSM), doğum, doğum sonu, jinekoloji, jinekolojik onkolojide bakımın, kadın üreme sistemi anatomisi-fizyolojisine ilişkin farklarını sıralar.
- ✓ Gebenin gebelik haftasına göre bakım gereksinimlerini sıralar.
- ✓ Riskli gebenin risk durumunu tanımlar.
- ✓ Risk durumuna göre hemşirelik bakımındaki farkları sıralar.
- ✓ Doğumhane uygulamasında tanımlanan uygulamaları yapar.
- ✓ Jinekolojik hastalık tanısıyla izlenen kadının tanısına ilişkin bilgiyi söyler.
- ✓ Jinekolojik onkolojik hastalık tanısıyla izlenen kadının tanısına ilişkin bilgiyi söyler.
- ✓ Etkili iletişim becerilerini uygular.
- ✓ Eğitim gereksinimini belirler.
- ✓ Planladığı eğitimi uygular.
- ✓ En az 8 farklı, alana özgü uygulama yapar.

Anlatım¹
Soru-cevap
Gösterip Yapma
(Video Gösterimi)
Vaka Çalışması²
Laboratuvar çalışması
-istasyon yöntemi
Veri toplama formları
Beceri rehberi
/rehberleri³

Yazılı Ara Sınavlar
Yazılı Final Sınavı
Klinik Uygulama
Değerlendirmesi⁴

- a) Hemşirelik tanısı koyabilme
- b) Bakım planı hazırlayabilme
- c) Gebe (klinik, ASM-TSM), doğum, doğum sonu, jinekoloji, jinekolojik onkoloji (klinik) klinik rehberdeki en az bir uygulamayı yapma
- d) Gebe (klinik, ASM-TSM), doğum, doğum sonu, jinekoloji, jinekolojik onkolojide bakımın, kadın üreme sistemi anatomisi-fizyolojisine ilişkin farklarını sıralayabilme
- e) Gebenin gebelik haftasına göre bakım gereksinimlerini sıralayabilme
- f) Riskli gebenin risk durumunu tanımlayabilme
- g) Risk durumuna göre hemşirelik bakımındaki farkları sıralayabilme
- h) Doğumhane uygulamasında tanımlanan uygulamaları yapabilme
- i) Jinekolojik hastalık tanısıyla izlenen kadının tanısına ilişkin bilgiyi söyleyebilme
- j) Jinekolojik onkolojik hastalık tanısıyla izlenen kadının tanısına ilişkin bilgiyi söyleyebilme
- k) Etkili iletişim becerilerini uygulayabilme
- l) Eğitim gereksinimini belirleyebilme
- m) Planladığı eğitimi uygulayabilme

- ✓ Kliniğe/ uygulama alanına bulunduğu ASM/ TSM ne uygun veri toplama formu ile veri toplar.
- ✓ Risk faktörlerini değerlendirir.
- ✓ Risk faktörlerini sıralar.
- ✓ Hemşirelik tanısı koyar.
- ✓ Bakım planı hazırlar.
- ✓ Gebe (klinik, ASM-TSM), doğum, doğum sonu, jinekoloji, jinekolojik onkoloji (klinik) klinik rehberdeki en az bir uygulamayı yapar.
- ✓ Gebe (klinik, ASM-TSM), doğum, doğum sonu, jinekoloji, jinekolojik onkolojide bakımın, kadın üreme sistemi anatomisi-fizyolojisine ilişkin farklarını sıralar.
- ✓ Gebenin gebelik haftasına göre bakım gereksinimlerini sıralar.
- ✓ Riskli gebenin risk durumunu tanımlar.
- ✓ Risk durumuna göre hemşirelik bakımındaki farkları sıralar.
- ✓ Doğumhane uygulamasında tanımlanan uygulamaları yapar.
- ✓ Jinekolojik hastalık tanısıyla izlenen kadının tanısına ilişkin bilgiyi söyler.
- ✓ Jinekolojik onkolojik hastalık tanısıyla izlenen kadının tanısına ilişkin bilgiyi söyler.
- ✓ Etkili iletişim becerilerini uygular.
- ✓ Eğitim gereksinimini belirler.
- ✓ Planladığı eğitimi uygular.
- ✓ En az 9 farklı, alana özgü uygulama yapar.

Anlatım¹
Soru-cevap
Gösterip Yapma
(Video Gösterimi)
Vaka Çalışması²
Laboratuvar çalışması
-istasyon yöntemi
Veri toplama formları
Beceri rehberi
/rehberleri³

Yazılı Ara Sınavlar
Yazılı Final Sınavı
Klinik Uygulama
Değerlendirmesi⁴

11.

- a) Hemşirelik tanısı koyabilme
- b) Bakım planı hazırlayabilme
- c) Gebe (klinik, ASM-TSM), doğum, doğum sonu, jinekoloji, jinekolojik onkoloji (klinik) klinik rehberdeki en az bir uygulamayı yapma
- d) Gebe (klinik, ASM-TSM), doğum, doğum sonu, jinekoloji, jinekolojik onkolojide bakımın, kadın üreme sistemi anatomisi-fizyolojisine ilişkin farklarını sıralayabilme
- e) Gebenin gebelik haftasına göre bakım gereksinimlerini sıralayabilme
- f) Riskli gebenin risk durumunu tanımlayabilme
- g) Risk durumuna göre hemşirelik bakımındaki farkları sıralayabilme
- h) Doğumhane uygulamasında tanımlanan uygulamaları yapabilme
- i) Jinekolojik hastalık tanısıyla izlenen kadının tanısına ilişkin bilgiyi söyleyebilme
- j) Jinekolojik onkolojik hastalık tanısıyla izlenen kadının tanısına ilişkin bilgiyi söyleyebilme
- k) Etkili iletişim becerilerini uygulayabilme
- l) Eğitim gereksinimini belirleyebilme
- m) Planladığı eğitimi uygulayabilme

- ✓ Kliniğe/ uygulama alanına bulunduğu ASM/ TSM ne uygun veri toplama formu ile veri toplar.
- ✓ Risk faktörlerini değerlendirir.
- ✓ Risk faktörlerini sıralar.
- ✓ Hemşirelik tanısı koyar.
- ✓ Bakım planı hazırlar.
- ✓ Gebe (klinik, ASM-TSM), doğum, doğum sonu, jinekoloji, jinekolojik onkoloji (klinik) klinik rehberdeki en az bir uygulamayı yapar.
- ✓ Gebe (klinik, ASM-TSM), doğum, doğum sonu, jinekoloji, jinekolojik onkolojide bakımın, kadın üreme sistemi anatomisi-fizyolojisine ilişkin farklarını sıralar.
- ✓ Gebenin gebelik haftasına göre bakım gereksinimlerini sıralar.
- ✓ Riskli gebenin risk durumunu tanımlar.
- ✓ Risk durumuna göre hemşirelik bakımındaki farkları sıralar.
- ✓ Doğumhane uygulamasında tanımlanan uygulamaları yapar.
- ✓ Jinekolojik hastalık tanısıyla izlenen kadının tanısına ilişkin bilgiyi söyler.
- ✓ Jinekolojik onkolojik hastalık tanısıyla izlenen kadının tanısına ilişkin bilgiyi söyler.
- ✓ Etkili iletişim becerilerini uygular.
- ✓ Eğitim gereksinimini belirler.
- ✓ Planladığı eğitimi uygular.
- ✓ En az 10 farklı, alana özgü uygulama yapmış olur.

Anlatım¹
Soru-cevap
Gösterip Yapma
(Video Gösterimi)
Vaka Çalışması²
Laboratuvar çalışması
-istasyon yöntemi
Veri toplama formları
Beceri
rehberi/rehberleri³

Yazılı Ara Sınavlar
Yazılı Final Sınavı
Klinik Uygulama
Değerlendirmesi⁴

- a) Hemşirelik tanısı koyabilme
 b) Bakım planı hazırlayabilme
 c) Gebe (klinik, ASM-TSM), doğum, doğum sonu, jinekoloji, jinekolojik onkoloji (klinik) klinik rehberdeki en az bir uygulamayı yapma
 d) Gebe (klinik, ASM-TSM), doğum, doğum sonu, jinekoloji, jinekolojik onkolojide bakımın, kadın üreme sistemi anatomisi-fizyolojisine ilişkin farklarını sıralayabilme
 e) Gebenin gebelik haftasına göre bakım gereksinimlerini sıralayabilme
 f) Riskli gebenin risk durumunu tanımlayabilme
 g) Risk durumuna göre hemşirelik bakımındaki farkları sıralayabilme
 h) Doğumhane uygulamasında tanımlanan uygulamaları yapabilme
 i) Jinekolojik hastalık tanısıyla izlenen kadının tanısına ilişkin bilgiyi söyleyebilme
 j) Jinekolojik onkolojik hastalık tanısıyla izlenen kadının tanısına ilişkin bilgiyi söyleyebilme
 k) Etkili iletişim becerilerini uygulayabilme
 l) Eğitim gereksinimini belirleyebilme
 m) Planladığı eğitimi uygulayabilme

- ✓ Kliniğe/ uygulama alanına bulunduğu ASM/ TSM ne uygun veri toplama formu ile veri toplar.
 ✓ Risk faktörlerini değerlendirir.
 ✓ Risk faktörlerini sıralar.
 ✓ Hemşirelik tanısı koyar.
 ✓ Bakım planı hazırlar.
 ✓ Gebe (klinik, ASM-TSM), doğum, doğum sonu, jinekoloji, jinekolojik onkoloji (klinik) klinik rehberdeki en az bir uygulamayı yapar.
 ✓ Gebe (klinik, ASM-TSM), doğum, doğum sonu, jinekoloji, jinekolojik onkolojide bakımın, kadın üreme sistemi anatomisi-fizyolojisine ilişkin farklarını sıralar.
 ✓ Gebenin gebelik haftasına göre bakım gereksinimlerini sıralar.
 ✓ Riskli gebenin risk durumunu tanımlar.
 ✓ Risk durumuna göre hemşirelik bakımındaki farkları sıralar.
 ✓ Doğumhane uygulamasında tanımlanan uygulamaları yapar.
 ✓ Jinekolojik hastalık tanısıyla izlenen kadının tanısına ilişkin bilgiyi söyler.
 ✓ Jinekolojik onkolojik hastalık tanısıyla izlenen kadının tanısına ilişkin bilgiyi söyler.
 ✓ Etkili iletişim becerilerini uygular.
 ✓ Eğitim gereksinimini belirler.
 ✓ Planladığı eğitimi uygular.
 ✓ En az 11 farklı, alana özgü uygulama yapmış olur.

Anlatım¹
 Soru-cevap
 Gösterip Yapma
 (Video Gösterimi)
 Vaka Çalışması²
 Laboratuvar çalışması
 -istasyon yöntemi
 Veri toplama formları
 Beceri
 rehberi/rehberleri³

Yazılı Ara Sınavlar
 Yazılı Final Sınavı
 Klinik Uygulama
 Değerlendirmesi⁴

- a) Hemşirelik tanısı koyabilme
- b) Bakım planı hazırlayabilme
- c) Gebe (klinik, ASM-TSM), doğum, doğum sonu, jinekoloji, jinekolojik onkoloji (klinik) klinik rehberdeki en az bir uygulamayı yapma
- d) Gebe (klinik, ASM-TSM), doğum, doğum sonu, jinekoloji, jinekolojik onkolojide bakımın, kadın üreme sistemi anatomisi-fizyolojisine ilişkin farklarını sıralayabilme
- e) Gebenin gebelik haftasına göre bakım gereksinimlerini sıralayabilme
- f) Riskli gebenin risk durumunu tanımlayabilme
- g) Risk durumuna göre hemşirelik bakımındaki farkları sıralayabilme
- h) Doğumhane uygulamasında tanımlanan uygulamaları yapabilme
- i) Jinekolojik hastalık tanısıyla izlenen kadının tanısına ilişkin bilgiyi söyleyebilme
- j) Jinekolojik onkolojik hastalık tanısıyla izlenen kadının tanısına ilişkin bilgiyi söyleyebilme
- k) Etkili iletişim becerilerini uygulayabilme
- l) Eğitim gereksinimini belirleyebilme
- m) Planladığı eğitimi uygulayabilme

- ✓ Kliniğe/ uygulama alanına bulunduğu ASM/ TSM ne uygun veri toplama formu ile veri toplar.
- ✓ Risk faktörlerini değerlendirir.
- ✓ Risk faktörlerini sıralar.
- ✓ Hemşirelik tanısı koyar.
- ✓ Bakım planı hazırlar.
- ✓ Gebe (klinik, ASM-TSM), doğum, doğum sonu, jinekoloji, jinekolojik onkoloji (klinik) klinik rehberdeki en az bir uygulamayı yapar.
- ✓ Gebe (klinik, ASM-TSM), doğum, doğum sonu, jinekoloji, jinekolojik onkolojide bakımın, kadın üreme sistemi anatomisi-fizyolojisine ilişkin farklarını sıralar.
- ✓ Gebenin gebelik haftasına göre bakım gereksinimlerini sıralar.
- ✓ Riskli gebenin risk durumunu tanımlar.
- ✓ Risk durumuna göre hemşirelik bakımındaki farkları sıralar.
- ✓ Doğumhane uygulamasında tanımlanan uygulamaları yapar.
- ✓ Jinekolojik hastalık tanısıyla izlenen kadının tanısına ilişkin bilgiyi söyler.
- ✓ Jinekolojik onkolojik hastalık tanısıyla izlenen kadının tanısına ilişkin bilgiyi söyler.
- ✓ Etkili iletişim becerilerini uygular.
- ✓ Eğitim gereksinimini belirler.
- ✓ Planladığı eğitimi uygular.
- ✓ En az 12 farklı, alana özgü uygulama yapmış olur.

Anlatım¹
Soru-cevap
Gösterip Yapma
(Video Gösterimi)
Vaka Çalışması²
Laboratuvar çalışması
-istasyon yöntemi
Veri toplama formları
Beceri
rehberi/rehberleri³

Yazılı Ara Sınavlar
Yazılı Final Sınavı
Klinik Uygulama
Değerlendirmesi⁴

- a) Hemşirelik tanısı koyabilme
- b) Bakım planı hazırlayabilme
- c) Gebe (klinik, ASM-TSM), doğum, doğum sonu, jinekoloji, jinekolojik onkoloji (klinik) klinik rehberdeki en az bir uygulamayı yapma
- d) Gebe (klinik, ASM-TSM), doğum, doğum sonu, jinekoloji, jinekolojik onkolojide bakımın, kadın üreme sistemi anatomisi-fizyolojisine ilişkin farklarını sıralayabilme
- e) Gebenin gebelik haftasına göre bakım gereksinimlerini sıralayabilme
- f) Riskli gebenin risk durumunu tanımlayabilme
- g) Risk durumuna göre hemşirelik bakımındaki farkları sıralayabilme
- h) Doğumhane uygulamasında tanımlanan uygulamaları yapabilme
- i) Jinekolojik hastalık tanısıyla izlenen kadının tanısına ilişkin bilgiyi söyleyebilme
- j) Jinekolojik onkolojik hastalık tanısıyla izlenen kadının tanısına ilişkin bilgiyi söyleyebilme
- k) Etkili iletişim becerilerini uygulayabilme
- l) Eğitim gereksinimini belirleyebilme
- m) Planladığı eğitimi uygulayabilme

- ✓ Kliniğe/ uygulama alanına bulunduğu ASM/ TSM ne uygun veri toplama formu ile veri toplar.
- ✓ Risk faktörlerini değerlendirir.
- ✓ Risk faktörlerini sıralar.
- ✓ Hemşirelik tanısı koyar.
- ✓ Bakım planı hazırlar.
- ✓ Gebe (klinik, ASM-TSM), doğum, doğum sonu, jinekoloji, jinekolojik onkoloji (klinik) klinik rehberdeki en az bir uygulamayı yapar.
- ✓ Gebe (klinik, ASM-TSM), doğum, doğum sonu, jinekoloji, jinekolojik onkolojide bakımın, kadın üreme sistemi anatomisi-fizyolojisine ilişkin farklarını sıralar.
- ✓ Gebenin gebelik haftasına göre bakım gereksinimlerini sıralar.
- ✓ Riskli gebenin risk durumunu tanımlar.
- ✓ Risk durumuna göre hemşirelik bakımındaki farkları sıralar.
- ✓ Doğumhane uygulamasında tanımlanan uygulamaları yapar.
- ✓ Jinekolojik hastalık tanısıyla izlenen kadının tanısına ilişkin bilgiyi söyler.
- ✓ Jinekolojik onkolojik hastalık tanısıyla izlenen kadının tanısına ilişkin bilgiyi söyler.
- ✓ Etkili iletişim becerilerini uygular.
- ✓ Eğitim gereksinimini belirler.
- ✓ Planladığı eğitimi uygular.
- ✓ En az 13 farklı, alana özgü uygulama yapmış olur.

Anlatım¹
Soru-cevap
Gösterip Yapma
(Video Gösterimi)
Vaka Çalışması²
Laboratuvar çalışması
-istasyon yöntemi
Veri toplama formları
Beceri
rehberi/rehberleri³

Yazılı Ara Sınavlar
Yazılı Final Sınavı
Klinik Uygulama
Değerlendirmesi⁴

- a) Hemşirelik tanısı koyabilme
 b) Bakım planı hazırlayabilme
 c) Gebe (klinik, ASM-TSM), doğum, doğum sonu, jinekoloji, jinekolojik onkoloji (klinik) klinik rehberdeki en az bir uygulamayı yapma
 d) Gebe (klinik, ASM-TSM), doğum, doğum sonu, jinekoloji, jinekolojik onkolojide bakımın, kadın üreme sistemi anatomisi-fizyolojisine ilişkin farklarını sıralayabilme
 e) Gebenin gebelik haftasına göre bakım gereksinimlerini sıralayabilme
 f) Riskli gebenin risk durumunu tanımlayabilme
 g) Risk durumuna göre hemşirelik bakımındaki farkları sıralayabilme
 h) Doğumhane uygulamasında tanımlanan uygulamaları yapabilme
 i) Jinekolojik hastalık tanısıyla izlenen kadının tanısına ilişkin bilgiyi söyleyebilme
 j) Jinekolojik onkolojik hastalık tanısıyla izlenen kadının tanısına ilişkin bilgiyi söyleyebilme
 k) Etkili iletişim becerilerini uygulayabilme
 l) Eğitim gereksinimini belirleyebilme
 m) Planladığı eğitimi uygulayabilme

- ✓ Kliniğe/ uygulama alanına bulunduğu ASM/ TSM ne uygun veri toplama formu ile veri toplar.
 ✓ Risk faktörlerini değerlendirir.
 ✓ Risk faktörlerini sıralar.
 ✓ Hemşirelik tanısı koyar.
 ✓ Bakım planı hazırlar.
 ✓ Gebe (klinik, ASM-TSM), doğum, doğum sonu, jinekoloji, jinekolojik onkoloji (klinik) klinik rehberdeki en az bir uygulamayı yapar.
 ✓ Gebe (klinik, ASM-TSM), doğum, doğum sonu, jinekoloji, jinekolojik onkolojide bakımın, kadın üreme sistemi anatomisi-fizyolojisine ilişkin farklarını sıralar.
 ✓ Gebenin gebelik haftasına göre bakım gereksinimlerini sıralar.
 ✓ Riskli gebenin risk durumunu tanımlar.
 ✓ Risk durumuna göre hemşirelik bakımındaki farkları sıralar.
 ✓ Doğumhane uygulamasında tanımlanan uygulamaları yapar.
 ✓ Jinekolojik hastalık tanısıyla izlenen kadının tanısına ilişkin bilgiyi söyler.
 ✓ Jinekolojik onkolojik hastalık tanısıyla izlenen kadının tanısına ilişkin bilgiyi söyler.
 ✓ Etkili iletişim becerilerini uygular.
 ✓ Eğitim gereksinimini belirler.
 ✓ Planladığı eğitimi uygular.
 En az 14 farklı, alana özgü uygulama yapmış olur.

Anlatım¹
 Soru-cevap
 Gösterip Yapma
 (Video Gösterimi)
 Vaka Çalışması²
 Laboratuvar çalışması
 -istasyon yöntemi
 Veri toplama formları
 Beceri
 rehberi/rehberleri³

Yazılı Ara Sınavlar
 Yazılı Final Sınavı
 Klinik Uygulama
 Değerlendirmesi⁴

1: ANLATIM: Konu anlatımları PPT sunumu şeklinde yapılacaktır. PPT sunumları konu anlatımından bir hafta önce ALMS sistemine yüklenecek öğrencinin derse hazır olması istenecektir.

2: VAKA ÇALIŞMASI: Konuya uygun vaka örneğinin tartışılmasıdır.

3: BECERİ REHBERLERİ: Beceri rehberleri, ders izlencesinde yer alan konuya ya da konulara ait uygulamaların işlem basamakları yer almaktadır. Konu ile ilgili rehberler, dönem başında öğrencilere ders izlencesi kaynak listesinde belirtilmiş olan rehberler olduğu belirtilerek, ders izlencesi öğrencilere dönem başında açıklanacaktır. Beceri rehberleri öncelikle dersin teorik kısmının tamamlayıcısı olarak laboratuvar programı başlığında izletilecek, yüz yüze laboratuvar uygulamasında öğrencilerden uygulamayı yapabilmesi beklenecektir. Ders izlencesi programında yer alan laboratuvar uygulamalarında, istasyon yöntemi ile uygulamalar maketler üzerinde ve rol play tekniğiyle gösterilmesi istenecektir. Laboratuvar uygulamalarından not verilmeyecek, uyguladı uygulayamadı şeklinde not alınarak, öğrenciye pekiştirici geri bildirim verilecek, kendi kendine öğrenme ile becerisini pekiştirmesi ve klinikte ilgili uygulamayı yapabilmesi hedeflenecektir. Kendi kendine öğrenme ile becerisini pekiştirmesi amacıyla, isteyen öğrenciye serbest laboratuvar saatinde çalışma imkanı sağlanacaktır.

4: KLİNİK UYGULAMA DEĞERLENDİRMESİ: Öğrenciden iki haftada bir, bakım planı rehberinde yer alan veri toplama ve bakım planı hazırlama taslağına uygun hazırlanması beklenen, 1 adet bakım planı istenecektir. Bakım planında veri toplama, tanılama, uygulama ve değerlendirme basamaklarının her biri 25 puan üzerinden değerlendirilerek dosyalanacaktır. Öğrencinin bakım planlarından aldığı değerlendirme notları dönem sonunda aritmetik ortalama ile hesaplanacaktır. Çankırı Karatekin Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersi Uygulama Değerlendirme Formu (2.d.5.) nda 30 puanlık alana hesaplanarak kaydedilecektir. Uygulama sorumlusu ders öğretim elemanı tarafından bu form tamamlanarak öğrencinin uygulama başarı notu belirlenecektir. Vizeye kadar yapılan uygulamaların başarı notunun %50 si ile Vize sınavından alınan notun %50 si dönem içi başarı notu olarak hesaplanarak UBİS öğrenci not sistemine kaydedilecektir. Vizeden sonra final sınavına kadar yapılan uygulamaların başarı notunun %50 si ile final sınavından alınan notun %50 si final sınavı başarı notu olarak hesaplanarak UBİS öğrenci not sistemine kaydedilecektir. Öğrencinin dönem içi başarı notunun %60 ı ile dönem sonu başarı notunun %40 ı öğrencinin ders başarı notu olacaktır.

2.5.6. KLİNİK UYGULAMA ÖĞRENCİ DEĞERLENDİRME FORMU

	ÇAKÜ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ KADIN SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ UYGULAMA DEĞERLENDİRME FORMU	ÖĞRENCİNİN ADI-SOYADI:	
		NO:	
DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ			
A- PROFESYONEL DAVRANIŞLAR (15 Puan)			
Çalışma saatlerine uyma (3 puan)	3		
Üniforma düzeni (3 puan)	3		
Karar verme yeteneği	4		
Eksikleri fark etme, hataları düzeltmek için çaba gösterme	5		
B- KİŞİLERARASI İLİŞKİLER (15 Puan)			
Bakım verdiği hasta/sağlıklı birey ve ailesi ile iletişim	5		
Sağlık ekibi ile iletişim	5		
Eğitimcilerle iletişim	5		
C- SAĞLIK EĞİTİMİ VE ARAŞTIRMA (15 Puan)			
Bakım verdiği birey ve ailesinin sağlık eğitimi	5		
Sağlık eğitimi planlama, uygulama	5		
Sağlık eğitiminde uygun teknik ve araçları kullanabilme	5		
D- BAKIM PLANI UYGULAYABİLME (25 Puan)			
Bakım gereksinimleri saptamaya yönelik doğru ve yeterli veri	10		
Verilere uygun hemşirelik tanısı koyma	7		
Gereksinimleri öncelik sırasına koyabilme	2		
Gereksinimlere uygun hemşirelik girişimlerini uygulama	4		
Sonucu değerlendirme	2		
E- TEORİK BİLGİLERİNİ UYGULAMAYA AKTARABİLME			
TOPLAM PUAN	100		
BECERİ LİSTESİ (Mesleki bilgileri sentez edip, uygulamaya aktarabilme)			

<ul style="list-style-type: none"> ✓ Fiziksel değerlendirme: Fiziksel ölçümler (boy, kilo) ve değerlendirme, baştan ayağa fiziksel değerlendirme ✓ Yaşam bulgularını alma ve değerlendirme ✓ Solunum egzersizlerini uygulama ✓ Güvenli ilaç hazırlama ve uygulaması ✓ Aldığı çıkardığı sıvı takibi ve değerlendirmesini yapma ✓ Pap smear uygulaması ✓ Leopold manevraları ile gebe muayenesi yapma ✓ Kontraksiyon takibi ve FKS takibi	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ağrıyı değerlendirme ve ağrıyı giderebilme ✓ Doğum sonu kanama kontrolü ✓ Küretaj ve jinekolojik operasyonlar sonrası kanama kontrolü ✓ Yara bakımı (perine, sezaryen ve kuff insizyonları bakımı) ✓ Uterus involusyonunu değerlendirme ✓ Venöz dolaşım bakımı verme (erken mobilizasyon, yatak içi ROM egzersizi yaptırma, gözlem) ✓ Aldığı-çıkardığı takibi yapma ✓ Yenidoğan bakımı ve emzirilmesi ✓ Hijyen uygulamaları (ağız, el hijyeni ve perine hijyeni)
Klinik Sorumlu Öğretim Elemanı Adı Soyadı:	Tarih-

2.5.6.TANITIM BİLGİLERİ

ÖĞRENCİ BİLGİSİ	
Adı ve Soyadı - Numarası	Fotoğraf
İmzası	
Servis/Bölüm	
Sorumlu Öğretim Elemanı	
Rehber Klinik Hemşire	

Servis Tanıtımı ve Özellikleri

SERVİSİN TANITIMI VE ÖZELLİKLERİ	
SERVİSİN ADI	
c) Servisin fiziksel ortamı (bulunduğu yerin konumu, genel görünümü, ısı, ışık, nem, oda sayısı vb.)	
d) Çalışan insan gücü-hemşire-sağlık memuru (sayısı, nitelikleri ve özellikleri)	

2.5.7. KADIN SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ BAKIM PLANI VERİ TOPLAMA VE DEĞERLENDİRME FORMLARI

KADIN HASTALIKLARI VE DOĞUM KLİNİK TANILAMA FORMU	
Öğrencinin Adı Soyadı:	Tarih:
Değerlendirme Tarihi:	Değerlendiren Öğretim Elemanı:
BAKIM VERİLEN BİREYİN SOSYODEMOGRAFİK BİLGİLERİ	
Adı Soyadı:	Yaşı:
Cinsiyeti:	Medeni durumu: ( ) Bekar ( ) Evli ( ) Boşanmış
Eğitim durumu:	Mesleği:
Bilgi kaynağı: ( ) Kendisi ( ) Yakını ( ) Sağlık elemanı ( ) Hasta dosyası ( ) Hemşire gözlem raporu ( ) Diğer	Sosyal Güvencesi:

SAĞLIK ÖYKÜSÜ	
Geçirdiği hastalıklar:	Geçirdiği ameliyatlar:
Ailesel Hastalıklar:	Alışkanlıkları Alkol: ( ) Evet ( ) Hayır Sıklığı..... Miktarı..... Sigara: ( ) Evet ( ) Hayır Sıklığı..... Miktarı.....

JİNEKOLOJİK HASTALIK ÖYKÜSÜ*

*Jinekoloji ve jinekolojik onkoloji kliniklerinde doldurulacaktır.

Hastalık öyküsü:

Şikâyetleri:

Tıbbi tanısı:

Şuan uygulanan girişim:

Hastanede kaçınıcı günde olduğu:

Not: Yapılan laboratuvar ve varsa tetkik sonuçlarını kayıt için Ek-8. Laboratuvar Bulguları ve Tetkik Sonuçları Formu'nu kullanınız.

SİSTEMİK FİZİKSEL DEĞERLENDİRME: AĞRI

Ağrının Puanı:

(Lütfen EK 2.a.'daki Yetişkin Hastalar İçin Ağrı Değerlendirme Formu'nu kullanınız.)

BAKIM PLANI HAZIRLAMADA, REHBERDE YER ALAN BU FORMALARLA BİRLİKTE UYGULAMA ALANINA/ ALINAN HASTAYA GÖRE AŞAĞIDA BELİRTİLEN KAYNAKLARDA YER ALAN VERİ TOPLAMA FORMU VE PARTOGRAF KULLANILACAKTIR

Gebe / Riskli Gebe:

Bölüm 3, Doğum Öncesi Donem Veri Toplama Formu, s. 30-7.

Doğum:

Bölüm 4, - Doğum Eylemi Süreci Veri Toplama Formu, s. 54-8.

- Partografin Uygulanmasında Kullanılacak Veri Toplama Formu, s. 73-5.

Doğum sonu:

Bölüm 5, Doğum Sonu Dönem Veri Toplama Formu, s. 100-11.

Jinekoloji ve jinekolojik onkoloji:

Bölüm 6, Jinekoloji Veri Toplama Formu, s. 148-51.

UYGULAMA ALANINA GÖRE ÖĞRENCİDEN, HEMŞİRELİKTE TEMEL İLKELER, İÇ HASTALIKLARI VE CERRAHİ HEMŞİRELİĞİ DERSLERİNDEN ÖĞRENDİĞİ KLİNİKTE UYGULAMASI GEREKEN BECERİLERİN YANI SIRA BU DERSİN UYGULAMASININ GEREĞİ OLARAK EN AZ BİR KEZ YAPARAK ÖĞRENMESİ HEDEFLENEN UYGULAMA LİSTESİ

Gebe / Riskli Gebe:

Gebe eğitimine katılma ve/ veya eğitim planlama, Kegel egzersizi öğretimi, kadını gebe muayenesine hazırlama, Leopold Manevralarını uygulama, Non Stres Testin (NST) uygulama, FKS takibi, risk faktörlerini değerlendirme ve sıralama, güvenli ilaç uygulama ilkelerini sıralama (indüksiyon, tokolitik tedavi, PIH tedavileri)

Doğum:

Kontraksiyon takibi, FKS takibi, İndüksiyon takibi (güvenli ilaç uygulama ilkeleri), doğum ve plasentanın doğurtulmasını gözlemleme ve destek bakımı verme (yaşam bulguları, pozisyon verme, perine hazırlığı, elini tutma, ıkınmaya destek, terini silme), Yenidoğanın doğumhanedeki ilk bakımına katılma (non invaziv işlemleri doğum- bebek hemşiresinin izni ve desteği ile yenidoğanın güvenliğini koruyarak uygulama), vajinal doğumda erken ten temasını ve ilk emzirmeyi başlatma (yenidoğanın ve annenin güvenliğini koruyarak), Perine bakımı verme, anneyi güvenli biçimde doğum masasından kaldırma, anneyi ve bebeği hasta güvenliği prensiplerine uygun biçimde doğum sonu servisine transfer etmeye hazırlama (transfer sırasında anne ve bebek uygun olduğu sürece emzirme ve ten temasını sürdürme), doğum salonunda zimmetli malzemeyi sterilizasyona göndermek üzere kontrol etme, doğum odasının bir sonraki doğum için hazır olup olmadığını kontrol etme.

Bir sezaryen doğuma katılma, sezaryen sırasına erken ten teması ve ilk emzirmeyi başlatma, anneyi ve bebeği hasta güvenliği prensiplerine uygun biçimde doğum sonu servisine transfer etmeye hazırlama (transfer sırasında anne ve bebek uygun olduğu sürece emzirme ve ten temasını sürdürme), yaşam bulgularını alma ve değerlendirme, sonuçları ekiple zamanında paylaşma, klinik hemşirelik prosedürlerine uygun şekilde kayıt etme/ öğrenci dosyasına kayıt etme, anneyi ve bebeği hasta güvenliği prensiplerine uygun biçimde doğum sonu servisine transfer etmeye hazırlama (transfer sırasında anne ve bebek uygun olduğu sürece emzirme ve ten temasını sürdürme).

Doğum sonu:

Uterus involüsyonu takibi, perine bakımı verme, yenidoğanın fiziksel değerlendirmesi, emzirmenin öğretilmesi, süt dolgunluğu varsa anne sütünün elle boşaltılması / olası dolgunluğu önlemeye yönelik taburculuğa hazırlık öğretimi yapılması, bebek banyosunun taburculuğa hazırlık öğretimi yapılması, doğum sonu egzersizlerin yazılı materyal ve/veya video kaynakları sunularak taburculuğa hazırlık öğretimi yapılması, Kegel egzersizi öğretimi, doğum sonu cinsellik ve aile planlaması eğitimi verme, taburcu olmadan bir yöntem kullanmak isteyen anneye ekiple işbirliği yaparak hastane prosedürlerine şekilde sevk etme,

Jinekoloji:

Perine bakımı verme, kadını jinekolojik muayeneye hazırlama, kendi kendine vulva muayenesini (KKVM) Öğretme, kendi kendine meme muayenesini (KKMM) Öğretme, Kegel egzersizi öğretimi, (aldığı vaka uygunluğuna göre), Histerektomi operasyonu öncesi hemşirelik bakımı verme, Histerektomi sonrası hemşirelik bakımı verme,

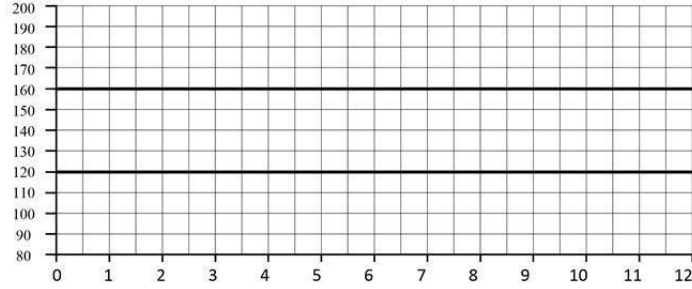
Jinekolojik onkoloji:

Perine bakımı verme, jinekolojik kanserler için risk faktörlerini belirleme, kadını jinekolojik muayeneye hazırlama, Kegel egzersizi öğretimi, (aldığı vaka uygunluğuna göre), Histerektomi operasyonu öncesi hemşirelik bakımı verme, Histerektomi sonrası hemşirelik bakımı verme.

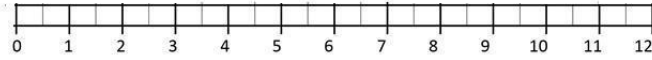
PARTOGRAF

Hasta Adı Soyadı:	Gravida:	Parite:	Protokol No:
Yatış Tarihi:	Başvuru Saati:	Membran Ruptürü: .....saat	

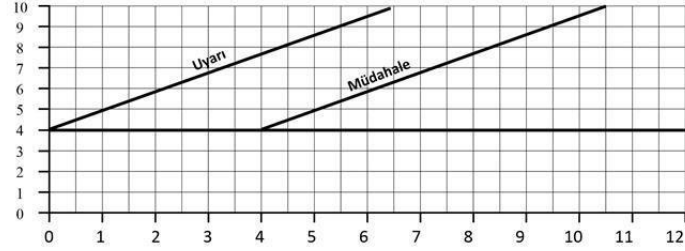
Fetal Kalp Atım Hızı

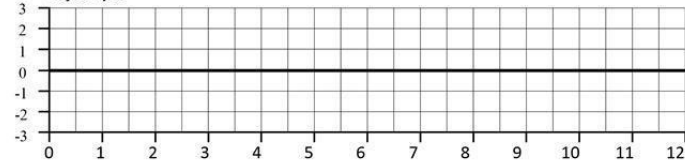
Amniyon Sıvısı

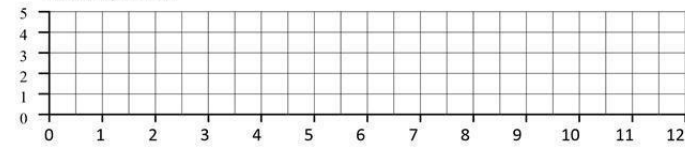
Serviks Açıklığı

Baş Seviyesi

Kontraksiyon Süresi

İzlem Yapanın Adı Soyadı:
İzlemi Devir Alanın Adı Soyadı:

Başlama Saati:
Başlama Saati:

DEVLET HASTANESİ HASTA TANILAMA FORMU

Öğrencinin Adı Soyadı:	Tarih:		
Değerlendirme tarihi:			
Uygulama Yapılan Klinik:	Değerlendirenn		
Uygulama Tarihleri	Öğretim Elemanı:		
BAKIM VERİLEN BİREYİN SOSYODEMOGRAFİK BİLGİLERİ			
Adı Soyadı:	Yaşı:		
Cinsiyeti:	Medeni durumu:		
Eğitim durumu:	Mesleği:		
Bilgi kaynağı: ( ) Kendisi ( ) Yakını ( ) Sağlık elemanı ( ) Hasta dosyası (....)Hemşire gözlem raporu (....)Diğer	Sosyal Güvencesi:		
Çocuk sayısı ve yaşları:	Hastanın kliniğe geliş şekli: Yatış tarihi:		
Hastanın Birlikte Yaşadığı Aile Üyeleri			
İsim	Yakınlık	Yaş	Meslek/görev

BU YATIŞINDA UYGULANAN TEDAVİ			
İSTEMLENEN İLAÇLARIN ADI	DOZU	ENDİKASYONLARI	KONTRENDİKASYONLARI
Tedavisi ve kullandığı ilaçlarla ilgili herhangi bir problem yaşıyor mu?			

UYGULAMA RAPOR FORMU
Ders uygulamasına yönelik kazanımlar/sorunlar:
Uyguladığınız hemşirelik bakım sürecine ilişkin çalışmanızı değerlendiriniz:
Uygulama ortamının eğitime uygunluğuna ilişkin değerlendirmeniz ve önerileriniz:
Bu stajdan öğrendiğiniz daha önce bilmediğiniz en önemli şey:
1. Kadına/ anneye/ yenidoğana ilişkin:
2.Sağlık ekibine/kuruma ilişkin:
3.Kendinize ilişkin:
Ekleme istediğiniz öneriler:

NOT:

- Ek-1'de bulunan Hemşirelik Bakım Planı Formu
- Ek-10'da bulunan Sağlık Eğitim Formunu rehberin sonuna ekleyiniz.

**2.6. HEM 206
ÇOCUK SAĞLIĞI VE
HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ
DERSİ**

2.6.1. HEM 206 ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ DERS SORUMLARI

Öğretim Elemanları:

Dr. Öğr. Üyesi Ayşe Özge DENİZ-ayseozgedeniz@karatekin.edu.tr

Arş. Gör. Aylin PEKYİÇİT-aylincaksak@karatekin.edu.tr

Klinik Rehber Hemşireler:

2.6.2. ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ HAFTALIK UYGULAMA HEDEFLERİ

1. hafta öğrenci uygulama alanına ilk defa geldiğinde oryante olması, ortam tanıyabilmesi, kendisine verilen birey/aile/çocuk ile ilgili veri toplama, planlama, uygulama ile ilgili bakım sürecini başlatabilmesi hedeflenir. Aşağıda verilen hedeflere uygulama süreci boyunca ulaşması beklenir.

UYGULAMA DÖNEMİ	HAFTA	HEDEFLER
TARİH	2-14.HAFTA	<p>Çocuk Sağlığı ve hastalıkları Hemşireliği ile ilgili temel kavram ve kuramları tanımlama</p> <p>Sağlıklı/hasta çocuğun yaş gruplarına ilişkin büyüme ve gelişme özelliklerini dikkate alarak normalden sapan durumlar yönünden değerlendirme</p> <p>Çocuk Sağlığının korunması, sürdürülmesi ve geliştirilmesi sürecinde önemli rollerini tanımlama</p> <p>Çocuklarda sık karşılaşılan sağlık sorunlarının erken tanı, tedavi ve rehabilitasyon basamaklarında sorumluluk alma</p> <p>Çocuk ve ailesinin hastalık ve hastaneye yatış sürecinde göstereceği tepkinin farkında olur ve uygun iletişim tekniklerini kullanma</p> <p>Çocuk ve aile' nin gereksinimlerini saptayıp eğitim ve danışmanlık yapma</p> <p>Pediyatrik Bakım Uygulamalarını uygun ve nitelikli yerine getirme</p>

2.6.3. ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ ÖĞRENİM ÇIKTILARI

- a) Sağlıklı/hasta çocuğu büyüme ve gelişme özelliklerini dikkate alarak normalden sapan durumlar yönünden değerlendirir.
- b) Çeşitli hastalıklara özel bakım yaklaşımlarını (ilke, yöntem ve teknikleri) kullanır.
- c) Çocuklarda sık karşılaşılan sağlık sorunlarının hemşirelik bakımını planlar.

2.6.4. ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ ÖĞRENCİ YÖNETİM PLANI

- Çankırı Devlet Hastanesi,
- Özel Karatekin Hastanesi
- Aile Hekimlikleri
- Okul Öncesi ve Özel Eğitim Kurumları

2.6.5.ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERS TASARIMI

DERS KODU: HEM 206 ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ				
HAFTALAR	KONULAR	ÖĞRENME ÇIKTILARI	ÖĞRENME ÇIKTILARINI KAZANDIRMA YÖNTEM ve MATERYALLERİ	ÖĞRENME ÇIKTILARINI ÖLÇME YÖNTEMİ
1.	<ul style="list-style-type: none"> Türkiye' de ve Dünyada Çocuk Sağlığının Durumu	<ul style="list-style-type: none"> Ülkemiz ve Dünya'da Çocuk Sağlığının Durumunun önemini anlar. Çocuk Sağlığının korunması, sürdürülmesi ve geliştirilmesi sürecinde rollerini fark eder.	Anlatım ¹ Soru-cevap	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınav Klinik Uygulama Değerlendirmesi ₃
2.	<ul style="list-style-type: none"> Çocuk, Aile ve Hemşire	<ul style="list-style-type: none"> Çocuğu aile ve çevresi ile bir bütün olarak ele alır. Çocuk ve ailesinin hastalık ve hastaneye yatış sürecinde göstereceği tepkiyi bilir ve uygun iletişim tekniklerini kullanır.	Anlatım ¹ Soru-cevap	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınav Klinik Uygulama Değerlendirmesi ₃
3.	<ul style="list-style-type: none"> Çocukta Büyüme ve Gelişme	<ul style="list-style-type: none"> Çocuğun yaş gruplarına uygun büyüme ve gelişme özelliklerini bilir.	Anlatım ¹ Soru-cevap	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınav Klinik Uygulama Değerlendirmesi ₃

4.	<ul style="list-style-type: none"> • Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Uygulamaları (Fiziksel ölçümler, Hayati belirtilerin ölçümleri, Materyal toplama (Kan, İdrar, Boğaz Kültür vb.,) • Çocuklarda İlaç Uygulamaları ve Genel İlkeler 	<ul style="list-style-type: none"> • Çocuklarda yaşam bulgularının ölçüm tekniğini bilir ve uygular. • Çocuklarda Yaşam bulgularının normal sınırlarını bilir ve sayar. • Yaşam bulgularında normalden sapma olduğunda hemşirelik bakım planı hazırlayıp uygular. • Çocuklarda ilaç uygulama ile ilgili anatomik bölgeleri sayar. • Çocuklarda ilaç uygulama dozunu doğru hesaplar. • Çocuklarda ilaç uygulama basamaklarını doğru uygular. 	Anlatım ¹ Soru-cevap Gösterip Yaptırma (Video İzletme) Vaka Çalışması ²	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınav Klinik Uygulama Değerlendirmesi ³
5.	<ul style="list-style-type: none"> • Yenidoğan Sınıflandırılması, Özellikleri ve Bakımı 	<ul style="list-style-type: none"> • Yenidoğanı gestasyon yaşına göre sınıflandırır. • Yenidoğanın bakım uygulamalarını bilir ve uygular. 	Anlatım ¹ Soru-cevap Gösterip Yaptırma (Video İzletme) Vaka Çalışması ²	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınav Klinik Uygulama Değerlendirmesi ³
6.	<ul style="list-style-type: none"> • Çocukluk Çağında Beslenme • Çocukluk Çağı Beslenme Bozuklukları ve Hemşirelik Bakımı 	<ul style="list-style-type: none"> • Çocukta çağ beslenme bozukluklarını tanımlar • Tespit ettiği beslenme bozukluğuna yönelik çocuk yada ailesine eğitim planlar. 	Anlatım ¹ Soru-cevap Gösterip Yaptırma (Video İzletme) Vaka Çalışması ²	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınav Klinik Uygulama Değerlendirmesi ³
7.	<ul style="list-style-type: none"> • Çocuklarda Sıvı-Elektrolit Dengesi - Dengesizlikleri ve Hemşirelik Bakımı 	<ul style="list-style-type: none"> • Çocuklarda günlük alması gereken sıvı miktarını hesaplayabilir. • Aldığı Çıkardığı Takibini doğru yapar. • Çocukta sıvı-elektrolit dengesi tespit ettiğinde hemşirelik bakım sürecini başlatır. • Çocuklarda solunum sistemi hastalıklarını bilir. 	Anlatım ¹ Soru-cevap Gösterip Yaptırma (Video İzletme) Vaka Çalışması ²	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınav Klinik Uygulama Değerlendirmesi ³

8.HAFTA ARA SINAV

9.	<ul style="list-style-type: none"> Çocuklarda Solunum Sistemi Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı	<ul style="list-style-type: none"> Çocuklarda solunum sistemi hastalıklarına yönelik bakım sürecini yönetir.	Anlatım ¹ Soru-cevap Gösterip Yaptırma (Video İzletme) Vaka Çalışması ²	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınav Klinik Uygulama Değerlendirmesi ³
10.	<ul style="list-style-type: none"> Çocuklarda Kalp Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı	<ul style="list-style-type: none"> Çocuklarda görülen kalp hastalıklarını bilir. Çocuklarda Kalp hastalıklarına yönelik bakım sürecini yönetir.	Anlatım ¹ Soru-cevap Gösterip Yaptırma (Video İzletme) Vaka Çalışması ²	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınav Klinik Uygulama Değerlendirmesi ³
11.	<ul style="list-style-type: none"> Çocuklarda Endokrin ve Metabolik Sistem Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı	<ul style="list-style-type: none"> Çocuklarda görülen Endokrin ve Metabolik sistem hastalıklarını bilir. Çocuklarda Endokrin ve Metabolik sistem hastalıklarına yönelik bakım sürecini yönetir.	Anlatım ¹ Soru-cevap Gösterip Yaptırma (Video İzletme) Vaka Çalışması ²	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınav Klinik Uygulama Değerlendirmesi ³
12.	<ul style="list-style-type: none"> Çocuklarda Üriner Sistem Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı	<ul style="list-style-type: none"> Çocuklarda görülen Üriner Sistem Hastalıklarını bilir. Çocuklarda Üriner sistem hastalıklarına yönelik bakım sürecini yönetir.	Anlatım ¹ Soru-cevap Gösterip Yaptırma (Video İzletme) Vaka Çalışması ²	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınav Klinik Uygulama Değerlendirmesi ³

13.	<ul style="list-style-type: none"> Çocuklarda Sindirim Sistemi Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı 	<ul style="list-style-type: none"> Çocuklarda görülen sindirim sistemi hastalıklarını bilir. Çocuklarda sindirim sistemi hastalıklarına yönelik bakım sürecini yönetir. 	Anlatım ¹ Soru-cevap Gösterip Yaptırma (Video İzletme) Vaka Çalışması ²	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınav Klinik Uygulama Değerlendirmesi ³
14.	<ul style="list-style-type: none"> Çocuklarda Sinir Sistemi Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı 	<ul style="list-style-type: none"> Çocuklarda görülen sinir sistemi hastalıklarını bilir. Çocuklarda sinir sistemi hastalıklarına yönelik bakım sürecini yönetir. 	Anlatım ¹ Soru-cevap Gösterip Yaptırma (Video İzletme) Vaka Çalışması ²	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınav Klinik Uygulama Değerlendirmesi ³
15.	<ul style="list-style-type: none"> Çocuklarda Hematolojik-Onkolojik Hastalıklar ve Hemşirelik Bakımı 	<ul style="list-style-type: none"> Çocuklarda görülen hematolojik onkolojik hastalıkları bilir. Çocuklarda hematolojik onkolojik hastalıklara yönelik bakım sürecini yönetir. 	Anlatım ¹ Soru-cevap Gösterip Yaptırma (Video İzletme) Vaka Çalışması ²	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınav Klinik Uygulama Değerlendirmesi ³
16. HAFTA FİNAL SINAVI				

¹: **ANLATIM:** Konu anlatımları PPT sunumu şeklinde yapılacaktır. PPT sunumları konu anlatımından bir hafta önce ALMS sistemine yüklenecek öğrencinin derse hazır olması istenecektir.

²: **VAKA ÇALIŞMASI:** Konuya uygun vaka örneğinin tartışılması.

³: **KLİNİK UYGULAMA DEĞERLENDİRMESİ:** Öğrenciden her klinik rotasyon sonunda 1 adet bakım planı istenecektir. Bakım planının klinik uygulama rehberinde yer alan veri toplama ve bakım planı hazırlama taslağına uygun olması istenecektir. ÇAKÜ Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Dersi Klinik Uygulama Öğrenci Değerlendirme Formunda yer alan basamaklara yönelik değerlendirilme yapılacak ve uygulama puanı oluşturulacaktır. Değerlendirme Formundan 60 puan alınamaması durumunda öğrenci klinik uygulamadan başarısız sayılacaktır. Klinik uygulama puanının yılsonu başarı puanına etkisi %40'dir.

2.6.6. KLİNİK UYGULAMA ÖĞRENCİ DEĞERLENDİRME FORMU

	ÇAKÜ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ KLİNİK UYGULAMA DEĞERLENDİRME FORMU	ÖĞRENCİNİN ADI SOYADI	
		NO:	
PROFESYONEL DAVRANIŞLAR (10 puan)		A PUANI	B PUANI
Uygulama devam etme ve saatinde gelme (2)			
Kişisel görünüm, üniforma düzeni (1)			
Klinik sorumluluklarına karşı istekli olma (1)			
Eleştirilere karşı tutum (1)			
Karar verme yeteneği (1)			
Eksikliklerini fark etme/tamamlamaya istekli olma (1)			
Klinik gözlemlerini, hasta bilgilerini tam ve doğru kaydetme (1)			
Hasta birey ve ailesine saygı gösterme (1)			
Bireyin mahremiyetine saygı gösterme (1)			
KİŞİLERARASI İLİŞKİLER (10 puan)			
Hasta/ailesi/bakım verdiği birey ile güven verici ilişki kurma (4)			
Sağlık ekibi üyeleriyle uyumlu/saygılı ilişki kurma (3)			
Eğitimsicilerle sağlıklı ilişki kurma (3)			
SAĞLIK EĞİTİMİ VE ARAŞTIRMA (5 puan)			
Bakım verdiği birey ve ailesinin sağlık eğitimi gereksinimlerini belirleme (2)			
Sağlık eğitimi, planlama, uygulama (2)			
Sağlık eğitiminde uygun araçları kullanma (1)			
UYGULAMA BECERİLERİ (35 puan)			
Ders için gerekli olan uygulamaları yapma (eğitim vb.)			
HEMŞİRELİK SÜRECİ (40 puan)			
Tanılama (20 puan)			
Veri toplama formunu eksiksiz doldurma (3)			
Hemşirelik tanılarını ayrı bir sayfada belirtme (2)			
Hastanın tanısı ve ilaçları hakkında bilgi yazma (3)			

Persentil çizelge ve formüllerle antropometrik ölçümleri yapma (3)		
Günlük alması gereken sıvı miktarını hesaplama (3)		
AÇT yapma (3)		
Tanı etyolojisini belirterek yeterli sayıda tanı belirleme (3)		
Planlama (10)		
Öncelikleri belirleme (3)		
Amaçları belirtme (3)		
Sonuç kriterlerini belirtme (2)		
Girişimleri belirleme (2)		
Uygulama (5)		
Belirlediği girişimleri uygulama (3)		
Uygulayamadıysa gerekçesini belirtme (2)		
Değerlendirme (5)		
Hedefe uygun değerlendirme yapma ve sonuca göre planda gerekli değişiklikleri yapma (5)		
TOPLAM PUAN		
NOTLARA:		

2.6.7. TANITIM BİLGİLERİ

ÖĞRENCİ BİLGİSİ	
Adı ve Soyadı - Numarası	Fotoğraf
İmzası	
Servis/Bölüm	
Sorumlu Öğretim Elemanı	
Rehber Klinik Hemşire	

2.e.7. ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERS BAKIM SÜRECİ DEĞERLENDİRİLMESİ

ANAMNEZ VE BAKIM SÜRECİ DEĞERLENDİRME FORMU TANITICI BİLGİLER			
Öğrenci Hemşirenin Adı Soyadı			Tarih
PRİMER OLARAK BAKIM VERİLEN KİŞİNİN SOSYODEMOGRAFİK BİLGİLERİ			
Adı Soyadı		Kan grubu	
Yaş		Yattığı klinik/ bölüm	
Cinsiyeti		Yatış tarihi	
Anne-baba akraba mı? Belirtiniz.			
Anne Yaşı/Mesleği:		Tıbbi tanısı	
Baba Yaşı/Mesleği:		Geldiği yer_ ( ) Poliklinik ( ) Y. Bakım ( ) Servis ( ) Acil	
Kardeş sayısı/yaşları		Boy/Kilo Percentil	
Eğitim durumu		Beden Kütle	

		İndeksi	
Sosyal güvencesi	( ) Var ( ) Yok ( ) Diğer	Refakatçisi	

YAŞAM BULGULARI

Vücut ısı:...../°C

Düşme Riski Puanı:

(Ek-3b.Harizmi Düşme Riski Değerlendirme Ölçeği Formu'nu kullanınız)

Not: Yapılan laboratuvar ve varsa tetkik sonuçlarını kayıt için Ek-8. Laboratuvar Bulguları ve Tetkik Sonuçları Formu'nu kullanınız.

ANAMNEZ VE BAKIM SÜRECİ DEĞERLENDİRME FORMU TANITICI BİLGİLER

Doğum öncesi değerlendirme (0-2 yaş grubu için)

Gestasyon yaşı :

Annenin gebelik öyküsü (radyasyon, ilaç kullanımı, hamilelikte geçirilen hastalıklar vd.) :

Doğum (0-2 yaş grubu için)

Şekli : Normal.....Sezaryan.....Vakum.....

Doğum kilosu :.....

Hemen ağlamış mı? :.....

Apgar puanı :.....

Aşılarda tam mı? Belirtiniz.

MOTOR-MENTAL GELİŞİMİ (0-2 YAŞ GRUBU İÇİN)

Aylar Beceriler	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	12	18	24
Gülümseme													
Başını Tutma													
Eşya Yakalama													
Destekli Oturma													
Desteksiz Oturma													
Yürüme													
Kelime Söyleme													
Kaşık Tutma													
Gündüz İdrarını Söyleme													

Not : (Ayına/yaşına uygun olmayan gelişim sorunları var ise belirtiniz):

SAĞLIK ÖYKÜSÜ

Kronik Hastalık/lar:	( ) Var. Belirtiniz	( ) Yok
Daha Önce Hastaneye Yatma:	( ) Var. Nedenini belirtiniz.	( ) Yok
Yatış nedeni/leri : Cerrahi Girişim:	( ) Var (Yara izi varsa belirtiniz:.....)	( ) Yok
Cerrahi Girişimin Adı: Alerji:	( ) Var (Alerjen:.....)	( ) Yok
Bulaşıcı Hastalığı:	( ) Var- varsa belirtiniz [( )HBs ( )HCV ( )HIV ( )Diğer.....]	( )Yok
İzolasyon Gerektiren Hastane Enfeksiyonu:	( )Var: varsa alt satırda belirtiniz	( )Yok
Varsa İzolasyon Türü:	( ) Temas İzolasyonu ( ) Solunum İzolasyonu ( ) Damlacık İzolasyonu ( ) Diğer.....	
Daha önce kullandığı ilaçlar:	( ) Yok ( )Var	
Aile bireylerinde hastalık:	( ) Yok ( ) Var	

HASTALIK ÖYKÜSÜ

Çocuğun Hastaneye Başvurmasının Nedeni
Hastaneye Yatış Süreci

SİSTEMİK FİZİKSEL DEĞERLENDİRME: SOLUNUM SİSTEMİ

Solunum Sayısı: ..... /dk	Solunumun Niteliği:		
Saturasyon Değeri: %.....			
Dispne	( ) Var	( ) Yok	
Wheezing	( ) Var	( ) Yok	
Ral-ronküs	( ) Var	( ) Yok	
Akciğer Sesleri	( ) Dinlenebiliyor	( ) Dinlenemiyor	Neden:
Öksürük	( ) Var Tanımlayınız:	( ) Yok	
Sekresyon	( ) Var Tanımlayınız:	( ) Yok	
Oksijen Tedavisi	( ) Var Tanımlayınız: .....L/dk	( ) Yok	
Solunum sistemine ilişkin sorunları kategorize ederek olası hemşirelik tanımlarını belirtiniz.			

SİSTEMİK FİZİKSEL DEĞERLENDİRME: DOLAŞIM SİSTEMİ

Nabız Sayısı:...../dk	Nabız Niteliği:		
Apeks Nabız:...../dk	( ) Güçlü	( ) Zayıf	( ) Düzenli
Kan Basıncı: .....mmHg	( ) Sağ Kol:	( ) Sol Kol:	( ) Otururken: ( ) Yatarken:
Ödem	( ) Var	( ) Yok	Açıklama:
Dolaşım sistemine ilişkin sorunları kategorize ederek olası hemşirelik tanılarını belirtiniz.			

SİSTEMİK FİZİKSEL DEĞERLENDİRME: HEMATOLOJİK SİSTEM

Dış Görünüş	( ) Normal	( ) Soluk	( ) Siyanotik	( ) İkterik
Yorgunluk/Halsizlik	( ) Yok	( ) Var	.....	
Anemi	( ) Yok	( ) Var	.....	
Kaşık Tırnak	( ) Yok	( ) Var	.....	
Pika	( ) Yok	( ) Var	.....	
Kalıtısal Hastalık	( ) Yok	( ) Var	.....	
Pansitopeni	( ) Yok	( ) Var	.....	
Nötropeni	( ) Yok	( ) Var	.....	
Kanama riski değerlendirmesi yapınız.				

Hematolojik sisteme ilişkin sorunları kategorize ederek olası hemşirelik tanılarını belirtiniz

SİSTEMİK FİZİKSEL DEĞERLENDİRME: SİNDİRİM SİSTEMİ				
Beslenme Şekli:	( ) Oral	( ) Enteral	( ) Parenteral	Diyeti:
İştah	( ) Normal	( ) Artmış	( ) Azalmış	
Dişler	Alt ( ) Eksik	Alt ( ) Tam	Üst ( ) Eksik	Üst ( ) Tam
Dil ve Diş Etleri	( ) Normal	( ) Lezyon	Açıklama:	
Ağız İçi	( ) Normal	( ) Plaklı	( ) Kanamalı	
Son 6 Ayda Kilo Değişimi	( ) Var	( ) Yok	Açıklama:	
Yutma Güçlüğü (Disfaji)	( ) Yok ( )Var			
Tad Duyusunda Azalma	( ) Yok ( )Var			
Bulantı	( ) Yok ( )Var			
Kusma	( ) Yok ( )Var			
Diyare	( ) Yok ( )Var			
Konstipasyon	( ) Yok ( )Var			
Malnütrisyon	( ) Yok ( )Var			
Gaita İnkontinansı	( ) Yok ( )Var			
Son Defekasyon Tarihi:				
Beslenmesine ilişkin özel eğitime ihtiyaç var mı? (Emzirme, Tip I DM vb.)				
Sindirim sistemine ilişkin sorunları kategorize ederek olası hemşirelik tanılarını belirtiniz.				

SİSTEMİK FİZİKSEL DEĞERLENDİRME: METABOLİK VE ENDOKRİN SİSTEM

Hipofiz Bezi Hastalığı	( ) Yok	( ) Var	.....
Tiroid Bezi Hastalığı	( ) Yok	( ) Var	.....
Adrenal Bez Hastalığı	( ) Yok	( ) Var	.....
Pankreas Hastalığı	( ) Yok	( ) Var	.....
Safra Kesesi Hastalığı	( ) Yok	( ) Var	.....
Hepatit Durumu	( ) Yok	( ) Var	.....
Diabetes Mellitus	( ) Yok	( ) Var	.....
Obezite	( ) Yok	( ) Var	.....
Steroid Tedavisi Alma	( ) Yok	( ) Var	.....
Metabolik ve endokrin sisteme ilişkin sorunları kategorize ederek olası hemşirelik tanımlarını belirtiniz.			

SİSTEMİK FİZİKSEL DEĞERLENDİRME: ÜRİNER ve GENİTAL SİSTEM

Mesane Alışkanlıkları	( ) Normal	( ) Dizüri	( ) Hematüri	( ) Noktüri	( ) Retansiyon
Tuvalet eğitimine başlama zamanı					
Tuvalet eğitimi gelişti mi?	( ) Evet	( ) Hayır	Açıklama:		
İdrar İnkontinansı	( ) Yok	( ) Var	.....		
Böbrek Hastalığı	( ) Yok	( ) Var	.....		
Mesane Hastalığı	( ) Yok	( ) Var	.....		
Üreter/Üretra Hastalığı	( ) Yok	( ) Var	.....		
Menstüral Durumu	Açıklama:				
Menstüral Problemler	( ) Yok	( ) Var	.....		
Üriner ve genital sisteme ilişkin sorunları kategorize ederek olası hemşirelik tanımlarını belirtiniz.					

SİSTEMİK FİZİKSEL DEĞERLENDİRME: İMMÜN SİSTEM

Sık Tekrarlayan Enfeksiyon	( ) Yok ( ) Var .....
Alerjik Hastalık	( ) Yok ( ) Var .....
Alerjiye Neden Olan Alerjenler	
İmmün Sistemi Baskılayacak Durum	( ) Yok ( ) Var .....
Lökopeni	( ) Yok ( ) Var .....
Hipersensitivite (Aşırı Duyarlılık)	( ) Yok ( ) Var Açıklama: (ilaç, opak madde vb.)
İmmün sisteme ilişkin sorunları kategorize ederek olası hemşirelik tanımlarını belirtiniz.	

SİSTEMİK FİZİKSEL DEĞERLENDİRME: DERİ				
Renk	( ) Normal	( ) Soluk	( ) Siyanotik	( ) İkterik
Sıcaklık	( ) Normal	( ) Sıcak	( ) Soğuk	
Turgor	( ) Normal	( ) Zayıf		
Ödem	( ) Var	Yeri:	Derecesi:	( ) Yok
Basınç ülseri	( ) Var	Yeri:		( ) Yok
Peteşi veya Purpura	( ) Var	Yeri:		( ) Yok
Ekimoz	( ) Var	Yeri:		( ) Yok
Kaşıntı	( ) Var	Yeri:		( ) Yok
Skar Doku	( ) Var	Yeri:		( ) Yok
Damar Yolu	( ) Var	Yeri:	Türü:	( ) Yok
Saçlı Deri	( ) Normal	Bit:	Dökülme:	Yara:
Braden Skalası Puanı (Ek-4.b.de bulunan Çocuk hastalar için basınç Yarası risk değerlendirme ölçeği formunu doldurunuz) Deri değerlendirmesine ilişkin sorunları kategorize ederek olası hemşirelik tanılarını belirtiniz				

SİSTEMİK FİZİKSEL DEĞERLENDİRME: DUYU SİSTEM

Görme Kusuru	( ) Yok ( ) Var .....
Konjuktivit	( ) Yok ( ) Var .....
Akıntı /Kanama	( ) Yok ( ) Var .....
İşitme Sorunu	( ) Yok ( ) Var .....
Kulak Enfeksiyonu	( ) Yok ( ) Var .....
Buşon	( ) Yok ( ) Var .....
Şekil Bozukluğu	( ) Yok ( ) Var .....

Duyu sistemine ilişkin sorunları kategorize ederek olası hemşirelik tanımlarını belirtiniz.

SİSTEMİK FİZİKSEL DEĞERLENDİRME: SINIR SİSTEMİ

Mental Durum	( ) Oryante	( ) Konfüze	( ) Ajite	( ) Duygusal küntlük
Konuşma	( ) Normal	( ) Peltek	( ) Bozuk	( ) Motor afazi
Pupiller:	( ) İzokorik	( ) Anizokorik	( ) Miyotik	( ) Midriyatik
Yürüme Becerisi	( ) Dengeli	( ) Dengesiz		
Hemipleji	( ) Var	..... taraf.	( ) Yok	
Hemiparezi	( ) Var	..... taraf.	( ) Yok	
Parapleji	( ) Var	..... taraf.	( ) Yok	
Parestezi	( ) Var	..... taraf.	( ) Yok	
Diplopi	( ) Var	..... taraf.	( ) Yok	
İnkontinans	( ) Yok ( ) Var			

Kafa İçi Basınç Artış Sendromu (KİBAS) riski var mı?

Sinir sistemine ilişkin sorunları kategorize ederek olası hemşirelik tanımlarını belirtiniz.

SİSTEMİK FİZİKSEL DEĞERLENDİRME: KAS ve İSKELET SİSTEMİ

Kas Atrofisi	☐ Var ☐ Yok Açıklama:		
Kontraktür	☐ Var	☐ Yok	Açıklama:
Kas ve iskelet sistemine ilişkin sorunları kategorize ederek olası hemşirelik tanımlarını belirtiniz.			

SİSTEMİK FİZİKSEL DEĞERLENDİRME: UYKU

Uykuya Geçme Problemi	☐ Yok	☐ Var	.....
İnsomnia	☐ Yok	☐ Var	.....
Gündüz Uyuklama	☐ Yok	☐ Var	.....
Uykudan Sonra Dinlenmiş Hissi	☐ Yok	☐ Var	.....
Uyku Süresi	Açıklama		
Uykuya ilişkin sorunları kategorize ederek olası hemşirelik tanımlarını belirtiniz.			

SİSTEMİK FİZİKSEL DEĞERLENDİRME: AĞRI

Ağrı puanı (Ek-2.b. Çocuk Hastalar için Ağrı Değerlendirme Formu' nu Kullanınız)

ÖZ BAKIM KAPASİTESİ				
Öz Bakım	Bağımsız	Yardımcı araçla	Başkalarının yardımı ile	Tamamen bağımlı
Yeme/içme	( )	( )	( )	( )
Banyo yapma	( )	( )	( )	( )
Giyinme/çeki düzen	( )	( )	( )	( )
Tuvalete gitme	( )	( )	( )	( )
Yatak içi mobilite	( )	( )	( )	( )
Yürüme/gezinme	( )	( )	( )	( )
Öz bakım kapasitesine ilişkin sorunları kategorize ederek olası hemşirelik tanımlarını belirtiniz.				
BU YATIŞINDA PLANLANAN TEDAVİ				
İSTEMLENEN İLAÇLARIN ADI	SIKLIĞI/DOZU	VERİLİŞ YOLU	HASTADAKİ ENDİKASYONLARI	GÜVENLİ DOZ ARALIĞI
GELİŞİMSEL DEĞERLENDİRME				
Psiko Motor gelişme (Yaşa uygun):				
Psiko Sosyal gelişme (Yaşa uygun):				
Bilişsel Gelişme (Yaşa uygun):				
Psiko Seksüel gelişme (Yaşa uygun):				

BÜYÜMENİN YAŞA UYGUN FORMÜLLERE GÖRE HESAPLANMASI

Ağırlık:

Boy:

Baş çevresi:

BKİ (2-20 yaş):
Ek-7'de bulunan Percentil Eğrilerini'ni kullanınız

NOT:

- Ek- 1'de bulunan Hemşirelik Bakım Planı Formu
- Ek-6 'da bulunan Sıvı İzlem ve Sıvı Dengesi İzlem Formu
- Ek-7'de bulunan Percentil Eğrilerini yaş ve cinsiyete uygun olarak kullanınız.
- Ek-9'da bulunan Taburculuk Eğitim Formlarını rehberin sonuna ekleyiniz.

**2.7. HEM 301
RUH SAĞLIĞI VE PSİKIYATRI
HEMŞİRELİĞİ DERSİ**

2.7.1. HEM 301 RUH SAĞLIĞI VE PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ DERSİ SORUMLU ÖĞRETİM ELEMANLARI

Öğretim Elemanları

Doç. Dr. Satı DİL

Arş. Gör. Tuğba YILDIRIM

Klinik Rehber Hemşireler

2.7.2. RUH SAĞLIĞI VE PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ DERSİ HAFTALIK UYGULAMA HEDEFLERİ

1. hafta öğrenci uygulama alanına ilk defa geldiğinde oryante olması, ortamı tanıyabilmesi, kendisine verilen birey/aile/çocuk ile ilgili veri toplama, planlama, uygulama ile ilgili bakım sürecini başlatabilmesi hedeflenir. Aşağıda verilen hedeflere uygulama süreci boyunca ulaşması beklenir.

UYGULAMA DÖNEMİ	HAFTA	HEDEFLER
TARİH	2-14. HAFTA	Ruhsal hastalıklarının etiyolojisini, belirti-bulgularını ve tedavi yöntemlerini inceleme
		Ruhsal hastalıkların tıbbi yönetim sürecini takip etme
		Ruhsal bakım aktivitelerini hemşirelik süreci adımları doğrultusunda yerine getirme
		Hasta ve ailesine gereksinimleri doğrultusunda eğitim ve danışmanlık yapma
		Komplikasyon ortaya çıktığında ekip ile birlikte sorunu yönetme
		Ekip çalışmasına uyum gösterme
		Hemşirelik uygulamalarında etik ilkelere uygun davranış gösterme

2.7.3.RUH SAĞLIĞI VE PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ DERSİ ÖĞRENİM ÇIKTILARI

- a) Ruh sağlığı hemşireliğine yönelik kavramları sıralar.
- b) Gelişim dönemi özelliklerini uygulamada kullanır.
- c) Hasta-hemşire etkileşiminde terapötik iletişim becerilerini uygular.
- d) Psikiyatrik hastalıklarda doğru hemşirelik bakımını uygular

2.7.4.RUH SAĞLIĞI VE PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ DERSİ ÖĞRENCİ YÖNETİM PLANI

Staj rotasyonları:

1. Hacettepe Üniversitesi Psikiyatri Kliniği
2. Toplum Ruh Sağlığı Merkezi
3. Vali Ayhan Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi
4. Konsültasyon Liyezon Psikiyatri (Çankırı Devlet Hastanesi Genel Klinikleri)
5. Çocuk Ruh Sağlığı (Çankırı Anaokulları)

2.7.5.RUH SAĞLIĞI VE PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ DERS TASARIMI

HAFTALAR	KONULAR	ÖĞRENME ÇIKTILARI	ÖĞRENME ÇIKTILARINI KAZANDIRMA YÖNTEM ve MATERYALLERİ	ÖĞRENME ÇIKTILARINI ÖLÇME YÖNTEMİ
1.	RUHSAL SAĞLIK VE RUHSAL HASTALIK KAVRAMI a) Ruhsal sağlık nedir? Ruhsal sağlığın Göstergeleri b) Normallik ve Bileşenleri c) Ruhsal Hastalık nedir? d) Ruhsal Hastalığa İlişkin İnanışlar ve Stigma e) Stigma ile mücadelenin önemi	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ruhsal sağlık kavramını tanımlar ✓ Ruh sağlığının bileşenlerini tartışır ✓ Ruhsal hastalık kavramını tanımlar ✓ Toplumda ruhsal hastalığa yönelik önyargıları tartışır. ✓ Stigma ile mücadelenin önemini söyler	Anlatım ¹ Gösterip Yapma (Video Gösterimi) Soru-cevap Kahoot ²	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınavı Klinik Uygulama Değerlendirme si ³
2.	21. YÜZYILDA RUH SAĞLIĞI, a) Dünya ve ülkemizde toplum ruh sağlığı hizmetleri b) Ruh sağlığı hemşireliğinin Rollerini c) Ruh sağlığı ve hastalıklarında hemşirelik süreci, d) Terapötik ortam, hasta kabul ve taburculuk süreci	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ruh sağlığı ve hastalıklarında hemşirelik süreci aşamalarını tanımlar. ✓ Bireylerin bakımlarını hemşirelik süreci doğrultusunda planlar. ✓ Psikiyatri kliniğinin özelliklerini terapötik ortam açısından değerlendirir.	Anlatım ¹ Soru-cevap Kahoot ²	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınavı Klinik Uygulama Değerlendirme si ³

3.	<p>RUHSAL BOZUKLUKLARDA TANI VE SINIFLANDIRMA (DSM 5 VE ICD 10)</p> <p>a) Ruhsal durumu değerlendirmede kullanılan psikolojik testler</p> <p>b) Ruhsal durum değerlendirmesi (yetişkin, çocuk ve yaşlı hasta)</p> <p>c) Ruhsal bozukluklarda belirtiler</p>	<p>✓ Ruhsal bozukluklardaki tanı ve sınıflandırma sistemlerini sayar.</p> <p>✓ Ruhsal durum değerlendirmesinin özelliklerini açıklar</p> <p>✓ Ruhsal bozukluklardaki belirtileri sayar.</p>	<p>Anlatım¹ Gösterip Yapma (Video Gösterimi) Soru-cevap Kahoot²</p>	<p>Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınavı Klinik Uygulama Deęerlendirmesi³</p>
4.	<p>KORUYUCU RUH SAğLIğI HİZMETLERİ,</p> <p>a) Ruhsal hastalıklara neden olan etmenler,</p> <p>b) Birincil, ikincil, üçüncül koruma kavramları</p> <p>c) Ailenin terapötik değerlendirilmesi</p>	<p>✓ Bireyin mental durum muayenesini yapar.</p> <p>✓ Ruhsal bozukluğu olan bireylerdeki genel belirtileri ayırt eder.</p> <p>✓ Birincil, ikincil, üçüncül koruma hizmetlerini tartışır</p> <p>✓ Bakım verilen bireyi ve aileyi terapötik olarak değerlendirir.</p>	<p>Anlatım¹ Soru-cevap Gösterip Yapma (Video Gösterimi)</p>	<p>Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınavı Klinik Uygulama Deęerlendirmesi³</p>
5.	<p>ŞİZOFRENİ VE DİğER PSİKOTİK BOZUKLUKLAR VE HEMŞİRELİK BAKIMI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Şizofrenide Belirtiler, • Şizofreni alt tipleri, etiyolojisi tanı ve tedavi • Şizofrenide Hemşirelik bakımı • "Akıl Oyunları" filminin izlenilmesi ve tartışılması 	<p>✓ Şizofreninin DSM-V tanı kriterlerini sayar</p> <p>✓ Şizofreni ve diğer psikotik bozukluklarda görülen belirtiler ve bulguları tanımlar.</p> <p>✓ Şizofreninin 4A belirtisini söyler.</p> <p>✓ Şizofreni ve diğer psikotik bozukluklardaki tedavi protokolünü ve hemşirelik bakım sürecini tartışır</p>	<p>Anlatım¹ Soru-cevap Gösterip Yapma (Video Gösterimi) Vaka Çalıřması⁴</p>	<p>Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınavı Klinik Uygulama Deęerlendirmesi³</p>

6.	<p>DUYGU DURUM BOZUKLUKLARI VE HEMŞİRELİK BAKIMI</p> <p>a) Bipolar bozukluk belirtileri ve etiyolojisi b) Depresif Bozukluk belirtileri ve etiyolojisi c) Duygu durum bozukluklarında tanı ve tedavi d) Duygu durum bozukluklarında Hemşirelik bakımı e) Bakım planı tartışılması</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Mani-hipomani ve depresif dönem özelliklerini sayar. ✓ Duygu durum düzenleyici ilaçları eşleştirir. ✓ Lityum tedavisi alan hastaya ve ailesine yönelik eğitim planlar. ✓ Bipolar affektif bozukluğu olan hastaya yönelik uygun hemşirelik tanımlarını belirler. ✓ Duygu durum bozukluğu olan hastaya uygun bakımı planlar 	<p>Anlatım¹ Soru-cevap Gösterip Yapma (Video Gösterimi) Vaka Çalışması⁴</p>	<p>Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınavı Klinik Uygulama Değerlendirmesi³</p>
7.	<p>ANKSİYETE, SOMATOFORM VE DİSSOSİYATİF BOZUKLUKLAR VE HEMŞİRELİK BAKIMI</p> <p>a) Panik bozukluğu b) Yaygın anksiyete bozukluğu c) Sosyal fobi d) Özgül fobiler e) Obsesif-kompulsif bozukluk belirtileri, tedavisi ve hemşirelik bakımı f) "Plan Man" filminin izlenilmesi ve tartışılması g) Dissosiyatif bozukluklar(füg, amnezi, kimlik bzk. Vb) h) Somatizasyon bozuklukları (konversiyonbzk, hipokondriazis, beden disformik bzk., ağrı bzk. Vb.) i) Travma sonrası stres bozukluğu (şiddet, ensest, tecavüz vb.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Anksiyeteye bağlı sistemlerde meydana gelen değişiklikleri tanımlar. ✓ Anksiyete bozukluklarındaki tedavi yöntemlerini sıralar. ✓ Anksiyete bozukluğu olan bireyin belirtilerini sayar ✓ hemşirelik bakımını tartışır 	<p>Anlatım¹ Soru-cevap Gösterip Yapma (Video Gösterimi) Vaka Çalışması⁴</p>	<p>Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınavı Klinik Uygulama Değerlendirmesi³</p>
8. HAFTA ARA SINAV				

MADDE KULLANIM BOZUKLUKLARI VE HEMŞİRELİK BAKIMI

9.

- Madde bağımlılığı, madde yoksunluğu, madde entoksikasyonu ve tolerans kavramları
- Alkolle ilişkili Bozukluklar
- Cannabis ile ilişkili bozukluklar
- Opioid ile ilişkili bozukluklar
- Sedatif Hipnotik ve anksiyolitikle ilişkili bozukluklar
- Stimülanlar ile ilişkili bozukluklar
- Tütün-kafein ile ilişkili bozukluklar
- Halüsinojenler ile ilişkili bozukluklar
- "28 Gün" filminin izlenilmesi ve tartışılması

- ✓ Madde bağımlılığı, madde yoksunluğu ve entoksikasyonunun belirtilerini tanımlar
- ✓ Deliryum tremensteki bireyin tedavisini takip eder
- ✓ Madde kullanım sorunu olan bireyin hemşirelik bakım sürecini tartışır

Anlatım¹
Soru-cevap
Gösterip Yapma
(Video
Gösterimi)
Vaka Çalışması⁴

Yazılı Ara
Sınavlar
Yazılı Final
Sınavı
Klinik
Uygulama
Değerlendirme
si³

NÖROBİLİŞSEL BOZUKLUKLAR VE HEMŞİRELİK BAKIMI

- Deliryum, Demans, Alzheimer gibi Kognitif Bozukluklar
- Nörobilişsel bozuklukları olan bireyin tanı, tedavi ve hemşirelik yaklaşımları
- "Hatırlatılacak Bir anı" filminin izlenilmesi ve tartışılması

YEME BOZUKLUKLARI

- Anoreksiya nevroza
- Bulimia nevroza
- Yeme bozukluğu olan bireyin tanı, tedavi ve hemşirelik yaklaşımları

10.

- ✓ Deliryum ve demans arasındaki farkları sırlar
- ✓ Deliryum belirti ve bulgularını ve hemşirelik bakımını tanımlar
- ✓ Organik mental bozukluğu olan bireyin hemşirelik bakımını tartışır.
- ✓ Yeme davranışında bozulma belirtilerini sayar
- ✓ Yeme bozukluklarında hemşirelik yaklaşımlarını tartışır

Anlatım¹
Soru-cevap
Gösterip Yapma
(Video
Gösterimi)
Vaka Çalışması⁴

Yazılı Ara
Sınavlar
Yazılı Final
Sınavı
Klinik
Uygulama
Değerlendirme
si³

11.	KİŞİLİK BOZUKLUKLARI VE HEMŞİRELİK BAKIMI <ul style="list-style-type: none"> • “SPLIT” filminin izlenilmesi ve tartışılması	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kişilik bozukluklarına kümelerine göre ayırır. ✓ Her kümede yer alan kişilik bozukluklarının özelliklerini sayar ✓ Kişilik bozuklukları, nevroz ve psikonevrozlar arasındaki ayırıcı özellikleri sıralar. ✓ Kişilik bozukluklarında tedavi ve hemşirelik bakımını tartışır	Anlatım ¹ Soru-cevap Gösterip Yapma (Video Gösterimi) Vaka Çalışması ⁴	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınavı Klinik Uygulama Değerlendirme si ³
12.	PSİKOFARMAKOLOJİ İlaç Grupları(Etki-yanetki ve komplikasyonları- hemşirelik yaklaşımları) TERAPİLER Psikoterapiler-	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Etkinlik, güç, yarı ömür kavramlarını söyler ✓ EPS belirtilerini sayar. ✓ Nöroleptik malign Sendrom, akut distonik reaksiyon, parkinsonizm belirtilerini tanımlar. ✓ Antidepresan ilaç kullanan hastalarda dikkat edilmesi gerekenleri söyler ✓ Hastalar için ilaç eğitimini planlar. ✓ Antipsikotik ilaç kullanımında hemşirelik yaklaşımını tartışır ✓ Psikoterapi çeşitlerini ve amaçlarını söyler.	Anlatım ¹ Soru-cevap Kahoot ²	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınavı Klinik Uygulama Değerlendirme si ³

13.	ADLI PSİKİYATRİ VE HASTA HAKLARI a) Acil psikiyatrik durumlar(intihar, saldırganlık, konversiyon, psikoaktif maddeye bağlı entoksikasyonlar b) Adli psikiyatri c) Psikiyatride hasta hakları	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Acil psikiyatrik durumları tanımlar ✓ Krize müdahale ilkelerini sayar ✓ Adli psikiyatri hemşirelerinin rollerini tartışır ✓ Psikiyatrik bozukluğu olan bireylerin haklarına duyarlı davranır	Anlatım ¹ Soru-cevap	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınavı Klinik Uygulama Değerlendirme si ³
14.	CİNSEL SAĞLIK VE CİNSEL İŞLEV BOZUKLUKLARI VE HEMŞİRELİK BAKIMI a) Cinsel sağlık kavramı b) Cinsel işlev bozuklukları belirtileri, etiyolojisi ve tedavisi c) Cinsel kimlik bozuklukları belirtileri, tedavisi d) Cinsel sağlık sorunu olan bireyin hemşirelik bakımı KİŞİLİK BOZUKLUKLARI a) Kişilik ve kimlik kavramları b) Kişilik bozukluğu çeşitleri c) A-Kümesi bozuklukları(Paranoid,Şizoid ve Şizotipal) d) B- Kümesi bozuklukları(Antisosyal, Narsisistik Sınırdaki /Borderline ve Histrionik e) C- Kümesi bozuklukları(Kaçıngan/Çekingen ve Bağımlı, Obsesif-Kompulsif) f) Kişilik bozuklarında tedavi ve hemşirelik yaklaşımları	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Cinsel sağlık kavramını ve cinsel hakları tanımlar ✓ Cinsel sağlık sorunu olan bireylerin haklarına saygılı bir yaklaşım gösterir. ✓ Cinsel işlev bozukluklarını DSM-V' e göre sınıflandırır. ✓ Cinsel suçların yasal boyutlarını tartışır. ✓ Kişilik kavramını tanımlar ✓ Kişilik bozuklarının belirtilerini sayar ✓ Kişilik bozukları kümelerini tanımlar ✓ Kişilik bozuklarında hemşirelik yaklaşımlarını tartışır	Anlatım ¹ Soru-cevap	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınavı Klinik Uygulama Değerlendirme si ³

15.

**KONSÜLTASYON LİVEZON PSİKİYATRI
HEMŞİRELİĞİ**

- a) Dahili tıpta psikiyatrik bozukluklar (Kardiyoloji nefroloji, göğüs hastalılara bağlı)
- b) Nörolojik hastalıklarda psikopatoloji
- c) Kanser ve psikiyatrik bozukluklar (Psikoonkoloji)
- d) Kronik hastalıkların psikiyatrisi
- e) Cerrahi girişimlerde psikiyatrik durumlar
- f) Organ kaybında ya da organ naklinde
- g) Ortopedi/fizik tedavi ve rehabilitasyonda
- h) Kadın hastalıkları ve doğumun psikiyatrik yönleri
- i) Yoğun bakım ünitelerinde yatan hastaların psikiyatrisi
- j) Terminal dönem ve palyatif bakımda (Ölmekte olan hastaların) psikiyatrik sorunlar
- k) Öğrencilere ödev olarak verilen "WIT" filminin tartışılması

- ✓ Dahili tıpta ortaya çıkan psikiyatrik belirtileri açıklar.
- ✓ Tıbbi hastalıkları olan bireylerin ruhsal belirtilerine yönelik bütüncül bakış açısı ile değerlendirme yapar.
- ✓ KLP hemşiresinin klinik, bakım, yönetim ve eğitim rollerini tartışır.

Anlatım¹
Soru-cevap
Gösterip Yapma
(Video
Gösterimi)
Vaka Çalışması⁴

Yazılı Ara
Sınavlar
Yazılı Final
Sınavı
Klinik
Uygulama
Değerlendirme
si³

16. HAFTA FİNAL SINAVI

¹: **ANLATIM:** Konu anlatımları PPT sunumu şeklinde yapılacaktır. PPT sunumları konu anlatımından bir hafta önce ALMS sistemine yüklenecek öğrencinin derse hazır olması istenecektir.

²: **KAHOOT:** Anlık soru ve cevap ile ölçme ve değerlendirme (Quiz).

³: **KLİNİK UYGULAMA DEĞERLENDİRMESİ:** Öğrenciden her klinik rotasyon sonunda 1 adet bakım planı istenecektir. Bakım planının klinik uygulama rehberinde yer alan veri toplama ve bakım planı hazırlama taslağına uygun olması istenecektir. ÇAKÜ Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği Dersi Klinik Uygulama Öğrenci Değerlendirme Formunda yer alan basamaklara yönelik değerlendirilme yapılacak ve uygulama puanı oluşturulacaktır. Değerlendirme Formundan 60 puan alınamaması durumunda öğrenci klinik uygulamadan başarısız sayılacaktır. Klinik uygulama puanının yılsonu başarı puanına etkisi %40'dir.

⁴: **VAKA ÇALIŞMASI:** Konuya uygun vaka örneğinin tartışılması.

2.7.6. KLİNİK UYGULAMA ÖĞRENCİ DEĞERLENDİRME FORMU

	ÇAKÜ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ RUH SAĞLIĞI VE PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KLİNİK UYGULAMA DEĞERLENDİRME FORMU	ÖĞRENCİNİN ADI SOYADI	
		NUMARASI:	
DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ		A PUAN	B PUAN
A. GENEL BECERİLER			
İletişim becerisi (10 puan)			
▪ Hasta/sağlıklı birey ve aileler ile terapötik iletişim kurar.			
▪ Öğretim üye/elemanı, grup arkadaşları ve sağlık ekibi üyeleri ile profesyonel iletişim kurar.			
Eğitim ve danışmanlık becerisi (10 puan)			
▪ Hasta /sağlıklı birey ve ailenin öğrenme gereksinimlerini belirler.			
▪ Hasta /sağlıklı birey ve ailenin biyo-psikososyal ve kültürel düzeylerine uygun olarak eğitim planlar			
▪ Hasta/sağlıklı birey, aile ve topluma verilen eğitimde etkili öğretim teknik ve yöntemlerini kullanır.			
▪ Hasta ve ailenin biyo-psikososyal gereksinimlerine yönelik danışmanlık yapar ve onların çabalarını destekler.			
▪ Hasta kabul ve taburculuk eğitimini verir.			
Öğrenme becerisi (10 puan)			
▪ Hasta ve ailenin sağlık düzeyini değerlendirmede semptom, neden, fizyoloji/patofizyoloji bilgisini kullanır.			
▪ Bireyin sağlık durumundaki değişiklikleri izlemede objektif ve subjektif yöntemler (öykü alma, fiziksel muayene, gözlem, lab. sonuçları) ve tedavi yöntemleri konusundaki bilgi ve becerilerini kullanır.			
▪ Bilimsel bilgileri ve araştırma sonuçlarını hasta bakımında kullanır			
▪ Mesleğe yönelik yenilikleri ve gelişmeleri takip eder.			
▪ Klinik uygulama sürecinde öğreticinin geri bildirimlerini dikkate alarak bireysel ve bakıma yönelik gerekli değişim ve düzenlemeleri yapar.			
Uygulama sürecinde profesyonel ve etik davranışlar (20 puan)			
▪ Mesleki uygulamalarında "hemşirelikte etik kodları"na uygun davranış gösterir			
▪ Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümünün "Dönem içi klinik uygulamalar ilkeleri"ne uyar.			
▪ Uygulama alanına özgü formların kayıtlarını tutar.			
▪ Zaman yönetimi becerisini gösterir			
▪ Uygulama alanlarındaki cihazlara gereken ilgiyi gösterir.			

B. ALANA ÖZGÜ BECERİLER (50 puan)		
Hemşirelik sürecini uygulama becerisi (20 puan)		
▪ Veri toplama		
▪ Uygun verileri bir araya getirerek hemşirelik tanılarını belirler.		
▪ Hemşirelik tanılarını öncelik sırasına göre belirler.		
▪ Her bir hemşirelik tanısına yönelik özgün amaç belirler.		
▪ Her bir hemşirelik tanısına yönelik sonuç kriterlerini belirler.		
▪ Hemşirelik tanılarına özgü girişimlerini planlar.		
▪ Hemşirelik tanılarına özgü girişimlerini önem sırasına göre uygular.		
▪ Hasta/ailenin akut/kronik hastalığına yönelik uygulanan hemşirelik girişimlerini sonuç kriterlerine göre değerlendirir.		
▪ Birey/aile/toplumun sağlığı geliştirmeye yönelik hemşirelik girişimlerini sonuç kriterlerine göre değerlendirir.		
▪ Hemşirelik bakımının sürekliliğini sağlar.		
Terapötik Girişimleri Yönetme ve İzleme Becerisi (30 puan)		
▪ Psikiyatri kliniğinin güvenlik prosedürlerine uyar		
▪ Psikiyatri kliniğindeki hastalara yönelik mental durum değerlendirmesi yapar.		
▪ Gözlemlerini yazılı olarak kaydeder		
▪ Psikiyatri kliniğinde yatan hastalar için grup etkinlikleri planlar, hastaları gruba katılım konusunda destekler.		
▪ Klinikte uygulanan grup etkinliklerine katılır.		
▪ Hastaların tedaviye katılımını sağlar ve hastası için uygulanan tedavilerin etki ve yan etkilerini gözlemler.		
▪ Özel (EKT, tespit, ani duygulanım değişiklikleri vb.) ve riskli durumlara (düşme, intihar, kendine ve başkalarına yönelik zarar verme vb.) yönelik gözlem yapar. Gerekli önlemleri alır, bu durumlara yönelik girişimleri planlar ve uygular.		
▪ Genel kliniklerdeki hasta ve yakınlarına yönelik KLP Hemşireliği girişimlerini planlar, uygular ve değerlendirir.		
TOPLAM		

2.7.7.TANITIM BİLGİLERİ

ÖĞRENCİ BİLGİSİ	
Adı ve Soyadı - Numarası	Fotoğraf
İmzası	
Servis/Bölüm	
Sorumlu Öğretim Elemanı	
Rehber Klinik Hemşire	

2.7.8.RUH SAĞLIĞI VE PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ DERSİ BAKIM PLANI DEĞERLENDİRMELERİ

PSİKIYATRİ KLİNİK TANILAMA FORMU	
Öğrencinin Adı Soyadı:	Tarih:
Değerlendirme tarihi:	Değerlendiren Öğretim Elemanı:
BAKIM VERİLEN BİREYİN SOSYODEMOGRAFİK BİLGİLERİ	
Adı Soyadı:	Yaşı:
Cinsiyeti:	Medeni durumu:
Eğitim durumu:	Mesleği:
Bilgi kaynağı: (....)Kendisi (....) Sağlık elemanı dosyası (....)Hemşire gözlem raporu	(....)Yakını (....)Hasta (....)Diğer
Sosyal Güvencesi:	
Not: Yapılan laboratuvar ve varsa tetkik sonuçlarını kayıt için Ek-8. Laboratuvar Bulguları ve Tetkik Sonuçları Formu'nu kullanınız	

SAĞLIK ÖYKÜSÜ

Geçirdiği hastalıklar:	Geçirdiği ameliyatlar:
Ailesel Hastalıklar:	Alışkanlıkları Alkol: (.....)Evet (.....)Hayır Sıklığı..... Miktarı..... Sigara: (.....)Evet (.....)Hayır Sıklığı..... Miktarı.....

HASTALIK ÖYKÜSÜ

Problemin başlangıç zamanı:
Problemin başlama şekli:
Şuan ki psikiyatrik tanısı:
Hastalık öyküsü:

KISITLAMA İHTİYACI		
Kendisine zarar verici davranış	(.....)Yok	(.....) Var Açıklayınız.....
Başkasına zarar verici davranış	(.....)Yok	(.....) Var Açıklayınız.....
Agresif davranış	(.....)Yok	(.....) Var Açıklayınız.....
Hastaneden kaçma davranışı	(.....)Yok	(.....) Var Açıklayınız.....
Cinsel içerikli davranış	(.....)Yok	(.....) Var Açıklayınız.....
Diğer	(.....)Yok	(.....) Var Açıklayınız.....
POSTÜR		
(.....) Dik	(.....) Öne eğik	(.....)Diğer .....
GENEL GÖRÜNÜM		
Giyimi sosyoekonomik durumuna uygun mu?	(.....) Evet	(.....) Hayır
Giyimi mevsime uygun mu?	(.....) Evet	(.....) Hayır
Giyimi temiz ve düzenli mi?	(.....) Evet	(.....) Hayır
BİLİNÇ		
(.....)Açık	(.....) Kapalı	(.....)Diğer.....
ORYANTASYON		
Zaman oryantasyonu	(.....) Var	(.....)Yok
Yer oryantasyonu	(.....) Var	(.....)Yok
Kişi oryantasyonu	(.....) Var	(.....)Yok
İLETİŞİM KURMA YETENEĞİ		
(.....) Girişken	(.....) Rahat	(.....) Çekingen
(.....) Kendiliğinden iletişim kuruyor	(.....) Göz göze iletişim kuruyor	(.....) Göz göze iletişim kurmuyor
(.....) Diğer:		
KONUŞMA		
Hızı:.....	Miktarı:.....	Ses tonu: .....

Spontanlığı:	Diğer	
DUYGULANIM (AFFECT)		
(....) Normal duygulanım	(....) Uygunsuz duygulanım	(....) Künt duygulanım
(....)Düz duygulanım	(....) Labil duygulanım	(....)Sınırlı duygulanım
(....) Diğer:		
DUYGU DURUMU (MOOD)		
(....) Ötimik	(....) Disforik	(....) Öfori
(....) Anksiyöz	(....) Ajitasyon	(....) İritabl
(....) Diğer:		
DÜŞÜNCE YAPISI		
(....)Fikir uçuşması	(....)Düşüncede azalma	(....)Düşüncede artma
(....)Raydan çıkma	(....) Kelime salatası	(....)Klang çağrışım
(....)Ekolali	(....) Düşünce bloğu	(....) Diğer: .....
DÜŞÜNCE İÇERİĞİ		
Obsesyon	(....)Yok	(....) Var Varsa açıklayınız:
Düşünce içeriğinde fakirleşme	(....)Yok	(....) Var Varsa açıklayınız:
Sanrı	(....)Yok	(....) Var Varsa açıklayınız:
ALGI		
Varsanı	(....)Yok	(....) Var Varsa açıklayınız:
MOTOR DAVRANIŞ		
(....)Normal	(....)Ataksi	(....)Ataksi
(....)Negativizm	(....)Psikomotor aktivitede artma	(....) Psikomotor aktivitede azalma
(....)Ekopraksi	(....) Diğer:	

HAREKET BOZUKLUĞU		
(....)Tremor	(....)Akatizi	(....)Akinezi
(....)Distoni	(....)Maske yüz	(....)Diskinezi
(....)Dişli çark	(....)Diğer	.....
	.....	.....
BENLİK KAVRAMI		
(....)Normal	(....)Düşük	(....)Orta
(....) Yüksek	(....)Diğer	.....
KULLANDIĞI ÖZEL CİHAZLAR		
(....)Yok	(....) Yok	(....) Var
(....)Baston	(....) Koltuk değneği	(....) İşitme cihazı
(....) Gözlük	(....)Diğer	
GÖRME		
(....)Görüyor	(....) Göremiyor	(....) Kızarık
(....)Şişlik	(....) Akıntı	(....)Diğer
KONUŞMA-İŞİTME		
(....)Konuşuyor	(....)Konuşamıyor	(....)Kekemelik
(....)Duyuyor	(....)Duymuyor	(....)Diğer

SUBJEKTİF VERİLER
ROLLER İLİŞKİLER GELİŞİMSEL ÖZELLİKLER
Doğum öyküsü:
Eğitim yaşantısı:
Askerlik yaşantısı:
İş yaşantısı:

STRES-BAŞ ETME

Premorbid kişilik özelliği:

Stresle baş etmede kullandığı yöntemler:	(.....) Ağlama	(.....)Dua etme	(.....) Duyguları paylaşma	(.....) Bilgi edinme	(.....) Soruna yönelik kitap/dergi okuma
	(.....) Alkol/sigara içme	(.....) Banyo yapma	(.....) Dikkati başka alanlara yöneltme (tv izleme, kitap/gazete okuma, müzik dinleme, el işi yapma, ev işi yapma	(.....) Yürüyüş/egzersiz yapma, solunum egzersizleri yapma	(.....)Diğer ....

DEĞERLER İNANÇLAR

Bakımınızı sınırlandıracak herhangi bir inancı var mı?	(.....)Yok	(.....) Var Açıklayınız.....
Kültürünüze/adet ve inanışlarınıza göre özel sağlık uygulamalarınız var mı?	(.....)Yok	(.....) Var Açıklayınız.....

BİREYİN TERAPÖTİK MÜDAHALELERE UYUMU

İşbirliği yaptığı durumlar:

İşbirliği yapmadığı durumlar:

SOLUNUM AKTİVİTESİ

Solunum sistemi:	(.....) Normal	(.....) Yüzeysel	(.....) Düzensiz	(.....) Dispne
	(.....)Ortopne	(.....)Öksürük	(.....) Sekresyon	(.....)Hemoptizi
	(.....)Diğer.....			

Kardiyovasküler sistem:	☐ Normal	☐ Hipertansiyon	☐ Hipotansiyon	☐ Taşikardi	
	☐ Bradikardi	☐ Siyanoz	☐ Ödem	☐ Göğüs ağrısı	
	☐ Diğer.....		Eklemek istedikleriniz.....		
BESLENME AKTİVİTESİ					
Boy: .....cm	Kilo:.....kg	BKİ:	Varsa diyeti:	☐ Normal	
☐ Bulantı	☐ Kusma	☐ Diğer.....	Eklemek istedikleriniz.....		
BOŞALTIM AKTİVİTESİ					
Bağırsak:	☐ Normal	Sıklık: .....kez/gün	☐ Hematemez	☐ Melana	
	☐ Diyare .....gün .....kez	☐ Konstipasyon .....gün .....kez			
Boşaltım yardımcıları kullanır mı?	☐ Hayır		☐ Evet Evetse açıklayınız:		
☐ Diğer.....			Eklemek istedikleriniz.....		
İdrar:	☐ Normal	Sıklık: .....kez/gün	☐ Anüri	☐ Poliüri	☐ Hematüri
	☐ İnkontinans				
Boşaltım yardımcıları kullanır mı?	☐ Hayır	☐ Evet	Evetse açıklayınız:		
KİŞİSEL TEMİZLİK VE GİYİM AKTİVİTESİ					
Cilt:	☐ Normal	☐ Kızarıklık	☐ Yara	☐ Döküntü	
	☐ Kaşıntı	☐ Dekübit			
Ağız/Dil:	☐ Normal	☐ Ağızda yara	☐ Diş çürüğü	☐ Salyada artış	

	(....)Ağız kuruluğu	(....) Yutma güçlüğü		
Hijyen:	Menstrasyon hijyeni:	(....) Yok	(....) Var	Kullanılan ürün.....
	Tuvalet hijyeni:	(....) Yok	(....) Var	Kullanılan ürün.....
	Banyo:	(....) Yok	(....) Var	Kullanılan ürün.....
	Eklemek istedikleriniz.....			
VÜCUT SICAKLIĞININ KONTROLÜ AKTİVİTESİ				
Ölçüm zamanı:	Solunum sayısı:	Nabız:	Kan basıncı:	Ateş:
	.....dk	.....dk	.....mg/Hg	.....C°
Eklemek istedikleriniz;.....				
HAREKET AKTİVİTESİ				
Yaşam tarzı:	(....)Aktif	(....)Sedanter		
Denge:	(....) Normal	(....) Ayakta duramama	(....) Sendeleme	
Harekette zorlanma:	(....) Yok	(....) Var	Varsa açıklayınız.....	
Ekstremitte kaybı:	(....) Yok	(....) Var	Varsa açıklayınız.....	
Eklemek istedikleriniz;.....				
EKONOMİK DURUM ÇALIŞMA VE EĞLENME AKTİVİTESİ				
Geliri giderini karşılıyor mu?				
(....)Evet (....)Hayır				
Boş zamanlarını değerlendirme biçimi:				
.....				
KENDİNİ ALGILAMA BENLİK KAVRAMI				
Kendinizi nasıl tanımlarsınız?				
.....				

Kendinizi beğenir misiniz?

(....) Evet

(....) Hayır

Hayırsa açıklayınız.....

En çok beğendiğiniz yönünüz nedir?

En az beğendiğiniz yönünüz nedir?

Sağlığınızla ilgili en önemli endişeniz/korkunuz nedir?

Vücudunuzun en çok beğendiğiniz bölümü neresidir?

Vücudunuzun en az beğendiğiniz bölümü neresidir?

Ekleme istedikleriniz;.....

CİNSEL SAĞLIK

Cinselliğinizi etkileyen herhangi bir probleminiz var mı?	(.....) Evet	(.....) Hayır	
	(.....) Cinsel istekte azalma	(.....) Cinsel tiksinti bozukluğu	
	(.....) Kadında – erkekte orgazm bozukluğu	(.....) Erken boşalma	
	(.....) Disparoni	(.....) Diğer.....	
Menopoz öyküsü:			
Antropoz öyküsü:			
Doğum öyküsü:			
UYKU			
(.....) Düzenli	(.....) Düzensiz	(.....) Uyuma güçlüğü	(.....) Gece uyanma
(.....) Uykusuzluk	(.....) Gün boyunca uyku hali		
Uykuyu sağlamak için kullandığı metodları tanımlayınız :			
(.....) Davranış /performansta değişim	(.....) Göz çevresinde morluk	(.....) İritabilite	(.....) Ajitasyon
(.....) Laterji	(.....) Rahat edememe	(.....) Esneme/Sıklığı	(.....) Dikkat süresinde azalma
(.....) Dinlenmiş bir görünüm	(.....) Yürürken yorgunluk hali	(.....) Diğer.....	

**DEVLET HASTANESİ
HASTA TANILAMA FORMU**

Oğrencinin Adı Soyadı:	Tarih:	
Değerlendirme tarihi:	Değerlendiren	Öğretim
Uygulama Yapılan Klinik:	manı:	
Uygulama Tarihleri:		

BAKIM VERİLEN BİREYİN SOSYODEMOGRAFİK BİLGİLERİ

Adı Soyadı:	Yaşı:
Cinsiyeti:	Medeni durumu:
Eğitim durumu:	Mesleği:
Bilgi kaynağı: (....)Kendisi (....)Sağlık elemanı yaşı (....)Hemşire gözlem raporu ..... (....)Yakını (....)Hasta (....)Diğer	Sosyal Güvencesi:
Çocuk sayısı ve yaşları:	Hastanın kliniğe geliş şekli: Yatış tarihi:

Hastanın Birlikte Yaşadığı Aile Üyeleri

İsim	Yakınlık	Yaş	Meslek/görev

SAĞLIK ÖYKÜSÜ

Geçirdiği hastalıklar:	Geçirdiği ameliyatlar:
Ailesel Hastalıklar:	Alışkanlıkları Alkol: (....)Evet (....)Hayır Sıklığı..... Miktarı..... Sigara: (....)Evet (....)Hayır Sıklığı..... Miktarı.....

HASTALIK ÖYKÜSÜ

Problemin başlangıç zamanı:
Tıbbi Tanı:
Hastanın ifadesi ile asıl şikâyet ve yakınması:
Daha önce hastaneye yatış öyküsü(yatış sayısı/yatış nedenleri):
Başka herhangi bir fiziksel/psikolojik hastalık tanısı var mı?

BU YATIŞINDA UYGULANAN TEDAVİ			
ISTEMLENEN İLAÇLARIN ADI	DOZU	ENDİKASYONLARI	KONTRENDİKASYONLARI
Tedavisi ve kullandığı ilaçlarla ilgili herhangi bir problem yaşıyor mu?			

GÜNLÜK YAŞAM ALIŞKANLIKLARI (hastaneye yatıştan önce ve sonrasında beraber değerlendiriniz)				
Öz Bakım (Giyim, banyo vb.):				
Beslenme:				
Boşaltım:				
Hareket:				
Cinsellik:				
Uyku-dinlenme:				
Boş zaman aktiviteri-hobileri				

Hastalığın iş, sosyal ve aile hayatına etkileri:

Sizin bu hastaya bakım verirken hissettiğiniz duygular, düşünce ve davranışlarınız:

Hastayla kurmuş olduğunuz terapötik ilişkiyi değerlendiriniz

Uyguladığınız hemşirelik bakım sürecine ilişkin çalışmanızı değerlendiriniz

**ÖZEL EĞİTİM UYGULAMA OKULU
VERİ TOPLAMA FORMU**

Oğrencinin Adı Soyadı:	Tarih:
Değerlendirme tarihi:	Değerlendiren Öğretim Elemanı:
Uygulama Tarihleri:	
BİREYİN SOSYODEMOGRAFİK BİLGİLERİ	
Adı Soyadı:	Yaşı:
Cinsiyeti:	Özel Eğitim merkezine geliş tarihi:
Sınıfı:	Özel Eğitim merkezine geliş nedeni:
Bilgi kaynağı:	
(....)Kendisi personeli (....)Hasta dosyası	(....)Yakını (....)Öğretmeni
	(....)Sağlık (....)Diğer

SAĞLIK ÖYKÜSÜ

Geçirdiği hastalıklar:	Geçirdiği ameliyatlar:
Ailesel Hastalıklar:	Alışkanlıkları Alkol: (....)Evet (....)Hayır Sıklığı..... Miktarı..... Sigara: (....)Evet (....)Hayır Sıklığı..... Miktarı.....

HASTALIK ÖYKÜSÜ

Çocuğun herhangi bir Tıbbi Tanılı Hastalığı var mı? :

Daha önce hastaneye yatış öyküsü(yatış sayısı/yatış nedenleri):

Hastalık öyküsü:

Epileptik nöbet/düşme	(....) Evet	(....) Hayır
Herhangi bir şiddet öyküsü?	(....) Evet	(....) Hayır

Herhangi bir psikiyatrik hastalık tanısı var mı?

BESLENME VE METABOLİK DURUM

Beslenme şekli:	(....)Normal	(....)Yardımla besleniyor	(....)Parenteral	(....)Enteral/Gastr ostomi
Yeme/yutma güçlüğü var mı?	(....)Yok	(....)Katı besin	(....)Sıvı besin	
Ağız mukozasının durumu:	Normal	Stomatit	Hiperemik	Kanama
Ağız kokusu var mı?	(....) Evet	(....) Hayır		
Dişlerin Durumu/Hijyeni:.....				

BOŞALTIM ŞEKLİ

Tuvalet eğitimi var mı?	(....) Evet	(....) Hayır	
Inkontinans:	(....)Yok	(....)Var	(....)Nadiren
(....) İdrar tutmada güçlü	(....) Tuvalete ulaşmada güçlük		
Terleme /koku sorunu var mı?	(....) Evet	(....) Hayır	

BİLİŞSEL ALGILAMA BİÇİMİ

İşitme güçlüğü:	(....) Var	(....) Yok
Görme bozukluğu:	(....) Var	(....) Yok
Dokunma/hissetme kaybı:	(....) Var	(....) Yok
Koku alma yetisi:	(....)Normal	(....)Normal değil
Tat alma yetisi:	(....)Normal	(....)Normal değil
Konsantre olma/dikkatini toplama yeteneği	(....)Normal	(....)Normal değil
Öğrenme zorluğu/ mental sınırlılık var mı?	(....) Var	(....) Yok
Oryantasyon/Yönelim		
Zaman oryantasyonu	(....) Var	(....) Yok
Yer oryantasyonu	(....) Var	(....) Yok
Kişi oryantasyonu	(....) Var	(....) Yok
Ağrı	(....) Var	(....) Yok

KENDİNİ ALGILAMA/KAVRAMA BİÇİMİ

Otke/kızgınlık:	(....) Var	(....) Yok
Keder/ağlamaklı/umutsuz olma durumu:	(....) Var	(....) Yok
Göz teması	(....) Var/yeterli	(....) Yok/Sorunlu
Kendine/başkasına zarar verme davranışı:	(....) Var	(....) Yok
Genel görünümü.....		

AKTİVİTE/EGZERSİZ

Günlük Yaşam Aktivitelerini Yerine Getirme Durumu	Yeterlilik düzeyi			Not
	Yetersiz/ bağımlı	Orta	Bağımsız	
Beslenme, yeme, içme				
El-yüz temizliği yapma				
Banyo/ Vücut hijyeni				
Diş fırçalama, ağız bakımı				
Tırnak bakımı				
Tuvalet hijyeni/ genital hijyen				
Giyinme becerileri				
Fiziksel aktivite düzeyi (Yürüyüş, merdiven, gezip dolaşma, spor vb)				

ROL, İLİŞKİ, İLETİŞİM ŞEKLİ				
Kurumdaki arkadaşlarıyla ilişkilerinde bir zorluk yaşıyor mu?	(....)Hayır	(....)Kismen	(....)Evet.....	
Kurumdaki arkadaşlarıyla ilişkilerinde bir zorluk yaşıyor mu?	(....)Hayır	(....)Kismen	(....)Evet.....	
Sağlık personeli, eğitmen vb ile yeterli iletişimde bulunuyor mu?	(....)Hayır	(....)Kismen	(....)Evet.....	
Diğer arkadaşlarla vb yeterli iletişimde bulunuyor mu?	(....)Hayır	(....)Kismen	(....)Evet.....	
Konuşma biçimi:	(....)Normal(Düzenli, mantıklı)	(....)Öfkeli/argo	(....)Hızlı/yavaş	(....)Tutarsız/uygunsuz
Sözlü ve sözsüz iletişimi arasında uyumsuzluk var mı?	(....)Hayır	(....)Kismen	(....)Evet.....	
Mevcut davranış problemleri:.....				
Bireyi rahatlatan herhangi bir obje/ler var mı? :.....				

Bu yaştaki sağlıklı bir çocuğun gelişim özellikleri nelerdir?
Sizin gözlemlediğiniz çocuk hangi gelişim dönemindedir?
Bu yaştaki sağlıklı bir çocuk hangi becerileri yerine getirmelidir?
Sizin gözlemlediğiniz çocuk bu becerilerden hangilerini yapabiliyor?
Gözlemlediğiniz çocuğun tıbbi tanısı hakkında bilgi veriniz.

UYGULAMA RAPOR FORMU

Ders uygulamasına yönelik kazanımlar/sorunlar:

Sizin bu çocuğa bakım verirken hissettiğiniz duygular, düşünce ve davranışlarınız:

Çocuk ile kurmuş olduğunuz terapötik ilişkiyi değerlendiriniz:

Uyguladığınız hemşirelik bakım sürecine ilişkin çalışmanızı değerlendiriniz:

Uygulama ortamının eğitime uygunluğuna ilişkin değerlendirmeniz ve önerileriniz:

Bu stajdan öğrendiğiniz daha önce bilmediğiniz en önemli şey:

1.Çocuğa ilişkin:

2.Sağlık ekibine/kuruma ilişkin:

3.Kendinize ilişkin:

Ekleme istediğiniz öneriler:

NOT:

- Ek- 1'de bulunan Hemşirelik Bakım Planı Formu
- Ek-9 Taburculuk Eğitim Formu
- Ek-10 'da bulunan Sağlık Eğitim Formunu Formlarını rehberin sonuna ekleyiniz.

**2.8. HEM302
HALK SAĞLIĞI HEMŐİRELIĐI
DERSİ**

2.8.1. HEM 302 HALK SAĞLIĞI HEMŞİRELİĞİ DERS SORUMLARI

Öğretim Elemanları

Doç. Dr. İlknur GÖL

Dr. Öğr. Üyesi Serap AÇIKGÖZ

Araş. Gör. Dr. Funda ASLAN

Klinik Rehber Hemşireler

2.8.2. HALK SAĞLIĞI HEMŞİRELİĞİ UYGULAMA HEDEFLERİ

1. hafta öğrenci uygulama alanına ilk defa geldiğinde oryante olması, ortam tanıyabilmesi, kendisine verilen birey/aile/çocuk ile ilgili veri toplama, planlama, uygulama ile ilgili bakım sürecini başlatabilmesi hedeflenir. Aşağıda verilen hedeflere uygulama süreci boyunca ulaşması beklenir.

UYGULAMA DÖNEMİ	HAFTA	HEDEFLER
TARİH	2.-14. HAFTA	Uygulama biriminde hemşirelerin görev, yetki ve sorumluluklarını gözleyerek değerlendirme
		Sağlık ekibinde doğrudan görev alarak hemşirelik süreci yaklaşımı ile koruyucu ve tedavi edici bakım verme
		Birey, aile ve toplum gruplarına mesleki etik ilkeler ve hemşirelik süreci doğrultusunda bütüncül bakım verme ve sonuçlarını değerlendirme
		Birey, aile ve toplum gruplarına sağlık eğitimi ve danışmanlık yapma
		Birey, aile ve toplum gruplarına yönelik erken tanı çalışmalarına katılma, planlama, uygulama ve değerlendirme yapma,
		Uygulama biriminde çevreyi değerlendirme ve geliştirme etkinliklerine katılma,
		Yürüttüğü her türlü bakımda toplum kuruluşları ile işbirliği yapma,
		Öz değerlendirme yoluyla ulaştığı bilgi kaynaklarını mevcut bilgi ve becerileri ile geliştirme,
Profesyonel hemşirelik bilgi ve becerilerini uygulama alanında bağımsız olarak uygulama.		

2.8.3.HALK SAĞLIĞI HEMŞİRELİĞİ DERSİ ÖĞRENME ÇIKTILARI

- a) Halk sağlığı ile ilgili kavram ve kuramları tartışır.
- b) Birey, aile ve toplumun sağlığını değerlendirir.
- c) Birey, aile ve toplumun sağlığını koruyan girişimler planlar.
- d) Birey, aile ve toplumun sağlığını koruyan girişimleri uygular.

2.8.4.HALK SAĞLIĞI HEMŞİRELİĞİ DERSİ ÖĞRENCİ YÖNETİM PLANI

Halk Sağlığı Hemşireliği dersinin uygulamasında öğrenciler; Çankırı İlk Sağlık Müdürlüğüne ve müdürlüğe bağlı ASM'lerde, Toplum Sağlığı Merkezi'lerinde, Toplum Ruh Sağlığı Merkezinde, Verem Savaş Dispanserinde, Evde Sağlık Hizmetleri Biriminde, Huzurevinde, AFAD ve okullara uygulamaya çıkmaktadırlar.

2.8.5. HALK SAĞLIĞI HEMŞİRELİĞİ DERS TASARIMI

HAFTALAR	DERS KODU: HEM302 HALK SAĞLIĞI HEMŞİRELİĞİ			
	KONULAR	ÖĞRENME ÇIKTILARI	ÖĞRENME ÇIKTILARINI KAZANDIRMA YÖNTEM ve MATERYALLERİ	ÖĞRENME ÇIKTILARINI ÖLÇME YÖNTEMİ
1.	HALK SAĞLIĞI	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Halk sağlığı kavramını tanımlar. ✓ Halk sağlığının ve halk sağlığı hemşireliğinin tarihsel gelişimi konusunda geçen kavramları tanımlar.	Anlatım ¹ Soru-cevap Gösterip Yapma (Video Gösterimi)	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınavı Saha Uygulama Değerlendirmesi ³
	a) Sağlık kavramı	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Halk sağlığının ve halk sağlığı hemşireliğinin tarihsel gelişimi konusunda geçen olguları tanımlar.		
	b) Halk sağlığı kavramı	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Halk sağlığı kavramının başlıca ilkelerini sıralar. ✓ Sağlık ve hastalık kavramlarını tanımlar. ✓ Sağlık ve hastalık tanımlarını tartışır.		
	c) Sağlığı koruma düzeyleri	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Halk sağlığını koruma düzeyleri arasındaki farklılıkları ayırt eder. ✓ Bireye, aileye, topluma sunulacak halk sağlığı hemşireliği hizmetlerinde bütüncül sağlık yaklaşımının önemini açıklar. ✓ Halk sağlığı hemşireliğinin uygulama ve bakım alanlarını sıralar. ✓ Halk sağlığı hemşiresinin bakım alanları doğrultusunda rollerini, sorumluluklarını ve işlevlerini tanımlar.		
	HALK SAĞLIĞI HEMŞİRELİĞİ	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Halk sağlığı hemşiresinin rol ve işlevlerinin önemini kavrar. ✓ Halk sağlığı hemşiresinin sağlık sistemindeki rollerini etkileyen faktörleri sıralar.		
	a) Halk sağlığı hemşireliği hizmetleri	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Klinik hemşirelik ve halk sağlığı hemşireliği arasındaki benzerlik ve farklılıkları ayırt eder. ✓ Halk sağlığı hemşireliği uygulamalarında hemşirelik sürecinin basamaklarını ve özelliklerini tanımlar.		
	b) Halk sağlığı hemşireliğinin rolleri	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Halk sağlığı hemşireliği uygulamalarında hemşirelik sürecini kullanmanın önemini kavrar. ✓ Halk sağlığı hemşireliğine ilişkin mevcut mevzuatları açıklar.		
	c) Halk sağlığı hemşireliği mevzuatı	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Bireye, aileye, topluma hemşirelik hizmeti sunarken kullanacağı mevzuatı tanımlar. ✓ Halk sağlığı hemşirelerinin yasal hak ve sorumluluklarını açıklar.		

2.	TEMEL SAĞLIK HİZMETLERİ a) Türkiye'de Sağlık Örgütlenmesi	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Temel sağlık hizmetlerinin tarihsel gelişimi konusunda geçen kavramları tanımlar. ✓ Temel sağlık hizmetlerinin tarihsel gelişimi konusunda geçen olguları tanımlar. ✓ Temel sağlık hizmetleri ile ilgili kavramları açıklar. ✓ Halk sağlığı ve temel sağlık hizmetleri ile ilgili kavramları ilişkilendirir. ✓ Geleneksel sağlık hizmetleri ile temel sağlık hizmetleri arasındaki farklılıkları ayırt eder. ✓ Temel sağlık hizmetlerinin sunumunda sektörler arası iş birliğinin önemini kavrar. ✓ Ülkemizdeki sağlık politikalarının tarihsel gelişimini tanımlar. ✓ Ülkemizde uygulanan sağlık politikalarının özelliklerini dönemlerine göre tanımlar. ✓ Ülkemizde sağlık örgütlenmesini sıralayabilir. ✓ Sağlık örgütlenmesini bilmenin halk sağlığı hemşireliği açısından önemini kavrar. ✓ Sağlık politikalarının halk sağlığı hemşireliği üzerindeki etkilerini açıklar.	Anlatım ¹ Soru-cevap	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınavı Saha Uygulama Değerlendirmesi ³
3.	TOPLUMU TANIMA	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Toplum ve hedef kitle kavramının halk sağlığı hemşireliği uygulamaları bakımından önemini açıklar. ✓ Toplumu tanıma kavramını hemşirelik süreci bağlamında değerlendirmeyi tanımlar. ✓ Toplumsal tanı koyma sürecini ve bileşenlerini ifade eder. ✓ Toplumsal tanının halk sağlığı hemşireliği uygulamalarındaki yerini tartışır. ✓ Toplumsal tanı koymak için edinilmesi gereken bilgi kaynaklarını sıralar. ✓ Toplumsal tanı yöntemlerini tanımlar. ✓ Toplum katılımı kavramının halk sağlığı hemşireliği uygulamalarındaki önemini fak eder.	Anlatım ¹ Soru-cevap Tartışma	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınavı Saha Uygulama Değerlendirmesi ³

- a)** Aile Sağlığı ✓ Aile kavramını tanımlar.
Hemşireliği ✓ Aile tiplerini bilir.
- b)** Evde Bakım ✓ Aile sağlığı kavramını tanımlar.
Hemşireliği ✓ Aile sağlığı ile ilgili kavramları açıklar.
✓ Aile sağlığına yönelik hizmetlerin özelliklerini açıklar.
✓ Aile sağlığını değerlendirmede ev ziyaretinin önemini kavrar.
✓ Etkili bir ev ziyareti için halk sağlığı hemşiresinin temel becerilerini tanımlar.
✓ Ev ziyareti aşamalarını tanımlar.
✓ Hemşirelik sürecini kullanarak ev ziyareti planlar.
✓ Birey ve ailesinin sağlık değerlendirmesini yapar.
✓ Halk sağlığı hemşiresinin aile sağlığı ile ilgili rollerini tartışır.
✓ Aile sağlığı hemşiresinin yasal sorumluluklarını tanımlar.
✓ Evde bakım hizmetleri ile ilgili kavramları açıklar.
✓ Evde bakım hizmetlerinin özelliklerini açıklar.
✓ Evde bakım hizmetlerinin organizasyon özelliklerini açıklar.
✓ Gereksinime göre evde bakım hizmetlerini planlar.
✓ Evde bakım uygulama örnekleri sunar.
✓ Hemşirenin evde bakım ile ilgili rollerini tartışır.
✓ Evde bakım hemşiresinin yasal sorumluluklarını tanımlar.
✓ Evde bakım hemşireliğine ilişkin mevcut mevzuatlardaki görev, yetki ve sorumlulukları açıklar.

Anlatım¹
Soru-cevap
Gösterip Yapma
(Video
Gösterimi)
Tartışma

Yazılı Ara Sınavlar
Yazılı Final Sınavı
Saha Uygulama
Deđerlendirmesi³

<p>5.</p> <p>SAĞLIĞIN GELİŞTİRİLMESİ</p> <p>a) Sağlık Eğitimi, İletişim ve Danışmanlık</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Halk sağlığı ve sağlığın geliştirilmesi ile ilgili kavramları ilişkilendirir. ✓ Sağlığı belirleyen faktörleri sıralar. ✓ Sağlığı koruma ve geliştirme arasındaki farkı açıklar. ✓ Sağlığın geliştirilmesi için öncelikleri belirler. ✓ Sağlıklı yaşam biçimi davranışlarının önemini kavrar. ✓ Sağlığı koruma ve geliştirmede halk sağlığı hemşiresinin rol ve sorumluluklarını açıklar. ✓ İletişim kavramının insan ilişkilerindeki önemini tanımlar ✓ İletişimi etkileyen faktörleri tanımlar ✓ İletişim becerilerinin halk sağlığı hemşireliği hizmetlerinin etkili olmasında önemini fark eder. ✓ Birey ve aile gereksinimleri doğrultusunda danışmanlık yapar. ✓ Sağlık eğitimi ile ilgili kavramlar arasındaki benzerlik ve farklılıkları açıklar. ✓ Sağlık eğitimi yaklaşımlarını açıklar. ✓ Sağlık eğitimi etkileyen etmenleri açıklar. ✓ Sağlık eğitimi gereksinimlerini birey, aile ve toplum gereksinimleri doğrultusunda saptar. ✓ Sağlık eğitimini öğrenme-öğretme süreci doğrultusunda planlar. ✓ Sağlık eğitimi uygulama örnekleri sunar. ✓ Halk sağlığı hemşiresinin sağlık eğitimi ile ilgili rollerini tartışır.	<p>Anlatım¹ Soru-cevap Vaka Çalışması² Tartışma</p>	<p>Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınavı Saha Uygulama Değerlendirmesi³</p>
---	--	---	--

<p>6.</p> <p>a) Kültür ve Sağlık b) Çevre Sağlığı</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kültür ve ilişkili kavramları tanımlar. ✓ Kültürün özelliklerini sıralar. ✓ Sağlık, hastalık ve kültür ilişkisini açıklar. ✓ Dünyada ve Türkiye’de birey, aile ve toplumun sağlığını etkileyen kültürel sorunları tartışır. ✓ Kültürel bakım kavramını tanımlar. ✓ Kültürlerarası hemşirelik kavramının halk sağlığı hemşireliği uygulamalarında kullanımının önemini açıklar. ✓ Halk sağlığı hemşireliğinde kullanılan kültürlerarası modellere örnek verir. ✓ Koruyucu sağlık hizmetlerinde sunulacak hemşirelik bakımını kültürel değerlere uygun vermenin önemini kavrar. ✓ Çevre kavramını oluşturan bileşenleri ifade eder. ✓ Toprak, su, hava, gürültü kirliliklerinin önemini kavrar. ✓ Katı-sıvı atıklar ve çöplerin kurallarına göre imha edilmesinin önemini kavrar. ✓ Birey, aile ve toplumu çevre sağlığı doğrultusunda değerlendirir. ✓ Çevre kirliliğinden kaynaklanacak insan ve toplum sağlığı üzerinde etkili olabilecek sorunları değerlendirir. ✓ Çevre ile ilgili alınması gereken önlemleri tanımlar. ✓ Çevre sağlığına ilişkin temel kavramları, ilke ve yöntemleri tanımlar. ✓ Çevre sağlığına ilişkin kavram ve ilkelerin önemini açıklar. ✓ Sağlık ve çevre arasındaki yakın ilişkinin farkına varır. ✓ Toplumun çevre sağlığı gereksinimlerini karşılamada sağlık disiplinleri, meslektaşları ve toplum liderleri ile iş birliği yapmanın önemini kavrar. ✓ Çevre sağlığını geliştirmede halk sağlığı hemşiresinin rollerini tanımlar. 	<p>Anlatım¹ Soru-cevap Gösterip Yapma (Video Gösterimi) Vaka Çalışması² Tartışma</p>	<p>Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınavı Saha Uygulama Değerlendirmesi³</p>
<p>7.</p> <p>a) Anne ve Çocuk Sağlığı b) Adolesan Sağlığı</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Anne ve çocuk sağlığı hizmetlerini tanımlar. ✓ Anne ve çocuk sağlığı hizmetlerinin kapsamını tanımlar. ✓ Anne ve çocuk sağlığı hizmetleri ile ilişkili kavramları açıklar. ✓ Anne ve çocuk sağlığı hizmetlerinin önemini kavrar. ✓ Anne ve çocuk sağlığının iyileştirilmesine yönelik ulusal hedefleri 		

tanımlar.

- ✓ Anne ve çocuk sağlığına ilişkin sağlık göstergelerini tanımlar.
- ✓ Anne ve çocuk sağlığı etkileyen faktörleri örneklendirir.
- ✓ Anne ölümlerinin nedenlerini tartışır.
- ✓ Doğum öncesi dönemde, doğum sürecinde ve doğum sonrası dönemde anne bakımının önemini kavrar.
- ✓ Gebelik izlemlerini ve sıklıklarını bilir.
- ✓ Bebek ve çocuk izlemlerini ve sıklıklarını tanımlar.
- ✓ Anne ve çocuk sağlığında belirleyici olan muayene yöntemlerini tanımlar.
- ✓ Gebelikte ve bebeklik döneminde beslenmenin önemini kavrar.
- ✓ Gebelikte ve bebeklik döneminde verilecek bağışıklama hizmetlerini açıklar.
- ✓ Aile planlamasını tanımlar.
- ✓ Aile planlamasının önemini açıklar.
- ✓ Aile planlaması yöntemlerini bilir.
- ✓ Aile planlaması hizmetlerinde halk sağlığı hemşiresinin danışmanlık rolünün önemini kavrar.
- ✓ Anne ve çocuk sağlığına yönelik ulusal düzeyde yürütülen sağlık programlarını tanımlar.
- ✓ Anne ve çocuk sağlığına yönelik ulusal düzeyde yürütülen sağlık programlarında hemşirenin rolünü tanımlar.
- ✓ Anne ve çocuk sağlığına yönelik ulusal düzeyde yürütülen sağlık programlarında hemşiresinin yasal sorumluluklarını açıklar.
- ✓ Adolesan dönemi tanımlar.
- ✓ Adolesan döneminin özelliklerini sıralar.
- ✓ Adolesan sağlığı konusunda geçen kavramları tanımlar.
- ✓ Adolesan sağlığı üzerinde etkili faktörleri açıklar.
- ✓ Adolesan döneme özgü temel sorunları tartışır.
- ✓ Adolesan dönemde yaygın görülen sağlık sorunlarını farkına varır.
- ✓ Adolesan sağlığının önemini kavrar.
- ✓ Adolesan sağlığının korunması ve geliştirilmesinde başlıca kuralları açıklar.
- ✓ Adolesanlara verilecek koruyucu sağlık hizmetlerinin önemini kavrar.
- ✓ Adolesanlara verilmesi gereken koruyucu sağlık hizmetleri açıklar.
- ✓ Adolesanın gereksinimi doğrultusunda hemşirelik sürecini uygular.
- ✓ Adolesanın gereksinimi doğrultusunda sağlık eğitimi planlar.

Anlatım¹
Soru-cevap
Gösterip Yapma
(Video
Gösterimi)
Vaka Çalışması²
Tartışma

Yazılı Ara Sınavlar
Yazılı Final Sınavı
Saha Uygulama
Değerlendirmesi³

8. HAFTA ARA SINAV

9.	OKUL SAĞLIĞI HEMŞİRELİĞİ	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Okul sağlığı hemşireliğine ilişkin temel kavramları, ilke ve yöntemleri tanımlar. ✓ Sağlıklı okul ve çevresinin özelliklerini tanımlar. ✓ Okul sağlığı hizmetlerinin önemini kavrar. ✓ Okul sağlığı hemşireliğine ilişkin kavram ve ilkelerin önemini açıklar. ✓ Okul sağlığı hemşireliğinin temel felsefesini yorumlar. ✓ Okul sağlığı hemşiresinin rollerini ve sorumluluklarını tanımlar. ✓ Okul toplumunun öncelikli sağlık sorunlarını ve risk faktörlerini tanımlar. ✓ Okul toplumunun sağlık risklerini azaltan öneriler geliştirir. ✓ Okul çocuğunun fizyolojik, psikolojik, sosyal gereksinim ve sorunlarına yönelik hemşirelik sürecini uygular. ✓ Bireyin, ailenin ve okul toplumunun sağlığını geliştirme ve korumada sağlık eğitim programı oluşturur. ✓ Okul çocuğu, ailesi ve okul çalışanlarına yönelik danışmanlık konularını belirler. ✓ Okul sağlığı hemşireliğinde yapılan uygulamaları tanımlar.	Anlatım ¹ Soru-cevap Gösterip Yapma (Video Gösterimi) Vaka Çalışması ² Tartışma	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınavı Saha Uygulama Değerlendirmesi ³
10.	YETİŞKİN VE YAŞLI SAĞLIĞI	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Yetişkin ve yaşlı sağlığı ile ilgili kavramları tanımlar. ✓ Yetişkinlikte görülen sağlık sorunlarının yetişkin sağlığı açısından önemini kavrar. ✓ Yaşlılıkta görülen sağlık sorunlarının yaşlı sağlığı açısından önemini kavrar. ✓ Toplumsal değişimler ve yaşlanan toplumun ortaya çıkardığı gereksinimleri anlayabilir. ✓ Yetişkin ve yaşlı bireyin sağlığını etkileyen biyo-psiko-sosyal değişiklikleri açıklar. ✓ Çok yönlü geriatrik değerlendirmenin önemini kavrar. ✓ Yetişkin ve yaşlı birey için sağlığı koruyucu ve geliştirici yaklaşımları tanımlar. ✓ Yaşlılara yönelik bakım sistemlerini tanımlar. ✓ Yaşlılara verilen hemşirelik hizmetlerinin önemini kavrar. ✓ Yetişkin ve yaşlı bireyin sağlık eğitimi gereksinimlerini birey, aile ve toplum gereksinimleri doğrultusunda saptayabilir. ✓ Yetişkin ve yaşlı bireyin bakımını planlayabilir.	Anlatım ¹ Soru-cevap Gösterip Yapma (Video Gösterimi) Vaka Çalışması ² Tartışma	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınavı Saha Uygulama Değerlendirmesi ³

11.	Bağışıklama Hizmetleri	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Bağışıklama ile ilgili kavramları tanımlar. ✓ Aşıları sınıflayabilir. ✓ Aşıların özelliklerini tanımlar. ✓ Aşıları uygulama yerlerini tanımlar. ✓ Aşıların endikasyon, kontrendikasyon ve yan etkilerini tanımlar. ✓ Çocukluk dönemi aşı takvimini tanımlar. ✓ Gebelikte aşı uygulamanın önemini kavrar. ✓ Gebelikte aşı takvimini tanımlar. ✓ Kuralına göre aşı yapmanın önemini kavrar. ✓ Soğuk zincirin önemini kavrar. ✓ Bağışıklama hizmetlerinde halk sağlığı hemşiresinin rollerini tanımlar.	Anlatım ¹ Soru-cevap Gösterip Yapma (Video Gösterimi)	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınavı Saha Uygulama Değerlendirmesi ³
12.	a) Toplum Ruh Sağlığı b) İş Sağlığı ve Hemşireliği	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Toplum ruh sağlığı ve ilişkili kavramları açıklar. ✓ Dünyada ve Türkiye’de toplum ruh sağlığını etkileyen faktörleri tartışır. ✓ Toplumda oluşan ruhsal bozuklukların nedenlerini açıklar. ✓ Temel sağlık hizmetleri bağlamında toplum ruh sağlığını koruma ve geliştirme uygulamalarının önemini tanımlar. ✓ Toplum ruh sağlığını koruma ve geliştirmeye yönelik hizmetlerde halk sağlığı hemşiresinin rol ve görevlerini tanımlar. ✓ Birey, aile ve topluma bakım verirken toplum ruh sağlığına özgü bilgi ve becerileri kullanarak hemşirelik sürecini uygular. ✓ İş ile ilişkili kavramları tanımlar. ✓ İş ve sağlık arasındaki ilişkiyi tartışır. ✓ İş sağlığının ve iş sağlığı hemşireliğinin tarihsel gelişimi konusunda geçen kavramları tanımlar. ✓ İş sağlığının ve iş sağlığı hemşireliğinin tarihsel gelişimi konusunda geçen olguları tanımlar. ✓ İş kazaları ve meslek hastalıkları ile ilişkili kavramları tanımlar. ✓ İş kazalarını önlemede halk sağlığı müdahalelerinin önemini kavrar. ✓ İşçi ve çalışanlara özgü sağlık risklerine ve sorunlarına yönelik primer, sekonder ve tersiyer koruma önlemlerini tanımlar. ✓ İşçi ve çalışanların gereksinimleri doğrultusunda sağlık eğitimleri planlar. ✓ İş sağlığı ve iş sağlığı hemşireliği ile ilgili mevzuatları tanımlar.	Anlatım ¹ Soru-cevap Gösterip Yapma (Video Gösterimi) Vaka Çalışması ² Tartışma Anlatım ¹ Soru-cevap Gösterip Yapma (Video Gösterimi) Vaka Çalışması ² Tartışma	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınavı Saha Uygulama Değerlendirmesi ³ Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınavı Saha Uygulama Değerlendirmesi ³

13.	<p>a) Epidemiyolojinin Halk Sağlığı Hemşireliğinde Kullanımı</p> <p>b)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Epidemiyolojinin tanımını açıklar. ✓ Epidemiyolojik yöntemleri tanımlar. ✓ Epidemiyolojik yöntemlerin yararını tartışır. ✓ Epidemiyolojik yöntemlerin nerede, ne zaman, nasıl kullanılacağını ifade eder. ✓ Epidemiyolojik araştırma yöntemlerinin ışığında yapılmış çalışmaları tartışır. ✓ Toplum sağlığını etkileyen etmenlerin etken-çevre-insan özelliklerine göre neden-sonuç ilişkisini açıklayan epidemiyolojik araştırma yöntemlerini planlar. ✓ Epidemiyolojik araştırma sonuçlarını yorumlar. 	Anlatım ¹ Soru-cevap	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınavı Saha Uygulama Değerlendirmesi ³
14.	ENFEKSİYON HASTALIKLARININ ÖNLENMESİ VE KONTROLÜ	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Enfeksiyon hastalıkları ile ilişkili kavramları tanımlar. ✓ Enfeksiyon zinciri aşamalarını sıralar. ✓ Enfeksiyon hastalıkları bildirim sisteminin önemini kavrar. ✓ Bulaşıcı hastalıkların ortaya çıkmaması için bireye ve çevreye yönelik alınabilecek önlemleri açıklar. ✓ Bulaşıcı hastalık ortaya çıktıktan sonra alınabilecek korunma önlemlerini sıralar. ✓ Halk sağlığı hemşiresinin bulaşıcı hastalıkların önlenmesindeki rollerini tartışır. ✓ Bulaşıcı hastalıklarla ilişki hizmetlerde halk sağlığı hemşiresinin yasal sorumluluklarını tanımlar. 		
15.	Küreselleşme ve Sağlık	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Küreselleşme ve ilişkili kavramları tanımlar. ✓ Küreselleşme ve sağlık arasındaki ilişkiyi açıklar. ✓ Küreselleşmenin sağlık üzerindeki etkisini ifade eder. ✓ Küreselleşmenin sağlık hizmetlerine yansımalarını tartışır. ✓ Uluslararası sağlık ve ilişkili kavramları tanımlar. ✓ Uluslararası sağlığı düzenlemede etkili sağlık kuruluşlarını tanımlar. 	Anlatım ¹ Soru-cevap	Yazılı Ara Sınavlar Yazılı Final Sınavı Saha Uygulama Değerlendirmesi ³
16. HAFTA FİNAL SINAVI				

¹: **ANLATIM:** Konu anlatımları PPT sunumu şeklinde yapılacaktır. PPT sunumları konu anlatımından bir hafta önce ALMS sistemine yüklenecek öğrencinin derse hazır olması istenecektir.

²: **VAKA ÇALIŞMASI:** Konuya uygun vaka örneğinin tartışılması.

³: **SAHA UYGULAMA DEĞERLENDİRMESİ:** Öğrenciden her klinik rotasyon sonunda 1 adet bakım planı/rapor istenecektir. Bakım planının klinik uygulama rehberinde yer alan veri toplama ve bakım planı hazırlama taslağına uygun olması istenecektir. ÇAKÜ Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Halk Sağlığı Hemşireliği Öğretim Elemanı Değerlendirme Formunda yer alan basamaklara yönelik değerlendirilme yapılacak ve uygulama puanı oluşturulacaktır. Değerlendirme Formundan 60 puan alınamaması durumunda öğrenci klinik uygulamadan başarısız sayılacaktır. Klinik uygulama puanının yılsonu başarı puanına etkisi %40'dir.

2.8.6. KLİNİK UYGULAMA ÖĞRENCİ DEĞERLENDİRME FORMU

	ÇAKÜ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ HALK SAĞLIĞI HEMŞİRELİĞİ DEĞERLENDİRME FORMU	ÖĞRENCİNİN ADI SOYADI:	
		NO:	YER:
KİŞİSEL NİTELİKLER (10)		A PUANI	B PUANI
1. Zamanında uygulama alanında bulunma (1)			
2. Uygulama süresince uygulamaya devam durumu (1)			
3. Forma bütünlüğünü sağlama (1)			
4. Sorumluluk olarak uygulamaya katılma durumu (2)			
5. Uygulama ortamında ne yapabileceğine karar verebilme durumu (2)			
6. Özdeğerlendirme yapabilme becerisi (2)			
İLETİŞİM (10)			
7. Aile Sağlığı Merkezi yöneticileri ile iletişim (2)			
8. Aile Sağlığı Merkezi çalışanları ile iletişim (2)			
9. Aile Sağlığı Merkezi hemşiresi ile iletişim (2)			
10. Diğer sağlık ekibi üyeleriyle iletişim (2)			
11. Grup arkadaşı ile iletişim (2)			
HEMŞİRELİK UYGULAMASI (30)			
12. ASM'nin yapısı ve yürütülen hizmetlere ilişkin veri toplama (Hangi uygulama alanında ise o doğrultuda değerlendirme yapılır) (4)			
13. ASM uygulamalarına katılma (4)			
14. ASM'de hemşire/ebenin aylık doldurduğu formları doldurma (4)			
15. Aile tanılması için uygun verileri toplama, gözlem yapma (3)			
16. Kendini tanıtmaya ve ev ziyaretini başlatma (5)			
17. Ev ziyaretini organize şekilde sürdürme (5)			
18. Ev ziyaretinin bitirme (5)			
HEMŞİRELİK SÜRECİ (30)			
19. Verileri toplama (5)			
20. Uygun hemşirelik tanısını belirleme (5)			
21. Hemşirelik tanısına uygun amaç belirleme (4)			

22.Bakımı için gerekli hemşirelik girişimlerini planlama (4)		
23. Bakım için gerekli hemşirelik girişimlerini uygulama (4)		
24.Bakımın sonuçlarını değerlendirme (4)		
25. Eğitim gereksinimlerini doğru belirleme, eğitim materyali geliştirme, sunma (4)		
ARAŞTIRMA UYGULAMASI (10)		
34.ASM'de araştırma önceliklerini belirleme (5)		
35.ASM'de araştırma kullanımı ile ilgili faaliyetler gerçekleştirme (5)		
VAKA SUNUMU VE TARTIŞMASI (10)		
36.Vakayı literatür doğrultusunda inceleme (3)		
37.Vakayı power-point sunu olarak hazırlama (3)		
38.Vakayı neden sonuç ilişkileri ile tartışabilme (4)		
TOPLAM (100)		
NOTLAR:		

2.8.7. TANITIM BİLGİLERİ

ÖĞRENCİ BİLGİSİ	
Adı ve Soyadı - Numarası	
İmzası	
Servis/Bölüm	Fotoğraf
Sorumlu Öğretim Elemanı	
Rehber Klinik Hemşire	

AİLE SAĞLIĞI MERKEZİ TANITIM FORMU

Adı :

Bulunduğu yer :

Hizmet verdiği nüfus :

ASM EKİBİ

ASM sorumlusu :

Sağlık ekibini oluşturan kişiler :

Personel sayısı :

ASM çalışma birimleri :

Aile sağlığı elemanının (hemşire, ebe, sağlık memuru) günlük yaptıkları işler :

ASM'İN FİZİKSEL YAPISI VE ÇEVRESİ

ASM'nizin bulunduğu grup (A, B, C, D) hangisidir? Bu grup ASM'nin fiziksel yapısını yazınız.

ASM içindeki çöplerin toplanması ve atıkların yok edilme işlemlerini yazınız.

ASM HİZMETLERİ

ASM' de sunulan Hizmetler nelerdir?

ASM'de gözlemlediğiniz erken tanı hizmetleri nelerdir?

ASM'de yürütülen ve gözlemlediğiniz eğitim konuları nelerdir?

AŞILAR	GÖZLEDİM	UYGULADIM
HEPATİT B		
HEPATİT A		
BCG		
DaBT-IPA-Hib		
DaBT-IPA		
KPA		
KKK		
Su Çiçeği		
OPA		
Td		
Diğer		

Bağışıklama Hizmetlerinde gözlemlediğiniz ve/veya uyguladığınız aşıları X ile işaretleyiniz.

KAPAKLAR	AŞILAR	ISI (°C) ÇİZELGESİ GÖZLEMİ
Üst Raf		Ort. Derece:
Orta Raf		
Alt Raf		
Sebzelikler		
Kapaklar		

Buzdolabında aşılarda saklanma koşullarını gözleyerek, aşılarda yerleşim yerlerini ve ısı çizelgesine ilişkin gözleminizi aşağıdaki boşluklara belirtiniz.

- Bölge halkının yaygın sağlık sorunları nelerdir?
- Bu sağlık sorunlarının çözümüne yönelik önerileriniz nelerdir?
- Aile sağlığı merkezinde hemşire –ebe tarafından aylık doldurulan formlar nelerdir?

SEÇTİĞİNİZ BÖLGEDEKİ NÜFUSUN YAŞ GRUPLARINA ve CİNSİYETE GÖRE DAĞILIMI

CİNSİYET	0		1-4		5-6		7-14		15-49		50-64		65+		TOPLAM	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
KADIN																
ERKEK																
TOPLAM																

--

AİLE TANILAMA REHBERİ

Ailenin adı:

Adresi:

Evde yaşayan kişi sayısı:

Evde yaşayan kişilerin sağlık güvencesi ve türü:
--

Aile bireylerine ilişkin bilgiler:

ADI	DOĞUM TARİHİ	YAKINLIK DERECESİ	EĞİTİM DÜZEYİ
1.			
2.			
3.			
4.			
DİĞER			

• Evde çalışan üyelerin meslekleri:
• Aylık ve yıllık gelir:

Aile bireylerinin sağlık durumları:

Adı	Geçirilmiş yaralanma	Operasyon	Kronik hastalık	Kullandığı ilaç tedavisi	Sürdürmesi gereken diyet
1.					
2.					
3.					
4.					
DİĞER					

AİLE TANILAMA REHBERİ

• Sağlığa ilişkin tutumu:
Hastalanınca kime başvuruyorlar:
Hangi durumlarda sağlık kuruluşuna başvuruyor:
• Eşlerin yakınlık derecesi:
• Toplum kaynaklarını kullanma durumu:

• Ev tipi:	Apartman ( )	Gecekondu ( )	Diğer ( )
• Oda sayısı:	Mobilya:	Yeterli ( )	Yetersiz ( )
• Tuvalet:		İçerde ( )	Dışarıda ( )
• Yerleşim yeri: İl: ( )	İlçe ( )	Köy ( )	Diğer ( )
• Ulaşım:			
• Toplu ulaşım		Var ( )	Yok ( )

	İYİ	ORTA	KÖTÜ
Aile içindeki kişiler arası ilişkiler			
Eşlerin birbiriyle ilişkisi			
Çocukların birbiriyle ilişkisi			
Çocukların ebeveynlerle ilişkisi			
Diğer aile üyeleri ile ilişkiler			

Aile içindeki etkin kişi	Çok etkin	Etkin	Etkin değil
Anne			
Baba			
Evdeki büyükler			
Ortak katılım			

<ul style="list-style-type: none">
Beslenme durumu (tüketilen besin grubu):
<ul style="list-style-type: none">
Besin tüketim alışkanlıkları (ortak kaptan yemek yeme, günlük yeme öğün sayısı):
<ul style="list-style-type: none">
Uyku düzenleri (yatma, uyanma, dinlenme araları: Erişkin ve çocuklar için ayrı):
<ul style="list-style-type: none">
Ailenin saptanan sağlık sorunları:
<ul style="list-style-type: none">
Ailenin saptanan hemşirelik gereksinimleri:

0-1 Yaş İçin (Bulduğunuz dönemde ASM'ye başvuran 1 (bir) yenidoğanın Sağlık Bakanlığı Bebek ve Çocuk İzlem Protokolleri'ne uygun şekilde izlemini yapınız.

Doğum tarihi:	
Doğum kilosu:	Boy:
Göbek bakımı:	
Anne sütü alma durumu:	
• Günde kaç kez emzirdiği:	
• Emzirme süresi:	
• Emzirmeye son verme şekli: Çocuk emmeyi bırakıyor ( ) Anne kendisi bıraktırıyor ( ) Diğer ( )	
• Emzirme sonrası yaptığı uygulama var mı?	
• Göğüs hijyeni alışkanlığının niteliği: Emzirme öncesi ( ) Emzirme sonrası ( )	
Bebeklere verilen ilaç uygulaması var mı? Vitamin ( )	
Diğer ( )	
Ek gıdalara başlama durumu:	
• Ne zaman başlandıği:	
• Başlanan besinin miktarı:	
• İlk başlanan besin:	
• Daha sonra başlanan:	
Başını dik tutma:	
Oturma destekli:	
Oturma desteksiz:	
Emekleme:	
Yürüme:	
Diş çıkarma ve sayısı:	
Fontanel düzeyi:	
Pişik olup olmadığı:	

Konuşma durumu:	
Anneyi tanıma durumu:	
Aile fertlerini tanıma durumu:	
Son boy-kilosu:	Kafa çevresi:
Refleksleri:	
DKÇ durumu:	
Görme durumu:	

2.8.8. BEBEK/ÇOCUK İZLEM REHBERİ

FİZİKSEL DEĞERLENDİRME

İŞLEM BASAMAKLARI
1.Ellerinizi yıkayın
2.Anneye açıklama yapın
YAŞAM BULGULARINI ALIN
1.Vücut sıcaklığını ölçün (aksiler) 2.Nabzını alın (apeksten 1 dakika sayın) 3.Solunum sayısını abdomen hareketlerini gözlemleyerek 1 dakika sayın.
BOY UZUNLUĞUNU ÖLÇÜN
1.Yenidoğanı sırtüstü yatırın 2.Başını dik ve sert bir yüzeye sıkıca dayandırın 3.Ayak tabanına tahta dayandırın işaretleyin 4.Baş ve topuk arası uzunluğu ölçün
BAŞ ÇEVRESİNİ ÖLÇÜN
1.Mezurayı kaşların hemen üzerinden ve oksipital bölgenin en çıkıntılı noktasından geçirerek başın en geniş çevresini ölçün.
DERİ
1. Derisini değerlendirin (Solukluk, Siyanoz, İkter, Turgor/Tonus, Hipotonik, Hemanjiyom, Hipertonik, Peteşi, Ekimoz, Purpura, Mongollekesi, Ödem, Vernikskazeoza)
BAŞ VE YÜZ
1.Saçını değerlendirin (canlı, yumuşak, kuru, ince, seyrek) 2.Başın şeklini değerlendirin (simetri, asimetri, sefalhematom,kaputsucceadenum) 3.Fontanelleri değerlendirin (büyüklük, çöküntü, kabarıklık) 4.Yüzü renk(soluk, sarı, siyanotik), döküntü (peteşi, purpura, ekimoz) simetri ve ödem açısından değerlendirin.
GÖZLER
1.Skleraları (sarılık vb.), 2.Gözlerde ödem, akıntı, konjunktivit olup olmadığını değerlendirin.

KULAK

- 1.Kulağın büyüklüğünü, şeklini,
- 2.Akıntı olup olmadığını değerlendirin.

BURUN

- 1.Burun kanadı solunumu,
- 2.Burunda akıntı (pürülan, mukoid, kanama) ve tıkanıklık açısından değerlendirin

SOLUNUM SİSTEMİ/GÖĞÜS

- 1.Solunum şeklini (abdominal, diyafram) değerlendirin.
- 2.Solunum hızını değerlendirin (takipne, apne, etraksiyonlar, Yardımcı solunum kaslarının kullanımı)
- 3.Sekresyon olup olmadığını değerlendirin
- 4.Toraks simetrisini değerlendirin
- 5.Meme akıntısı ve şişlik açısından değerlendirin

GENİTAL BÖLGE: DIŞ GENİTALLERİ DEĞERLENDİRİN**Erkekler**

1. Sünnet derisini geriye çekerek yapışık olup olmadığını ve üretral açıklığı değerlendirin (Fimozis, Hipospadies, Epispadies)
2. Her iki testisin skrotuma inip inmediğine bakmak için testisleri palpe edin

Kızlar

1. Labia ve klitoris ödem yönünden değerlendirin
2. Kanama yönünden değerlendirin
3. Klitoris büyüklüğünü değerlendirin

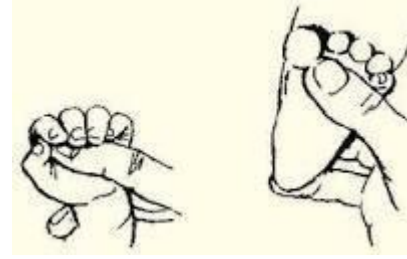
EKSTREMİTELER: HAREKET VE SİMETRİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİN

GELİŞİMSEL KALÇA DİSPLAZİSİ yönünden bebeği değerlendirin

1. Doğum sonrası ilk 48 saat içinde (doğum sonrası ilk izlemde) bebeğin ailesi ile yüz yüze görüşme yaparak GKD'nin olası nedenleri ve tanısı hakkında aileyi bilgilendir ve GKD hakkında ayrıntılı bilgiler içeren bir broşür ver.
2. Bebekte GKD için bilinen risk faktörlerini belirle.
  - Pozitif aile öyküsü,
  - Doğum öncesi makadi duruş ya da makadi doğum öyküsü
  - Çoğul gebelik,
  - Oligohidroamniyoz öyküsü,
  - Tortikollis - metatarsusadduktus - pes kalkaneovalgus gibi eşlik eden deformitelerin varlığı,
  - Kundak uygulaması,
  - İlk doğan kız çocukları,
  - Bebek kalçalarının ekstansiyon ve adduksiyona zorlandığı her durum
3. Risk Faktörlerini kaydet.
4. Risk faktörlerinden herhangi biri pozitif ise kalça ultrasonografisi için randevu alınmasını öner.
5. Risk faktörü yok ise
  - Bacak uzunluk farkına (Galeazzi bulgusu) ve pili asimetrisine bak.
  - 3-4 haftalık iken fizik muayene yaptırılması için aile hekimine yönlendir.
6. USG çekilmiş ise
  - Sonucunu değerlendir.
  - AHBS'ye kaydetmesi için Aile Hekimine yönlendir.
  - GKD mevcut ise tedavi ve bakımının izlenmesi için aileyi bilgilendir.

NÖROLOKİK SİSTEM: REFLEKLER

Yakalama refleksi (3.ayda azalır)
Elin iç yüzeyine bir obje yerleştirilmesi ile
parmakların içe bükülmesi
Ayak tabanında parmakların altına
dokunulması ile ayak parmaklarının içe
bükülmesi

Arama refleksi (9-12.ayda kaybolur)

Ağız kenarına ya da yanağa hafifçe dokununca yenidoğan başını o yöne çevirir ve açar

Moro Refleksi (3-4.ayda azalır, 6.ayda kaybolur)

Yenidoğanı sırt üstü pozisyonda yatağa yatır

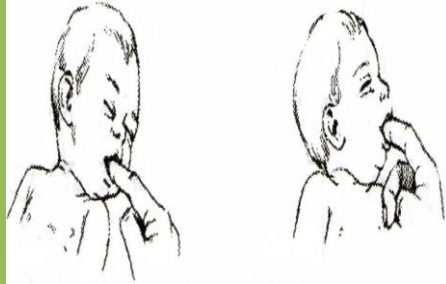
Yenidoğana yatağının kenarına vurarak ya da yanında el çırparak ani uyarın ver

Kol ve bacaklarda simetrik olarak abdüksiyon ve ekstansiyon olur Parmaklar yelpaze şeklinde açılır Her iki elde başparmağı ile işaret parmağı arasında tipik C şekli oluşur Ekstremitelerinifleksiyon ve abdüksiyon konumuna getirir

Emme refleksi (6.ayda kaybolur)

Bebeğin dudaklarına dokununca ya da ağızına bir obje yerleştirilince uyarı olur Emme hareketi göğüs ya da biberondan besin alabilecek kadar güçlü ve ritmik mi?

Tonik boyun refleksi (6.ayda kaybolur)

**Bebęi sırt üstü yatar
pozisyona al Başı bir
tarafa çevir**

**Başın çevrildiği taraftaki kol ve bacaklar
ekstansiyona gelir Karşı taraftaki kol ve
bacaklar fleksiyona geçer**

Beslenme

Emzirme hakkında değerlendirme ve danışmanlık yapın

NOT:

- Ek-7'de bulunan Percentil Eğrilerini yaş ve cinsiyete uygun olarak kullanınız.

2.8.9. OKUL ÇOCUĞU VE GENÇ İZLEM FORMU

OKUL ÇOCUĞU VE GENÇ İZLEM FORMU (6-17 YAŞ)
Boy:
Kilo:
Beslenme alışkanlığı:
Görme ve işitme fonksiyonları:
Enüresiz:
Konuşma yeteneği, konuşma bozukluğu:
Okula ilişkin düşünce ve tutumu:
Öğretmenleriyle ilişkisi:
Okul başarı durumu:
İlgi alanları:
Aile bireyleriyle ilişkisi:
Aile içinde çocuğun yeri ve değeri:
Çocuğun öğrenme isteği:
Çocuğun merakları:
Boş zamanlarını değerlendirme şekli:
Hijyen alışkanlıkları:
Geçirdiği önemli hastalıklar:

NOT:

- Ek-7'de bulunan Percentil Eğrilerini yaş ve cinsiyete uygun olarak kullanınız.

2.8.10. KADINLARDA İZLEM

Menstruasyon ritmi, miktarı ve süresi:

Vajinal akıntısının olup olmadığı ve niteliği:

Menstruasyon hijyenine yönelik alışkanlıkları:

Doğum yılı	Öğrenim durumu	Mesleği	İşi	Toplam gebelik sayısı	Toplam doğum sayısı	Canlı doğum sayısı	Ölü doğum sayısı	Yaşayan çocuk sayısı	Düşük sayısı	Ölen çocuk sayısı

AP yöntemi kullanma durumu	
Hiç yöntem kullanmayanlar	
Geri çekme yöntemi (etkisiz yöntem kullananlar)	
Tüp ligasyon	
Ria	
Hap	
Kondom	
Diğer etkisiz yöntemlerden birini kullananlar	

Aile planlamasına ilişkin bilgi ve tutumu:

2.8.11. AİLE PLANLAMASI DANIŞMANLIĞI REHBERİ

Karşılıyarak selamlayın:
<ul style="list-style-type: none">
• Hizmet almak için gelen kişileri nazikçe karşılayın.
• Kendinizi tanıtır, nasıl yardımcı olabileceğinizi sorun.
• Konuşmayı mahremiyet içinde, rahat bir yerde yapın.
• Gizlilik konusunda güven verin
Alaka göstererek soru sorun:
<ul style="list-style-type: none">
• Hizmet alacak kişiye önce yaşını, medeni durumunu, gebelik, doğum ve yaşayan çocuk sayısını sorun.
• Geçmişte ve halen kullandığı aile planlaması yöntemlerini sorun.
• Aile planlaması konusundaki gereksinimlerini, isteklerini, kuşku ve kaygılarını, sorunlarını anlatmaya, soru sormaya teşvik edin.
Yöntemler konusunda bilgi verin:
<ul style="list-style-type: none">
• Yöntemler konusunda bildiklerini sorup yanlışlarını düzeltin.
• Tüm yöntemlerin yararları ve yan etkileri hakkında bilgi verin.
• Hangi yöntemi nereden ve nasıl elde edebileceğini anlatın.
Ne tür yöntem seçeceğine yardımcı olun:
<ul style="list-style-type: none">
• Kişinin gereksinimleri ve tercihlerine uyacak bir aile planlaması yöntemine karar vermesine yardım edin.
• Yöntemin güvenilirliğiyle (etkililiği) ilgili bilgi verin.
• Kararını kesinleştirmesine yardımcı olun.
Açıklayıcı bilgiler verin:

- Seçtiği yöntemi mümkünse hemen verin, değilse nereden ve ne zaman alabileceğini anlatın.
- Yöntemi nasıl kullanacağını, yan etkilerini açıklayın, gereken yazılı materyali verin.
- Gerek duyduğunda veya herhangi bir sorunu olduğunda rahatça gelebileceğini açıklayın.
- Acilen tıbbi bakım için başvurmasını gerektiren durumları tekrar hatırlatın. İzlem için ne zaman geleceğini bildirin.

Kontrole (izlem) çağırın:

- İzlem için geldiğinde yöntemi kullanıp kullanmadığını, kullanıyorsa yöntemle ilgili bir sorunu olup olmadığını sorun.
- Hafif olan yan etkilerle ilgili önerilerde bulunun. Ciddi görünen sorunlar ve yan etkilerde ise tedavi için sevk edin.
- Kullanıcı yöntemi değiştirmek ya da bırakmak istiyorsa kendisine yardımcı olun.

GEBELERDE (Bulduğunuz dönemde ASM'ne başvuran farklı trimesterlerdeki iki gebenin doğum öncesi bakımını Sağlık Bakanlığı Protokolü'ne uygun olarak yapınız.

Boy:

Kilo:

Kronik hastalık durumu:

Fiziksel yeterlilik durumu:

Kan basıncı değeri:

Ödem:

Hemoglobin değeri:

ÇKS sayısı:

Tetanos bağışıklaması

Gebeliğe ve bebeğe ilişkin duygu ve düşünceleri:

Doğum yerinin belirlenmesi:

Doğuma ilişkin düşüncesi, bilgisi ve hazırlık durumu:

Bebek bakımına hazır oluşluk durumu:

- Emzirme

• Beslenme
• Banyosu
• Kıyafetleri

FİZİK MUAYENE

A. GÖZLEM ALANLARI İŞLEM BASAMAKLARI

1. Ellerinizi yıkayın

2. Kadına kendinizi tanıtırın

3. Muayeneye ilişkin bilgi verin

4. Eldiveninizi giyin

5. Muayeneye baştan başlayın (aşağıdaki tabloyu izleyin)

6. Tüm muayene süresince iletişimi sürdürün ve geri bildirim verin

7. Tüm muayene süresince ilişkin kaydınızı tutun

8. Tüm muayene süresince kadının mahremiyetine dikkat edin

9. Muayeneyi sonlandırın

10. Ellerinizi yıkayın

Alan	Muayenede gözlenecekler
Genel görünüş	Yaş, ırk, sağlık durumu, postür, boy, kilo, gelişim, kıyafet, hijyen, duygulanım, uyanıklık, oryantasyon, kooperasyon, iletişim becerileri
Cilt	Renk, bütünlük, hidrasyon, ısı, aşırı terleme, koku, lezyonların varlığı, vücut kıllarının; yapısı ve tüylerin dağılımı, tırnak; yapısı, rengi, çomak parmak
Baş	Şekil, travma, kitle, skar, isilik ya da pullanma, fasial simetri, ödem ve şişkinlik

Gözler	Pupil büyüklükleri, şekli, reaktivite, konjunktivada enfeksiyon, sklerada sarılık, hemoraji, göz kapakları, extraokuler hareket, görme alanı (ışık kaynağı)
Kulaklar	Şekil ve simetri, hassasiyet, akıntı, dış kulak yolu, duyma (üç adım öteden fısıltıyı duyabilmeli)
Burun	Simetri, hassasiyet, akıntı, mukoz, inflamasyon, frontal ve maksillar sinüste hassasiyet, kokuları ayırt etme
Ağız ve boğaz	Hijyen, dişlerin durumu, dolgular, dudakların görünümü, dil, ağız ve yanak mukozası, eritem, ödem, ıslaklık, akıntı, tonsillerin büyüklüğü, damak, ülserler (Abeslang)
Boyun	Mobilite, kitle, tiroid büyüklüğü
Lenfler	İntraklavikular, aksillar ve inguinal lenflerde büyüklük, şekil ve hassasiyet
Memeler	Cilt değişiklikleri, kolostrum, çökmeler, simetri, vaskülarizasyon, skar dokusu, hassasiyet, akıntı, kitle, meme ucu ve areola özellikleri
Kalp	Hız, ritm, murmur (Steteskop)
Vasküler durum	Jugularvendistansiyonu, ödem, periferikven dolgunluğu,
Akciğerler	Göğüs kafesinin solunuma eşit-simetrik katılımı, solunum seslerinin eşit ve temiz olması, hırıltılı solunum (Steteskop)
Abdomen	Şekil, skar dokusu, barsak sesleri, hassasiyet, kitle, renk değişikliği (Steteskop), Leopold Manevraları (bakınız uygulama rehberi)
Ekstremiteler	Ödem, ülser, hassasiyet, varis, eritem, tremor, deformite, Homan's belirtisi ya da ekstremitede hassasiyet DVT
Genitoüriner sistem	Eksternalgenitallerin durumu, perine, inflamasyon, hassasiyet, akıntı, kanama, ülser, nodül, kitle, renk değişikliği, tüylerin dağılımı, varis
Rekto-anal bölge	Sfinkter gücü, kitle, hemoroid, hassasiyet, gaitada kan
Kas-iskelet	Postür, kasların simetrisi, kas atrofisi, kas zayıflığı, eklemlerin durumu, eklem hareketliliği, kızarıklık, şişlik

Nörolojik	Mental durum, oryantasyon, hafıza, duygusal durum, açık seçik konuşabilme, güç, derin tendon refleksi, denge (refleks çekici)
Sağlık Bakanlığı gebe fizik muayene kriterleri	Kan basıncını ölçümü, Nabzını sayımı
	Boy ve kilo ölçümü (vücut kütle indeksi değerlendirmesi)
	Ciddi anemi bulguları kontrolü
	Pretibial ödem ve varis muayenesi
	Gebelik haftası ile uterus büyüklüğünün uygunluğu değerlendirmesi
	Fetus kalp seslerinin değerlendirilmesi
	Semptomatik CYBE bulgularının değerlendirilmesi

2.8.12. LEOPOLD MANEVRALARI UYGULAMA REHBERİ

İŞLEM BASAMAKLARI	
1. Ellerinizi yıkayın, mümkünse ısıtın.	
2. Yapılan işlemi gebeye açıklayın.	
3. Gebeye dorsalrekumbent pozisyonu verin, abdomeni açın.	
I. Leopold manevrasını yapın	
4. Gebe ile yüz yüze olun.	
5. Parmaklarınızı abdomenin üst kısımlarına her iki yana, parmak uçları birbirine yakın gelecek şekilde koyun.	
6. Parmak uçları ile funduspalpe edin. Yüksekliğini belirleyin.	
II. Leopold manevrasını yapın	
7. Yüzünüzü anneye dönün.	
8. Her iki elini abdomenin iki yanına koyar, bir el sabit tutularak diğer el ile palpe edin.	
9. Sırtın yerini tespit edin.	
III. Leopold manevrasını yapın	

10. Yüzünüzü anneye dönün.
11. Bir elin başparmağı ile diğer parmaklarını mümkün olduğu kadar ayırarak simfizispubis üzerine koyun.
12. Gelen kısmın ne olduğunu belirleyin.
IV. Leopold manevrasını yapın
13. Sirtınızı gebeye dönün.
14. Her iki el abdomenin alt kısımlarına ve pelvisin içine doğru yavaşça yerleştirilir.
15. Gelen kısmın durumunu saptayın.
16. İşlem boyunca gebe ile iletişiminizi sürdürün,
17. Muayene bulguları konusunda gebeyi bilgilendirin.
18. Bulguları kaydedin.

2.8.13. FETAL KALP SESİ DİNLEME UYGULAMA REHBERİ

İŞLEM BASAMAKLARI
1. Ellerinizi yıkayın, mümkünse ısıtın.
2. Yapılan işlemi gebeye açıklayın.
3. Leopold II ile bebeğin sırtını belirleyin.
4. Dobleri bebeğin sırtının olduğu tarafa yerleştirin.
5. FKS dinlenirken Dobleri sabit olmasını sağlayın.
6. FKS' yi dinlerken anne nabızı ile kontrol edin.
7. Bulgularınızı gebeye açıklayın.
8. Bulgunuzu kaydedin.

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Form No. : 005

GEBE - LOHUSA İZLEME FİŞİ

Soyadı :

Sıra No. : .....
Muhtarlığı : .....
Sokağı : .....
Ev No. : .....
Tlf. No. : .....

Kurumu : .....
Sağlık Evi : .....

Düzenlendiği Tarih
...../...../ 200...

Boy : ..... cm.

Adı : .....
Eşinin Adı : .....
Eşinin Akrabalık D. : .....
Doğum Tarihi : .....
Öğrenim Durumu : .....
İşi : .....
Evlenme Yaşı : .....
İlk Gebelik Yaşı : .....

Kaçıncı Gebeliği	Canlı Doğum Sayısı	Ölü Doğum Sayısı	Yaşayan Çocuk Sayısı	Düşük Sayısı	Ölen Çocuk Sayısı	Gebelik Öncesi Annenin Sistemik Hastalığı Varsa Yazınız	Pelvis Durumu	Kan Grubu Rh	Eşinin Kan Grubu Rh	Bir Önceki Gebeliğin Sonlanma Tarihi	Bir Önceki Gebeliğin Sonucu, Yeri ve Biçimi	Doğumla İlgili Karar
							Uygun ☐ Dar ☐ Şüpheli ☐			.....gün .....ay .....yıl	Canlı Doğum ☐ Ölü Doğum ☐ Düşük ☐ Yer ..... Biçim	Sağlık Evi ☐ Sağlık Ocağında ☐ Hastanede ☐

Gebelik Öncesi Kullandığı Koruyucu Yöntem	Doğum ve Doğan Çocukla İlgili Bilgiler				
	Gebelik Sonucu ve Tarihi	Doğum Nasıl Yapıldı?	Doğuma Yardım Eden	Doğan Bebek	Doğuştan Şekil Bozukluğu
RIA ☐ Hap ☐ Kondom ☐ Yok ☐ Diğer :	Düşük ☐ Ölü Doğum ☐ Canlı Doğum ☐ ...../...../ 200...	Spontan ☐ Vakum ☐ Sezaryen ☐ Forseps ☐	Hastane ☐ Hekim ☐ Ebe ☐ Diğer Sağlık Personeli ☐ Sağlık Pers. Yardımı ☐ Olmadan	Cinsiyeti ☐ Kilosu .....gr. Boyu .....cm. Geliş Biçimi : ..... Çoğul Doğum ☐	Yok ☐ Var : ..... Notlar : .....

Ebenin Adı Soyadı : .....

Tarih : ...../...../200...

İmzası : .....

Hekimin Adı Soyadı : .....

Tarih : ...../...../200...

İmzası : .....

2.8.14. PRENATAL DÖNEMDE GEBENİN GEREKSİNİM DUYDUĞU SÜREKLİ SAĞLIK EĞTİM KONULARI

1. Sağlık kuruluşlarını tanıma, kullanma
2. Gebe izleminde rutin işleri tanıtmaya ve açıklamada bulunma
3. Gebeliğe ait fizik ve emosyonel değişikliklerin bilinmesi
4. Kişisel hijyen
5. Fetal büyüme
6. Beslenme
7. Alışkanlıklar
8. Gebelik komplikasyonlarını tanıma, önlem alma, gebelikte ilkyardım
9. Egzersizler ve vücut mekaniği
10. Doğum sonrası bakım
11. Doğuma hazırlık
12. Anne sütü ve emzirme
13. Doğum çantası hazırlığı
14. Bebek bakımı
15. Aile planlaması
16. Analık ve babalık becerileri

LOĞUSANIN GEREKSİNİM DUYDUĞU SÜREKLİ SAĞLIK EĞTİM KONULARI

- 1. Sağlık kuruluşlarını tanıma, kullanma**
- 2. Doğum sonu izleminde rutin işleri tanıma ve açıklamada bulunma**
- 3. Kişisel hijyen**
- 4. Beslenme**
- 5. Alışkanlıklar**
- 6. Loğusalık dönemine ait komplikasyonlarını tanıma, önlem alma**
- 7. Egzersizler ve vücut mekaniği**
- 8. Anne sütü ve emzirme**
- 9. Bebek bakımı**
- 10. Aile planlaması**
- 11. Analık ve babalık becerileri**

2.8.15. ERİŞKİN İZLEM FORMU

ERİŞKİN İZLEM FORMU
Adı Soyadı:.....
Yaş:.....
Cinsiyet:.....
<u>Özgeçmiş</u>
<ul style="list-style-type: none">
• Geçirdiği önemli hastalıklar: .....
• Yaralanma ve kazlar: .....
• Ameliyat veya hastaneye yatma: .....
• Alerji öyküsü: .....

Kişisel hikaye:

- Alışkanlıklar (alkol/sigara): .....
  - Aldığı ilaçlar: .....
  - Meslek: .....
  - Eşi ile ilişkiler: .....
  - Çocukların sağlık durumu: .....
  - Medeni durumu: .....
  - Sosyal öykü
- Eğitim durumu: .....
- İş yaşamı: .....
- Çalışma arkadaşlarıyla ilişkiler: .....
- Evlilik türü (remi nikah, dini nikah) : .....

Soy Geçmişi

- Akraba evliliği: .....
- Anne-baba kardeşlerinin sağlık durumu: .....
- Ölmüşlerse ölüm nedenleri: .....

2.8.16. YAŞLI İZLEM FORMU

Adı soyadı:	Ölçümle elde edilen bulgular
Doğum tarihi/yaş:	Vücut ısı: .....
Cinsiyeti:	Hipotermi: .....
Medeni durumu:	Nabız: .....
Öğrenimi:	Bradikardi: .....
İş-mesleği:	Taşikardi: .....
Sosyal güvence:	Çarpıntı: .....
Emeklilik durumu:	Solunum sayısı: .....
	Tansiyon: .....
Kronik hastalık (süre):	Hipotansiyon: .....
Hekim tanısı Var ( ) Yok ( )	Hipertansiyon: .....
	Kilo: .....
Hekimin önerdiği sürekli ilaç Var ( ) Yok ( )	Kaşeksi: .....
İlaç adı:	Obesite: .....
.....	Boy: .....
.....	Hemoglobin: .....
	Normal: .....
Geçirdiği ameliyat/kaza/yaralanma:	Sınır: .....
.....	Anemi: .....
	Aşılama: .....
Kullandığı aletler:	Tarih

Gözlük: Var ( ) Yok ( )	Tetanoz: .....
Takma diş: Var ( ) Yok ( )	BCG: .....
İşitme aleti: Var ( ) Yok ( )	Pnömonokok: .....
Diğer: Var ( ) Yok ( )	Grip aşısı: .....

GÜNLÜK YAŞAM AKTİVİTELERİ

	Bağımsız	Yardımla	Bağımlı
Yemek yeme:.....	.....	.....	.....
Giyinme:.....	.....	.....	.....
Banyo:.....	.....	.....	.....
Yürüme:.....	.....	.....	.....
Tuvalete gitme:.....	.....	.....	.....

Konut içinde kaza riski taşıyan durumlar: Var ( ) Yok ( )

Düşme riski: Var ( ) Yok ( )

BOŞ ZAMAN AKTİVİTELERİ:.....

2.8.17. HALK SAĞLIĞI HEMŞİRELİĞİ VAKA SUNUM PLANI

Hemşirelik süreci geliştirmek üzere seçtiğiniz iki bireyden birisi için aşağıdaki adımlar doğrultusunda vaka sunumu hazırlayınız.

- ✓ Vakaya ait sağlık öyküsünü yazınız.
- ✓ Vakanın özgeçmişi ve soy geçmişindeki önemli bulguları belirtiniz.
- ✓ Vakanın öncelikli sağlıklı sorunu/tanısı varsa kısaca anlatınız.
- ✓ Vakanın daha önce çalıştığı kurum varsa bilgi veriniz.
- ✓ Vakaya ait (varsa) özel bulguları açıklayınız.
- ✓ Vakanın sistem muayenesi bulgularını yazınız.
- ✓ Hemşirelik tanımlarını belirleyiniz

- ✓ Hemşirelik süreci geliştiriniz.
- ✓ Vakada hemşirelik tanılarının, girişimlerinin belirlenmesi, uygulanmasında yararlandığınız bilimsel kaynakları ödevinize ekleyiniz.
- ✓ Vaka ile ilgili klinik süreç (tanı, semptom, bulgular, hemşirelik tanısı, girişimler) konusunda arkadaşlarınız için uyarıcı en az 5 soru hazırlayınız. Beyin fırtınası uygulayınız.

2.8.18. TOPLUM SAĞLIĞI MERKEZİ

1.TSM'lerin görevleri nelerdir, sıralayınız.

2. TSM'lerin çevre sağlığı ile ilgili görevleri nelerdir? Çalışmakta olduğunuz TSM'de hangi çevre sağlığı çalışmaları yapılmaktadır?

**3. Çocuk, Ergen, Kadın ve Üreme Sağlığı Hizmetleri
TSM'lerin ÇEKÜS ile ilgili görevleri nelerdir? Bulduğunuz TSM'de yürütülmekte olan ÇEKÜS hizmetleri nelerdir?**

4. TSM'lerin bulaşıcı ve salgın hastalıklar ile ilgili görevleri nelerdir? Son 12 ayda TSM bölgesinde görülen bildirim zorunlu en sık 5 hastalığı aşağıdaki tabloda belirtiniz.

HASTALIK ADI	OLGU SAYISI

**2.9. HEM 304
HEMŞİRELİKTE YÖNETİM
DERSİ**

2.9.1. HEM 304 HEMŞİRELİKTE YÖNETİM DERS SORUMLARI

Öğretim Elemanları

Öğretim Görevlisi Canan ÜNLÜ

Araştırma Görevlisi Dr. Emel KAYA

Klinik Rehber Hemşireler

2.9.2. HEMŞİRELİKTE YÖNETİM HAFTALIK UYGULAMA HEDEFLERİ

UYGULAMA DÖNEMİ	HAFTA	HEDEFLER
TARİH	2-14. HAFTA	1. Kurumun tarihçesi, felsefesi, vizyon-misyonunun, amaç ve hedeflerini araştırma
		2. Hemşirelik çalışma organizasyonunu şemayla belirterek etkinlik kriterlerini yorumlama
		3. İdari- mali, halkla ilişkiler, toplum hizmetleri, ulaşım- lojistik hizmetleri ve destek hizmetlerin saptama, nitelik- nicelik- görevlerini saptama
		4. Kurum içi-dışı sözlü-yazılı haberleşme iletişim özelliklerini (personelin günlük iş bölümü, grup toplantısı, ziyaret raporu, servis toplantıları, ilan tahtası, rapor defteri, sinyaller, code alarmı, çağırma zili, telefon, çağırma cihazı, fax, internet, v.b.) öğrenme
		5. Hemşirelerin vardiya/ nöbetlerdeki dağılımı neye göre yapıldığını öğrenme
		6. Enfeksiyondan korunma, önleme tedbirlerini uygulama
		7. Uygulamada hemşirelik/kurum hizmetleriyle ilgili beş duyu aracılığıyla algılanan sorunlar listesini oluşturma
		8. Uygulama yapılan bölümde, yönetici hemşire veya bölüm hemşiresinin/ kurum sorumlusunun bir günde yaptığı işin analizini yapma
		9. Hizmet içi eğitim planlama
		10. Kurumun, çalışanların, hastaların, hasta yakınlarının, ziyaretçilerin güvenliği açısından aldığı önlemleri (yaygın, kimyasal ajanlar, elektrik çarpması, enfeksiyon, radyasyon, gürültü, ısı kaynakları, düşme ve kaymalara v.b karşı) öğrenme
		11. Kurumun ve personelin ihtiyacı doğrultusunda hizmet içi eğitim planlama
		12. Toplumun, kurumdan hizmet alanların ihtiyacına göre sağlığı koruma ve geliştirmek için eğitim yapma
		13. Son değerlendirmeleri yapma
		14. Sınıfta uygulamaları aktarma - değerlendirme

2.9.3.HEMŞİRELİKTE YÖNETİM DERSİ ÖĞRENİM KAZANIMLARI

- Öğrenciler yönetimle ilgili kavramları tanımlar.
- Genel yönetim içinde liderlik ve girişkenlik özelliklerini tanır.
- Farklı yönetim ve yönetici tiplerini tanır.
- Genel yönetim ile sağlık sistemindeki yönetsel işlerde diğer yönetici ve çalışanlar arasında bağ kurar.

2.9.4.HEMŞİRELİKTE YÖNETİM DERSİ ÖĞRENCİ YÖNETİM PLANI

Dönem içinde her öğrenci haftada 8 saat olmak üzere bildirilen özel ve kamu kurumlarında mesleki yönetim ders uygulamasına dönemin 10.-11.- 12-13. haftasının da birer gün gidilecektir. İlk 9 hafta ise ders teorik anlatım sonrası sınıfta uygulama çalışması yapılacaktır. 14. hafta sınıfta yapılan uygulamalar- çalışma ve gözlemler anlatılıp değerlendirilecektir. Böylece tüm öğrenciler sağlıkla ilgili kurumların hepsini tanımış olacaklardır. Sağlıkta Yönetimle ilgili uygulama çalışması yapılacak birimler şunlardır:

Valilik, Belediye, SGK, Çalışma Aile ve Sosyal Hizmetler Müdürlüğü ve Birimleri, İl Sağlık Müdürlüğü ve Birimleri, 112 Emir Komuta Merkezi ve Birimleri, İl AFAD işleri, Ağız Diş Sağlığı Hastanesi ve Birimleri, İl Sosyal Hizmetler Vakfı, İlde bulunan Devlet hastanesi ve Özel Hastanenin tüm birimleri, Üniversite Sağlık Birim, ASM'ler, Kızılay Şubesi, KETEM, Verem Savaş, Toplum Sağlığı, Toplum Ruh Sağlığı Merkez.

Öğrenci sayısına göre aldıkları teorik bilgiler doğrultusunda bu birimlerin yönetim yönünde araştırılıp, gözlenmesi-incelenmesi ile bilgi edinilmesi ve yöneticilik- girişimcilik ve sorumluluk yönlerinin geliştirilmesi beklenmektedir.

DERS BAŞARI DEĞERLENDİRMESİ					
Ara sınavı	Klinik Uygulama Değerlendi rmesi	Final sınavı	Sınıf İçi Çalışma	İlk 9 Hafta	10 Puan
				10. Hafta Kurum	10 Puan
				11. Hafta Kurum	20 Puan
				12. Hafta Kurum	20 Puan
				13. Hafta Kurum	20 Puan
				14. Hafta Sunum	20 Puan
TOPLAM				100	

2.9.5.HEMŞİRELİKTE YÖNETİM DERS TASARIMI

DERS KODU: HEM HEM 304 HEMŞİRELİKTE YÖNETİM

HAFTALAR	KONULAR	ÖĞRENME ÇIKTILARI	ÖĞRENME ÇIKTILARINI KAZANDIRMA YÖNTEM ve MATERYALLERİ	ÖĞRENME ÇIKTILARINI ÖLÇME YÖNTEMİ
1.	Yönetimde Temel Kavramlar ve Kuramlar	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kurumun tarihçesi, felsefesi, vizyon-misyonunun, amaç ve hedeflerinin analiz eder. ➤ Hemşirelik çalışma organizasyonunu şemayla belirterek etkinlik kriterlerini değerlendirir	Anlatım ¹ Portfolyo ² (Hemşirelikte yönetim uygulama rehberi 1.haftanın hazırlanması ¹)	Ara sınav Klinik Uygulama Final sınavı Sınıf İçi Çalışmalar ³
2.	Etkin yönetimin esasları/ toplam kalite Yönetimi	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kurum/hemşirelik hizmetlerinde çalışan (İK: İnsan Kaynakları) personelin niteliği ve niceliğini, görevlerini hastaneyi / kurumu gezerek ve/veya belgelerinden analiz eder. ➤ Kurumu / hemşirelik hizmetlerini ilgilendiren yasa-yönetmelik, tüzük-yönergeleri iş tanımlarını inceleyip tartışır. ➤ Yerleşim planı ve bölümlerinin belirtilmesi, çalışma saatlerinin uyma ve serviste teslim ve vizitlere katılma durumlarını inceler. ➤ SWOT analizi yapar. ➤ Yönetimsel organizasyon şemasının çizer.	Anlatım ¹ Portfolyo ² (Hemşirelikte yönetim uygulama rehberi 1.haftanın hazırlanması ¹)	Ara sınav Klinik Uygulama Final sınavı Sınıf İçi Çalışmalar ³

3.	Etkin liderlik ve özellikler	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Liderlik tanımını yapar. ➤ Liderlik özelliklerini tartışır ➤ Çalışanların liderlik özelliklerini değerlendirir. ➤ Lider ve yönetici arasındaki farkı değerlendirir. 	<p>Anlatım¹ Portfolyo² (Hemşirelik mesleğinde belirlenen bir liderin hangi liderlik özelliğine sahip olduğu raporu hazırlama)</p>	<p>Ara sınav Klinik Uygulama Final sınavı Sınıf İçi Çalışmalar³</p>
4.	Organizasyon yapıları ve hasta bakım organizasyonu	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kurum içi-dışı sözlü-yazılı haberleşme iletişim nasıldır? (personelin günlük iş bölümü, grup toplantısı, vize rapor, servis toplantıları, ilan tahtası, rapor defteri, sinyaller, code alarmı, çağır zili, telefon, çağır cihazı, fax, internet, v.b.) değerlendirir. ➤ Yönetim, hasta bakımı, çalışma düzeni ile ilgili kayıtları inceler. ➤ Yönetim, hasta bakımı, eğitim, enfeksiyon, kaza, soruşturma gibistandartları analiz eder. ➤ Kurum/serviste yazışmalar nasıl/kim tarafından yapılıyor bir örnek yazışma ve sürecini izleyip yapar. ➤ İdari- mali, halkla ilişkiler, toplum hizmetleri, ulaşım- lojistik hizmetleri ve destek hizmetlerin değerlendirir. 	<p>Anlatım¹ Portfolyo² (Hemşirelikte yönetim uygulama rehberi 2. haftanın hazırlanması)</p>	<p>Ara sınav Klinik Uygulama Final sınavı Sınıf İçi Çalışmalar³</p>
5.	Sağlık bakım sistemi	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Hemşirelerin vardiya/ nöbetlerdeki dağılımını inceler. ➤ Çalışma listesini analiz eder. 	<p>Anlatım¹ Portfolyo² (Hemşirelikte yönetim uygulama rehberi 3. haftanın hazırlanması)</p>	<p>Ara sınav Klinik Uygulama Final sınavı Sınıf İçi Çalışmalar³</p>

<p>6. Sağlık meslekleri, sağlık ekibi rol ve yapıları</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Enfeksiyonu dan korunma önleme tedbirleri uygular. ➤ Teknolojik imkanlardan doğru yararlanarak inovatif (Innovation) çalışma yapabilir. ➤ Çalışanların girişimciliği destekleniyor mu? Değerlendirir. ➤ Kültürler arası etkin iletişim ve yararlılık için çalışma yapabilir. 	<p>Anlatım¹ Portfolyo² (Hemşirelikte yönetim uygulama rehberi 3. haftanın hazırlanması)</p>	<p>Ara sınav Klinik Uygulama Final sınavı Sınıf İçi Çalışmalar³</p>
<p>7. Hemşirelik Hizmetinin yeniden örgütlenmesi</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uygulama boyunca, hemşirelik/kurum hizmetleriyle ilgili beş duyu aracılığıyla algıladığınız sorunlar listesini oluşturur. ➤ Sorunları problem çözme tekniğine göre doğru sıralama ile çözümler 	<p>Anlatım¹ Portfolyo² (Hemşirelikte yönetim uygulama rehberi 4. haftanın hazırlanması)</p>	<p>Ara sınav Klinik Uygulama Final sınavı Sınıf İçi Çalışmalar³</p>
<p>8.HAFTA ARA SINAV</p>			
<p>9. Mali-idari-destek-teknik hizmetler</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Haftalık, aylık ve yıllık faaliyetleri planlarını inceler. ➤ Uygulama yaptığınız bölümde, yönetici hemşire veya bölüm hemşiresinin/ kurum sorumlusunun bir günde yaptığı işin analizini yapar 	<p>Anlatım¹ Portfolyo² (Hemşirelikte yönetim uygulama rehberi 4. haftanın hazırlanması)</p>	<p>Ara sınav Klinik Uygulama Final sınavı Sınıf İçi Çalışmalar³</p>

10.	Yönetime yardımcı teknikler/kriz ve zaman yönetimi	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Hizmet içi eğitim planlar. ➤ Personelin kuruma, işe oryantasyonunu sağlamak için personel el kitabı geliştirir. ➤ Daha önce hazırlanmış personel el kitabı varsa güncel olarak geliştirir.	Anlatım ¹ Portfolyo ² (Hemşirelikte yönetim uygulama rehberi 4.. haftanın hazırlanması) Sunum yapma (Hizmet içi eğitim programını sunma)	Ara sınav Klinik Uygulama Final sınavı Sınıf İçi Çalışmalar ³
11.	Personelin değerlendirilmesi/İnovasyon-yenilik/yaratıcılık/Teknolojinin kullanımı/lojistik hizmetle	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kurumun ve personelin ihtiyacı doğrultusunda hizmet içi eğitim planlar. ➤ Planlanan eğitimi uygular. ➤ Kuruma yeni başlayanlar için oryantasyon-adaptasyon çalışması yapar	Sunum yapma (Hizmet içi eğitim programını sunma)	Ara sınav Klinik Uygulama Final sınavı Sınıf İçi Çalışmalar ³
12.	Sağlık yönetiminde değerler ve etik	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Toplumun, kurumdan hizmet alanların ihtiyacına göre sağlığı koruma ve geliştirmek için eğitim yapar ➤ Etik kavramını açıklar. ➤ Karşılaşılan etik sorunları değerlendirir.	Sunum yapma (Hizmet içi eğitim programını sunma)	Ara sınav Klinik Uygulama Final sınavı Sınıf İçi Çalışmalar ³
13.	Kurum değerlendirme	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kurum analizini yapar.	Sunum yapma (Hizmet içi eğitim programını sunma)	Ara sınav Klinik Uygulama Final sınavı Sınıf İçi Çalışmalar ³

14.	Kurum değerlendirme	➤ Kurum analizini yapar.	Sunum yapma (Hizmet içi eğitim programını sunma)	Ara sınav Klinik Uygulama Final sınavı Sınıf İçi Çalışmalar ³
	15. HAFTA UYGULAMA SINAVI³			
	16. HAFTA FİNAL SINAVI			

¹: **Anlatım:** Konu anlatımları PPT sunumu şeklinde yapılacaktır.

2: Portfolyo: Hemşirelikte yönetim uygulama rehberi 1.2.3. ve 4. haftanın öğrenci hazırlığı yapılmasını içermektedir. Öğrenciler öğretim elemanına sunacakları bir dosya hazırlarlar.

3. Sınıf İçi Çalışmalar: Sınıf içi çalışmalarda ilk 9 haftalık öğrenci değerlendirmesi 10 puan, 10.-11.-12.13. haftalarda kurumlarda ise, 1. hafta çalışması 10 puan, 2. Hafta çalışması 20 puan, 3. Hafta çalışması 20 puan, 4. Hafta çalışması 20 puan ve 14. Hafta uygulamanın değerlendirilmesi ve sınıf sunumu 20 puan olmak üzere toplam **100 puan** olacaktır.

2.9.6. TANITIM BİLGİLERİ

Öğrenci Tanıtımı

ÖĞRENCİ BİLGİSİ	
Adı ve Soyadı - Numarası	
İmzası	Fotoğraf
Servis/Bölüm	
Sorumlu Öğretim Elemanı	
Rehber Klinik Hemşire	

Servis/Kurum Tanıtımı ve Özellikleri

A. SERVİSİN/ KURUMUN TANITIMI VE ÖZELLİKLERİ	
SERVİSİN/KURUMUN ADI	
a)	Servisin/Kurumun fiziksel ortamı (bulunduğu yerin konumu, genel görünümü, ısı, ışık, nem, oda sayısı vb.)
b)	Çalışan insan gücü-hemşire-sağlık memuru (sayısı, nitelikleri ve özellikleri)
c)	İş akış şemasının oluşturulması
d)	Yıllık ortalama başvuran/yatan kişi sayısı ve başvuru yapanların genel klinik tanıları
B.KURUMDA HASTA/İNSAN HAKLARI VE GÜVENLİĞİ KALİTE VE AKREDİTASYON ÇALIŞMALARI	
a)	Bakım ortamınızı halkla ilişkiler ve iletişim yönünden değerlendiriniz.
b)	Bakım ortamında sürdürülen hasta hakları ve güvenliği, kalite ve akreditasyon çalışmalarını belirtiniz.
c)	Kurumda İnsan/hasta hakları ve güvenliği, kalite ve akreditasyon çalışmalarına yönelik yapılan eğitimler var mı? Ne aralıklarla yapılıyor?
d)	Çalışma/Bakım ortamında ya da kurum genelinde yapılan hizmet içi eğitimler nelerdir?
e)	Size göre kurumda hasta güvenliği (düşmeler, ilaç uygulama vb.) ile ilgili yapılan malpraktis durumu var mı? Varsa nelerdir?
f)	Çalışma/Bakım ortamında gözlemlediğiniz riskleri ve bu risklerin nasıl yönetildiğini belirtiniz.
g)	Bulduğunuz kurumda/klinikte sizi zorlayan konu ne oldu? Değiştirilmesini ya da güncellenmesini ön gördüğünüz herhangi bir konu gözlemlediniz mi?

2.9.7. HEMŞİRELİKTE YÖNETİM DERSİ KURUM DEĞERLENDİRMESİ

KURUMUN ORGANİZASYON YAPISI	
1.	Kurumun Tarihçesi, Felsefesi, Vizyonu-Misyonu, Amaç ve Hedeflerini yazınız.
2.	Kurumun yönetim organizasyon şeması ve çalıştığınız kurumun yeri(bağlı olduğu kuruluş) ni çizerek etkin bir organizasyon kriterlerine göre yorumlamasını yapınız.
3.	Verdiği hizmet biçimi
4.	Mevcut olan bölümleri/ yatak sayısı
5.	Kurumunuzu tanımak için Krokisini alınız yoksa siz çizmeye çalışınız. Çalışma saatlerine uyunuz /teslim alım ve verişine katılınız ve yönetsel sorunları not alınız, çözümler üretiniz. TKY (Toplam Kalite Yönetim) nasıl çalışıyor?
6.	Hemşirelik çalışma organizasyonunu şemayla belirterek etkinlik kriterlerini yorumlayınız.
7.	Kurum/Hastane konseyinin(yönetim kurulu) varlığını, hangi üyelerden oluştuğunu, ne sıklıkla toplandığı, başhemşirenin-hemşirenin bu konseye katılıp katılmadığını inceleyiniz, katılıyorsa etkinliği ne düzeydedir belirtiniz.
8.	Kurumu / hemşirelik hizmetlerini ilgilendiren yasa-yönetmelik, tüzük-yönergeleri iş tanımlarını inceleyip öğreniniz, izin verilirse bu belgelerin bir örneğini dosyanıza koyunuz ve yorumlayınız.
9.	Kurum/hemşirelik hizmetlerinde çalışan (İK: İnsan Kaynakları) personelin niteliği ve niceliğini, hastaneyi veya merkezi gezerek öğrenmeye çalışınız.
10.	Kurumun/hemşirelik hizmetleri yönetimini; etkin yönetim/hemşirelik hizmetleri yönetimi kriterleri ile karşılaştırıp yorumlayınız.
11.	Kurum hizmetleri/hemşirelik hizmetleri yöneticisi ile birlikte mevcut olan yönetimini-standartlarla karşılaştırıp, yorumlayınız.
12.	Kurum/hemşirelik yöneticisinin mesleki kararlara katılıma oranını araştırıp, yorumlayınız
DESTEK HİZMETLERDEN YARARLANMA	
1.	Kurumda hizmet alan bireylerin/hastaların gereksinimlerini karşılamak üzere hastane ve toplum hizmetlerinin(yemek,fizyoterapi,kan bankası v.b.) organizasyonunun nasıl yapıldığını inceleyiniz.

2.	Böyle bir kurumda sizce hangi hizmet birimlerinin de bulunması gerekmektedir? Bu birimlerin olmamasının nedenlerini sorumlunuzla/ hemşireniz/tartışınız.
3.	Sizce kurumunuzun toplumdaki hangi hizmet birimleriyle ilişki halinde olması gerekmektedir? Bu birimlerin olmamasının nedenlerini sorumlunuzla tartışınız.
4.	Sizce kurumun toplumdaki hangi hizmet birimleriyle ilişki halinde olması gerekir? En az iki örnekle açıklayınız. Şu anda hangi kuruluşlarla ilişkisi var?
5.	Kurumla ilişkisi olan diğer hizmet birimlerinin hizmetlerinde yetersizlik görülmekte midir? Bu yetersizliği ortadan kaldırmak amacıyla ne tür çözümler düşünülmüş ve bu çözümler başarıya ulaşmış mıdır?
6.	Bireyin/hastanın mali ve bürokratik sorunları olduğunda yardım ediliyor mu? Ediliyorsa nasıl yapılıyor? (Halkla ilişkiler bölümü/uzmanı var mı?)
7.	Kurumdaki personel, toplumun ve kurumların birey/hasta için var olan olanaklardan haberdar mı? Birey/hasta ve ailesini bilgilendiriyorlar mı?

KURUMUN İLETİŞİMİ

1.	Birey/Hasta/Yakınları ile çalışanlar arasında iletişim nasıldır?(Bilgilendirme, Endişelerine karşı duyarlı olma, onlara konuşma fırsatı verme, onları dinlemeye zaman ayırma v.b.)
2.	Tüm teşkilat/tüm sağlık ekibi ile çalışanların /hemşirelerin ilişkileri nasıldır?(Hemşire-hekim ilişkisi, hemşire hemşire ilişkisi, kıdemli hemşire-yeni gelen hemşire çalışan ilişkisi, hemşire diğer çalışanlar ilişkisi veya çalışan-şef-amir v.b.)
3.	Hemşirelerin/çalışanların amirleri (üstleri)ve astları ile olan ilişkileri nasıldır?
4.	Hemşirelik hizmetleri grubunun destek hizmetler(ecz, diyet, sekreter, imam, şöför v.b.veya sorumlu, memur, temizlik, güvenlik v.b.) grubu ile olan ilişkileri nasıldır? Ekip anlayışı var mı?
5.	Kurum içi-dışı sözlü-yazılı haberleşme nasıldır?(personelin günlük iş bölümü, grup toplantısı, ziyaret raporu, servis toplantıları, ilan tahtası, rapor defteri, sinyaller, code alarmı, çağırma zili, telefon, çağırma cihazı fax, internet, v.b.) uygulama yaparak öğreniniz.
6.	Servis toplantıları(eğitimsel, yönetsel ve sosyal)düzenli yapılıyor mu? Mümkünse bir toplantıya katılıp gözleyiniz.
7.	Kayıtlar:(Yönetim, hasta bakımı, çalışma düzeni ile ilgili)mevcut mu? Mümkünse birer örnek alınız. Sizde uygulayarak öğreniniz.
8.	Raporlar: yönetim, hasta bakımı, eğitim, kaza, soruşturma ile ilgili v.b.)mevcut mu?

Mevcutsa birer örnek alınız. Sizde öğreniniz..

9. Kuruma özgü hasta bakımı ve destek hizmetleriyle ilgili standart bir vizit/denetim formu var mı. Yoksa bir örnek hazırlayınız
10. Kurum/serviste yazışmalar nasıl/kim tarafından yapılıyor bir örnek yazışma ve sürecini izleyip/yaparak dosyalama/arşivlemeyi yapınız.

BÖLÜM/ SERVİS/ KOĞUŞ YÖNETİMİ INNOVATION

1. Servis krokisini ve her bölümün ne amaçla kullanıldığını v.b açıklamaları içeren bir "Servis Tanıtım Rehberi" hazırlayınız, geliştiriniz
2. Servis/ kurum hizmetlerin birey/ hasta yararına planlanmasıyla ilgili "hizmet/iş akış planı" varsa bir örneğini dosyanıza koyun, yoksa böyle bir planı siz hazırlayınız.
3. Birim liderlerinin özelliklerini literatür bilgisiyle kıyaslayarak yazınız.
4. Hasta bakımı vermek için serviste iş bölümü neye göre yapılmaktadır? Bu serviste, bu çeşit ve sayıdaki hastaya, hangi nitelikte ve sayıda hemşire/personel gerektiği hangi yöntemle saptanmaktadır.
5. Servise özgü hasta sınıflandırılması yapılıyor mu? Yapılıyorsa bir örneğini alın. Yapılmıyorsa size tanıtılan hasta sınıflandırılması modellerini kullanarak serviste o gün yatan hastaları sınıflandırınız. Bu sınıflandırmaya göre hemşirelerin iş bölümünü yazınız.
6. Bir serviste hemşirelik bakımı verilirken hangi modeli benimsiyorlar.(iş merkezli, hasta merkezli, grup çalışması, vaka çalışması v.b)Araştırın ve bu konudaki düşüncelerinizi bir rapor halinde yazınız. Hemşirelik hizmetlerinin 24 saat nasıl verileceği hakkında(iş akışı, iş bölümü v.b)sorumlu hemşireyi yönlendiren politikalar, rehberler varsa izin alıp inceleyin, mümkünse bir örneğini dosyanıza koyun.
7. Hemşirelerin vardiya/ nöbetlerdeki dağılımı neye göre yapılmaktadır? Bu haftanın değerlendirme formundaki kriterlere dikkat ederek ve servisin nöbet listesi hazırlama yöntemini göz önünde bulundurarak örnek bir nöbet listesi hazırlayıp sorumlu hemşirenizle tartışınız
8. Vardiya raporu örneği hazırlayınız.(Bir haftalık)
9. Çalışanlar kaynakları ekonomik şekilde kullanabiliyor mu? Malzeme ve enerjiden tasarruf edebiliyorlar mı? Kaynakları ekonomik kullanma önlemleri nelerdir? Yazınız.
10. Enfeksiyondan korunma önleme tedbirleri nelerdir? siz olsaydınız neler yapardınız?

11. Bilginin; ekonomik, topluma yararlı, kaliteli teknolojiyi kullanarak yeni bir ürüne dönüştürme(Innovation) var mı? Bu kültürün oluşması ve geliştirilmesi için kurumunuzda çalışmalar var mı? Çalışanların girişimciliği destekleniyor mu? Bu kurumda çalışmanız sonucunda çalışanlarınızı bu konuda geliştirmek için siz ne yaparsınız?

12. Kültürler arası etkin iletişim ve yararlılık için neler yapıyor?

SORUN ÇÖZME

1. Uygulamanız boyunca, hemşirelik/kurum hizmetleriyle ilgili beş duyunuz aracılığıyla algıladığınız sorunlar listesini çıkarınız. Bu sorunların nedenini de belirterek sorumlu hemşirenizle/kurum sorumlusu ile birlikte seçiniz. Seçtiğiniz sorunu problem çözme tekniğine(ne, ne zaman, kim, nerede, niçin) göre doğru sıralama ile çözümleniz. Sorunun çözümüne yönelik alternatiflerinizi belirtiniz. Bu alternatifleri (başhemşire/ kurum sorumlusu onayı ile)denemek için bir “eylem planı”(değişiklik planı) hazırlayıp uygulayınız ve sorunun çözümündeki başarısını değerlendiriniz. Yaptığınız işlemleri sorumlu hemşirenizle/ kurum sorumlusu ile paylaşarak tartışınız.
2. Sorunun çözümüne yönelik seçtiğiniz değişim stratejisini(literatür bilgisini düşünerek)açıklayın ve bu değişim stratejilerinin uygulanmasına yönelik yorumunuzu/ başarı veya başarısızlığınızın açıklamasını yapınız.

İŞ ANALİZİ- FALİYET ANALİZİ VE PERSONEL EL KİTABININ HAZIRLANMASI

1. Uygulama yaptığınız bölümde, yönetici hemşire veya bölüm hemşiresinin/ kurum sorumlusunun bir günde yaptığı işin analizini, yapınız.
2. Gözlemlediğiniz her bir faaliyetin günde kaç kez yapıldığını ve her bir faaliyetin yapılması için geçen zamanı saptayınız. Saptadığınız faaliyetleri gruplayarak haftalık, aylık ve yıllık sıklıklarını yazınız. Hazırladığınız faaliyet listesinin gerçeği yansıtıp- yansıtmadığını sorumlu hemşirenizle/ kurum sorumlusu ile tartışıp ve yorumunuzu kaydediniz
3. Bu faaliyetlerden önemli, sorunlu birini analiz edin.(Dikkat: bu faaliyet ile ilgili hizmet içi eğitim yapacaksınız). Faaliyet analizini yapabilmek için işin yapıldığı esnadaki gerçek durumu gözleyin ve yapılan faaliyetin bir başka işe bölünemeyecek kadar yalın olmasına dikkat ediniz.(Hizmet içi eğitim hazırlıklarına başlayın).
4. Kurumun/ hemşirelik personelinin iş tanımlarını tekrar gözden geçirin. Bu iş tanımlarını kuruma özgü yönetmelik veya yasalarla kıyaslayarak yorumlayınız.
5. Bölümünüzdeki bir hemşireye/çalışana iş analizi ile ilgili anketi uygulayınız.
6. Personelin kuruma, işe oryantasyonunu sağlamak için personel el kitabı geliştiriniz. Personel el kitabını, önsöz, kurumun amacı, tarihçesi, organizasyon şeması, hastane yönetmeliği, işbirliği yapılan kuruluşlar, kurumun krokisi, kuruma alınma koşulları, siciller, oryantasyon programları, iş tanımları(görev, yetki ve sorumluluklar) hemşirelik / görev formları, hasta/başvuran/danışan sınıflandırılması, destek hizmetlerle ilgili açıklamaları v.b içerecek şekilde hazırlayınız. Kurumda daha önce hazırlanmış personel el kitabı varsa geliştiriniz. Eski ve yeni el kitabını birlikte rapor ediniz.

GÜVENLİK ÖNLEMLERİ

1. Kurumun, çalışanların, hastaların, hasta yakınlarının, ziyaretçilerin güvenliği açısından aldığı önlemler (yaygın, kimyasal ajanlar, elektrik çarpması, enfeksiyon, radyasyon, gürültü, ısı kaynakları, düşme ve kaymalara v.b karşı) nelerdir?
2. Kurumun güvenlik komitesi ve çalışmaları var mı? Kazaları analiz edip, rapor etmek için hata analizi ve kaza rapor formu ve bunların kullanım yönergesi var mı? Varsa bir örneğini alın, yoksa siz bir hata analizi ve kaza raporu formu oluşturunuz
3. Çalışanların malzemeleri korumaları için yeterince önlemler(rutin kontroller gibi)alınıyor mu? Tüketilen veya bozulan malzemenin temini için ne tür önlemler alınmakta olduğun açıklayınız? Maliyet-kalite araştırması yapınız.

PERFORMANS DEĞERLENDİRİLMESİ

1. Performans değerlendirmesi ve sicil raporunun kim veya kimler tarafından, nasıl, ne kadar sıklıkla yapıldığını, kime bildirildiğini açıklayınız ve yorumlayınız
2. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun siciller ile ilgili bölümünün bir örneğini alarak dosyanıza koyunuz.
3. Örnek olarak boş bir performans değerlendirme formu ve sicil raporu formu alınız. Kurumdaki bir hemşireyi/çalışanı bu forma göre değerlendirmesini yapınız.
4. Kurumda çalışan hemşirelerin performansı düzenli değerlendiriliyor mu? Kurumda bunun için kullanılan bir performans değerlendirme sistemi var mı? Çalışanların performansları ölçülüyor mu? Hangi sıklıkta ölçülüyor ve çalışanlara geri bildirim veriliyor mu?
5. Performansı düşük olan çalışanlar için neler yapılıyor?
6. Performansı yüksek olan çalışanlar için neler yapılıyor?

HİZMET İÇİ EĞİTİM

1. Kurumunuzda çalışanların/hemşirelerin eğitim gereksinimlerini liste halinde belirleyiniz.
2. Sorumlu amir/hemşirenizle gereksinim duyulan bir konu seçiniz
3. Seçtiğiniz konunun amaç ve nedenleri, yöntemi, yapıldığı yer, konuyu anlatan kişi ve kişileri, süresi, kullanılan eğitim araç-gerecini ve yapılan eğitimin nasıl değerlendirileceğini içeren bir eğitim planı oluşturunuz ve uygulayınız.
4. Anlatım bittikten sonra verilen eğitimin etkinliğini sorumlunuzla/ hemşirenizle tartışınız. Eğer uygun ve yeterliyse bu hizmet içi eğitim programını "standart bir eğitim programı halinde yazıp çıktı yapınız.
5. Hemşireler /çalışanlar için yaptığınız hizmet içi eğitim kitapçığının da (önsöz, içerik, birey/hastanın belirtileri veya gelişim verileri, tedavi, korunma yolları, standart bakım planı ve kaynakları hakkında bilgi veriniz yada analizinizi yaptığınız hemşirelik/personel faaliyetine yönelik "standart politika-işlem" (protokol)yazınız.
6. Kurumunuzda halen yapılan hizmet içi eğitim programları var mı? Varsa bir örneğini dosyanıza koyunuz.
7. Kurumunuz için örnek bir oryantasyon programı hazırlayınız.

SAĞLIK EĞİTİMİ

1. Bölümünüzde bulunan hasta ya da sağlam bireylerin eğitim gereksinimlerine göre "eğitim gereksinimi listesi" hazırlayınız.
2. Bu listeden seçeceğiniz bir konunun amaç ve hedefleri yöntemi, yapıldığı yeri, konuyu anlatan kişiyi, süresini, kullanılacak materyali ve yapılan eğitimin nasıl değerlendirileceğini içeren bir eğitim planı hazırlayınız.
3. "Eğitim kontrol listesi" hazırlayınız.
4. Sorumlu hemşirenizden/ kurum sorumlusu ile seçtiğiniz konuyu incelemesini ve değerlendirmenizi yapmasını isteyiniz.
5. Belirlediğiniz konuyla ilgili bir hasta/personel el kitapçığı hazırlayınız. Bu kitapçıkta, önsöz, içerik, hastalığın/işin tanımı, patogenezi/problem durumunu, belirtileri, tedavisi/çözümleri ve yan etkileri, korunma yolları, rehabilitasyon/islahı hakkında (veya önsöz içerik, konumu tanıtımı, bakım yöntemleri ve önemli noktaları tanımlayan) bilgiler olmalıdır.
6. Birey ve yakınlarının kuruma oryantasyonunun sağlanması için önsöz, kurumun tarihçesi, krokisi, kurumun telefonu ve adresi, kurumun bölümleri ve muayene/kuruma başvuru, yardım alma vb. olma şartları, kuruma yatış işlemleri, hasta/insan hakları, kurumun kuralları, kurumun hizmetlerinden yararlanmayı içeren "hasta rehberi" hazırlayınız. Varsa geliştiriniz, ikisini birden rapor ediniz.

2.9.8. UYGULAMA REHBERİ DEĞERLENDİRME FORMU

UYGULAMA REHBERİ DEĞERLENDİRME FORMU					
	PUAN	ÇOK İYİ	İYİ	ORTA	YETERSİZ
İLETİŞİM					
I- Öğrencinin Eğitici ile					
II- Öğrencinin Sağlık ekibi- Yönetimle					
III- Öğrencinin Hasta/Refakatçi/ ailesi ile					
KURUMUN ORGANİZASYON YAPISI					
DESTEK HİZMETLERDEN YARARLANMA					
KURUMUN İLETİŞİMİ					
BÖLÜM/ SERVİS/ KOĞUŞ YÖNETİMİ					
INNOVATION					

SORUN ÇÖZME

**İŞ ANALİZİ- FALİYET ANALİZİ
VE PERSONEL EL KİTABININ
HAZIRLANMASI**

GÜVENLİK ÖNLEMLERİ

**PERFORMANS
DEĞERLENDİRİLMESİ**

HİZMET İÇİ EĞİTİM

SAĞLIK EĞİTİMİ

2.9.9. SUNUM DEĞERLENDİRME FORMU

SUNUM DEĞERLENDİRME	
DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ (10 puan)	Öğrencinin aldığı puan
1. Sunum yapacağı ortam önceden hazırlandı ve süreye sadık kaldı (1 Puan)	
2. Konuya başlarken amaç ve hedeflerini belirtti (1 Puan)	
3. Bilgi içeriği ve sunuda kullandığı eğitim materyali yeterliydi (1 Puan)	
4. Konuya hakimdi (1 Puan)	
5. Konuyu sade ve akıcı bir dille anlattı. (1 Puan)	
6. Konu anlatımında canlı ve aktifti. (1 Puan)	
7. Sunum sırasında dinleyicilerin katılımını sağladı. (1 Puan)	
8. Sunumun içeriği açıklanan hedeflere uygundu.(1 Puan)	
9. Sunu sonunda konuyu, ana hatları ile iyi özetledi. (1 Puan)	
10. Dinleyicilerin sorularını doğru ve açık bir şekilde yanıtladı. (1 Puan)	
SUNUM DEĞERLENDİRME NOTU	

2.9.10. YAZIM DEĞERLENDİRME FORMU

YAZIM DEĞERLENDİRME	
DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ (10 puan)	Öğrencinin aldığı puan
1. Hazırlık aşamasında danışmanı ile zamanında iletişim kurma (1 puan)	
2. Kaynaklara ulaşmada yeterli çaba gösterme (1 puan)	
3. İçeriği sistematik bir şekilde ele alma (1 puan)	
4. Açık-anlaşılır bir dil kullanma (1 puan)	
5. Aşırı macilik yapmama (1 puan)	
6. Alıntılarını belirtme (1 puan)	
7. Metin içinde kullanılan kaynakları doğru gösterme (1 puan)	
8. Yeterli sayıda kaynak kullanma (1 puan)	
9. Kaynak yazım kurallarına uyma (1 puan)	
10. Ödevi zamanında teslim etme (1 puan)	
YAZIM DEĞERLENDİRME NOTU	

3. EKLER

- 3.1. Ek-1 Hemşire Bakım Planı Formu
- 3.2. Ek-2. Ağrı Değerlendirme Formları
- 3.3. Ek-2.a.Yetişkin Hastalar İçin Ağrı Değerlendirme Formu
- 3.4. Ek-2.b.Çocuk Hastalar için Ağrı Değerlendirme Formu
- 3.5. EK 3. Düşme Riski Ölçekleri
- 3.6. EK 3.a. İtaki Düşme Riski Ölçeği
- 3.7. Ek-3.b. Harizmi Düşme Riski Değerlendirme Ölçeği Formu
- 3.8. Ek-4. Basınç Yarası Risk Değerlendirme Ölçekleri
- 3.9. Ek-4.a. Yetişkin Hastalar İçin Basınç Yarası Risk Değerlendirme Ölçeği
- 3.10. Ek-4.b. Çocuklar İçin Basınç Yarası Risk Değerlendirme Ölçeği
- 3.11. Ek-5. Glaskow Koma Skalası
- 3.12. Ek-6. Sıvı İzlem ve Sıvı Dengesi İzlem Formu
- 3.13. Ek-7. VKİ ve Percentil Eğrileri
- 3.14. EK-8. Laboratuvar Bulguları ve Tetkik Sonuçları
- 3.15. Ek-9. Taburculuk Eğitim Formu
- 3.16. Ek-10. Sağlık Eğitim Formu

EKLER**Ek-1 Hemşire Bakım Planı****ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRE BAKIM PLANI FORMU**

Öğrencinin Adı Soyadı:

Bakım Alan Kişinin Adı-Soyadı:

F.S.Ö	Tanımlayıcı Özellikler	İlişkili/Etyolojik Faktörler	Hemşirelik Tanısı*	Amaç	Hemşirelik Girişimleri	Uygulanan Girişimler (+/-)	Değerlendirme
TARİH				Beklenen Hasta Sonuçları			

*Hemşirelik Tanıları'nda mevcut tanıları birincil, olası (..... Riski) tanıları ikincil olarak ele alınız.

** Hemşirelik Tanıları NANDA: North American Nursing Diagnosis Association (Hemşirelik Tanıları El Kitabı'nızdaki şekilde olacaktır.*** Bu sayfaları çoğaltarak bakım sürecinizi yürütünüz.

Ek-2.a.Yetişkin Hastalar İçin Ağrı Değerlendirme Formu

AĞRI DEĞERLENDİRMESİ	
Ağrı Yaşama Durumu:	
Yeri:	
Ağrının başlama zamanı ve süresi:	
Ağrının niteliği: ( ) Zonklayıcı ( ) Yanıcı ( ) Batıcı ( ) Yangı ( ) Künt ( ) Bıçak saplanır tarzda ( ) Diğer.....	
Ağrının şiddeti:	
Ağrıyı azaltan faktörler: ( ) Ortam değişikliği ( ) Hareket ( ) Pozisyon ( ) Masaj ( ) İlaç ( ) Diğer.....	
Ağrıyı artıran faktörler: ( ) Oturma ( ) Masaj ( ) Hareket ( ) Pozisyon ( ) Diğer.....	
Hastanın ağrıyı azaltmak için yaptığı herhangi bir şey var mı?	
Ağrının yaşam kalitesine etkisi:	
Eşlik eden bulgular: ( ) Bulantı-kusma ( ) Fizik aktivitede azalma ( ) Uykusuzluk ( ) Sosyal aktivitede azalma ( ) İştahsızlık ( ) Terleme ( ) Diğer.....	

Ek-2.b.Çocuk Hastalar için Ağrı Değerlendirme Formu

YENİDOĞAN AĞRI ÖLÇEĞİ (NIPS)			
Kategoriler	0	1	2
Yüz İfadesi	Sakin yüz, Doğal ifade	Gergin Yüz Kasları, Kırışik alın ve çene	
Ağlama	Sessiz, Ağlamıyor	Hafif inilti, aralıklı ağlama	Çığlık, feryat, yüksek sesli ağlama
Solunum Şekli	Her zamanki alışılmış solunumu	Değişken, düzensiz, her zamanki hızlı solunum, iç çekme	
Kollar	Kas rijiditesi yok, sıklıkla gelişigüzel kas hareketleri	Gergin, düz kollar, sert ve/veya hızlı Ekstansiyon/Fleksiyon	
Bacaklar	Kas rijiditesi yok, sıklıkla gelişigüzel bacak hareketleri	Gergin, düz bacaklar, sert ve/veya hızlı Ekstansiyon/Fleksiyon	
Uyanıklık Hali	Sessiz, huzurlu, uyuyor ve/veya sakin	Canlı, huzursuz ve sakinleştirilemiyor	
Değerlendirilmesi:	Ölçekten 3 puan üzeri alınması yenidoğanın ağrısının olduğunu göstermektedir.		

Kaynak: (Akdovan , 1999)

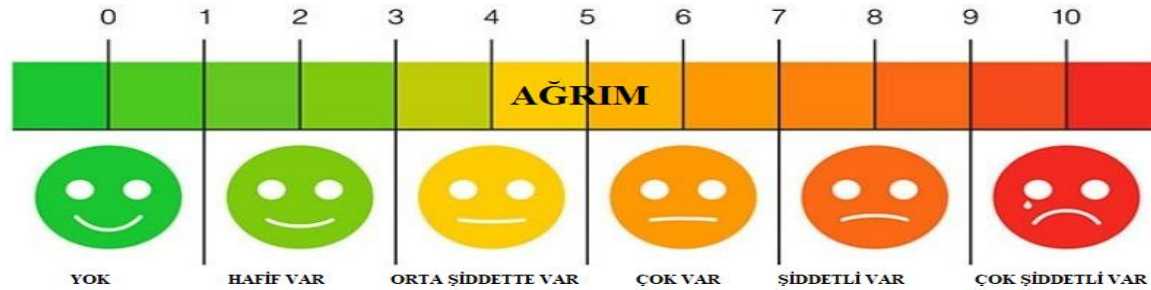
FLACC: Face Legs Activity Cry Consolability (Yüz Bacak hareketliliği Aktivite Ağlama Teselli edilirlilik)

2 ay ile 7 yaş arası çocuklarda prosedural ve postoperatif ağrı değerlendirilmesinde kullanılmaktadır.

Kategoriler	0	1	2
Yüz	Belirgin bir ifade yok	İlgisiz, ara sıra yüz buruşturan, ara sıra kaş çatan, içine kapanık	Seyrekten sık miktara değişen çene titremesi, dişlerini vurma
Bacaklar	Normal pozisyon veya rahat durma	Gergin, huzursuz, rahatsız	Hareketli, kendine çeker tarzda
Aktivite	Normal pozisyon, sessiz yatış, kolay hareket eder	Gergin, kıvranan, sağa sola sallanan	Sert veya burkulan tarzda, kemer şeklinde
Ağlama	Ağlama yok (uyanık veya uyur)	Ara sıra şikayetçi tarzda, inilti veya sızlanma tarzında	Sürekli ağlama, çığlık atma veya hıçkırma, sık şikayet eder tarzda
Teselli Hali	- Hoşnut, rahat	Ara sıra dokunmakla, konuşmakla, kucaklama ile ikna olur, dikkati dağılıbilir	İkna ve tesellisi zor
Değerlendirilmesi:	0 puan: rahat ve konforlu; 1-3 puan: hafif rahatsız ya da hafif ağrı; 4-6 puan: orta derecede ağrı; 7-10 puan: şiddetli rahatsızlık ya da ağrı ya da her ikisi de		

Kaynak: (Şenaylı, ve ark., 2006)

Yüz Skalası: 3 yaş ve üzeri bireylerde ağrı değerlendirilmesinde kullanılmaktadır.

Kaynak: (Hockenberry, Wilson & Rodgers, 2016)

EK 3.a. İtaki Düşme Riski Ölçeği

Hasta Değerlendirme Durumları						
1.Kliniğe Kabul Edildiği An	2.Post-Operatif Dönem	3.Hasta Düşmesi	4.Bölüm Değişikliği	5.Durum Değişikliği		
RİSK FAKTÖRLERİ		DEĞERLENDİRME/ DEĞERLENDİRME NUMARASI				
		*****	*****	*****	*****	*****
		TARİH	TARİH	TARİH	TARİH	TARİH
		.../.../...	.../.../...	.../.../...	.../.../...	.../.../...
		PUAN	PUAN	PUAN	PUAN	PUAN
	YAŞ					
1	60-69	1	1	1	1	1
2	70-79	2	2	2	2	2
3	80 ve üstü	3	3	3	3	3
	BİLİNÇ DURUMU					
4	Bilinci Kapalı	1	1	1	1	1
5	Bilinç Bozukluğu Var(Konfüze, laterjik vb.)	2	2	2	2	2
	DÜŞME HİKAYESİ					
6	Son 6 ay içerisinde düşme öyküsü var	3	2	2	2	2
	HASTALIKLAR/KOMORBİDİTELER (Hipotansiyon, vertigo, serebrovasküler hastalık, parkinson hastalığı, uzuv kaybı, nöbet, artrit, osteoporoz, kırıklar)					
7	Hastalıklardan en fazla 2 tanesi bulunmaktadır	1	1	1	1	1
8	Hastalıklardan 3 ve daha fazlası bulunmaktadır	2	2	2	2	2
	HAREKET KABİLİYETİ					
9	Ayakta/yürürken fiziksel desteğe (yürüteç, koltuk desteği, kişi desteği vb.) ihtiyacı var.	5	5	5	5	5
10	Ayakta/yürürken denge bozukluğu var.	10	10	10	10	10
11	Baş dönmesi var.	2	2	2	2	2
	BOŞALTIM İHTİYACI					
12	Üriner/Fekal kontinans bozukluğu var	1	1	1	1	1
	GÖRME DURUMU					
13	Görme bozukluğu var (Katarakt, gözlük kullanıyor vb.)	2	2	2	2	2
14	İleri derecede görme engeli var	10	10	10	10	10
	İLAÇ KULLANIMI					
15	4'den fazla ilaç kullanımı var.	2	2	2	2	2
16	Son 1 hafta içinde riskli en çok 2 ilaç kullanımı var.	2	2	2	2	2
17	Son 1 hafta içinde riskli 3 ve daha fazla ilaç kullanımı var	3	3	3	3	3
	EKİPMAN VARLIĞI (IV İnfüzyon, Solunum Cihazı, Kalıcı Kateter, Dren, Perfizatör, Pacemaker vb.)					
18	Hastaya bağlı 1- 2 bakım ekipmanı var	1	1	1	1	1
19	Hastaya bağlı 3 ve üstü bakım ekipmanı var	2	2	2	2	2
	TOPLAM PUAN					
Düşmelerin önlenmesine yönelik alınacak önlemler hastada var olan risk faktörlerine göre belirlenmelidir.						
İtaki II Düşme Riski Ölçeği ile yapılan değerlendirmede; toplam: 0-9 puan arası "Düşük Risk" 10 puan ve üzeri "Yüksek Risk" olarak kabul edilir. Yüksek risk düzeyinde bulunan hastalar için "Düşme Risk Yüksek Hasta" figürü kullanılır.						
İtaki düşme riski ölçeği yalnızca yetişkin yatan hastalarda kullanılır.						

Kaynak: (<https://shgmkalitedb.saglik.gov.tr/Eklenti/38654/0/skshastanesetiv62020revize29082020pdfinkpdf.pdf> , Erişim:14.03.2021)

Ek-3.b. Harizmi Düşme Riski Değerlendirme Ölçeği Formu

RİSK FAKTÖRLERİ		Hasta Değerlendirme Durumları				
		1.Kliniğe Kabul Edildiği An	2.Post-Operatif Dönem	3.Bölüm Değişikliği	4.Hasta Düşmesi	5.Durum Değişikliği
		DEĞERLENDİRME/ DEĞERLENDİRME NUMARASI				
		TARİH	TARİH	TARİH	TARİH	TARİH
		.../.../...	.../.../...	.../.../...	.../.../...	.../.../...
		PUAN	PUAN	PUAN	PUAN	PUAN
YAŞ						
1	0-3 yaş	4	4	4	4	4
2	4-7 yaş	3	3	3	3	3
3	8-11yaş	2	2	2	2	2
4	12-18 yaş	1	1	1	1	1
DÜŞME ÖYKÜSÜ						
	Son 6 ay içerisinde düşme öyküsü var	2	2	2	2	2
HASTALIKLAR (Epilepsi, Mental Retardasyon, Konvülsiyon, Denge Bozukluğu, Kooperasyon Bozukluğu, Solunum Hastalığı, Senkop /Baş Dönmesi, Ajitasyon)						
5	Hastalıklardan 1 veya 2 tanesi bulunmaktadır	1	1	1	1	1
6	Hastalıklardan 3 veya daha fazlası bulunmaktadır	2	2	2	2	2
GÖRME DURUMU						
7	Görme durumu zayıf (gözlük kullanıyor vb.)	2	2	2	2	2
8	İleri derecede görme engeli var	10	10	10	10	10
İLAÇ KULLANIMI (Hipnotikler, Barbituratlar, Nöroleptikler, Antidepresanlar, Sedatifler, Antihipertansifler)						
9	Son 1 hafta içinde 1 veya daha fazla riskli ilaç kullanımı var.	2	2	2	2	2
EKİPMAN VARLIĞI (IV İnfüzyon, Solunum Cihazı, Kalıcı Kateter, Dren, Perfizatör, Pacemaker vb.)						
10	Hastaya bağlı 2 veya daha fazla bakım ekipmanı var	2	2	2	2	2
YÜRÜME VE DENGE (Yürüteç, Koltuk Değneği, Kişi desteği vb.)						
11	Ayakta / yürürken fiziksel desteğe ihtiyacı var.	10	10	10	10	10
SEDASYON /ANESTEZİ						
12	Hasta post-op / sedasyon /anestezi ilk 24 saatlik nemde	3	3	3	3	3
13	Hasta post-op / sedasyon / anestezi ilk 48 saatlik nemde	1	1	1	1	1
MENTAL DURUM						
14	Oryantasyon bozuk (Konfüze, disoryante, deliryum p.)	3	3	3	3	3
YAŞAM BULGULARI						
15	Unstabil	3	3	3	3	3
DİĞER						
16	Hasta uygun yatakta yatırılmıyor.	2	2	2	2	2
17	Ailenin düşme riski konusunda eğitim/bilgilendirme tiyacı var.	2	2	2	2	2
TOPLAM PUAN						
Hemşire değerlendirmesi, belirlenen risklerin dışında hastanın önemli bir durumu varsa değerlendirmeye eklenir.						
Harizmi II Düşme Riski Ölçeği ile yapılan değerlendirmede; toplam: 0-9 puan arası "Düşük Risk" 10 puan ve üzeri "Yüksek Risk" olarak kabul edilir. Yüksek risk düzeyinde bulunan hastalar için "Düşme Risk Yüksek Hasta" figürü kullanılır.						
Harizmi düşme riski ölçeği yalnızca (0-18 yaş arası) yatan hastalarda kullanılır.						
Yoğun bakım bölümlerinde yatan tüm çocuk hastalar yüksek riskli kabul edilmelidir.						

Kaynak: (<https://shgmkalitedb.saglik.gov.tr/Eklenti/38654/0/skshastanasetiv62020revize29082020pdflinkpdf.pdf> , Erişim:14.03.2021)

Ek-4.a. Yetişkin Hastalar İçin Basınç Yarası Risk Değerlendirme Ölçeği

Braden Basınç Ülseri Risk Değerlendirme Ölçeği				
Kontrol Parametre Puanı	1	2	3	4
Uyarının Algılanması	Tamamen Yetersiz	Çok Yetersiz	Biraz Yeterli	Tamamen Yeterli
Nemlilik	Sürekli Islak	Çok Islak	Bazen Islak	Nadiren Islak
Aktivite	Yatağa Bağımlı	Sandalyeye Bağımlı	Bazen Yürüyebiliyor	Sıklıkla Yürüyebiliyor
Hareket	Tamamen Hareketsiz	Çok Hareketsiz	Az Hareketli	Hareketli
Beslenme	Çok Kötü	Yetersiz	Yeterli	Çok İyi
Sürtünme ve Tahriş	Sorun	Olası Sorun	Sorun Yok	
Değerlendirme	Yüksek Risk≤12; Orta Risk;13-14; Düşük Risk:15-16 (yaş>75 15-18); Risk Yok >16 ve >18 (yaş>75)			

(Kaynak:Oğuz & Olgun, 1998; Gül ve ark., 2015)

Ek-4.b. Çocuklar İçin Basınç Yarası Risk Değerlendirme Ölçeği

YENİDOĞAN BRADEN Q BASINÇ ÜLSERİ RİSK DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ					
Basınç Yoğunluğu ve Süresi		1	2	3	4
Genel Fiziksel Koşullar Gebelik Süresi	≤28 Hafta	>28 Hafta ve ≤33 Hafta	>33 Hafta ve ≤38 Hafta	>38 Hafta	
Mobilite	Tamamen İmmobil	Çok sınırlı	Kısmen Sınırlı	Sınırsız	
Aktivite	Yatağa Bağımlı	Çok sınırlı	Kısmen Sınırlı	Sınırsız	
Duyusal Algı	Tamamen Sınırlı	Çok sınırlı	Kısmen Sınırlı	Normal	
Cilt ve Ek Yapıların Toleransı					
Nemlilik	Sürekli Nemli	Çok Nemli	Bazen Nemli	Nadiren nemli	
Sürtünme-Soyulma	Önemli Sorun	Sorun	Potansiyel Sorun	Gözlenebilir Sorun Yok	
Beslenme	Çok Zayıf	Yetersiz	Yeterli	Mükemmel	
Doku Perfüzyonu ve oksijenizasyon	Son Derece Tehlikeli	Tehlikeli	Yeterli	Mükemmel	
Değerlendirme:	18 ve üzeri puan düşük risk; 15-17 arası puan orta risk; 12-14 arası puan yüksek risk; 11 ve altı puan ise çok yüksek risk demektir.				

(Kaynak:Yalçın Baltacı ve ark., 2020)

5 YAŞ ALTI ÇOCUK HASTALAR İÇİN BRADEN Q BASINÇ ÜLSERİ RİSK DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ				
	1	2	3	4
Hareketlilik	Tamamen Hareketsiz	Çok sınırlı	Hafif Sınırlı	Sınırlılık Yok
Aktivite	Yatağa Bağımlı	Sandalyeye Bağımlı	Ara Sıra Yürüyor	Sık Sık Yürüyor ya da Henüz Yürümeye Başlamadı
Duyusal Algılama	Tamamen Sınırlı	Çok sınırlı	Hafif Sınırlı	Bozulma Yok
Nemlilik	Sürekli Nemli	Sıklıkla Nemli	Ara sıra Nemli	Nadiren nemli
Sürtünme-Yırtılma	Önemli Sorun	Sorun	Potansiyel Sorun	Gözlenebilir Sorun Yok
Beslenme	Çok Kötü	Yetersiz	Yeterli	Mükemmel
Doku Perfüzyonu ve oksijenizasyon	Tamamen Yetersiz	Yetersiz	Yeterli	Mükemmel
Değerlendirme:	16 Puan ve üstü risksiz, 13-15 Puan Orta Riskli, 10-12 Puan Yüksek Riskli, 9 Puan ve Altı Çok Yüksek Riskli			

(Kaynak:Bora Güneş & Kılıçarslan Törüner, 2014; Törüner ve ark, 2011)

5 YAŞ ÜZERİ BRADEN BASINÇ ÜLSERİ RİSK DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ				
Kontrol Parametre Puanı	1	2	3	4
Uyarının Algılanması	Tamamen Yetersiz	Çok Yetersiz	Biraz Yeterli	Tamamen Yeterli
Nemlilik	Sürekli Islak	Çok Islak	Bazen Islak	Nadiren Islak
Aktivite	Yatağa Bağımlı	Sandalyeye Bağımlı	Bazen Yürüebiliyor	Sıklıkla Yürüebiliyor
Hareket	Tamamen Hareketsiz	Çok Hareketsiz	Az Hareketli	Hareketli
Beslenme	Çok Kötü	Yetersiz	Yeterli	Çok İyi
Sürtünme ve Tahriş	Sorun	Olası Sorun	Sorun Yok	
Değerlendirme	Yüksek Risk≤12; Orta Risk;13-14; Düşük Risk:15-16 (yaş>75 15-18); Risk Yok >16 ve >18 (yaş>75)			

(Kaynak:Oğuz & Olgun, 1998; Gül ve ark., 2015)

Ek-5.a. Glaskow Koma Skalası**GLASKOW KOMA SKALASI (GKS)**

Gözleri açabilme	Spontan açabiliyor	4 ( )
	Sözel emirle açabiliyor	3 ( )
	Ağrılı uyaranlarla açabiliyor	2 ( )
	Açmıyor	1 ( )
Motor tepki	Emirlere uyuyor	6 ( )
	Ağrıya lokalize	5 ( )
	Çekme (ekst. sini ağrılı uyarandan çekmeye çalışıyor)	4 ( )
	Fleksiyon	3 ( )
	Eksatansiyon	2 ( )
	Tepki yok	1 ( )
Sözel tepki	Oryante (yere, kişiye, zamana)	5 ( )
	Konfüze (cümle kuruyor ancak yanıtlar yanlış)	4 ( )
	Uygunsuz cümleler (bir veya birden fazla yanlış yanıt)	3 ( )
	Anlamsız sesler	2 ( )
	Tepki yok	1 ( )
TOPLAM PUAN	GKS DEĞERLENDİRME: 3-7 puan: Koma; 8-12 puan: Prekoma; 13-15 puan: Bilinç Açık	

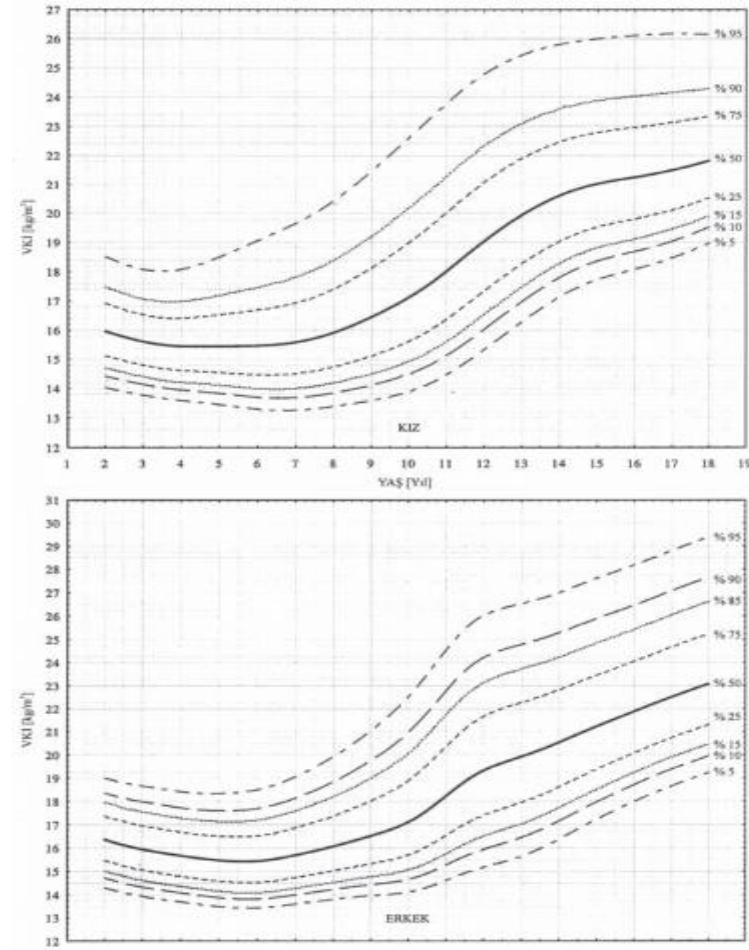
Kaynak: (Teasdale & Jennett, 1974)

Ek-6 Sıvı İzlem ve Sıvı Dengesi İzlem Formu

SIVI İZLEM FORMU						
$\text{Akış Hızı} = \frac{\text{Toplam Sıvı Miktarı} \times 20 \text{ (Damla faktörü)}}{\text{Toplam süre}}$ <p>Damla / dakika</p>				Damla Faktörü= 20 (1 ml=20 damla) Süre= 60 dakika		
1ml = 1 cc = 1cm ³ = 10 Dizyem = 20 Damla						
Mikrodrip serum setleri kullanılıyor ise 60 damla 1 ml'dir.						
Saat	I. Sıvı Cinsi	Şişe Seviyesi	Giden Miktar	II. Sıvı Cinsi	Şişe Seviyesi	Giden Miktar
24 SAATLİK TOPLAM						

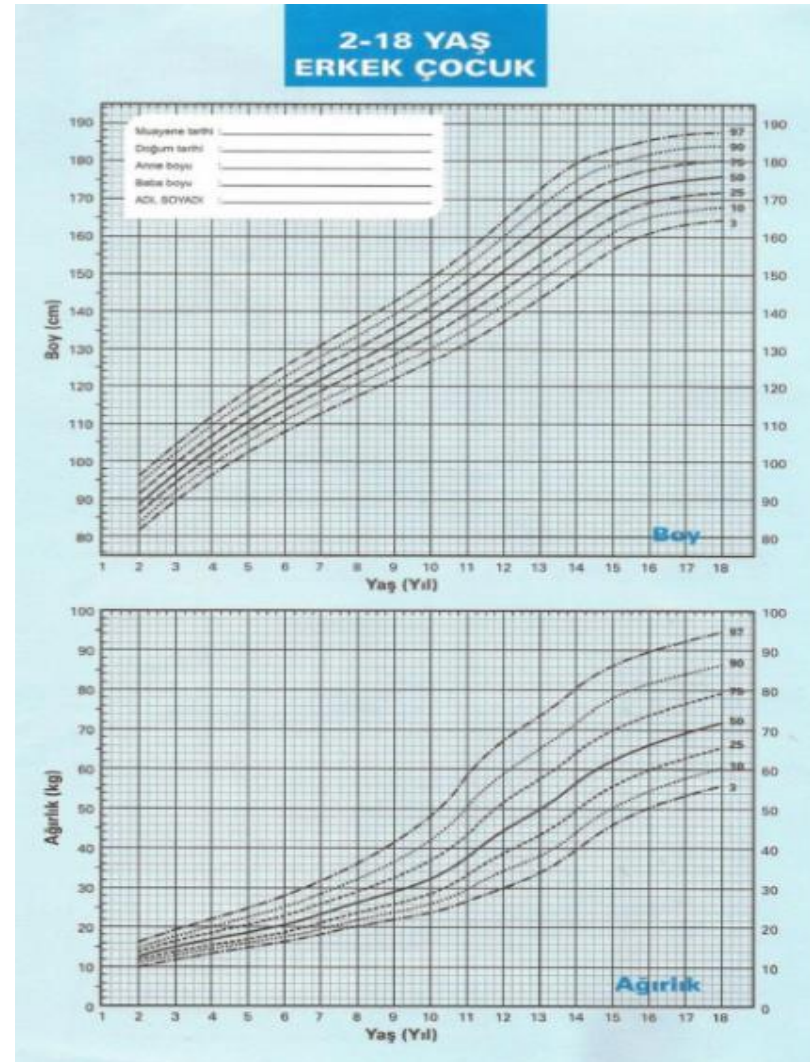
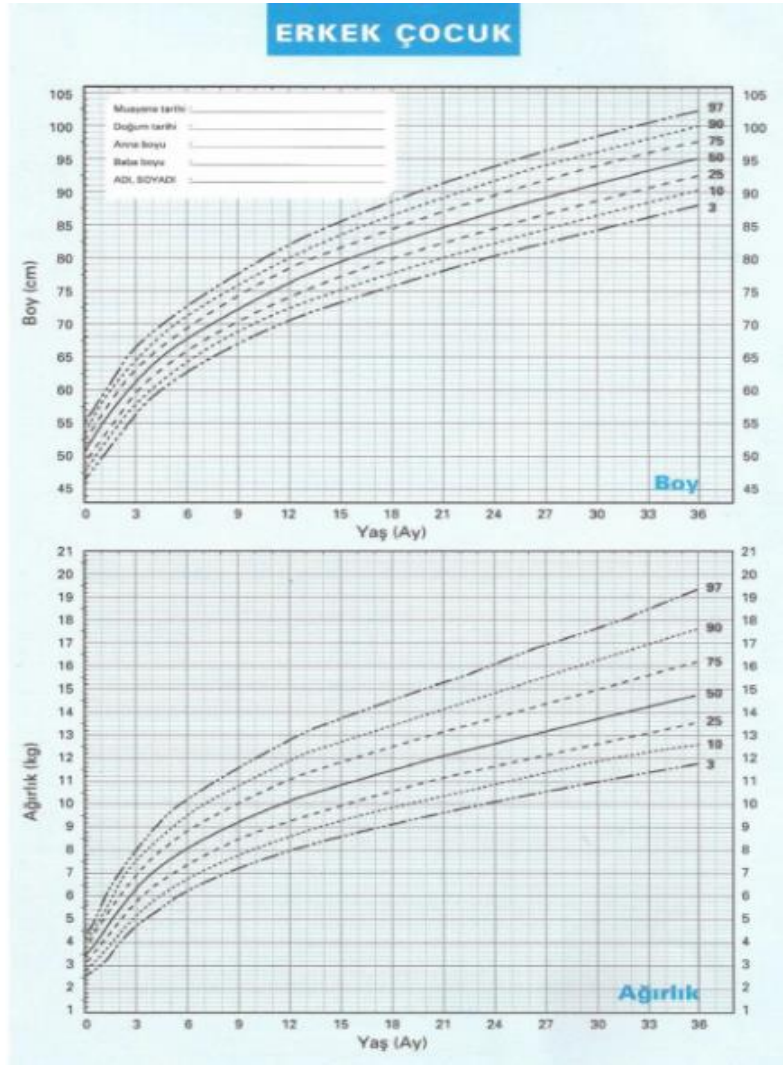
SIVI DENGESİ İZLEM FORMU						
SIVI	Tarih	08-16 ml/8 st	16-24 ml/8 st	24-08 ml/8 st	Toplam/24stml/gün	Arada fark varsa nedenini değerlendiriniz!!
Aldığı						
Çıkardığı						
Aldığı						
Çıkardığı						
**En az iki günlük sıvı alımı ve kaybını değerlendiriniz.						

Ek-7 VKİ ve Percentil Eğrileri

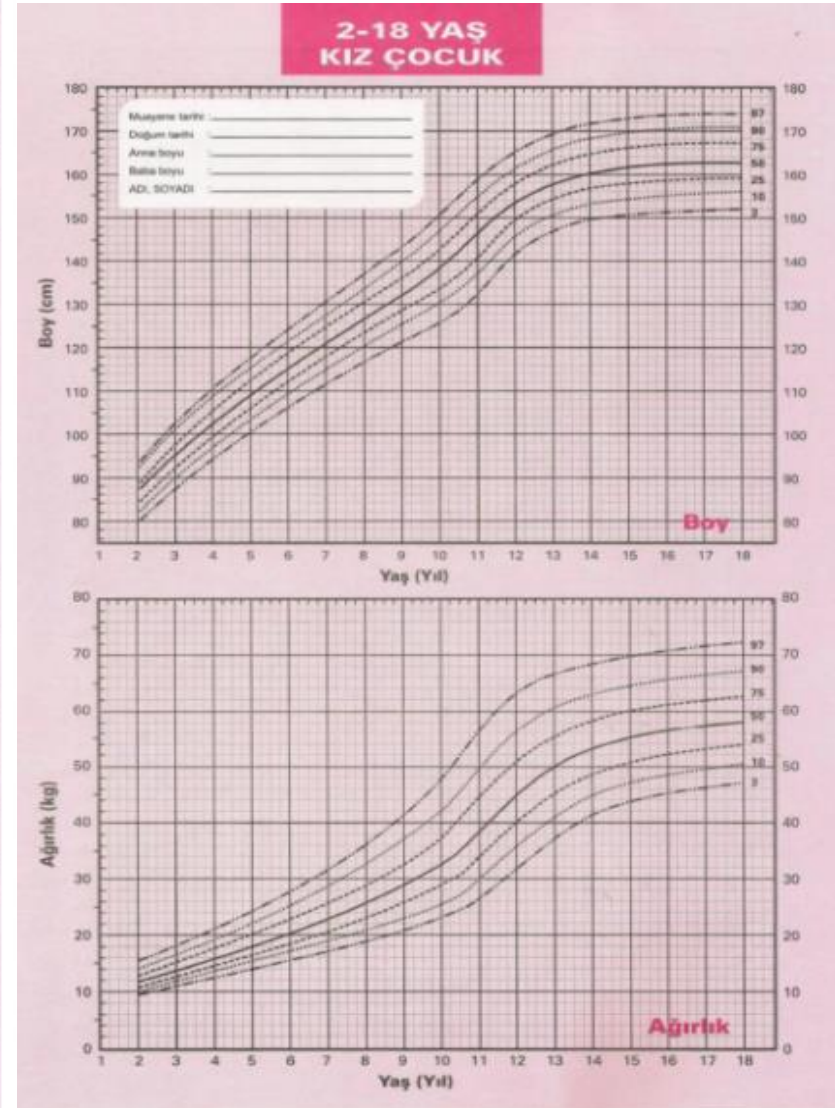
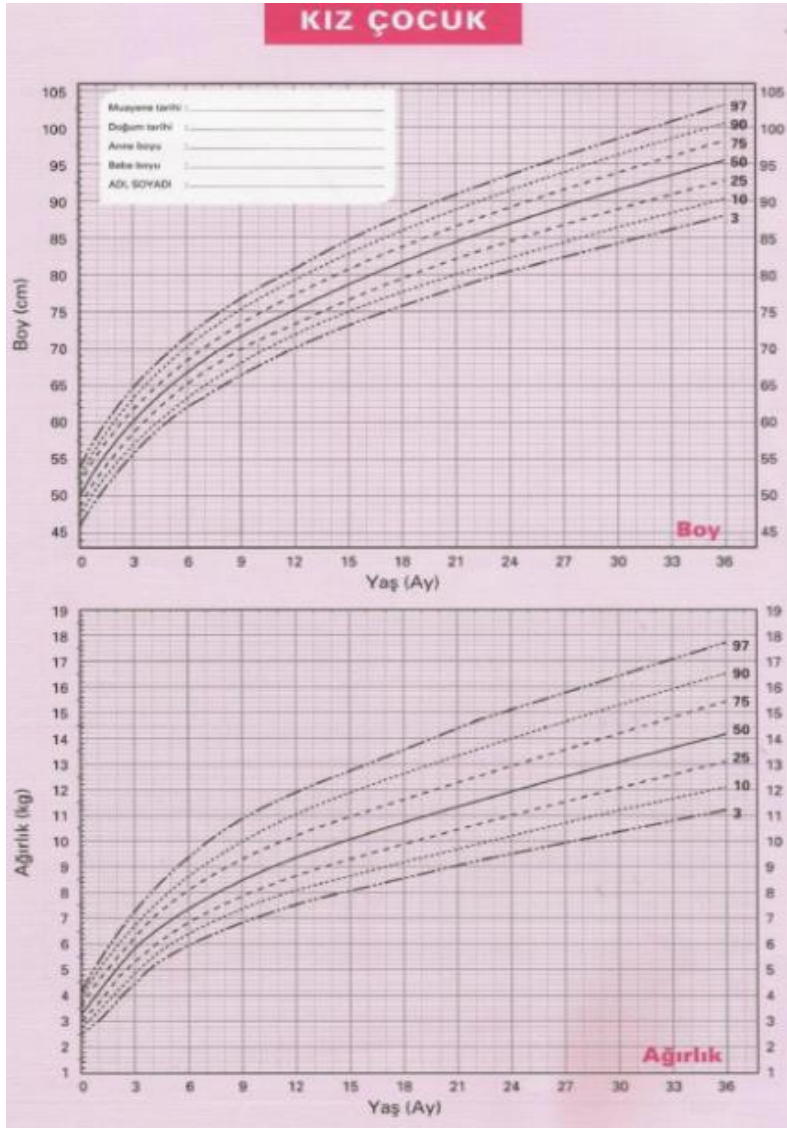

Kaynak:(Neyzi ve ark., 2008)

Kaynak:(Neyzi ve ark., 2008)

Kaynak:(Neyzi ve ark., 2008)

EK-8 Laboratuvar Bulguları ve Tetkik Sonuçları

LABORATUVAR BULGULARI					
TAM KAN SAYIMI (CBC)			BİYOKİMYA		
Tetkik	Sonuç Düşük (D) Yüksek (Y)	Neden? Olası sorun?	Tetkik	Sonuç Düşük (D) Yüksek (Y)	Neden? Olası sorun?
WBC			Glikoz		
RBC			BUN		
HGB			Kreatinin		
HTC			Ürik asit		
MCH			T. protein		
MCHC			Albümin		
RDW			T. Bilirubin		
MPV			D. Bilirubin		
LY%			AST		
MO%			ALT		
NE%			GGT		
EO%			ALP		
BA%			LDH		
BA#			CK		
EO#			CK-MB		
LY#			Amilaz		
MCV			Lipaz		
MO#			Sodyum-Na		
NE#			Potasyum-K		
PDW			Klor-Cl		
HbA1c			Kalsiyum-Ca		
SEDİM			Fosfor-P		
PTZ			Magnezyum-Mg		
INR			HDL		
aPTT			LDL		
CRP			VLDL		
HORMON PANELİ			T. Kolesterol		
S-T ₃			Trigliserit		

S-T ₄			TİT-İDRAR TAHLİLİ		
TSH			Görünüm		
Folik asit			Renk		
Ferritin			Dansite		
Vit. B-12			Ph		
ALINAN KÜLTÜRLER			Glikoz		
Kan K.			Keton		
İdrar K.			Eritrosit		
Sürüntü K.			Protein		
DİĞER			Lökosit		
			Bilirubin		
TETKİK SONUÇLARI					
Son Yatışta Yapılan Tetkikler (MR-BT-Endoskopi, Anjiyografi vb.)		TARİH	SONUÇ		

Ek-9 Taburculuk Eğitim Formu

TABURCULUK EĞİTİM FORMU	
*Bakım verdiğiniz kişiye ilişkin ön gördüğünüz taburculuk eğitim planınızı oluşturunuz.	
Kişinin mevcut yaşam koşulları	☐ Yalnız yaşıyor
	☐ Eşi ile yaşıyor
	☐ Diğer (Açıklayınız)
Evde bakımına yardımcı birey var mı?	☐ Hayır
	☐ Evet Evet ise kim?
Hastalığı ve tedavisi hakkında bilgisi	☐ Var
	☐ Yok Yok ise bakım planında konuyu ele alınız
Taburculuktan sonra gideceği yer	
☐ Kişinin hazırlanmasına yardım ediniz. ☐ Varsa eşyalarını teslim ediniz. ☐ Enfeksiyon belirtilerini öğretiniz. ☐ Hastalığı hakkında öz yönetim becerilerinin düzeyini kontrol ediniz (Hastalık, diyet, ilaç kullanımı vb.) ☐ Gerekliyse, yapması şart olan egzersizleri nasıl yaptığını gözden geçiriniz ve evde devam etmesi için bilgi veriniz.	
Taburculuk sonrası alacağı medikal tedavi planı	
<u>İLAÇ ADI-DOZU</u>	<u>SAATİ</u>
<u>ETKİLER</u>	<u>BİLGİ VERİLMESİ GEREKEN YAN</u>
Evde alması planlanan diyet: (Ön görülen bir kısıtlama varsa belirtiniz.)	
Hastane kontrolüne gelme zamanı:	
Yara bakımı: (Varsa nasıl yapacağı konusunda eğitim veriniz)	
Yardımcı araç-gereç kullanımı:	☐ Var / Var ise;
	☐ Yok
Özel uyarılar:	
Eğitimi Uygulayan Öğrenci Hemşirenin Adı Soyadı:	

Ek-10 Sağlık Eğitim Formu

SAĞLIK EĞİTİMİ FORMU	
Eğitici/ler:	
Hedef Grup/kişi:	
Eğitim Konusu:	
Yer:	
Tarih:	Saat:
Eğitimin hedefleri (Bilişsel, duyuşsal, davranışsal vb):	
Kullanılan yöntem ve teknikler:	

Kullanılan araç/gereç/kaynaklar:

Konu içeriği/başlıklar:

Eğitimin Değerlendirmesi:

4-KAYNAKLAR

- Akdovan, T. (1999). Sağlıklı yenidoğanlarda ağrının değerlendirilmesi, emzik verme ve kucağa alma yönteminin etkisinin incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi (Yayınlanmamış), Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Bora Güneş, N., Kılıçarslan Törüner, E. (2014). Çocuk Hastalarda Braden Q Basınç Ülseri Değerlendirme Ölçeği'nin Türkçe Geçerlilik Ve Güvenilirliği. Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi, 17:6-14.
- Hockenberry M., Wilson D. & Rodgers C. (2016). Wong Essentials of Pediatric Nursing, (10th Edition). 270-71, Elsevier.
- <https://shgmkalitedb.saglik.gov.tr/Eklenti/38654/0/skshastanesetiv62020revize29082020pdfinkpdf.pdf> , Erişim Tarihi:14.03.2021
- Gül Y.G. , Köprülü A.Ş. , Haspolat A., Uzman S. , Toptaş M., Kurtuluş İ. (2016). Braden Risk Değerlendirme Skalası Yoğun Bakım Ünitesinde Tedavi Gören 3. Düzey Hastalarda Basınç Ülseri Oluşumu Riskini Değerlendirmekte Güvenilir ve Yeterli mi?, Yoğun Bakım Ünitesinde Braden Risk Değerlendirme Skalası. JAREM; 6: 98-104
- Neyzi O., Günöz H., Furman A., Bundak R., Gülbin Gökçay G., Darendeliler F., Baş F. (2008) Türk çocuklarında vücut ağırlığı, boy uzunluğu, baş çevresi ve vücut kitle indeksi referans değerleri, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Dergisi; 51: 1-14
- Oğuz S, Olgun N. (1998). Braden Ölçeği ile hastaların risklerinin belirlenmesi ve planlı hemşirelik bakımının bası yaralarının önlenmesindeki etkinliğinin saptanması. Hemşirelik Forum; 1(3): 131-5.
- Şenaylı, Y., Özkan, F., Şenaylı, A. ve Bıçakçı, Ü. (2006). Çocuklarda Postoperatif Ağrının FLACC (YBAAT) Ağrı Skalasıyla Değerlendirilmesi. Türkiye Klinikleri Anesteziyoloji Reanimasyon Dergisi, 4 (1): 1-4.
- Taşkın L, Eroglu K, Terzioğlu F, Vural G. & Kutlu Ö., Hemşire ve Ebeler İçin Uygulama Rehberi, Palme Yayıncılık, Güncelleştirilmiş İkinci Baskı , Ankara, 2019.
- Teasdale G, Jennett B.(1974). Assessment of coma and impaired consciousness. A practical scale. Lancet.;2(7872):81-4.
- Törüner E, Büyükgönenç L, Altay N. (2011). Çocuklarda Basınç Ülserleri, Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Elektronik Dergisi;4(4):182-8

Yalçın Baltacı N., Can N., Yalaz M., Kocaöğüt E., Uygur E.Ö., Terek D., Altun Köroğlu Ö., Akısü M., Kültürsay N. (2020). Basınç Ülseri Risk Değerlendirmesinde Türkçe Geçerlilik ve Güvenirlilik Çalışması: Neonatal Braden Q Ölçeği, İzmir Dr. Behçet Uz Çocuk Hast. Dergisi;10(2):94-103 doi:10.5222/buchd.2020.87049